

Prologus

De lege virginis quisq; zelator honoris
Nolle cupis domine gesta stupēda tue.
Dic sua sacrate resonāt pconia vite
Quāq; sit in superis glorificata choris.

Prologus totius operis.

Inquit beatus Hieronymus beatissime atq; felicissime p̄t̄ i epla ad heliodorū de morte nepotiani. Grandis materias ingenia p̄na nō sufferūt. in ipo

conatu vltra vires ausa succūbūt. quantoq; mai⁹ fuerit qd̄ dicēdū est: tāto magis obruitur q̄ magnitudinē rei s̄bis explicare nō p̄t. Quapropter cupiēs ego de mirādis ineffabilib; ac stupēdis s̄bitib; atq; excellentijs beatissime ac gloriose genitricis dei marie p̄tractare viribus deficio: obstupescunt sensus: ac mēoria deficit. qz̄ i maris pelago atq; mari ingētissimo sumi possit: cui⁹ terminū v̄l finē pfundūq; nō repio. vñ dicere possum cū maruano poeta. vj. enei. pauca s̄ba imurādo. Nō mihi si lingue centū sint. oraq; centū: ferrea vox: poterō marie pmere laudes. Ipsi etē intemerate s̄gini nō imerito attribui p̄nt illa s̄ba Sedulij poete circa p̄ncipiū sui libri dicētis. Nullis abolenda p̄ eū: T̄pibus cōstanti s̄bitū signa tuaz: Ex quib; audaci p̄stringere pauca relatu. Uix animis cōmitro meis: siluāq; parentē Ingressus: aliq; mitor cōtingere ramos. Nā centū licz̄ ora mouēs vox ferrea clamer: Lentenosq; sonos hūanū pecc̄ anhelet. Lūcta q̄s expediat: qz̄ nec uicida celi Sidera: nec bibule numeris equatur arene. Attū qz̄ vt scribit̄ Exo. xx. Deut. v. 7. Nat. xv. 2 in. l. j. ff. de obse. a libe. 7. liber p̄. fili⁹ tenet̄ venerari 7. honorare parētes. 7. q̄ etiā tractat̄ in. l. parētes. 7. i. l. generalit. ff. de i. ius vo. 7. i. l. filia. C. de patria po. Jō ne s̄ mādātū faciā leg; naturalis: scripture 7. grē: q̄ patri ac m̄ri reuerentiā p̄cipit exhiberi. potius elegi p̄p̄t̄ aliquāntū verecūdie 7. rubor; ex dicēdi inepitūdie: q̄ magnifica priuilegia: excellētissimasq; p̄rogatiuas p̄ssime dei genitricis m̄ris grē ac misericōdie: m̄ris qz̄ n̄e 7. aduocare p̄cipue silētio p̄trāsire. Si etē impator festinat̄ reducere ad effectū ea q̄ respiciūt ornamentū reipublice. vt in aul. 2. sti. q. de digni. in p̄n. col. vj. nō m̄n⁹ est festinādū celebrare s̄gineas laudes: quas neq; mens n̄ra p̄t̄ concipere neq; lingua p̄ferre. Si qd̄ ab ea

mltas meruim⁹ largitates: 7. innumera circa nos ei⁹ b̄nficia p̄fitemur. vt ait impator. i. l. j. in p̄n. C. de off. p̄re. p̄ro. af. Ad hoc etiā op⁹ aggrediendū multū me iducit illd̄ qd̄ inqt̄ text⁹ in. l. p̄s byteri. C. de epi. 7. cle. s. q. subtraheus 7. celas s̄bitatē grauit̄ puniēd⁹ ē. lex etē equipat̄ ista duo: tacere s̄bitatē 7. exp̄mere falsitatē. l. ij. C. si s̄ ius vel vti. publi. 7. c. sup. lit. teris. 7. c. postulasti. de resp. Nolens igit̄ ra cūrnitatē s̄bitatis offendere deū q̄ est s̄bitas Joh. xiiij. 7. c. qui cōtēpta. viij. di. intemerate m̄ris ei⁹ laudes enarrare decreui. maxime ipa me ad hoc exhortate: q̄ Eccl. xiiij. iquit̄ Qui me elucidat: vitā eternā habebūt.

In noie dñi icipit ps p̄ma p̄ncipalis huius sermonarij de excellētis beatissime s̄gis Marie. qd̄ mariale appellat̄. in qua tractatur de immaculata ei⁹ c̄ceptione. 7. p̄p̄tio ac p̄ticulari noie p̄p̄tū silentiū nūcupat̄.

In festo immaculate c̄ceptionis beatissime s̄ginis Marie Sermo p̄mus.

Ota pulchra es amica meaz macula nō est in te. An. iij. Inconueniens mihi satis: in cōgruūq; valde: ac nō paz reprehensibile p̄ma facie videt̄ q̄ ego idign⁹ insufficientes atq; inept⁹: lingua auditiā cōtamiata labijsq; pollutis laudare extollere atq; magnificare intemeratā castissimā immaculatāq; dei sponsā gloriosā atq; beatissimā virginē Mariā Meli⁹ est em̄ aliqd̄ nō facere qz̄ inepte 7. male agere. iuxta norata in. l. j. ff. si quis in ius vo. nō ierit. 7. in. l. q̄nis. §. si p̄uenerit. ff. ad vele. 7. in. l. j. §. penul. ff. quod cuiusq; vni. 7. in. l. quotiēs. ff. qui satis. cogā. 7. in. l. non putauit. §. nō queuit. ff. de bo. po. cō. tabu. immo graui⁹ q̄s puniēti faciēdo qz̄ in omittēdo vt norat glo. i. l. si mora. ff. so. ma. Quia igit̄ meli⁹ est aliqn̄ silētio vti qz̄ loqui. l. nōnūq; ff. de colla. bo. 7. necāria nō sunt momenta verbor; q̄ balbutiēs lingua pfudit. l. qm̄ idignū. C. de testa. Magnaq; culpa ē imiscere se rei ad se nō p̄tinenti. l. culpa. ff. de re. au. 7. c. nō est sine culpa. eo. ti. li. vj. vñ dr. xv. q. j. §. sed obicit. q̄ peccat̄ cecus emittēs sagittam. qz̄ ad hoc nō est aptus. quia etiā magnū est peccatū p̄sumptiois quod cōmittit̄ quādo q̄s illa

Qz̄ p̄dī caren de beat ar / guit

Part. I.

aggredi tēptat q̄ sunt totalit̄ sup̄ vires suas
 fm̄ Tho. ij. ij. q. xij. Et Seneca i li. de q̄ctu/
 or̄ futūtibz. Idcirco timendū videt̄ ne mihi
 accidat illud **D**iere. xlvij. c. Quia pl̄ fecit
 q̄ potuit: ideo p̄j. s. a gr̄a dei z b̄tē h̄gis. vñ
 excusandus videor̄ si ipotētiā z insufficiētiā
 meā cōsiderās p̄dicare cessauero. Nā q̄s nō
 tenet̄ vltra vires hereditarias: vt in casu le/
 gis finalis. C. de iur. deli. z i. l. p̄ hereditarijs.
 C. de heredi. actio. Et alibi d̄r q̄ nō tenet̄ q̄s
 nisi inq̄stū facere potest: vt in l. sunt q̄ in id.
 ff. de re iudi. ¶ In contrariū aut̄ me cogit ad
 laudādū dei genitricē. spūsscti p̄ceptū per os
Dauid psal. xl. di. Laudate d̄nm in sanctis
 eius. Que verba exponēs d̄mus Hiero. in
 f̄mone ad **A**ustochiū inq̄r. Si deū ore pro/
 phetico in sanctis ei⁹ laudare iubemur: multo
 magis cū in hac celebritate b̄tē h̄gis m̄ris ei⁹
 oportet cū hymnis z cāticis diligēt̄ extollere
 z dignis deo laudare p̄conijs: ac mysticis ho/
 norare muneribz. Nō igit̄ vllaten⁹ puniēd⁹
 videor̄: si dei matrē ex p̄cepto spūsscti lauda/
 re conabor. qz q̄ obrēpauit veniā dignus est
 l. liberoz. §. si. in si. ff. de his q̄ notā. infra. Et
 qd̄ sit lege p̄mittēte penā nō meret̄. l. grace.
 C. ad. l. iu. de adult. Ad hoc etiā pagēdū me
 astringūt innumera ei⁹ i me b̄nficia. Qui⁹ me
 ritis z intercessione ad hāc sanctā religionē
 sum vocat⁹ a d̄no. B̄nficio em̄ affici hōiem
 decet. l. si seru⁹ ea lege. ff. de fuis ex. Quia igit̄
 multa valēt z tenēt̄ si fiant ob remuneratōz
 que als nō tenerēt. l. aq̄l̄ regul⁹. vbi **B**ar.
 z alij. ff. de dona. z l. iubem⁹ nullā. C. de sa. s̄q̄.
 ec. vñ apud d̄nm valere putādesunt laudes
 q̄ genitrici sue p̄ receptis ab ea b̄nficijs refe/
 runt. iō cū b̄nficiat⁹ debeat eē grat⁹ erga b̄nfa/
 ctore suū. l. s̄ z si lege. §. p̄sultit. ff. de peti. he/
 re. z xij. q. v. c. de forma. z c. cū i officijs. de re/
 sta. Timeo ne si b̄tē h̄ginis in hac celeberria
 festiuitate tacuero laudes: merear oib⁹ acce/
 ptis b̄nficijs p̄uari. Quia pp̄t̄ in gratitudi/
 nē reuocat̄ b̄nficiū. §. sciendū. insti. de dona.
 z l. si. C. de reuo. dona. z l. j. ac. ij. C. de liber.
 z eoz libe. z c. octaua. xij. q. ij. z in. c. si. de do/
 na. z in aut̄. vt liberti de cetero. §. illd̄. colla.
 vj. Ad argumētū aut̄ de insufficiētia r̄nderi
 pōt̄: qz q̄ fecit qd̄ potuit legē adimpleuit. l. in
 re ciuili. ff. de codi. z demon. z notat̄ in. l. in re
 ciuili. ff. de reg. iu. z in. c. cū nō stat. e. ti. li. vj.
 Nec videt̄ qz glorioza ac pijsima h̄go in me
 debeat irasci: si p̄ meis viribz eius fecero ino/
 centiā a deuot̄ populis celebrari. qd̄ em̄ fit
 gratia futuris nō punit̄: eo qz actus magis de/
 uorat̄ fm̄ causam q̄ fm̄ actuz. l. j. §. remouet

Qz p̄di/
 care debet
 at p̄bat.

Solutō

ff. de posthu. Itē illa que malo gesta nō sunt
 animo penā nō merent̄: vt notat̄ in. l. j. §. si.
 ff. de abige. Voluntate em̄ ac p̄posito malefi/
 cia distinguūtur. c. cū volūtate. de sen. excō.
 z l. q̄ iniurie. ff. de fur. Et ad hoc credēdū me
 cōfortat ip̄a eadē virgo: que **E**ccl̄. xliij. inq̄r
Qui opant̄ i me n̄ peccabūt. In hac opinio/
 nū diuinitate: p̄dicadi. s̄ aut̄ tacēdi cōstitut⁹
 reminiscor illi⁹ sentētie quā notant̄ doc. in. l.
 antiqui. ff. si pars here. pe. z in. l. si q̄s argen/
 tū. §. ij. C. de dona. z in. §. sed cū libertas. in/
 sti. ex quibz cau. manu. nō li. s̄ q̄ i oibus me/
 dia via tenēda est. iuxta illud puerbiū. **M**e/
 diū tenuere b̄tī. vt d̄t glo. i aut̄. de consuli. §.
 j. in §. mediū. Ideo **Q**uidi⁹. ij. metha. inq̄r
Inter vtrūqz tene medio tutissim⁹ ibis. qd̄
 faciebat impator qui in. §. cū ex aliena. insti.
 de rerū di. dicebat. **M**ediā viā eligētes zc.
 mediū em̄ purgat̄ viciū. l. si. C. de na. lib. z c.
 ex trāsmilla. z c. ad extirpādas. de fi. p̄sby.
Quapropt̄ inter opposita mediū est eligen/
 dum. l. si peculū. §. si. ff. de statu libe. via em̄
 media est tutior. l. nec supina. ff. de iur. z fac.
 igno. z l. solēt. ff. de offi. p̄e. Itē ad memoriā
 reuoluo aliā sniam que a doctoribz notat̄ in
 l. ij. §. si q̄s. ff. si quis cauti. z in. l. continu⁹. §.
 itē q̄ in insulā. ff. de h̄. ob. s̄. qz ex duobz cōtra/
 rijs fit optimū tēperamētū. **E**xprop̄t̄ nec pri/
 me adherēs opinioi tacebo. nec secūda tota/
 liter approbās de meis cōsilijs viribz p̄dica/
 bo. sed pp̄t̄ sensus intelligētiā nō sequens
 sanctorū partz inuicis sentēt̄ijs quibz os do/
 mini locutū est. Inclitā illā celoꝝ reginā lau/
 dare totis p̄cordijs conabor: quā etiā eterū⁹
 sponsus i h̄bis p̄positis collaudat̄ dicēs. **T**o/
 ta pulchra es zc. **S**up̄ quibz h̄bis volēs ei⁹
 imaculare cōceptōis elucidare veritatē: tres
 subriles cōsideratiōes deuota mēte reuoluct̄
 das atqz speculādas p̄ponā.
Prima dicet̄ oppositiōis.
Secūda responsiōis.
Tertia h̄o cōfirmatiōis.
Prima ps hui⁹ f̄monis in qua opponit̄
 p̄tra p̄ceptiōz dei genitricis.
Quantū ad p̄mā cōsideratiōem est
 sciendū fm̄ sniam **A**rist. in primo
 topicoꝝ: qz arguēdo p̄ parte affir/
 matina z negatiua meli⁹ cognosci/
 tur veritas z falsitas cuiuslibet cōclusiōis: qz
 opposita iuxta se posita magis elucescunt: et
 meli⁹ adinuicē discernunt̄. ij. de celo z mūdo
 z j. elenchoꝝ. **U**n̄ inq̄t **A**rist. ij. de aia: qz con/
 siderās vnū oppositoꝝ habet̄ cōsiderare z re/
 liquū. **C**ognitō em̄ vno ex p̄rijs cogit̄ z ali

Mediū
 elegit.

Contra
 ria

z

Sermo. I. De cōceptiōe Marię

ud. l. j. ff. de his q̄ sunt sui vel alic. in. r. s. nec manifestū. insti. de obliga. q̄ ex delict. nascit. r. l. pomponi. s. sed his q̄. ff. de pec. r. insti. de tute. in p̄ncipio. Idcirco Aristo. in li. predicamētoz in pdicamēto relatōis inqt. **D**ubitare in singulis nō erit inutile. quod etiāz notat p̄ glo. in. l. iij. C. de sum. trinita. r. si. ca. sine disputatiōe etem nō ita clare veritas innotescit. a deo q̄ in. iij. **N**etha. Aristo. att. **Q**uerētes veritatē sine disputatiōe similes sunt quo ire ignoratibz. **D**isputādo aut̄ melius veritas inuenit. vt notat i. l. si. s. mixta ff. de mune. r. hono. r. in. l. diui fratres. ff. de iurepatro. r. l. iij. s. ex legibus. ff. de origi. in. **Q**uia igit̄ iudicantē oportet cūcta rimari: r. ordinē rerū plena inquisitiōe discutere. c. iudicantē. xxx. q. v. r. l. iudices. C. de iudi. cum filiibz. **E**app̄ vt meli⁹ pateat br̄issime s̄gis puritas cōtra eā in hac pte tribz rationibus opponem⁹.

Prima dicit̄ redēptōis.

Secūda cōparatiōis.

Tertia s̄o sc̄rificatiōis.

Pro fundamēto p̄me rōis ponit̄ illa regula iuris que ait. **Q**uod favore aliq̄z est introductū nō debet i eoz odiū retorq̄ri. l. quod favore. C. de legi. l. nulla iuris rō. ff. e. l. p̄les. C. de fide instr. l. iij. s. due. ff. de carbo. edic. l. generalit̄. s. in his aut̄. C. de secūdis nup. r. notat̄ in. l. nō co min⁹. C. de pec. textus est in. c. qd̄ ob gr̄am de regu. in. li. vj. **S**ed br̄a s̄go sine pctō concepta dicit̄ p̄mo vt ip̄a gl̄iosior appareat r. magis laudet̄: qz est digna omni veneratiōe. **U**n̄ in missa eius dē canit̄ eccl̄ia. **B**ndicta r. venerabilis es virgo maria r̄c. **E**t ideo de illa dicere possum⁹ illd̄ **E**ccl̄. xliij. **E**xaltare eā q̄tū potest̄: quia est maior omi laude. **S**ecundo hoc p̄uilegiū ei attribuit̄ vt p̄ hoc ei⁹ fili⁹ magis honoret̄. qz gl̄ia filio r̄ū parētes eoz. **P**rouerb. xvij. **F**acit̄. l. a diuo pio. r. l. milites. C. de questioni. r. l. iube mus. C. de adno. diuer. iudi. **E**t sic op̄inō cōceptiōis itroducta est in fauorē matris r. filij **A**um igit̄ ex hac op̄inōne sequatur iniuria vtriusqz nō modica: cōcludēdū videt̄ q̄ non debet teneri. **Q**z aut̄ data hac op̄inōne p̄vera sequat̄ p̄positū patet. qz si nō cōtraisset beata s̄go peccatū originale: nulla indignit̄ set redemptiōe: cū nō haberet aliquod pctm̄ actuale mortale aut veniale: s̄m omes doct̄. **N**ō em̄ egent qui sani sunt medico: sed solū male habētes. **M**ar. ix. **E**rgo x̄ps nō fuisset redemptor s̄ginis. qz redēptio p̄suppōit la p̄sum. sicut etiā liberatio p̄supponit obliga

tionē. l. decē. ff. de s̄. ob. r. absolutio cōdemna tionē: vt notat̄ in. l. j. C. de confes. r. per **Bar.** in. d. l. decē. **E**t sic beata s̄go p̄uata fuisset merito passionis x̄pi: r. ei⁹ fili⁹ nō fuisset mortuus p̄ ea. qd̄ esset cōtra dictuz **Pauli. ij. ad Thoz. v. di.** **E**p̄us p̄ oibz mortu⁹ est. **N**ec ip̄e saluator mūdi possz dici p̄fectissimus redemptor. **C**ōtrariū aut̄ tenet eccl̄ia: que canit̄. **C**hr̄iste redēptor: oim̄. ergo r. ip̄a s̄ginē redemit. **E**t p̄sequēter cōcludēdū videtur q̄ originale pctm̄ in p̄ceptiōe s̄xit. **F**ili⁹ em̄ dei venit saluū facere qd̄ pierat. **A**uc. xix. **I**git̄ beata s̄go p̄ pctm̄ pierat si fuit a filio saluata r. redēpta. **S**ecūdo idē p̄bat rōne cōparatiōis sic. **N**ō sunt tantū gl̄iose s̄ginis a r̄ob extollēda p̄uilegia vt detrahāt dignitati saluatoris nostri. **I**niquuz em̄ esset aliquid ab vno iniuste auferre vt det̄ alteri. c. non est. j. q. j. c. forte. xiiij. q. v. r. l. assiduis. C. qui pot. in pi. ha. vbi dicit̄ **Bar.** q̄ vnū altare non debet cōnudari vt aliud coopiat̄. **N**ec debet aliq̄s vt cōmodū alicui faciat̄ alteri p̄iudicare. c. deniqz. xiiij. q. v. r. c. p̄mū. xiiij. q. ij. r. l. ij. s. merito. ff. ne quid in lo. pu. r. l. si. C. si cōtra ius vel vtili. pu. **N**ec alioz honores debent alijs nocere. l. si. C. de statu. r. ima. **N**ec aliquis dz illud appetere p̄ qd̄ honor alioz minuāt. C. si q̄s nō obediat. xj. q. ij. **E**t ideo nec nos debem⁹ ita laudare virginē **M**ariā vt d̄minuam⁹ d̄ni nostri p̄uilegia. **N**ec ip̄sa debet sibi vellet̄ surpare talē dignitatē q̄ filiō dei equalis videat̄. **A**ssumēs em̄ dignitatem quā nō pōt h̄re dicit̄ **fallarius. vt iquit Bar. in. l. j. ff. de publi. iudi.** **I**n iustū etiā est q̄ quis velit laudē sibi attribuere cum d̄minutiōe honoris alteri⁹. c. null⁹. xcix. di. **I**n iustū qz est aliquē cū alteri⁹ detrimento fieri locupletē. l. nā hoc natura. ff. de cōdi. inde. et l. rez quidē. in fi. ff. rez amo. r. l. iij. s. si fu⁹. ff. de tribu. r. de ne. ge. l. si pupilli. in p̄n. r. l. cū hi. s. si quis de alimētis. ff. de transac. r. l. illi. citas in p̄mo r̄n. de officio p̄si. r. l. iure natu. re. de re. iu. **A**lteri etem p̄ alterz p̄iudiciū inferri nō debet. l. nō debet. ff. de re. in. cū simi. **A**um igit̄ hoc p̄ excellentiā atqz singularē dignitatē attribuat̄ domino nostro iesu x̄po q̄ post **A**d lapsum ipse sol⁹ conceptus sit sine pctō: dicēte **Augustino** in li. de baptisimo p̄ iunoz. **N**ō est in filijs hoim̄ quisqz sine peccato excepto vno mediatore nro. **E**t in eodē li. circa fi. iterū dicit̄. **T**eneam⁹ fidei in dedit̄ nabile cōfessionē q̄ solus x̄ps sine peccato natus est in similitudinē carnis pcti. **C**ōcludē dum videt̄ q̄ nec nos hanc prerogatiuā de

Op̄inō prima q̄ sit concepta i ori. ginali.

Libera tio.

¶ Pars. I.

benignus beate virginis attribueret: nec ipsa i de de-
cus: et diminutione honoris dilecti filij sui:
tantum sibi debet excellere appropiare: quod sibi
competere non videtur. Nam illud quod est inductum in
favorem et privilegium alicuius singularis persone non
egreditur illius personam. sed quod principi insti. de iu-
re. na. gen. et ci. et l. ius singulare. ff. de legi.

Tertio idem probatur ratione sanctificationis. Beata
etiam virgo fuit in utero matris sanctificata. unde
de ipsa canit ecclesia illud ps. xlv. Sanctificavit
tabernaculum suum altissimum. Nullus autem sancti-
ficatur nisi prius animetur. quod caro sine anima non est
susceptibilis gratie. ergo ante sanctificationem eius
anima erat infusa in eius corpore. Si igitur tunc fuit sancti-
ficata cum non ab actuali mortali aut veniali
peccato quod tunc non commiserat: sed ab originali san-
ctificata fuit et purgata. sanctificare enim est de non
sancto sanctum facere. Nam si tunc sanctitatem ha-
buisset: sanctificatione non indiguisset. Nec
oportuisset quod deus illi sanctitatem infunderet
quam prius possidebat. Et beata virgo dicere po-
tuisset illud vulgare puerbium. Quod meum est am-
plius meum fieri non potest. et an eadem. scilicet actioes
ff. de excep. rei iudi. l. iij. §. ex pluribus. ff. de ac-
qui. pol. et de le. iij. l. cum quis. j. m. et insti. de lega-
§. sed si rem. et de act. §. sic itaque. et c. inter di-
lectos. §. ceterum. de fide instru. et l. cum res. et l.
si mater. C. de tra. emp. et l. sue rei. ff. eo. tit.
Et si ipsa virgo benedicta petisset a deo sanctificari
potuisset illi dicere de illud Quidam in. iij.
Metaph. s. Frustra petis quod in eis. quod
etiam notatur in l. si quis ex argentiis. §. prohibet. ff.
de ededo. Et proptercludendum videtur quod per san-
ctificationem ab originali peccato fuerit emunda-
ta. Et hec sufficiat per prima parte huius sermonis
Sed audi aliam partem si vis recte indicare. c. j.
de cau. pol. et pprie.

Pars secunda quod dicitur in ratione.
In argumentis non obstantibus in con-
trarium est veritas: videlicet quod beata virgo
maria sine peccato originali fuit con-
cepta. Non obstat modo prima ratio dicta
redemptionis. quia respondeo secundum sententiam docto-
ris subtilis in. iij. di. iij. quod christus fuit redemptor
beate virginis per gratiam puenientem eam preseruan-
do. quod si illa non preseruasset in originali pecca-
to incidisset. unde in ipsius persona predicatur David
ps. lviij. Deus meus susceptor meus: misericordia
eius pueniet me. Aliorum autem hominum fuit redem-
ptor per gratiam subsequentem post lapsum. Redem-
ptio itaque beate virginis fuit perfectior omni alia
redemptione. quia melius est aliquem a vulnere
defendere et preseruare quam post vulnerationem re-
medium adhibere. l. si. C. in qui. cau. in intere

Secun-
da opinio
quod non sit
originali
concepta.

sti. non est neces. et l. j. C. quia. lice. vnicuique se
sine iudi. vindi. facit glo. in. l. iij. §. cum igitur
ff. de vi et vi ar. que dicit quod quis non debet expecta-
re ut primo pueniat quam se defendat: sed de magis
puenire quam pueniri. et notatur in. l. ut vim. ff. de
iusti. et iu. et in. l. j. p. Bar. C. unde vi. Posito
igitur quod quis videtur et duos debere vulnerari:
si vnum adiunaret et defenderet ac preseruaret ne
vulneraret: alium autem dimitteret vulnerari: sed
postea per medicinam eum sanaret: diceretur perfectio
vtriusque saluator: sed melius et perfectius de prioribus.
quia secundum Scotum in. iij. di. iij. q. j. excellens be-
neficius est seruare a malo quam dimittere cade-
re in malum: et ab eo postea liberare. unde mul-
to melius est iter amicos pacem seruare quam iter
ruptam reformare: et litem phibere quam litigantes
comprimere. ut ait Franciscus de mayronis in. iij.
di. iij. Beata igitur virgo preseruata ab origina-
li per gratiam filij sui fuit ab illo perfectissime re-
dempta. ideo canit ecclesia in officio conceptionis.
Nullum redemit filius ex omni gente di-
gnus: qui te seruauit puenit mundam pater
no scelere. Et itaque modo redemit christus suam
matrem: eam preseruans ne caderet in pecca-
to. quo etiam bonos angelos redemit preseruans
ne simul caderent cum lucifero. De quo Berni-
sup. ij. Cant. inquit. Christus etiam angelos rede-
mit: illos preseruando: homines purgando.
Et tali modo loquendi vixit psalmista dicens
deo Eruiisti animam meam ex inferno inferiori: quod
ei ne ad infernum descenderet auxilium dedit: il-
lamque liberauit. Quia autem beata virgo quanta
tum ex se erat ex condicione nature apta erat
contrahere peccatum originale. ideo ab illo di-
citur christum eam liberaisse et saluasse. et hoc respe-
ctu dixerunt quidam ipsam originali peccato fuisse
obnoxiam. non quod illud contraxerit: sed quod nisi
ex speciali privilegio fuisset preseruata contra-
xisset. Et simili modo loquendi etiam dicitur
Job. iij. Ecce qui seruauit ei non sunt stabiles
cum tamen boni angeli sint in gratia confir-
mati: secundum theologos in. ij. di. vij. sed hoc intel-
ligitur quantum est ex eorum natura: nisi fuissent
per diuinam gratiam stabiles facti. Et quibus pro-
solutio ad primam rationem contraria. Et hac
responsione approbans sanctus Anselmus
dicit in libro. ij. Cur deus homo. c. x. Indu-
git beata virgo redemptionem et christi passi-
one: non propter peccatum quod infuerit: sed pro-
pter peccatum quod infuisset. nisi ipsemet ex
speciali privilegio eam preseruasset. Non sequitur
ergo beata virgo fuit redempta per filium a pecca-
to originali: ergo fuit illi obnoxia. Faciunt ad
predicta notata per Barto. in. l. decem. ff. de

Bermo. I. De cōceptiōe Marie

8. ob. 7 in. l. nō utiq. ff. de excep. vbi declarat qd aliqui quis dicit manumissus qd nunq. fuit it suus: 7 absolut. qd nunq. fuit excoicatus.

E Ad rationē autē secūda que dicit cōparōis respondet qd ppter hanc veritatē creditā: scz qd beata virgo fuit cōcepta sine peccato originali nō sequit qd ipa in sua cōceptiōe fuerit equalis cōceptiōi xpi. imo ipē domin. habuit singularē 7 excellentissimū modū cōceptiōis. Nam pmo fuit cōceptus absq. virili semine de purissimis sanguinibz brē virginis virtute spiritus sancti: vt inquit Gregorius super **Matth.** 7. Franciscus de mayro. super **Matt.** 1. 7 Nicola. de lyra sup **Luc.** 1. c. Virgo autē fuit cōcepta ex utroq. parēte 7 seminū cōmixtiōe.

Secūdo christus in primo instanti sue incarnatiōis sue cōceptiōis habuit corpus plene organizatū: lz ita minutū esset vt quali videri nō possent mēbrorū distinctiōes. 7 in eodē instāti infusa fuit anima i eius corpe: nec expectata fuit temporis dilatio ad organizatiōē corporis sūm. **Alexan. de ales.** in. ij. parte sum. in tractatu de sanctificatiōe beate virginis. Et **Augustinus** in li. de fide ad **Perz.** In eodē qz instāti fuit xpus plenus sciētis 7 virtutibz: vt dicit **Nicolaus** de lyra sup illa vba **Diere.** xxxj. Nouū faciet domin. sup terrā. femina circū dabit viz. Et **Franciscus** de may. super illa vba **Lu. 1.** Ecce ancilla dñi. 7 **Gregori.** sup illud **Matth.** 1. Ecce iste venit salies. 7 **Ric.** in. ij. di. ij. ar. ij. q. iij. hoc autē nō fuit in cōceptiōe virginis.

Tertio qd xps nō sit in originali cōceptus hoc fuit ei cōueniēs iure nature 7 necessario. quia nul. pnceps suis legibus est subiectus. l. pnceps. ff. de legi. l. ex i. perfecto. C. de testa. 7. §. fi. in aut. de psu. col. iij. 7. l. ex impfecto. ff. de leg. ij. 7. c. cūcta. viij. q. iij. Facit quod notat dñs **Ant.** de burrio in. c. omis. de peni. 7 remis. vbi dicit qd papa nō ligat vigoze illius capituli. Beata autēz virgo fuit cōcepta sine peccato nō ex natura nec ex debito: sed ex gratia 7 pūmlegio sui filij. Nā vt dicit in. d. l. pnceps. ff. de legi. imperator eadez pūmlegia tribuit **Auguste** sine impatrica que ipē habet. Ideo in sermōe ad **Eustochiū** beat. inq. **Diero.** In maria totius grē que est in xpo plenitudo venit: qzqz aliter. Aliter dicit: quia qd xpus habuit ex natura: h. beata vgo recepit ex grā.

Quarto in pmo instanti cōceptiōis xpi anima ei. pūmcta fuit psonē diuine: sūm **Richar.** vbi s. quod nō fuit in virgine. **Q**uinto xpus in sua cōceptiōe nō indiguit redemptiōe pal-

sua siue aliquo pseruante: nec habuit naturam pronā ad recipiendā maculā pcti originalis. 7 sic nec radicaliter nec formaliter habuit nec hēc potuit pctm originale. Cui. rei ratiōes assignat **Anselm.** in li. de cōceptu virginali: quas breuitatis causa p. transeo. Beata autē virgo nisi pseruata fuisset peccatum originale cōtraxisset. qz radicaliter habebat vnde cōtraheret: vt dicit **Seco.** in. iij. di. iij.

Sexto beata vgo fuit p grām dei liberata a rebellione quā habuisset caro adūsus spm. Hoc autē nō habuit xps: qz nullā rebellione habere poterat in carne. **S**eptimo. Anima xpi ab instāti cōceptiōis fuit impeccabilis et beata: vt habet in. iij. sen. di. xij. Nō sic autē fuit aīa beate virginis: quia in ea fuit potētia ad peccandū: vt inquit beatus **Bona.** in. iij. di. iij. Multas alias differēcias inter cōceptiōē xpi 7 beate virginis causa breuitatis p. transeo. **M**axime qd xpus in sua cōceptiōe a seipso accipere iusticiā potuit. maria autē non **Christus** nō caruit originali peccato virtute sue passiōis: nec pūmte cuiuscunqz alterius. **M**aria autē caruit illo merito filialis passiōis future. **Christus** ver. deus 7 homo cōceptus est: maria autē pura creatura. **Christ.** de se omipotēs: maria de se nullipotēs. **U**ti 7 de ipa dicere poterat illd **Isa. xlj.** Ecce vos ex nihilo estis: 7 op. vrm ex eo quod nō est.

Concludit ergo qd pseruatio gloriose virginis p filiū facta nō solū nō redūdat in dedec. filij: sed in magnā cedit glām ipsius qd singlari 7 excellentissimo modo matrē suā redimere voluit. Ideo beate virginis merito dici pōt illud quod ego scripsi in epla ad sūmū pontificē **Sixtū** quartū dices ipi gloriose virginis. **B**enedicta dei genitrix te crimie solā Immunē natus cōmilit esse tuus. **I**pē tuam formans animā sic vgo redemit: **C**rimina qd pmi nulla parētis habes. Nō fuit in toto cōceptus factior orbe: **S**i nō de nato sint mea vba tuo. **Q**z autē ad honorē redemptor. nō stri redundet beatā virginem ab originalis peccati macula fuisse pseruatā pbari pōt per illud **Diero.** in sermone ad **Eustochiū** di. **N**ulli dubiū qn totū ad laudē xpi pūmear: quicqd digne genitrici sue impensum fuerit ac solēnter adimpletū. Nō solū autē honoratur xpus ex hoc matris sue honore: sed etiāz multū letat 7 gratissimū habet qd a nobis sue genitricis puritas venerat. **U**ti **Fortunatus** in qdā omelia inq. **S**rat. est obsequiū deo qd marie impedit qz quod sanctorū cuilibet dirigit. **Q**uo ad tertiā rationē que dicta ē

Differētia inter cōceptōz xpi 7 marie.

Secūdo

Tertio

Quarto

Quinto

Sexto

Septimo

Conclusio.

sanctificatiois: si dicat q̄ p̄dicta auētas sancti/
 ficauit tabernaculū suū altissimū. intelligitur
 de tabernaculo materiali terreno vel celesti.
 Iuxta illd̄ Ps̄. lxxxiij. Quā dilecta taberna
 cula tua dñe p̄tū rē. nihil faceret q̄ clusi
 onē nr̄am. v̄ez q̄ p̄dicta s̄ba exponunt cōit̄
 de beata s̄ḡiue dicere possum⁹ q̄ dicta aucto
 ritas loquit̄ de sanctificatiōe corporis s̄ḡinei. In
 q̄ dicit̄ q̄dā fuisse corruptiōez ⁊ feditatē q̄n
 dā ex semine infecto s̄ctā: q̄ fm̄ sanctū Bo. in
 t̄ij. di. xxxj. ar. ij. q. j. est in oib⁹ corporib⁹ de se
 mine p̄moꝝ parentū ppagari: ⁊ est inclinatio
 q̄dā ad voluptates: q̄ facit carnem rebellare
 sp̄itū: ac decurrere ad malū oī tpe. Sen. viij.
 ⁊ c. om̄is etas. xij. q. j. Et ab hac fm̄ eos pur
 gatū ⁊ sanctificatū fuit corp⁹ ei⁹ an̄ infusioz
 aie. S̄z p̄ oim̄ dicēdoꝝ declaratiōe sciendū
 est fm̄ Alex. de ales in. iij. p̄sum. in tract. de
 sanctificatiōe b̄tē s̄ḡinis. q. vj. vbi recitat aug.
 in. li. lxxxiij. q̄stionū di. q̄ cōceptio hūana sic
 dz̄ p̄ficiat: vt septē p̄mis dieb⁹ q̄si lact̄ habe
 at s̄ilitudinē: nonē s̄o diebus puertat̄ in san
 guinē: deinde in duodecim dieb⁹ solidet̄: ⁊
 mū decem ⁊ octo dieb⁹ formet̄ vsq; ad p̄ctā
 mēbra. deinde vsq; ad tempus part⁹ in ma
 gnitudine augeat. ⁊ hoc h̄z locū in masculis
 In feminis aut̄ atēq; sit organizatū corp⁹ re
 q̄runt. lxx. dies: vt inquit Aug. vbi supra.
 Phisici aut̄ dicūt q̄ xl. dieb⁹ organizat cor
 pus masculinū: femellū autē. lxx. vt notat. ff
 de libe. ⁊ posthu. l. gallus. in p̄n. in fine colū
 ne. ⁊ v. di. in prin. An̄ aut̄ q̄ corp⁹ sit p̄fecte
 organizatū nō infundit̄ ei a deo aia rōnalis:
 sed illa massa que a phisic⁹ appellat̄ embrio:
 p̄mo solū viuit vita vegetatiua. q̄ nutrit̄ et
 crescit. Deinde viuit vita sensitua: q̄ sentit̄
 Un̄ d̄t Aristo. xvj. de aialib⁹ q̄ embrio pus
 est aial q̄s hō Organizato aut̄ corpe de⁹ creat
 vnā aiam rōnalē sine macula: ⁊ creādo illaz
 infūd̄it. Nō aut̄ an̄ organizatiōē infūd̄it:
 q̄ aia rōnalis est actus p̄mus corporis phisici
 organizati. vt ait Aristo. ij. de aia. l̄z aut̄ quidā
 dixerūt q̄ i hoīe sunt tres aie: t̄i h̄ improbat
 Tho. j. par. sum. q. lxxvj. ⁊ cxvij. affirmās
 q̄ cū generatio vni⁹ semp sit corruptio alte
 rius: necē est dicere q̄ tā i hoīe q̄ in alijs aia
 lib⁹ q̄ p̄fectior forma aduēit sit corruptio
 p̄oris. Ita t̄i q̄ sequēs forma h̄z q̄cqd̄ habe
 at p̄ma: ⁊ adhuc ampli⁹. Quapropter cū aia
 intellectuua creat̄ ⁊ infūd̄it a deo: sil̄ est sen
 situa ⁊ vegetatiua corruptis formis p̄existē
 t̄ib⁹. Qñ aut̄ corp⁹ nō est plene organizatū
 p̄ctm̄ originale in eo esse nō p̄t: q̄ cū sit i aia/
 tū aia rōnalis: nō p̄t h̄zē p̄ctm̄ cui⁹ subiectū

Mod⁹
 cōceptio/
 nis hoīs

Organi
 zat̄ puer

est ip̄a aia. vñ d̄t Mḡ in. ij. s̄niaz. di. xxxj.
 q̄ caro sola l̄z sit per cōcupiscētiā generata
 nec culpā h̄z nec actū culpe. Nō etiā aia ha
 bet illud p̄ctm̄ atēq; sit infusa corpi: q̄ a deo
 creatur sine macula. Lūta em̄ q̄ facit deus
 bona sunt. Sen. j. Istud autē corp⁹ an̄ infu
 sionē aie h̄z i se corruptiōz p̄dictā: ⁊ inclinatio
 nem ad malū ⁊ rebellādū sp̄itū si cū eo cōiuga
 tur: ⁊ ad s̄hendā originalis p̄cti miserā: ma
 xime ex iustissima diuini decreti condēnatiō
 ne. qua ordinatū est q̄ oēs de semie corrupto
 p̄moꝝ parentū peccatiū ppagari careāt iusti
 cia originali: ⁊ p̄uent̄ diuina v̄isōe: ⁊ eterne
 sint dānatiōi subiecti p̄p̄ culpā p̄mi parent̄
 Ob cui⁹ inobediētā omnes posteri ei⁹ p̄cto
 res p̄stituti sunt: fm̄ aplm̄ ad Ro. v. Et h̄c
 ordinatiōē appellat̄ idē apls cirographū
 decreti: ad 2ol. ij. Ex q̄b⁹ p̄t̄ q̄ p̄ctm̄ origi
 nale nō ex eo solū s̄hit q̄ aia cōiungit̄ cū cor
 pore infecto. sicut dixerūt q̄dā dātes exēplū
 de h̄ntē man⁹ pollutas q̄ in eis recipit pomū
 mūdissimū ex q̄b⁹ fedat̄. Nā h̄c op̄inionez
 reprobat Scot⁹ ⁊ Pe. ⁊ candia: ⁊ Fran. de
 may. in. ij. sen. di. xxx. Quia qualitas corpa
 lis de se nō p̄t inficere natura sp̄ualē. vt p̄t̄
 exēplo radij solar̄ nō infecti p̄p̄ feces corpa
 les. Cū ḡ p̄ctm̄ originale nō p̄ueiat p̄ncipa
 lit̄ a carne: q̄ cū illd̄ nō habeat in se nō p̄t ip̄z
 p̄ctm̄ in aiam trāsmittere: fm̄ illā s̄niam que
 ait q̄ nemo dat qd̄ nō h̄z. c. ventū. j. q. j. l. ne
 mo. ff. de reg. iu. l. traditio. ff. de acq. re. do. ⁊ l.
 si liberā. C. qd̄ cū eo. Itē nec ab aia eadē rōe
 q̄ cum nullū in sua creatiōe recipiat anima
 p̄ctm̄: ⁊ sic mūda infūd̄at corpi. nā de ip̄az
 aiam creādo simul corpi infūd̄it: fm̄ Aug.
 in li. de eccl̄iasticis dogmatib⁹. ⁊ theol. in. ij.
 sen. di. xvij. nō p̄t corp⁹ aliq̄ viciare pecca
 to in ip̄a infusioe. Itē nec a parentib⁹ trāsmic
 tit̄ ip̄m p̄ctm̄ i filios. Si em̄ hoc esset seq̄ret̄
 q̄ generati a parentib⁹ baptizatis ⁊ p̄sequēz
 ab originali p̄ctō liberatis nō p̄traherēt ip̄m
 originale p̄ctm̄. q̄ parentes trāsfundere non
 p̄nt qd̄ ip̄i nō h̄nt. Ideo est dicēdū q̄ h̄ p̄n/
 cipalit̄ p̄cedit rōne p̄me p̄uaricatiōis: p̄pter
 quā hūana natura in Adā deprauata: ⁊ dei
 inimica p̄stituta: p̄ diuinā s̄niam fuit dāna/
 ra. atq; ad h̄ debitū in ip̄a p̄ma p̄uaricatiōe
 factū. p̄ tpe singulis suppositis suis p̄trahē
 dū mediāte corrupta carne ab ip̄o p̄mo p̄ua
 ricatore ppagata merito ē deputata. Et hoc
 innuit Amb. in li. de verbis apli. cui⁹ verba
 refert Mḡ ten. in. ij. di. xxx. dicens. Corru
 ptio p̄ conditionē offensionis manet in cor
 pore: robur tenēs diuine s̄nie date in Adam

S

Respon
 sio vñ sit
 originale.

Sermo. I. De cōceptiōe Marie

cuius sortio maculat pectus. scilicet. hec ille. Ad
 puniendā hanc culpā toti humane nature
 in adā lapsē iusto dei decreto statutū ē ut oīs
 aīa intrās corp⁹ ex semine infecto taliter ppa
 gatū inficiat. sicut etiā **Leuit. xiiij.** fuit decre
 tū ut quicūq; intraret domū leprosam efficeret
 imūdus. **Doc** autē decretū punitiū fecit de⁹
 qm̄: ut habet in **Gen. ij. c.** dixit primo parēti
In quocūq; die cōederet ex eo. ligno sciebo
 ni et mali: morte morieris. **Tūc** em̄ tulit dā
 natiōis sniam s̄ cū et posteros ei⁹ ab ipoppa
 gandos: q̄ s̄tualiter i lumbis ei⁹ erāt: si de li
 gno vetito comederet. **Et** sic de⁹ nō fuit nec
 est auctor pcc̄i s̄ vltor. **Quare** autē istā dāna
 tionis sniam nō incurrit xps nec beatavir
 go: q̄ etiā ipi erāt mō p̄dicto in lūbis ade pa
 tris sup̄. et etiā in sequētib; sermōib; decla
 rabit. **Quā** ḡ aīa infundit corp⁹ ex semine in
 fecto p̄mox parentū p̄pagato tūc imēdiare
 p̄bit pcc̄m originale. **Et** rō est: qz pcc̄o p̄mo
 rū parētū tota natura hūana q̄ in illis tunc
 erat tota s̄tualiter fuit infecta s̄m **Aug. xiiij.**
 de ciuit. dei. et **Ansel. i. li. j.** de cōceptu s̄ginali. et
Alex. de ales. in. ij. pte. sum. in. trac. de pcc̄o ori
ginali. q. j. et etiā in. ij. pte. sum. in. trac. de in
carnatiōe xpi. et seraphicū cardinalē sanctū
Bona. in. ij. di. xxxj. Ideo sicut si s̄tuo se vi
 sissent hoīes ab eis descēdētes fuisset remu
 nerari: ut declarat **Alex. de ales. i. ij. pte. sum.**
in. trac. de pcc̄o originali. et Ansel. i. li. j. de cōcep
tu s̄ginali. c. iij. et in. li. cur. de⁹ hō. c. xvij. et
sanctus Bona. in. ser. di. xxxij. et mgr̄ Bar
pisanus in libro beate s̄ginis: fructu. vij. et
Laudolphus neapolitan⁹ in. ij. sen. di. xxx
q. vij. et Anconien. in tractatu de cessatiōe le
galiū. et beatus Tho. in q̄stioib; disputatis
de malo. q. iij. art. vij. et p̄ma pte. sum. q. c. j.
art. j. Ita p̄ pcc̄m fuerit merito puniti. qui ei
sentire cōmodū dō et sentire incōmodū. leu. q̄
ff. de iureiurā. et in. st. de legiti. patro. tu. in. fi.
Et h̄ est qd̄ inq̄t apls ad Ro. v. di. In quo
oēs peccauerūt. Et p̄ hui⁹ p̄clusiōis noticia et
p̄gruētia inducit mgr̄ Fran. de mayro. quat
tuor exempla i. trac. de p̄ceptōe s̄gis. Prīmū
est q̄ sicut p̄trahit irregularitas i bigamo p̄
pter ecclēie statutū: quo ordinatū fuit q̄ qui
cūq; s̄heret cū duab; vxorib; sit irregularis
xxxij. di. c. maritū. vel quicūq; p̄trahit cum
vidua ab alio marito cognita ē etiā irregla
ris. xxxij. di. c. seriatiū. et. xxvj. di. c. vna. et. c.
altercatiōis. de biga. li. vj. vlt. etiā si duxit vxo
rem quōcūq; corruptam. d. c. maritū. xxxij.
di. et. c. q̄ in aliq. li. di. Ita de⁹ instituit ut q̄
cūq; sp̄s desolat⁹ fuerit carni p̄pagate ab

adā obliq; et ad penā damni q̄ est pena origi
 nalis pcc̄i. **S̄cōm** exēplū est sic irregulari
 tas p̄trahit in spurio p̄ eiusdē ecclēie statutū:
 q̄ ordinatū est q̄ q̄ nasceret de illegitimo coi
 tu nō pmoueat nisi adueniat aliqd̄ eximens
 c. iter dilectos. de excels. pla. et. c. s̄gent. de he
 re. et. c. si gens. lvj. di. et. c. innotuit. de elec. et
 c. p̄ venerabilē. et multis alijs caplis. et q̄ filij
 sint legitimi. Ita institutū est a deo ut quicūq;
 nasceret p̄pagat⁹ ex semine adā infecto care
 ret originali iusticia et p̄uar et eterna beatitu
 dine: nisi s̄p̄ueniat dispensatio. **Et** merito
 nā s̄m **S̄cō. in. ij. sen. di. xxx.** Adā accepit a
 deo iusticiā originālē p̄ se et p̄ tota sua posteri
 tate: et fact⁹ est debitor ei⁹: et ad illā obligauit
 se et posteritatē suā q̄ in ip̄o erat seminaliter
 et radicalit. vñ peccado p̄uauit se et posteros
 suos ip̄a iusticia originali. **Et** ideo de mente
S̄cō. vt. s̄. et di. xxxj. et. xxxij. et magr̄ Pe. de
candia in tractatu suo de p̄ceptiōe beate vir
ginis pcc̄m originale diffinit q̄ est carētia iu
sticie originālē debite: qz in p̄mo parente acce
prate et ex ip̄i crimine dep̄dire. cui corrūdet
obligatio ad penā dāni. Un̄ Ansel. in. li. de
p̄ceptu s̄ginali ait. c. xxvij. Doc pcc̄m origi
nale esse aliud intelligere nequeo in eis dē in
fanētib; nisi ip̄am factā p̄ inobediētā ade iu
sticie debite nuditatē: per quā oēs sūt filij ire
hec ille. Tertiū exēplū est q̄ nati ex parēti
 bus suis serui sunt. in. st. de iure p̄so. s̄. serui
 aut. et h̄ ex statuto leḡs sic et mādato imparo
 ris. l. et fuoz. s̄. j. ff. de sta. ho. **Cum** ḡ faciēs
 peccatū suus fiat pcc̄i. **Joh. viij.** potuit de⁹ sta
 tuere ut oēs q̄ de p̄mis parētib; suis pcc̄i na
 scerent eidē subijcerent futuri. **Quartū**
 exēplū est q̄ sicut p̄trahit quedā nota i p̄ua
 tiōib; p̄natū illis q̄ nascunt p̄ aliquē mo
 dū ab ecclēia p̄hibitū: q̄ priuāt dignitate ec
 clesiastica: ut p̄z de filijs p̄s byteroz: et maxie
 in spurijs. et in sacerdotio genit̄: q̄ nō p̄nt eē
 canonici i ecclēijs parz suoz: ut habet extra de
 filijs p̄s. c. cū decorē. et. c. ad abolēdā. et si secus
 p̄sumptū fuerit nō valet nisi cū talib; sit dis
 pensatū: ut habet in. c. j. extra eo. sic ex p̄uati
 one hui⁹ origināl̄s iusticie cōtrahit nota cul
 pe qua fit inhabilis q̄s ministrare altari ecclēie
 triūphātis nisi fuerit dispensatū secū p̄ laua
 crum sacri baptismi. **Nos** autē possum⁹ ad
 dere q̄ntū exēplū. **Sepe** em̄ p̄pter inobediē
 tiā pat̄s etiā filij ei⁹ remanet p̄uatus here
 ditate ex decreto leḡs vlt canonis: ut in. c. s̄gē
 ris. et. c. excōicam⁹. de here. et in. c. cū serui. ec
 ti. li. vj. **S̄ilr** ex crimine lese maiestatis pu
 niunt filij pena p̄uatiua: ut in. l. quicūq; c.

Quare originale p̄trahat

S̄cōm

Origina le diffini tur

Tertiū

Quartū

Exēplū primū

Quintū

ad. l. iul. maie. 7 in. c. si quis cum militib. vj
q. j. Ita ergo 7 multo magis ex diuio decreto
potuit ordinari vt ppter pctm inobedientie
contra celeste impatore 7 ppter crimē lese ma
iestatis eterne filij sic deliquentiū puniretur pe
na dāni. i. priuatis diuine visiois: respectu
cui nullū habebāt ius: lz deus ex gratia sua
illā eis cōcessisset si in se nō habuissent aliqd
pctm: vt declarant theologū in. ij. dist. xxij.

Sextū

Alia qz duo exēpla ponūt quidā dicētes q
sicut qn pgenies aliqua est obligata tributis
ex pacto alicui parētis: eoz filij eodē mō na
scunt obligati. sic qlibet hō peccato pmoꝝ pa
rentū diuino tributo originalis iusticie na
scitur obligat. 7 sicut puer q nascit mortuo
patre nascit heres: 7 paternis simul obligati
onibz obligat. qz hereditas trāsit cum one
re suo. c. tua nos. de vsur. sic ois hō ab Adā
ppagat. ipi p̄reatibz orit obligat. Et in hoc
verificat illa snia q dicit q heres ē successor vi
cior defuncti. d. c. tua nos. 7. l. si ego. §. parē
ff. de publicia. 7. l. ij. C. de fructi. 7. l. ex. 7. l. cū
heres. ff. de diuer. 7. tēpo. p. Ideo Tren. vlt.
dicat. Patres nostri peccauerūt 7 nō sunt: et
nos illorum iniquitates portauim. 7 Ezech.
xviij. Patres comederūt vna acerba: 7 den
tes filioꝝ obstupuerūt. Verū qz h̄ septimū
exēplū nō est oino sile. qz filius nat. p. moꝝ
rem p̄is repudiādo hereditatē pōt redina
re obligationē paternā. fili. aut ppagat. ab
adā nō potest facere ex se qn h̄bat hanc obli
gationē. Ideo meli. ad h̄ ppositū facit exem
plū aliud. Nā videm. q aliqui q̄s furat. cui
nō p̄sentit vxor aut filij: 7 iusta lege suspēdit
7 tñ vxor 7 filij ppter tale furtū cui. nō fuerit
cōscij puniunt pena p̄uatiua inq̄tū vxor pri
uatur marito: 7 filij p̄ze: 7 h̄nt magnū detri
mētū ex ei. morte. p qd tñ nō sit eis aliq ius
sticia. Pōt etiā dici q amissio futuri lucri p
p̄uenō d̄z dānū. l. si. C. de codi. Et iō ex deli
cto p̄is p̄nt filij iuste p̄uari tali lucro. s. diuini
visiois.

**Septi
mū.**

Octauū

**Solutio
argumē
ti sup. f.**

Nō reuertēdo ad ppositū no
strū dicūt qdā fm sniam mgrī Pauli veneri
in tractatu de cōceptiōe h̄gis marie: q in cor
pore h̄ginis an infusione aie erat p̄dicta idli
natio ad malū: 7 corruptio seminis infecti 7
dispositio radicalis ad h̄bēdū pctm origiale
si illi nō purgato aia p̄iugeret. De. q̄q. decre
uerat nasci ex h̄gine: 7 in tabernaculo corpis
ei. nouē mēsi bz habitare: nolēs matrē suam
aliq pctō inq̄nari: an infusione aie scificauit
7 purgauit illud corp. p̄ciosum: atqz oem in
fectionē ab eo abstulit. 7 sic itelligit Sāctifi
cauit tabnaculū suū altissimus. q scificato 7

purgato tūc aiam illā benedictā ifudit: eāq̄
ab originali pctō p̄suauit. Nec iconuenientē
dicūt corp. ei. scificatū atēqz esset rationali
aia viuificatū. nā 7 inaiata 7 insensibilia san
ctificari dicunt. vñ tēplū Salomonis scifi
catū fuisse testat dñs. iij. Reg. ix. dicēs Sa
lomoni. Sāctificauit domū hāc quā edifica
sti mihi. tabernaculū qz sc̄m 7 vasa tēpli sc̄i
ficata dicunt. Nūc. vj. 7 Ero. vl. 7 mltē alie
irrōnales creature appellant sc̄ificate: vt de
clarat Alex. de ales in. iij. sen. di. ix. ar. j. q. j.
Uez qz nōnulli brē h̄gis deuoti dicūt q licz
ipā b̄ndicta m̄ dei habuerit potētā ad pec
cādū. sic habebāt p̄mi parētis an lapsū: non
tñ vnqz habuit aliquā corruptionē i aia nec
etiā in corpore: dicētes q de. q ab eterno elegit
dictā h̄ginē matrē: cū sit infinite potētie po
tuit ordinare 7 statuere vt de semie p̄moꝝ pa
rentū anteqz peccaret illa portio refuaret ima
culata: p quā deberet ipa virgo cōcipi. 7 sic fa
cere descēdere p oēs generatiōes vsqz ad illā.
sic dixerūt qdā factū fuisse de carne h̄bi: put
refert Seo. in. iij. di. iij. Hoc aut qz possibi
le deo 7 agruū fuit: etiā p cōceptiōe brē h̄gis
factū fuisse p̄bari p̄t ex rōe ponēda in seq̄nti
prehui. ser. 7 ex ratiōibz adducēdis in alijs
seq̄ntibz sermōibz. Itē posito q hoc non fe
cerit dicūt q saltē est credēdū q illud semē
parentū beate virginis quo debebat ipa con
cipi voluerit de. p̄us purgari qz illa cōcipet
ex eo. S; qd ē forti. dicūt q posito q beata
h̄go p̄cepta sit ex semie infecto. potuit tñ de.
facere vt corp. illd nullā h̄beret feditatē: sed
imaculatū esset. si em vt ait Ap̄tus ad Ro.
ix. pōt figul. de eodē luto vnū vas facere in
honorē 7 alia in cōtumeliā: qre hoc facere nō
potuit ospotēs de. Preterea experētia teste
multa generant ex corruptiōe 7 feditate per
h̄ntē nature: q tñ nō p̄trahūt illā corruptiō
nē v̄ feditatez. Ergo multo forti. hoc facere
potuit natura naturās. s. de. cui d̄z Job. xij.
Qui potes facere mūdū de imūdo conceptū
semine. Itē dicunt q si aliq̄s sanct. reperiat
dixisse q beata h̄go cōcepta fuit de semie cor
rupto siue infecto: debet itelligi de corruptiōe
penalitat. q nō causat origiale pctm. nō aut
de corruptiōe feditatis q est cā origial. pcti.
Qualiter aut sola corruptiō feditatis causet
origiale culpā 7 nō corruptiō penalitatis: de
clarat sc̄tus Bona. i. ij. sen. di. xxxj. ar. ij. q. j.
Iō ad p̄dictā auētē sanctificauit 7c. videt q
sanctificatio d̄z multis modis. Primo sc̄ifi
care idē qd i gra cōfirmare. Sc̄m em idē
ē qd firmū: vt d̄t glo. in. §. sc̄e. in. l. i. de. di

**Correla
rium.**

**Sāctifi
catio di
cit mltis
tiplicis.**

Sermo. I. De cōceptiōe Marie

ni. et nota in l. sc̄m. ff. eo. ti. et hoc mō b̄ri di
cunt sancti et sc̄ificati: q̄ sunt i dei gratia cō
firmati. Et ita intelligit illd̄ **Isa. xij. q̄ i p̄so**
na dei d̄r. Vādāni sanctificatis meis. et loq̄
tur de angelis q̄ nunq̄ peccauerūt: et t̄i san
ctificati dicunt. Et ideo predicta auctoritas
Sc̄ificauit et c̄. p̄t̄ de hac sanctificatiōe itel
ligi. q̄ b̄ra virgo fuit in hoc mūdo in gr̄a cō
firmata i cōceptiōe filij sui: vt ait Ber. i epla
ad lugdunēses: et b̄rius Bona. i. ij. di. ij. ar.
j. q. vj. et Tho. in. ij. par. sum. q. xxvij. ar. v
in r̄s̄tiōe ad sc̄dm argumētū. et Alex. de ales
in. ij. par. sum. tract. j. q. lxxvij. et Rich. in
ij. di. ij. ar. j. q. iij. Dec̄ ḡ auct̄as intellecta
de gratie cōfirmatiōe nō arguit matrē dei in
originali p̄t̄o fuisse cōceptā. Et h̄ac expositi
onē sequit̄ b̄rius frater michael de carthano i
suo. j. q̄dragesimali de p̄t̄o: smone. xiiij. di.
q̄ est q̄dā singularis sc̄ificatiō: q̄ aīa sanctifi
cat̄ nō purgatiōe a culpa q̄ nō est: s̄z collatiōe
gr̄e et cōfirmatiōe: ita vt nō possit peccare mor
taliter aut venialit̄. et h̄ mō fuit sc̄ificata vir
go maria. hec ille. Alio mō d̄r q̄s sanctifica
ri q̄ ab om̄i actu carnis abstinēs deo seruit et
m̄strat i sinceritate cordis et virtute. Et hoc
mō dicunt quedā mulieres sc̄timoniales. et
s̄l̄r religiosi et oēs boni eccl̄ie ministri dicunt
sancti. et ideo Aug. Amb. Hiero. et Grego.
in suis epl̄is epos sanctissimos appellāt. Il
lud em̄ d̄r sanctū qd̄ est cultui diuino dedica
tū: vt p̄z p. c. q̄ semel. et c. qm̄. xij. q. ij. et c. al
tare. de ple. di. j. et iō nazarei hac ratiōe dice
bant sancti: vt p̄z Nūe. vj. Quia igit̄ beata
h̄go plena fuit oī p̄t̄e et speculū oīs sc̄itars̄
et toto tpe vite sue fuit deo absq̄ macula vt
ait Amb. li. ij. de p̄ginitate. eius d̄e cultui sem
per fuit dedicata. Iō b̄n̄ de ea d̄r. Sc̄ificauit
tabernaculū suū altissimū. Istas em̄ virtutes
et sanctimonia habuit p̄ncipalit̄ a gr̄a dei a
qua oē datū optimū et oē donū p̄fectū d̄sc̄e
dit. Iaco. j. Quia nō sum⁹ sufficiētēs cogita
re aliqd̄ a nobis q̄si ex nobis: s̄z oīs sufficientia
n̄ra ex deo est. ij. Tho. ij. Quia h̄o x̄ps erat
nō t̄m homo s̄z etiā deus. iō dicebat Jo. xvij.
Ego sc̄ifico meip̄m. Dec̄ ḡ auct̄as Sc̄ificati
cauit et c̄. sic intellecta nihil derogat sc̄issime
h̄ginis cōceptōi. Alio mō d̄r aliqd̄ sc̄ificari
id est de nō sc̄to sc̄m fieri. Et hoc aggregatū
nō sanct⁹ p̄t̄ itelligi duplicit̄: vt colligitur ab
Arist. i. ij. perier. et ab Ale. de ales. in. ij. sen.
di. ix. art. j. q. ij. s̄. negatiue t̄m et negatiue s̄l̄
ac p̄uatiue et p̄trarie. Negatiue t̄m dicit̄ nō
sanct⁹ ille q̄ nō habet p̄fectionē p̄t̄urū vt nō
est in gr̄a dei cōfirmat⁹. vel q̄ nō h̄z actu sc̄ita

tem: s̄z nō habeat oppositū sanctitatis: sicut
et catulus ante nouē dies dicit̄ nō vidēs qui
tamē pp̄rie nō potest dici cecus. Itē nō san
ctus appellat̄ ille qui nō est magis p̄on⁹ ad
bonū q̄ ad malū: nō tamē semel aliquod pec
catū mortale habet. Et i hoc statu etiā hodie
inueniunt̄ multi. Et talis fuit beata virgo i
cōceptiōe. que et si nō haberet peccatū origi
nec actuale: t̄m pp̄ter hoc vt aliq̄ dicit̄ non
erat sancta. et sic erat nō sancta negatiue t̄m.
Et ob hoc sanctificauit eam altissimus: non
a corruptiōe peccati quod in ea nō erat: sed
gratiā et sanctitatē in eius anima infunden
do. Alio modo dicit̄ nō sanctus negatiue et
p̄uatiue simul et cōtrarie qui habet opposi
tum sanctitatis. s̄. peccatū. sicut hoc modo di
ceretur nō vidēs illi qui est cecus. Et talis
nō fuit gloriosa virgo Maria. Et ideo hoc
modo nō fuit sanctificata. Alio modo idem
est sanctificari quod de sancto magis sanctū
fieri: vt inquit Rich. in. ij. dist. ij. ar. ij. q.
ij. Et hoc p̄batur p̄ illud Apocal. vltimo.
Qui sanct⁹ est sanctificet̄ adhuc. Et tali mo
do sc̄ificari apostolos a patre suo rogabat
christus. Ioh̄is. xvij. dicens. Pater sanctifi
ca eos: cum tamen tunc essent sancti: vt ait
Alexāder de ales vbi supra allegans glosam
super p̄dicta verba dicens Sc̄ifica eos
vt de sanctitate vite p̄sentis pueniant ad san
ctitatē iusticie finalis. et simili modo sanctifi
cauit beatā virginē altissimus: qui eā in san
ctitate et gratia mirū in modū augmētauit
Alio modo aliquid sanctificari dicit̄: cum a
contrarietate sanctitatis: id est: ab omni pec
cato elongatur. sicut et de christo ait Aposto
lus ad Hebr̄eos. ij. q̄ fuit segregatus a pec
catoribus: quibz tamen nunq̄ fuit coniun
ctus. Et hoc modo beata virgo sanctificata
dicitur. quia ab omni peccato fuit elongata
Alio modo sanctificari idem est quod plu
ribus modis sanctū fieri: vt inq̄t Rich. vbi
supra. Et hoc modo beatā virginē deus san
ctificauit cui multiplices sanctificatiōes in
fudit. sicut de christo quo ad humanitatē di
citur Actū. x. Unxit eum domin⁹ spiritu
sancto et virtute. per quā vnctionem sancti
ficatio denotatur. Alio modo sanctificari ac
cipitur pro demonstratione siue declaratiōe
sanctitatis: vt ait Alexāder de ales in. ij. par
te sum. q. ij. dicens q̄ potest accipi fieri san
ctum p̄ inotescere. q̄ tūc res dicit̄ fieri quā
do innotescit. et idē d̄t in. ij. sen. di. ix. art. ij.
q. ij. Et h̄ mō etiā fili⁹ dei dicit̄ sanctificat⁹
a p̄te ip̄o attestatē: q̄ de seip̄o ait Joh̄. x. Quē
a 5

Sermo. I. De cōceptiōe Marie

cabilē p se stāte sine materia. qd̄ fecit. vt pz
in sacro altaris qd̄ est sup̄ naturā. ḡ. 7c. plu-
ra em̄ p̄ rē facere q̄ n̄ intellect̄ intelligere
vt ait Ric. de sac̄o vic̄. in. iij. de trīni. Qui ḡ
potuit aīam lazari educere de limbo vt iterū
corp̄ viuificaret: et p̄ oīs ip̄um informaret.
de q̄ miraculo habet Ioh̄. xj. potuit et matrē
suā a morte oīs pct̄i p̄seruare. Ipe etem̄ deus
q̄ de potētia sua absoluta posset oīa creata an-
nihilare et iterū creare: etiā matrē suā potuit
p̄seruare. Ait em̄ Auḡ. in li. de regimīne p̄n-
cipū. q̄ p̄nceps p̄t a lege sua subditos suos
liberare: et circa ip̄am legē disp̄sare et eā an-
nihilare. qd̄ fecit de⁹ in legib⁹ suis. Nā p̄ce-
ptū de circūciōe qd̄ datū fuit Sen. xvij. vt
oīe masculinū circūcideret. fuit p̄mo suspē-
sum i deserto p̄p̄ laborē itineris. Josue. v. de
inde totalit̄ annullatū est: et datū est sac̄m̄ ba-
ptismi loco ei⁹. vñ nūc circūcisio nihil valet:
vt habet ad Gal. ij. Preceptū q̄z qd̄ fecit ge-
neraliter Leuit. xij. vīz ne q̄s acciperet vro-
rem meretricē: disp̄savit cum Osea p̄pheta
cui p̄cepit accipe vrozē fornicariā: vt habet
ei⁹ dē. j. c. Itē legē quā tulerat de matrimo-
nio p̄cipies vt q̄ acciperet vrozē nūq̄ dimitte-
ret eā oīb⁹ dieb⁹ vite sue. vt h̄ Deut. xij. po-
stea suspēdit p̄cedēs q̄ si vroz non inuenerit
grām i oculis mariti vt p̄pter aliquā fedita-
tē possit eā repudiare. Deut. xxij. qd̄ repu-
diū seu diuortii p̄mitteret i testamēto vete-
ri ad euitādū homicidiū. Quā p̄cessiōez p̄
ea xps̄ annullauit: excepta causa fornicatiōis:
Mat. xix. Sicut nō spoliare primū fuit lex
a deo data Leuit. xix. amo erat lex naturalis:
vt p̄t p̄bari. p. c. j. p̄ma. di. et t̄m̄ ip̄am legē ge-
neralē suspēdit i casu p̄ticulari et circa illā di-
sp̄savit: q̄ndo iudei egyptios spoliauerunt
Exo. xij. Disp̄savit q̄z cū abrahā vt h̄et fili-
os de ancilla: Sen. xvij. vbi d̄ Nico. de ly. q̄
ipe abrahā nō peccauit: q̄ h̄ fecit ex diuina re-
uelatiōe. Itē lz p̄ cursum nature de⁹ ordinaue-
rit q̄ sol nūq̄ q̄sceret a motu suo vsq̄ ad di-
em iudicij: vt d̄t Mḡ sen. in. iij. di. xlviij.
c. vlti. tamē fecit ip̄m q̄scere p̄ spaciū vnius
diei. Josue. x. Licz q̄z sit n̄ naturā corp̄is so-
laris retrocedere cursu suo: t̄m̄ de⁹ fec̄ illū re-
trocedere decē lineis. Isa. xxvij. q̄z a decia
hora retrocessit vsq̄ ad p̄mā. Licz etiā Eze-
chias rex iuda eēt i vltio termino diez suozū:
t̄m̄ potuit de⁹ illi sup̄addere q̄ndecim annos
sicut et fecit. vt in eodē. c. habet. Legē q̄z quā
tulerat q̄ mulier reprehēsa in adulterio debe-
ret lapidari Deut. xxij. suspēdit i casu p̄ticulari
q̄n disp̄savit cū muliere adultera. Jo. vij

lz etiā legem tulerit in penā pct̄i di. Sen. iij
Memero hō q̄ puluis es et i puluerē reuer-
teris. m̄ i legē istā dedit p̄uilegiū Enoch vt
adhuc nō sit mortuus. Sen. v. et filij Delye:
iij. Re. ij. quia adhuc viuūt et sunt in padī-
so terrestri. Et credit a q̄busdā idē de sac̄o Jo-
hāne euāge. p̄p̄ illō Ioh̄. xij. Sic eū volo
manere donec veniā. Et iō d̄ p̄uilegiū: q̄ p̄
uar legē. vt inq̄t Arch. in. c. p̄uilegia. iij. di.
Vel q̄ ē puata lex alicui p̄ticularit̄ p̄cessa vt
d̄ in. d. c. p̄uilegia. et i. s. his ita m̄ d̄. xv.
q. j. et i. cabbate. s. si hō. de s. sig. Nō ad p̄-
positū dico q̄ lz deus legē statuerit q̄ oīs q̄
nascerent̄ de semie p̄moz parentū d̄natiōz
pct̄i originalis icurrāt: t̄m̄ p̄uilegiū dare po-
tuit genitrici sue vt nasceret̄ sine culpa et cūz
originali iusticia ac plena gr̄e. De⁹ nāq̄ nō
alligauit potētiā suā legi sac̄oz: vt inq̄t san-
ctus Tho. i. iij. p̄sum. q. xxvij. ar. j. in sol.
j. argu. Et illa grām quā infundit i aīa in ba-
ptismo potuit iue m̄ri infundere in p̄mo istā-
ti sue p̄ceptōis: vt p̄bat Sco. i. iij. di. iij. q. j.
et p̄nter facere eā sine pct̄o. Itē potuit parēti-
bus beate v̄gis p̄uilegiū dare q̄ p̄ma proles
quā generaret̄ esset sine reatu culpe originali
Eius em̄ ē tollere cui⁹ est dare. l. ei⁹ est. ff. de
reg. iij. et oīa q̄ vno iure p̄trahunt̄ p̄rio iure
pereūt. l. oīa. ff. eo. ti. Et iō qd̄ de originali pec-
cato p̄ decretū dei generale statutū ē potuit p̄-
aliud p̄riū tolli. Immo qd̄ fortit̄ ē potuisset
deus si voluisset etiā alios ex adā p̄pagatos
p̄seruare ab originali pct̄o: et totalit̄ annulla-
re decretū ac legē p̄hēdi pct̄m̄ originale si sue
altissime maiestati placuisset p̄ rōes p̄dictas
Ille igit̄ q̄ Daniele in medio leonū potuit a
morsib⁹ eoz defendere. Dan. vi. potuit et be-
atā virginē ab originali pct̄i vulnere et mor-
su p̄seruare. et q̄ potuit grauitatē ferri suspēde-
re et n̄ naturā fecit illud natare. iij. Reg. vij
potuit etiā in m̄e sua legē granē originalis
pct̄i suspēdere: et n̄ cōem altoz cōceptōz ip̄az
p̄cipi et p̄creari facere. Ille etiā q̄ sepsit lapi-
deas tablas sine stilo ferreo: m̄rem q̄z suā fa-
bricare potuit sine originali pct̄o Et q̄ p̄duxit
panē i heremi terra sine aratri p̄fessione: po-
tuit etiā beatā virginē in deserto hūane gene-
ratiōis sine peccati trāffixiōe p̄ducere. Et q̄
de s̄ga aaron sicca fructū viridē et pulcherri-
mū fec̄ exire. Nūe. xvij. potuit etiā de iudai-
ca p̄genie p̄ pct̄m̄ arida sp̄sā suā originali ius-
ticia decoratā ac rutilatē educere. Et qui vt
habet Dan. ij. p̄cidi fecit lapidem de mon-
te sine manib⁹: potuit etiā genitricem suā
p̄creari facere firmā et solidam in gratia sine

peccati admittitōibz. Ille etiā q̄ potuit facere
 vt virgo cōcipet & pareret sine corruptiōe et
 fōginitatis amissione: multo magis potuit cō
 cedere vt ipa cōciperet sine crimine. & q̄ fluxū
 aque potuit retinere: & p̄tra naturā suā fecit
 fluxū iordanis retrocedere. Josue. ij. Aqs
 etiā maris fecit dēfari & esse quasi p̄ muro
 filijs isrl: & nō fluere: ita vt sicis pedibz per
 mare rubrū trāsiret. Exo. xiiij. Potuit filie
 fluxū peccati originalis i sua b̄ndicta matre
 restringere. ita vt mare corrupte generatiōis
 p̄moz parentū imaculata posset aia p̄transi
 re. Ille q̄z q̄ rubrū in igne posituz potuit ab
 incēdio liberare. Exo. ij. & Daniēlē cū socijs
 in medio ignis ne cremarent defendere. Da
 niel. ij. & Jonā in ventre ceti suauit incolu
 mē. Jone. ij. Potuit etiā matrē suaz ab igne
 pcti & a morſu diaboli atqz ab om̄i originali
 macula p̄ſuare. **Quarta** q̄z opinio est fal
 sissima: vicijs q̄ de^o potuerit quidē matrē suā
 ab originali macula p̄ſuare: s; noluerit. hoc
 em̄ p̄ſupposito p̄ vero necē eēt fateri q̄ xp̄us
 nō fuisset bon^o fili^o erga suā genitricē. Bon^o
 em̄ fili^o tenet diligere matrē. l. veluti. ff. de iu
 sti. & iij. & l. mīme. ff. de reli. & l. iij. de q̄z
 eā ab oibus piculis & dānis fm̄ suā possibili
 tatē liberare: fm̄ Alex. de ales i. ij. par. sum. i
 trac. iij. p̄cepto decalogi. & Ri. in. ij. di. xxiij.
 ar. j. q. vj. q̄ ait q̄ fili^o tenet amare parentes
 suos fideles sup̄ oēs iustos & angelos ac san
 ctos: excepto xpo ac beata fōgine. Cū igit̄ xp̄s
 ab eterno elegerit beatā fōginē i matrē: iur il
 lud p̄s. Elegit eā de^o & p̄legit eā. cōcludēdū
 est q̄ ipe cui oīa futura erāt p̄ntia: a cūct̄ ma
 lis ac dānis pcti original eā voluit p̄ſuare
 vt boni filij debitu adimpleret. Impiū enim
 eēt si fili^o differret induere matrē suā nudā:
 cū posset illā decenter vestire: eāqz p̄mitteret
 cū nuditat̄ vitupio exire: seu alia icōmoda
 sustinere: a q̄bz ipe eā posset liberare. Int̄q̄ssi
 mū em̄ est patrē vel matrē egere cur^o fili^o sic
 in facultatibz. l. si q̄s a liberis. §. si ipubes. ff.
 de li. agn. **Mala** aut̄ q̄ ex originali pctō cō
 trahūt inter cetera sunt hec. **Ma** q̄libet illd
 p̄trahēs p̄mo p̄uar^o remanet grā sp̄ssancti
 & iusticia originali: fm̄ theol. in. ij. di. xxiij. q̄
 iusticia originalis fm̄ Nicolaū de ly. sup̄ epi
 stolā ad Ro. v. c. est quedā humane nature
 rectitudo fm̄ quā corp^o anie subijcit & vires
 interiores ratiōi. Itē p̄ ipm̄ pctm̄ aia deturpa
 ta & maculata d̄: s; Tho. j. p. sum. q. lxxxvj
 Itē per pctm̄ ipm̄ pdidit hō dñū oīm aia
 lūi: vt declarat sanct^o Bona. i. ij. di. xv. Itē
 puniit moriēs i pctō originali eterna pena: q̄

Quarta
membrū

Filius

Mala
original
culpe

in eternū p̄uar^o diuinavissōe & glia paradisi
 fm̄ theol. in. ij. di. xxiij. **Multas** alias pe
 nas p̄trāseō cā breuitat̄ q̄ icurrunt ex pecca
 to originali. solū illd referā qd̄ inqt̄ glo. i. c.
 p̄ bap̄tismū. de p̄se. di. iij. di. **Nota** q̄ qua
 druplex est pena original pcti. pcludit ianuā
 celestē: p̄petuo dānat: cā est mort̄ t̄p̄alis: & fa
 cit impotētē ad resistēdū vicijs. Inferēte er
 go tā maximū dānū ipo originali pctō i aia
 illud p̄trahēte ex q̄ efficit filia ire: vt dicit̄ ad
 Eph. ij. & p̄sequēter inimica dei: & sua diabo
 li: q̄ seruitute diabolica nil turpi^o & vitupio
 sius. Cū dicit̄ Sco. in. ij. di. xxvij. **Culpa**
 originalis macule ē maria pena nature itel
 lectualis iter oēs penas. sequit̄ q̄ xp̄us si no
 luisset p̄ſeruare matrē suā a ratiōe mal^o cū possz
 nō fuisset bon^o fili^o: imo cōtra p̄ceptū legi fe
 cisset de honore parētū Exodi. xx. Deut. v. &
 Mar. xv. Nō em̄ honorasset eā sic potuisset
 imo eam multū inhonorasset & vilipēdio hā
 buisset. Cū posset appellari impi^o fili^o: iuxta
 notata p̄ Bal. in. l. cōgruēt̄. i. fi. C. de patria
 potestate. Itē potuisset nūcupari ingrat^o fi
 lius: iuxta notata p̄ eūdē Bal. in. l. j. C. de in
 gra. libe. **Ex** cui^o dicit̄ colligit̄ q̄ ille q̄ nō ho
 norat matrē suā est impi^o & ingrat^o fili^o. sed h
 est nefas dicere de nostro benignissimo redē
 ptore: quo nūqz fuit melior fili^o erga matrem
 suā: q̄ illi fuit obediēs & reuerētissim^o i oibus
 Luc. ij. **Et** nō venit soluere legē: s; adimple
 re Mar. v. Cū Aug^o in quodā sermōe ait
 Nūq̄d nō p̄tinet ad benignitatē dñi matrē
 honorē seruare: q̄ legē soluere nō venerat s; ad
 adimplere. lex aut̄ sicut honozē mris p̄cipit:
 ita & inhonorē dānat. **Idō** incōuinēbiliter
 pcludit̄ f̄ritas q̄ntē & vltic opinōis. l. q̄ deus
 nō solū sciuit & potuit p̄ſuare beatā virginē
 ab originali pctō. cuius grē erat ipa capacissi
 ma: sed etiā voluit ipam oīno p̄ſuare. Cū
 igit̄ nihil possit diuine resistere volūtati Sen.
 vlti. c. **Aug^o** volūtatis b̄nplaciti diuini sit ir
 renocabilis: & necessario excurōi demandē
 vt ait Alex. de ales in. ij. pte sum. in trac. de
 lege et̄na. q. v. & Sco. i. j. di. xlvj. ac Tho. i.
 j. pte sum. q. xix. ar. vij. **Qui** insup̄ oīa q̄cūqz
 voluit de^o hec & fecerit. ps. cxij. **Ipe** em̄ dixit
 & facta sunt. ps. anpenul. **Sequit̄** hec veris
 sima & conclusio: q̄ de^o q̄ ab et̄no voluit & ordinauit
 beatā fōginē ab originali maculā p̄ſuare: illā
 absqz dubio p̄ſeruauit. **Et** ad h adducit̄ p̄ il
 lud Aug^o. in. ij. libro de libero arbitrio di
 cētis. **Quicq̄d** tibi verā ratiōe faciendū oc
 currit scias deū fecisse bonoz omniū cōditō
 rē. hec ille. **Ex** prop̄ canam^o dulcē ipi gliōse

Pēa ori
ginalis
culpe

Filius

Quintū
membz.

Sermo. II. De cōceptiōe Marię

Virginis illā antiphonā quā p̄ themate nostro assumpsim⁹. Sicut fecit deuor⁹ doctor alexāder de ales: qui in fine vite sue ad reuerētiāz p̄dicte virginis ip̄am antiphonā decātauit dicens. Tota pulchra es maria ⁊ macula originalis aut mortalis vel venialis pcti in te nunq̄ fuit. Et his dictis feliciter migravit ad dñm: meritis eiusdē intemerate virginis. cui sit honor ⁊ gl̄ia in secula seculoz Amen.

De eadem purissima cōceptiōe Sermo secundus.

M **F**undamēta eius in montib⁹ sanctis. Ps̄ lxxvij. s̄z ecclie catholice fidē nullius pure creature conceptio maiorib⁹ extitit p̄uilegi

is decorata q̄z b̄te virginis. Ideo in officio visitatiōis eiusdē dicit. Beatissima v̄go Maria a suis est p̄mordijs dño p̄secrata. Et h̄ ē qd̄ in v̄bis p̄positis psalmista cecinit dicens Fundamēta eius in montib⁹ sanctis. Und̄ sciendū est qd̄ mons in sacra scriptura multi-

Mons d̄z multi p̄liciter.

p̄liciter accipitur. Primo pro xpo. iuxta illd̄ ps̄. Mons dei mons pinguis: mōs i quo b̄n̄placitū est deo habitare in eo. Fundamētū igit̄ b̄te virginis. i. cōceptio fuit in hoc monte sancto. i. in p̄seruatiōe filij factū sine facta s̄m illud Gen. i. In p̄ncipio creauit deus celum ⁊ terrā. in p̄ncipio. i. in filio s̄m glosam. Moraliter autē p̄ celū itelligi potest anima virginis: p̄ terrā autē corp⁹ eius. v̄trūq̄ enim deus pater simul cū filio ⁊ spiritus s̄cto absq̄ vlla corruptiōe aut macula fabricauit. Et iō sequit̄ in eodē capitulo. Et spiritus domini ferebat̄ super aquas. i. peccatoz ab earū submersiōe beatā virginē p̄seruās. Secūdo montiū noīe itelligūtur angeli: iuxta illud ps̄. cxliij. Nōtes in circuitu eius. i. angeli: s̄m glo. In his montib⁹ beata v̄go fundata est. i. in puritate angelica. Tertio p̄ montem itelligit̄ gratia dei. iuxta illd̄ Gen. xv. In monte saluū te fac. qd̄ moraliter exponitur. i. ad dei gratiā ascende vt salueris. In hoc monte gratie diuine fundata est dei genitrix. Nō em̄ ip̄a cōcepta est in aq̄s peccatorū ⁊ in abyssō originalis delicti sicut alij hoīes In quoz p̄sona plangens Dauid exclamat ps̄. lxxvij. di. Saluū me fac deus quoniam intrauerūt aque vsq̄ ad animā meā. Infix⁹ sum in limo profundū ⁊ nō ē substātia. Beatissima igit̄ v̄go gratia filij sui a pelago viciozum liberata inquit illud Proverb. viij.

Necdū erant abyssi. i. peccatoz: ⁊ ego iam cōcepta eram. i. in dispositione dei qui ab eter no ordinauit eam debere cōcipi in altissimo monte gratie p̄seruāt. Ideo bene dicitur in verbis p̄positis. Fundamēta eius in montibus sanctis. Et ratio assignat̄ in eodē psalmo cū dicit. homo factus est in ea ⁊ ip̄e fundauit eam altissimus. Ita autē fundamēta olim fuerūt aliquāliter mūdo ignota: s̄z modernis temporib⁹ p̄ diuinas reuelatiōes fuerunt mirabiliter demōstrata. quod p̄uidēs in spiritu Dauid p̄pheta dixit ps̄. xvij. Reuelata sunt fundamenta orbis terrarū. Immaculata em̄ beate virginis cōceptio fundamentū extitit solidū salutis mūdi in quātmz p̄pter ip̄ius virginis puritatē ac sanctissimā humilitatē incarnatus est in ea saluator orbis. De hac domo dei fundata in montibus dicitur Ezech. xliij. Ita lex est dom⁹ in summitate montis: omnes fines eius sanctū sanctorū. Et in sequenti. c. dicitur. Repleuit gloria domini domū dñi. i. beatā virginē. De cuius illibate virginis cōceptiōe tres cōsideratiōes faciem⁹.

Prima dicit̄ argumētatiōis.

Secūda satisfactiōis.

Tertia p̄batiōis.

Pars p̄ma in qua ponunt̄ argumēta cōtra cōceptiōē beate virginis.

Septem argumētatiōib⁹ licet falsis argui potest cōtra beate virginis cōceptiōē. Prima quarū dicit̄ defunctiōis sic. Peccatū originale fuit causa mortis: qd̄ si nō fuisset homo nō fuisset mortuus: vt dicit̄ theologū in. ij. dist. ix. Et p̄batur per illud quod dixit deus primis parētib⁹ Gen. ij. Quacūq̄ hora comederitis ex eo morte moriet̄. S̄z beata virgo Maria mortua est corporaliter: vt testatur Hieronymus in sermone ad Eustochiū. ergo peccatū originale incurrit. Si em̄ peccatum originale non habuisset: videret̄ qd̄ mortū subiacerē nō debuisset. Nam pena solū s̄z os debet tenere auctores. i. sancimus. C. de pe. l. si pena. ff. eo. ti. l. ob maritorū. C. de vxor. p̄ma. ⁊ c. illud. rj. q. iij. ⁊ c. romana. de senten. excom. lib. vj. ⁊ c. placuit. ⁊ c. nullius. ⁊ c. in dei. j. q. iij. ⁊ c. peruenit. de his que fi. a maiori parte cap. vbi dicit̄. Ibi debet esse pena vbi est delictum. quia ergo res que culpa caret in damnum vocari nō debet. c. cognoscētes. de consti. Ideo si beata virgo nō habuit culpam originalis peccati videretur iniuste mortē p̄tulisse. Immo qd̄ necessario debebat

Prima ratio

esse in unis a morte p illaz regulā que dicit.
 Cessante causa cessat effectus. c. cū cessante. de
 appella. c. cum infirmitas. de peni. z remis. l.
Quod dicitur. ff. de pac. l. adigere. §. quis. ff. de
 in re pto. cū filiis. **Q**uod etiā habet p Arist.
 ij. phisicoz. z ij. de generatiōe. Cū causa mor
 tis sit peccatū: dicente Aplo ad Ro. vi. **S**ci
 pēdia pcti mors. z. v. c. eiusdē eplē. **P**ervinū
 hoīem peccatū intravit in mundū: z p pctm
 mors. z. j. ad. **C**hoz. xv. itez dicit. **S**timul⁹
 aut mortis peccatū est. qz aut tulit pena lita
 rem peccati original. s. mortē corpale: que est
 effectus ipius pcti: z ad positioē effectus se
 quit positio cause. l. si quis. ff. de ma. testa. vi.
 detur etiā q ipa cōtraxit pctm pmoz paren
 tum cum alijs. de quibz inquit Aug. xxiij. de
 civi. xi. c. ij. **F**atēdū est pmos quidē hoīes
 ita fuisse institutos vt si nō peccassent nulluz
 mortis gen⁹ expirēt. **S**ed eosdē pmos pec
 catores ita fuisse morte mulctatos vt quicqd
 ex eoz stirpe esset exortū eadē pena teneretur
 obnoxiiū. **S**ecūda rō dicitur ablatiōis: sic arguē
 do. **Q**ui dicit beatā virginē sine pctō conce
 ptā aufert ei hāc pēminentā z privilegiū q
 ipa sola pcepit filiū sine originali pctō. et sic
 magis grauat qz honoret. quia hoc privilegi
 um est magis singulare: cū ei soli cōpetat: qz
 concipi sine originali: qd etiā xpo conuenit.
Null⁹ aut debet magis grauari qz honorari.
 l. impator. i. pn. ff. de. l. ij. z. §. hoc solū. insti.
 de sin. re p fideicō. re. z. l. si hereditatē. ff. mā
 da. ergo zc. **T**ertia ratio dicitur clausiōis sic
Tota causa clausiōis ianue paradisi fuit pecca
 tum originale. vt colligit ex glo. i. c. p baptri
 mū. de ple. dist. iij. **S**i ergo beata vgo non
 fuit cōcepta i ipō: sequit q introire debuisset
 in paradiso si excessisset ante incarnationis
 xpi mysteriū: cum non haberet peccatū retar
 dans ab ingressu ianue celestis. **S**ed hoc est
 falsum z cōtra determinationē oim doctorz
 theologoz i. ij. dist. xvij. vbi dicit q ianua
 paradisi nō fuit apta an passionē xpi. vñ in
 quodā sermone Hieron. inquit. **S**anguis
 xpi est ianua paradisi. **E**rgo cōcludēdū vide
 tur q fuit in originali peccato concepta.

Secun
da ratio

Tertia
ratio

Quarta
ratio.

Quarta ratio dicitur humiliatōis arguēdo sic
 cōditio maioris humilitatē expressiua fuit
 beate virginis a filio tribuēda: vt ei esset simi
 lis: qz erigantur semetipsum formā serui acci
 piens in similitudinē carnis pcti. ad Phil.
 ij. **S**ed maiorē expmūt humilitatē incarna
 tio de virgine peccato obnoxia qz de virgine
 sancta. **E**rgo tenuit q mater dñi quqz fuerit
 saltē originali pctō maculata. **E**t cōfirmari

videt p illud dicitur Hiero. sup. j. **M**atth. c.
 dicētis. **N**otandū in genealogia dñi nullā
 sanctaz assumi muliez. sed eas qz scriptura
 reprehendit. vt q ppē pctōres venerat de pctō
 ribus nascēs oim pctā deleter. **Q**uinta rō
 dicit falsificatiōis sic arguendo. **N**ullo falso
 honore rōnabiliter honorāda est beata vgo
Maria. **P**eccatū em est laudare aliquē de
 virtute aut de bono qd non habet: vt inquit
Alexā. de ales in. ij. parte sum. in tractatu de
 vicio adulationis. **E**t de hoc habet. xv. dist. §.
 alias. **S**ed dicere ipam pceptā sine origina
 li est ipam falso honorare. cum hec opinio se
 videat fundare in hoc q in oim possibili est
 beata vgo honorāda. ex quo sequerēt q deus
 eā honoravit oim sibi possibili. qd falsū est
 quia multa potuisset de⁹ facere beate vginē
 que nō fecit. aliter fecisset eam immortalē z ab
 origine sua beatā: z q nō cōcipet ex concubi
 tu viri z mulieris. z sic nō esset magis priui
 legiatus christus qz beata virgo. **A**rgo zc.
Sexta rō dicitur obligatiōis sic. **I**llud est be
 ate vginē attribuēdū qd ipam deo reddit
 magis debitorē ad gratiaz debitas actiōes
 sed habere tantā gratiā quātam nunchaber
 z fuisse ab originali purgatā est magis indu
 criuū ad maiores gratias referēdas rōe ma
 ioris obligatiōis beneficiū accepti. quia tāto
 magis quis alicui tenet qzto ab eo plura be
 neficia recipit. vt inquit **T**ho. ij. q. xi. ar.
 j. ergo zc. **E**t hec ratio cōfirmat p parabola
 saluatoris **L**uc. vij. de duobz debitoribus di
 centis. **C**ui multū dimittit multum diligit:
 cui aut minus dimittit min⁹ diligit. **N**u
 nera enim z honores quoscūqz obligant. vt
 inquit glo. i. l. si mulier. ff. ad velle. **E**t ideo
 quo maius est donum eo maior est obliga
 tio. iuxta illud **B**regorij in quadam omelia
 cum augent dona rōnes etiā crescūt donoz
Septima rō dicitur filiatiōis sic. **Q**uicūqz ge
 neratur ex matre subiecta alicuius dominio
 subiectus nascitur eiusdē domini potestati:
 quia partus sequit ventrē. l. cum legitime. z
 l. penultima. §. pterea si ancilla. ff. de statu
 ho. et. l. partum. C. de rei ven. z. l. idem pom
 ponius. §. idē scribit. ff. eo. ti. sed beata vgo
 generata est ex matre subiecta futuri origi
 nalis peccati. immo etiā ex patre eidē serui
 tuti obligato. ergo z ipa subijci debuit eidez
 originali peccato. **E**t ista sufficiant quantuz
 ad argumēta impugnatiū cōceptionem vir
 ginis gloriose.

Quinta
ratio

Sexta
ratio

Septia
ratio

Pars secūda huius sermonis que dicitur
 satisfactiōis.

Sermo. II. De cōceptiōe Marie

D Et talibus beatissime matris dei innocentiā impugnantibus ipsa valde querit dicens illud Job. vi. c. Quare detrahitis sermonibus veritatis: cum ex vobis nullus sit qui possit arguere me: Ad increpandum eloquia concinnatis: et in veteri sermone perfertis non enim inuenietis in me iniquitatem. hec illa que etiam de predictis eam vituperare querentibus cum filio suo lamentatur: dicens psal. xxx. p. prophetam. Audisti vituperationem multorum comorantium in circuitu. In eo dum ueniret simul aduersum me: accipe animam meam et sustulisti eam. Ego autem in te speravi domine: dixi: deus meus es tu: in manibus tuis sorte mee. Erripe me de manu inimicorum meorum: et a persecutoribus meis. Erubescant impii et deducantur in infernum: muta fiat labia dolosa que loquuntur aduersum me iniquitatem in superbia et in abusione. Psalmo 63. xl. iterum dicit. Aduersum me susurrabant omnes inimici mei: aduersum me cogitabant mala mihi: uerbum iniquum constituerunt aduersum me. Et infra. In hoc cognoui quoniam uoluisti me: quoniam non gaudebit inimicus meus super me. Ne autem propter innocentiam suscepisti: et confirmasti me in conspectu tuo in eternum. Ipsis quoque aduersariis suis potest dicere: Ego benedicta illud quod in argumentum inquit iuriscōsultus in l. domiti. lateo. ff. de testa. scilicet aut uana est sustentatio uera: aut non intelligitur de quo disputatis. scilicet cōceptiōis mee innocentiam et puritatem. Et rationem huius innocentie sue assignat dicens illud ps. xvij. Deus percipit me et seruitur: posuit immaculatam uiam meam. Iohannes curiosus disputatoribus uolens satisfacere: et eiusdem itemerate uirginis puritatem defendere: ipsius uirginis fratrem sapientem quod uir dicitur Sap. viij. scilicet uersutias sermonum: et dissolutiones argumentorum.

Solutio ad primū. Ad primam rationem que defuccionis dicta est: respondeo sequendo doctrinam sco. i. ij. di. xix. quod homo in statu innocentie potuisset non mori: et ita de facto fuisset. quia nunquam mortuus fuisset: obediendo deo et comedendo de ligno uite: tunc corpus humanum de se erat corruptibile et mortale: et potuisset mori: ut dicit magister in predicta distinctione. puta si non fuisset translatus in paradiso terrestri. uel etiam si ibi non comedisset de ligno uite: pro quod fiebat restauratio humidi radicalis deperditum per assumptionem naturalis caloris. Et quod hoc sit uerum probatur per dictum arist. in i. li. de generatione. scilicet quod omne compositum ex quatuor elementis est corruptibile. Item omne compositum ex contrariis est corruptibile: secundum eundem philosophum in v. phisicorum di. Contraria adinueniuntur sunt corruptibilia. et in iij. phisicorum iterum dicit. Quia que sunt et generant in tempore: etiam cor-

rumpunt in tempore. et in eodem loco: etiam inquit. Omne corruptibile necesse est aliquando corrumpi. scilicet nisi per supernaturalem dei gratiam seruetur. Et ob hanc causam dicit aug. in ij. li. de baptismo puulorum quod etiam si christus non fuisset occisus: mortuus tamen esset et defecisset senio. Et idem recitat sco. in iij. di. xvij. q. j. Similiter si deus hominem nouiter de terra formaret: nulli dubium quod sue nature derelictus moreretur per rationes predictas. quod etiam est secundum sententiam philosophi in i. phisicorum et x. ethicorum. Et ideo pater solutio ad argumentum de morte uirginis. quia licet necessitas moriendi et alia multa mala et pene quod plures a deo infligantur propter originale peccatum: non tamen mors absolute considerata. et possibilitas moriendi: talie multe naturales passiones ut fames: sitis somnus et huiusmodi sunt propter peccatum. imo etiam esse potuissent in homine innocente: et naturaliter fuissent: ut supra est ostensum. Dico ergo quod licet deus nunquam infligat penam aliqui sine causa: tamen non semper eam imittit propter peccatum. Quod sciendum est secundum Bedam et magister in iij. di. xv. c. j. quod multas de causis flagella a deo mittuntur hominibus. Aliquam uel propter exemplum patientie iustorum flagellatorum ceteris deest exemplum patienter tolerandi aduersa. uel in ioh. ij. di. citur de ipso iohanna. Hanc autem tentationem ideo permisit deus euenire illi ut posteris daretur exemplum patientie eius. sicut et beati Job. Multis enim crassantibus opus est exemplo. aut facta. s. fi. ff. de penis. Aliquando autem datur ad custodiam uirtutum: ne superbia eos ceperet ut paulo. ij. ad thoz. xij. et ut permaneat in humilitate. Job. x. Si iustus fuero non leuabo caput meum superbiendo saturatus afflictione et miseria. Aliquam ad incutiendum terrorem. Job. vij. Terrores domini militat contra me. Aliquam ad hoc ut homo non sequatur carnales voluptates: uel mundi uanitates. Unde petrus riga. in biblia uerificata inquit. Uult implere uiam balaam sed trita flagellis: Et diuina uides tardat asella uiam amplecti mundum quorundam uota laborant. Sed uotis obstat uerberare trita caro. Nam nos a uicijs mundanis sepe retardat corporis anxietas: uana: flagella: fames. Aliquando uero dantur flagella ad sui cognitionem. Iai. xxvj. Solaxeratio dabit intellectum. Aliquando ad stimulandum ad bonum. Mich. ij. Surgite et ite: quia non habetis hic requiem. Aliquando ad instructionem et exercitium uirtutum. Iudicum. iij. Hec sunt gentes quas reliquit dominus ut erudiret israel. Aliquando ad dilectionis diuine incrementum. Unde apoc. iij. ait dominus. Ego quos

Unde
caus de
flagellas

Quare
virginem
mariam
oportuit
mori: cum
non habue-
rit origi-
nale.

amo arguo et castigo. Aliquod ad corrigenda vel
purganda peccata: ut marie lepra. Numeri. xij.
Facit ad hoc quod dicitur in aur. ut non luxurient
na. circa medium. s. propter talia delicta fames:
terremotus ac pestilentie fuerit. Aliquod ad inicitum
pene perpetue: ut herodi. Act. xij. et antiocho. ij.
Nach. ix. quatenus hic ostendat quod in futuro
sequat. Aliquod ad gloriam dei: ut ceco nato. Jo-
ha. ix. Aliquod ad cumulum meritorum pro patientia
ut beatus Job. ei. j. et ij. ac vlti. c. Illas ergo natu-
rales passiones que in christo fuerunt et etiam in primis
parentibus in innocentia remanentibus fuissent. et
sicut mortem deus voluit beatam virginem subire
non propter peccatum originale vel actuale: quod in ea
numquam fuit. sed ad augmentum meritorum: et alijs
multis de causis que infra in tractatu de assum-
ptione dicentur: videlicet in simone primo pre-
terea. Ut enim inquit Scotus in. iij. dist. ij. per mediator
reconciliare aliquem ut auferant ab eo pene in-
utiles sibi et relinquat in penis sibi vtilibus. quia
igitur culpa originalis non fuisset vtilis beate virgini
in filio dei mediator ipsi non permisit eam esse sua
mre. quia pro pene temporales et valde vtilis esse po-
terat ad acquisitionem maioris premij pro patientia: ideo
eas permisit deus esse in beata virgine: non quia con-
traxerit peccatum originale: sed quod est fortis. dico quod
etiam conceptus in peccato originali potest mori: et non
propter excludendam penam originalis peccati sic patet de
Azaroth alijs resuscitatis que bis sunt mortui
Una autem mors tantum est debita ipsi originali pec-
cato: ergo illorum mors. Secunda non peccati propter pu-
nitioem ipsius peccati originalis. Et sicut morte non
causata propter culpam obiit beata virgo. Et ad hoc
adducere possumus dictum magistri Jacobi de vo-
ragine ordinis predicatores in simone de placitu beate
virginis: ubi ait. Si quis bene consideret inueniet quod
que acceptior fuit deo et sanctior: ille magis affli-
ctus est in mundo non quod ad purgationem pec-
catorum: cum nullum habuerit beata virgo: que fuit im-
mune ab omni peccato: sed ad maius meritum et premium
prosequendum. Respondendo ergo ad argumentum quod cessante
causa cessat effectus. dico quod hoc est verum quando affe-
ctus causatur solum ab una causa. sed quando plures
causae eque principaliter concurrunt ad producendum ali-
quod effectum: ita quod quilibet earum est causatiua effe-
ctus. tunc posito effectu non sequitur positio cui-
uslibet cause. et sicut cessante una causa non cessat
effectus: ut notatur in. s. affinitatis. insti. de nup.
et l. si veteri. s. de bonis. ff. de privilegijs cre. bar.
in. l. ita stipulatus. ff. de s. oblig. Cum ergo
causae humane mortis sint plures. ut declarant
in. ij. pre. rosarij simonij simone. xxvj. pre. ij.
Cumque de diversis ex causis imitatur mortem et
alia flagella: ut supra patuit: sequitur quod licet in

beata virgine cessauerit una mortis causa: non debuit
cessare ipsa mors: concurrentibus alijs causis na-
turalibus et diuinis. de quibus in predicto simone rosa-
rij diffuse dictum est. et etiam infra dicitur in supra
dicto tractatu de assumptione. et ideo non tenet
ista opinio. ergo maria mortua est: ergo habuit ori-
ginale peccatum. nam non probatur hoc esse quod ab hoc con-
tingat abesse. l. non hoc. C. vni legi. Probatio
enim debet necessario concludere. l. neque natales
vbi Bal. C. de pba. c. in pntia. et eo. Prefata
posito quod mors sit propter sequela peccati: adhuc non
sequitur quod si aliquis non sit in originali peccato conceptus
propter hoc non debeat mori. quia una gratia potest conferri
sine alia. et sic ex sepeatis non inferitur: ut ait glo.
i. l. creditor. ff. de no. ope. nu. De quo potuit re-
mittere culpam peccati mri sue: et non tollere penam:
ad ostendendum quod etiam ipsa fuit pro filio suo redem-
pta ab originali peccato: cui mors debebat: et quod
erat de illa stirpe hominum quibus statutum est seculum mo-
ri: ut dicitur ad Heb. ix. Ad secundam rationem que di-
cta est ablatiois ratione deo negando maiorem. s. quod
data immaculata virginis conceptio tollat pri-
uilegium quod ipsa sola filium sine peccato concepit
Nam sola habuit filium carere omni peccato pro sua na-
tura et essentia. Beata autem Anna concepit filium
s. gloriosam virginem carere peccato pro dei gratia profer-
uante. Melius ergo est beatam virginem ambobus pri-
legijs gaudere et honorari. s. sue immaculate con-
ceptionis et filij quous diuinitate: quibus vno solam
duo enim bona vni soli proferenda sunt: ut inquit
Aristo. ij. Topicorum. quia sunt vtiliora. sicut et
duo vincula forti ligat quous vnum. s. sed hodie
insti. de adop. Et due rationes proferunt vni. l. cum
in adoptiuis. C. de adop. Ad tertiam rationem
que dicta est clausiois: ratione deo quod licet propter pec-
catum originale clausa sit ianua regni celestis:
tamen non sequitur necessario quod quicumque absque
peccato originali moriebatur ante passionem christi de-
beret illam intrare: et quod sibi esset aperienda. Nam
Hieremias et Johannes baptista in utero ma-
tris sanctificati: mortui sunt sine peccato origi-
nali. et non intraverunt tunc ianuam regni celestis.
Sicut scripti patres que erant in limbo sicut patres pas-
sionis christi future. et per circuncisionem erant libera-
ti ab originali peccato: et tamen paradysum intrare
non poterant. Si etiam quis baptizatus fuisset ante
mortem christi: quous propter baptismum purgatus
esset ab omni macula peccati. c. per baptismum. de co-
se. di. iij. non tamen potuisset celestem ianuam intra-
re. et sicut non intrasset aliquis homo a deo nouit crea-
tus de terra: et sine originali peccato recedens ante
passionem christi: quia deus propter ob reuerentiam filij decre-
uit nullum hominem celestem patriam intrare ante filium
suum. Ideo Joh. iij. dicit. Nemo ascendit in ca-

Sol. se-
cunde ra-
tionis.

Sol. ter-
tie ratio-

Sermo. II. De cōceptiōe Marię

lū nisi q̄ r̄ descēdit fili⁹ hoīs. Dicit tñ aliq̄ q̄ sicut de⁹ p̄suauit sp̄aliter beatā ḡginē ab ori ginali pctō: ita si mortua fuisset an passionē rilij sp̄alē ei deputasset locū i q̄ gl̄ificata esset. etiā an igressum celi empirei. s. ex diuina vi sione pp̄ quā dici potuisset eē i padiso. Si cur fuit latro cui dixit iesus **Au. xxiij.** Amen dico tibi: qz hodie mecū eris in padiso: r̄ tñ ip̄e latro nō itrauit celū empireū an ascēsiō nē xp̄i. s. p̄ eo dicit̄ e fuisse i padiso: qz erat cū xp̄o. r̄ ei⁹ diuinitatē cōtēplabat. In cōi em̄ pro uerbio d̄r q̄ vbi ē papa ibi est roma: vt notat **In. in. c. ego.** N. de iureiū. r̄ in. c. q̄ d̄ciōs. iij. q. j. **Arch. i. c. p̄nti. de p̄tē. r̄ digni. r̄. viij. q. j.** e. scire. Possūm⁹ q̄z dicere q̄ hec oppositio ē vana. na de⁹ q̄ ab eterno p̄suare matrē suaz statuit: etiā ne inozeret an filium ordinauit.

Quod quartā rōem q̄ dicta est hūiliatōis r̄ deo q̄ si ista rō esset bona eā p̄baret q̄ mater xp̄i fuisset sub actuali pctō. vñ p̄cedendo fm̄ ipam p̄baret q̄ ḡgo gl̄iosa fuisset maior pec catrix q̄ vnq̄ fuerit i mūdo. qd̄ falsissimū est r̄ sic dato p̄mo inconueniēti p̄la seq̄rent. qd̄ nō debet fieri. l. ratas. r̄ ibi glo. allegat **Ari sto. C. de relin. v̄. r̄ de h̄ etiā h̄ in. s. cogita tio. in. au. vt iudi. sine quoq̄ sus. col. ij.** Nō obstat ḡ dictū **Diero.** qz vt aliq̄ dicit: nō d̄r assumi l̄z exp̄m̄i. vt. s. daret sp̄es pctōribz. nō aut negat qn̄ in ipa genealogia fuerint mul te mulieres q̄ i scriptura nō reph̄dunt: cū fue rint sancte. aliq̄ falsuz dicit et. vt d̄r **Nicola⁹** de lya sup̄ **Mat. j. c.** vñ ip̄emer **Diero.** exp̄m̄i mit̄ de q̄bz mulieribz loquit̄. s. de **Raab** me retrice: r̄ de **Bersabee** vxore **vrie:** ac de **Ruth** moabitide. Vel p̄t̄ dici q̄ **Diero.** loquit̄ de parētibz remotis nō p̄pinq̄s. Argumentatio aut̄ nō d̄z fieri a remotz sed a p̄ximis. l. cū de lan conis. s. alinā. ff. de fun. instruc. fac. l. ij. ff. de sta. ho. Vel est dicēdū fm̄ **Nico.** de ly. vbi s̄. q̄ opinio b̄ri **Diero.** in hac p̄te nō est tenē da p̄ rōes ab ip̄o **Nicolao** allegatas: q̄s bre uitaris cā omitto. Preterea nō est credēdūz b̄m̄ **Diero.** i dicta auēte itelligere de gl̄iosa ḡgine **Maria:** quā in fm̄de ad **Eustochiuz** omī sanctitate ac gr̄a repletā: atq̄ sine pecca to fuisse testat̄. qz sic est sibi cōtrari⁹. qd̄ nō p̄ sumit̄. ex q̄ **Trietas** euitāda est. s. q̄bz i p̄ma p̄stitutōe. **Lo.** r̄ maxie in testibz: vt in l. ij. s. penul. ff. si cer. p̄. faciūt notata p̄ **Panoz.** i. c. trāslato. de p̄sti. **Q**uod q̄ntā rōem q̄ dicta est falsificatiōis: r̄ deo q̄ nllō falso honore lau dat̄ b̄rā ḡgo **Maria:** l̄z dicat̄ sine peccato cō cepta: imo verissima laude extollit̄. Non ob stat dū d̄r q̄ de⁹ multa potuit facere r̄c. **Q**

r̄ deo q̄ iō nō dedit illa b̄rē ḡgini. qz ip̄a in q̄tū huana creatura nō erat capax illozum. **Act⁹** ei actiuoz sunt i patiēte b̄n̄ disposito. ij. de aia. r̄ notat̄ in. l. j. de here. insti. vbi d̄r nō valere relicū de portato. qz est icapax. s. lega ri. r̄ ibi glo. insti. de lega. **Et** iō de⁹ nō fecit be atā ḡginē immortalē. qz tūc nō fuisset hō. r̄ sic xps nō potuisset dici ver⁹ hō de stirpe **Adam** **Itē** nō fecit eā ab origine sua beatā: qz sic eēt poia eq̄lis filio. **Et** iō quis de⁹ potuerit il lā ab instāri p̄ceptōis b̄n̄ficare. m̄ qz non de cuit ip̄az equari filio: nō b̄n̄ficauit eā in ip̄o istāri. **Et** idē p̄t̄ dici de cōceptōe sine cōmit tōe semis viri r̄ mulierz opatiōe sp̄ūsancti r̄ de alijs filibz. Quia aut̄ q̄ mater dei p̄cipe tur sine crimine erat dec̄tissimū: vt in seq̄nti p̄t̄ hui⁹ ser. declarabit̄. **Et** ip̄a erat capacissi ma hui⁹ gr̄e: vt ostēsum est p̄cedēti ser. p. vlt. **Et** vt ibidē patuit potuit de⁹ illā p̄seruare. **Ab**sq̄ dubio p̄cludēdū est q̄ illā p̄seruauit. **Q**uod sextā rōem q̄ dicta ē obligatiōis: respō deo q̄ si ista rō esset bona: p̄ ip̄az p̄cluderet q̄ b̄rā virgo fuit in pctō actuali mortali. qz si sic fuisset habuisset motuum maiorz laudis r̄ ḡtitudis erga deū. r̄ ei eēt magz obligata tan qz de maiorz piculo r̄ dāno liberata. ḡ r̄c. **D**ico tñ p̄ materia argumēti q̄ maior est gr̄a p̄ fuatōis r̄ maior donatio ip̄i q̄z subleuatōis a pctō: vt d̄clarat **Seco.** i. ij. di. ij. q. j. r̄ i. iij. di. xij. **Nā** maior gr̄a fieret hōi q̄ d̄beret i fo ueā luto r̄ putredine ac stercoreibz plenam ca dere si p̄seruaret̄ ne caderet q̄z si p̄mitteretur cadere r̄ postea subleuaret̄ r̄ mūdaret̄. **Pa rabola** aut̄ allegata nō p̄cludit̄ casu n̄o. qz p̄posita fuit de duobz debitoribz q̄bz vtriq̄z fuit debitū dimissū. r̄ abo ceciderat̄ i obliga tiōe. **Et** iō ibi solū fit cōparatio rōne subleua tiōis. vñ ex illatiōe n̄ sequit̄ q̄ gr̄a subleuatō nis sit maior gr̄a p̄fuatiōis. Immo p̄ illā pa rabolā p̄bat̄ oppositū. **Nā** ibi d̄r glo. **Aug.** q̄ cōmissa r̄ nō cōmissa donant̄. qz null⁹ est q̄ aliq̄ cōmittat̄ qn̄ ali⁹ posset eadē cōmittere: nisi p̄suaret̄. **B̄rā** ḡ ḡgo maria lab origina li pctō r̄ ab oibz actualibz p̄ gr̄am dei p̄fuata sup̄ oēs hoies illi fuit debitor: r̄ p̄ p̄ns grata **Quāto** enī maiorē gr̄az q̄s ab aliquo recipit tāto magz ei obligat̄ r̄ ei gratus esse debet. l. si q̄s in graui. ff. ad fill. r̄ l. si vt certo. s. nūcyi dēdū: ff. cōmo. r̄ l. p̄sbi. C. de epi. r̄ de. et h̄ac r̄n̄sione approbās **Seco.** in. iij. di. xij. ar. iij. q. j. inq̄t q̄ null⁹ est cui de⁹ pauca donet: ex h̄ q̄ pauca cōmisit̄: qn̄ sit eidē aliud b̄n̄ficiū dā tu mat̄ q̄z donare. s. p̄seruare euz ab alijs in que cadere potuisset r̄ cedisset nisi cōseruaret̄

Quare
ps n̄ fe
cit mari
am imoz
talē

Maior
est p̄na
tio q̄z l̄b
leuatio.

Ad gr̄az
obligat̄.

Argumē
tatio

Contra
rictas

R

fuisse a deo: et sic fuit cum beata virgine. Aug. q. 3 in li. confessionu: in sermone de magdalena dicit. Illud dimitte quod deo regere non committit. Ad septimam et ultimam rationem que dicta est filiatiois: respondeo quod licet de lege contra omnes nati ex matre serua nascantur serui: ut in allegatis iuribus in ratione opposita. et multo magis si nascantur ex ambobus parentibus seruis. ut patuit. s. sermone. j. pre. iij. Tunc potest dominus ordinare quod unum filius qui nascetur ex ancilla sua nascatur liber: ipsa tamen matre remanente serua. Et sicut quod omnes qui nascuntur ex ea sunt liberi: ut habetur in. l. cum inter veteres. C. de fidei. lib. qui textus videtur terminare questionem nostram. Inter veteres enim dubitatio fuit utrum hoc posset fieri. Et ibi imperator determinat quod sic. ex qua decisione ostendit quod licet beata virgo progenita sit ex matre sua originali peccati: tamen ex diuina ordinatione ipsa libera et immunis nasci potuit a predicta matre. Et de hoc etiam moraliter potest exponi textus in. l. lex nature. ff. de statu ho. vbi dicitur. lex nature hec est ut qui nascitur matrem sequatur. nisi lex specialis aliud inducat. Et ibi quod fuit in casu nostro.

Part. tertia huius sermonis que dicitur pbariois.

Beata virgine Mariam sine originali macula fuisse conceptam probabimus breuiter: cum solum unica ratione. Ratio enim est anima legis. l. cum ratio. ff. de bonis dam. et tamen valet allegare rationem contra legem. l. scire oportet. s. sufficit. vbi Bal. ff. de excu. tu. Bar. ho. in. s. ultimo in phemio. ff. dicit quod vbi habemus rationem et legem: magis ibi reddendum est ratio. et allegat glo. in. l. adeo. ff. de acquir. re. do. quod notat etiam Angelus dicens quod allegare legem vbi habemus rationem nihil aliud est quam mentem confundere. et hoc inquit in consilio xxiiij. quod dicitur allegat nouissimi in. l. illam. C. de colla. Sufficere ergo declarari et probari poterit innocentia et puritas virginis conceptionis ratione fortissima et inerpugnabili: que dicitur electionis. Cuius fundamentum ponit. b. Tho. i. iij. pre. sume. q. xxvij. ar. iij. di. Quos de ad aliquid quid elegit ita parat et disponit: ut ad illud ad quod eligunt inueniant idonei. iuxta illud ap. l. ij. ad Tho. i. iij. Idoneos vos fecit ministros noui testamenti. Sapiens enim regulator ea que sunt ad aliquem finem debet regulare secundum ordinem ipsius finis. iuxta dictum Phi. xj. Verba. et probat p. ca. pdest. xxij. q. v. facit ad predicta quod princeps assumendo aliquem ad officium suum. dicit velle dispensare cum eo meliori modo quo potest: Lquidem s. l. i. ff. de re iudi. Item aliud dicitur.

Ratio et lex idem valent

Maior propositio

etiam. s. quod qui vult dominus: vult etiam omnem necessarium antecedens. l. ij. ff. de iur. om. iur. et d. l. quodammodo s. l. i. ff. de re iudi. Item illud quod dicitur in. l. ij. C. de crimi. sa. s. quod crimine est sacrilegij dubitare an is dignus sit quem imperator elegerit. Sed gloriose virgo Maria fuit electa diuinitus ab eterno ut esset mater dei. ipsa dicitur illud Eccl. i. c. l. i. Ab initio et ante secula creata sum et puer. viij. Ab eterno ordinata sum et ex antiquis antequam terra fieret. que omnia attribuit ecclesia beate virginis. que de per gratiam suam eam ad tam mirabile opus idoneam profuerunt. Tunc de beata virgine dicitur potest illud Gen. xxij. Hec est mulier quam precepit dominus filio domini mei. i. christo. ut exponit Fran. de may. in ser. de conceptione eiusdem virginis dicens: quod de per eam preparauit. i. ante partum que sordida esset. quod fecit per gratiam singulari. Et hoc est quod illi dixit angelus Lu. j. Inuenisti gratiam apud deum. sed non fuisset idonea mater dei: si unquam villo tempore vel etiam in momento fuisset per peccatum ancilla diaboli. quia non modica filij ignominia est si parentem habeat seruum: ut dicitur in. l. j. ff. de libe. ca. vbi dicitur quod potest impropare christo dicens. Genitrix tua prius fuit serua mea que mater tua. Ante fuit filia ire ac mortis ac maledictionis que gratie. per filia diaboli que dei. Ergo conclusum est quod per diuinam gratiam preseruata fuit ab omni contagione et infamia atque fuit pure pecti et a subiectione diaboli. vbi ipsa agit de huius gratia deo dicens illud psal. xxx. Saluasti de necessitate animam meam nec conclusisti me in manibus inimici. Et hec veritas confirmatur auctoritate Ambrosij in sermone de natiuitate virginis dicens. Nisi tallimur iam terra illa benedicebat: in cuius medio dominus salutem operaretur: et ex qua veritas oriret superne itaque benedictioni preparabat terra in homines procreata: ex qua nascitura esset gloriose virgo que celesti benedictione singulari repleta erat per legio. An noe a domino benedicitur: et in filios sem et iaphet paterna eius benedictio dirigitur. factissimum namque dei genitricis marie corpus ante secula ad generandum dei filium predestinatum prope finem mundi nascitur. iam in his que pre diximus fratribus sub quadam imagine benedicebat. ex cuius medio salus mundi oriret. Numquid non tibi benedicebat humanitatis caro: cum inde nasceretur gloriose virgo. Tibi profecto benedicebat caro humana in tuis progenitoribus: que ex castissimis visceribus illius eras paritura peccatoribus: que est super omnia benedictus. constantissima perculdubio abrahe fides audire meruit quod in semine eius benedicerent omnes gentes. Diuine itaque dignationis progenitura preparabat quodam stirps iuxta

Mino propositio

Conclusio.

Confirmatio

Sermo. I. I De cōceptiōe Marie

daica: ex qua celestis luis porta nasceret ego maria: qua eterna dei dispositioe vnigeniti filij dei matre futura certissime scim? pdestinata hec ille. **S**i g beatissima ego vt digna esset mi dei fuit ab eterno ppata et bndicta: pfecto valde incogruu eet dicere qd aliqui fuerit per pccm maledicta. Et ideo i ser. ad Eustochiu. **D**iero. inq. Nulli dubiu est de matre dni qn tal debuerit ee q no possz argui de pcto: qz fuisset ad ipropiu filij. Sic ei nobilitas parentu trāsit i filios. l. liberos. ff. de sena. r. l. j. C. de digni. li. xij. nā nat? ex ciue ciuis ē. r nat? us ex comitatēsi comitatēsis ē. l. j. r. l. assumptio. §. fili? ff. ad mlti. r. l. cū legitime. ff. de sta. ho. r. l. filios. C. de mūici. r origi. li. x. Et ppagatio alicui? clari semis pculdubio suā nobilitat posteritatē. l. vj. di. c. si gens. r in eē uagati Joh. xij. q icipit execrabilis. Et de h tractat Joh. de imo. in cle. j. de baptismo. i gl. sup sbo regnū. sic ecōtrario ignominia parentu trāsit ad filios. Jo inq. sapiēs Eccl. iij. Ne glieis in cōtumelia pīs tui: nō est tibi gloria lz p̄fusio. Sicut em hois ex honore pīs sui: r dedec? filij parēs sine honore. **Q**uā g si brā ego originali fuisset vicio maculata r corrupta: lz postea purgata r scificata p lapsū nī infamia pcti remāssz. qz sp de ea possz dici qd semel fuit i pcto. pfecto nllaten? est credēdū qd de? i pctm ipam labi pmiserit: cū nō possit fieri de pterito futurū: neqz ab ipo deo. vñ **D**iero. ad Eusto. inq. Audacter loquor cū de? oia possit: suscitare eginē post ruinā nī p̄ facta em p infect? hūi nō pnt. vt dr i. l. bello §. facte. ff. de cap. r postli. re. r. l. vez ē. ff. de regu. iu. facti. l. j. §. si vir. ff. de acq. pol. r i aut. de eqli. do. §. q tibi. col. vij. vñ inq. Bar. in l. nō dubiu. C. de legi. Hoc solo puat de? q facta p infect? hūi nō pnt. nō m p h irelligit q de? nō possit in hoie reparare inocētiā depdita qz h p̄t. imo facta pnia pcti quis habet ac si nullā vnqz maculā fuisset. l. impiatis. §. in pnti. C. de nup. sed irelligit q illd qd sel factū est deus facere nō potest q factū nō sit. lz facere valeat q habeat ac si factū nō esset. **U**nde **D**iero. vbi. §. r habet in. c. si paul? xij. q. v. ait. **V**alere quidē liberare de pena: sed nō valet coronare corruptā. **E**x quibz oibus scq tur indubitatē tenēdū qd de? dilectā sponsā suā ante creationē mūdi electā ab omis pcti turpitudine pseruauit. **Q**uis em est hoim q si possz sponsā suā facere illā nō absqz oī macula pcrearet? **Q**uis nō ē ita insan? q illā in fornicatiōis viciū labi pmitteret. **D**e? autē cui? pfecta sunt opa: **D**eus. xxxij. pfecto san-

ctissimū illd tabernaculū beate eginis omī puritate r inocētia repletissimū formauit. in cui? sacratissimo vtero fact? hō nouē mēsi bus habitaret. Et hoc est qd beatus Ansel. in li. de cōceptu eginali. c. xvij. loquit dices **D**ecuit vt pceptio illi? hois de mfe fieret purissima: tāta puritate q sub deo nequeat maior itelligi. **C**ui de? p? vnigenitū suū quē de corde suo genuerat eqle sibi ita dare dispōebat: vt esset naturalit vn? idemqz dei pris r egis fili? r quā sibi fili? subalut mrez facere eligeat. r de q spūscūs opatur? erat vt ex ea p̄cipet r nasceret ille de q ipe p̄cedebat. hec ille. **N**ō fuisset autē brā ego purissima tanta puritate q sub deo neqat maior itelligi: si originali fuisset pcto maculata. **N**ō pfecto icōgruū indecēsqz tāto filio extitisset. **J**o **A**iril? lus p̄tarcha alexadrin? i li. 5. Nestorū ait. **P**rop? filū temerariū ē i maria egie ponere culpā aliquā vt pctm. **E**x prop? ipa gliosa dei genitrix sicut ego scripsi i epla ad summū pōtificē Sixtū qrtū. **L**audat patrio nunqz fedata cruce: **L**erbarco nunqz sbiacuisse iugo. **E**t **A**ug. i li. j. de natura r grā sup dictaz rōem cōfirmās dr. **E**xcepta sola egie de qua ppter honore dni nullā prozsus cuz de pctis agit h̄re volo q̄stionē. **S**cim? em q pl? gre ei donatū fuit ad vinecū ex oī pte pctm: q cōcipe r parere meruit quē p̄stat nullū habuisse pctm. **D**ac igit egine excepta si oēs sc̄i et sc̄e dei cū viuerēt it̄rogati fuissent vtrū sine pcto fuissent: oēs vna voce dixissent. **S**i dixerim? : quia pctm nō habemus ipi nos se ducim? r vitas in nob nō est. hec ille. **S**ed r̄ndēt quidā nō itelligētes **A**ug. de peccatis tm actualibz loquit: quozū it̄p̄tatio si esset vera. necesse esset dicere aureolū doctozē augustinū mēdacē esse. **M**ulti em sancti r sancte dei regnāt in celis: q nūqz actualibz irretiti fuere pctis: vt inocētes r puuli an̄ anos discretōis p? baptisimū mortui. **V**erba igit **A**ug? sunt generalit de oibz pctis it̄lligēda qz dictū doctoz? generaliter loq̄ntis generaliter dz itelligi. r vbi lex non distinguit: nec nos distinguere debem? l. de pcto. ff. de publi. **S**i em de actualibz solū itelligere voluisset: bñ hoc exp̄mere sc̄uisset. vt dicit in alio pposito textus in l. vnica. §. sin aut ad deficient? C. de cadu. tol. **I**n his g s̄bis **A**ug. nob ostēdit neminē esse in regno celoz quē nō tenuerit qnqz cathena delictoz. **Q**uidā em originale solū p̄traxerunt: r nunqz aliquo actuali pcto mortali aut veniali maculari sunt: vt p̄dicti inocētes r puuli. **A**lij nō nō solū origi-

Nobili
tal trāsit
in poste
ros.

U

nali: s; etiā actuali pctō mortali: aut saltē ve
niali sunt infecti. sola autē genitrix dei maria
nullo vnq; fuit vicio deturpata. qd etiā pba
tur aucte Bern. in omel. xij. sup simone in
cena dñi dicens. Nō est in filijs hoīz magn⁹
vel parū rāta p dū scitāte neccāte religio/
nis pūlegiat⁹ honore: q nō i pctis fuerit pce
ptus: vl i pctis fuerit p conuersat⁹ pter ma
trē immaculati agni pctm nō faciēt: s; peccata
mūdi tollēt. de q cū de pctis agit nullā proz
sus volo habere qstionē. hec ille. Adcludēdo
g simonē istū dico q cū ad positōz pseqūt se
quat positio sui necessarij antecēditis. s. j. in
sti. de testa. rute. cū oēs credāt beatā yginem
maria fuisse idoneā matrē dei: debēt etiā cre
dere ipam fuisse immunē ab oī labe pcti. qz vt
s. dicitū est: alit nō fuisset congrua mater xpi
Ex qbz oibus prz itemeratā yginē ab origia
li vitupij ifamia pseruatā. Tu meritis ac pi
bus ab oībz malis 7 pctis nos pferet bndict⁹
eius fili⁹ Amē.

De eadem immaculata conceptōe
Sermo tertius.

Absit rem istā
facere vt imponam⁹ crimē gle
nre. j. Machab. ix. Aug⁹. de
gliosa dei genitrice in ser. de ei⁹
natiuitate inqt. Quis laudes brissime ygis
digne decātare valeat: facta est em maria ia
ma celoz: sublimatio aploz: laus martyru:
inbilatio cōfessoz: pūneria yginū. Facta est
maria norma pncipū: iusticia regū: sal⁹ oīm
pploz: glia viduaz: gaudiū angeloz: reqes
animaz. Facta est maria sal⁹ moz: mors cri
minū: vita virtutū: ymus pugnatiū: palma
victoz. Facta est maria excella super sidera:
sanctioz sup oīs feminas: cuius vita indita
cūctas illustrat ecclias. hec ille. Et iō pdicte
yginē merito attribui pnt illa verba scripta
Judith. xv. c. Tu glia hierlm: tu leticia isrl:
tu honorificētia populi nostri. Quapropter
omnes deuoti eiusdem immaculate matris dei
cum ab aliquo exhortant⁹ ad credēdū q ipsa
virgo purissima cōtaminata fuerit origina
li pctō: debēt verba thematis nri dicere. Ab
sit rē. Sup quib; tres de eadē pceptōe san
ctissima p̄sideratiōes faciem⁹.

Prima dicet p̄rietatis.

Secūda veritatis.

Tertia 7 vltima appellabit stabilitatis.

Prima ps hui⁹ finōis in qua ponunt ar
gumēta p̄ria immaculate pceptiōi.

DUO argumentis insurgunt qdā y
vltra pdicta bndicte regine celi
pceptiōz. Quoz p̄mū d; genera
litaris. Secūdu p̄o specialitatis
Quo ad p̄mū adducūt p̄mo auctes sacre
scpture: q dicūt generalit oēs hoīes ab adā
descēdētes originali fuisse pctō maculatos
Secūdo auctes sacroz doctoz idē affirmātes
In sacra etem scptura b̄ expressum videt. iij.
Re. viij. 7 ij. Paral. viij. vbi d; Nō est ho
q nō peccet. qd nō itelligit de actuali solū. qā
inocētes 7 alij multi illō nō cōmiserūt: vt pa
tuit. s. ser. pcedēti pte vlti. q̄ intelligit de ori
ginali. Itē Eccl. viij. inqt Salomon. Uiz
de millevnū reppi. s. xpm fm glo. Augustini
Mulierē p̄o ex oibus nō inueni. s. bonā. et
Ps. xij. dic David. Omnes redinauerūt s;
mul inuitiles facti sunt: nō est q̄ faciat bonuz
nō est vsq; ad vnū. 7 ibidē inqt deo. Non in
stificabit in cōspectu tuo oīs viuēs. 7 Ps. l.
itez ait i p̄sona cuiuslibet hoīs. Ecce em i ini
quitateb; cōcept⁹ sum: 7 in pctis cōcepit me
mater mea. Et ps. xxj. etiaz inquit in p̄sona
xpi. Erue a framea deus aiā meā: 7 de ma
nu canis vnicā meā. Ubi glo. Aug⁹. dicit.
Unica est aiā christi que sola est a peccat⁹ im
munis. Et Ma. liij. dicit. Omnes nos qua
si oues errauim⁹. 7 ad Rom. ij. dicit Apl̄s.
Dēs in adā peccauerūt 7 egent grā dei. 7 ibi
dē. Nō est iustus quisq;: oēs redinauerūt rē.
7 v. c. eius dē eplē etiā inqt Sic p̄ vnū hoīez
peccatū intravit in mūdū: et p peccatū mors
ita in omnes hoīes mors intravit in q̄ oīs
peccauerūt. 7 ibidē. Per vnū delictū oīs
homines in condēnationē cōstituti sunt. Et
xj. c. pdicte eplē itez ait. Adusit deus omīa
sub peccato vt omnū misereat. Et ad Eph.
ij. ait. Eramus natura filij ire sicut et ceteri.
Et ij. ad Thoz. v. dicit. Unus p̄ oībz mor
tuus est 7 reuixit. s. xp̄s. Sacri qz doctores
idē affirmāt. vnde Aug⁹. li. ij. p̄ Iouinianū
ait. Propter catholicā veritatē sancti 7 bea
ti diuinoz eloquioz ptractatores clarissimi
sacerdotes Ireneus Ap̄rian⁹ Ambrosius:
Gregori⁹: Innocēti⁹: Iohes: Basili⁹: quib;
velim nolim addo Hieronymū. vt oēs omīe
tam qui nondū dormierūt aduersus nos p
ferūt oīm hoīm pctō originali obnoxia sen
tentia. Un nemo eruit nisi quē sine lege pcti
repugnātē legi p̄go pcepit. hec ille. Et idem
xij. de cl. dei. c. xij. inqt. Dēs em in illo sui
mus qñ vn⁹ oēs corrupit: q p̄ feminā lapsus
ē. 7 i. c. firmissime. de p̄se. di. iij. itez ait. Fir
missime tenebuntaten⁹ dubites oēs hoīez q p

Sermo.III. De cōceptiōe Marie

scubitu viri et mulieris scipit i pctō origia/
 li nasci. Et idē sup ps. iij. dr. Xpus oēs pctō/
 res inuenit: et sol⁹ sine pctō venit. et in lib. de
 nuptijs et cupiscētijs etiā inqt. Oēs s̄b pctō
 nascunt: et p̄ vnu solū q̄ sine pctō nat⁹ est libe-
 ramur. Et in li. Enchi. itez ait. Per media-
 torē q̄ sol⁹ sine pctō nat⁹ est reconciliari nos
 oportebat. **L**eo q̄ papa in sermōe natui-
 tatis xpi dicit. Dñs noster pcti mortisq; de-
 structor. sicut nullū a reatu libez recipit: sic p̄
 liberādis oibz venit. **S**regori⁹ etiā i. xj. mo-
 ral. c. vlt. dr. Sol⁹ redēptor in carne sua se
 mūdus extitit. q; nihil i eo p carnalē delecta-
 tiōē venit. Et idē sup **E**xo. inquit. Omnes
 in pctis nati sum⁹: et ex carnis delectatiōe cō-
 cepti: culpā originālē nobiscū traxim⁹. et ite-
 rū idē i. xj. moral. ait. Null⁹ sine pctō est ni-
 si ille q̄ i hūc mūdū nō venit ex pctō. Et **D**ie-
 ro. sup **L**u. inqt. Solus deus est i quē pctm̄
 cadere nō p̄t. **A**mb. q̄ sup idē euāgelii dicit
Solus de nat⁹ ex femina dñs iesus terrene
 cōtagia corruprele nō sensit: sed celesti maie-
 stati depulit. **D**ylari⁹ etiā quē refert **A**ugu-
 in libro cōtra **I**ulianum: ait. In peccato est
 omnis preter illū qui venit in similitudinē car-
 nis pcti sine pctō. **I**dē q̄ **A**ug. in li. de perfe-
 ctiōe iusticie dicit. Non fuisse aliqūē in hac
 vita hoīem puto: excepto vno mediatore dei
 et hoīz: cui nō fuerit necessaria remissio pctō
 rū. **L**ū igit termin⁹ vniuersalis distribuatur
 p̄ singulis. et tantū valeat in oibz quantū
 speciale in singulis. ff. de admī. tu. l. si duo ar-
 gu. ff. de le. iij. l. si tot⁹. i. p̄n. **L**ūq; min⁹ distri-
 butiū⁹ singulos spāliter cōprehēdat. l. ricia.
 §. si. r. l. p̄libz. in p̄n. ff. de h. ob. r. l. et quē ad
 modū. §. i. ff. de pig. **L**ūq; tāntū valeat aliq̄d
 generaliter dicit sicut si singula sub eo cōtēta
 numerent. l. oēs. r. ibi glo. C. de p̄sc̄. xxx. vel
 xl. an. r. l. ij. C. de q̄dri. p. **S**itq; reglā dices.
Qui omē dicit nihil e. dicit: e. solite. de ma-
 zote. r. ff. de le. j. l. si cui. r. de dā. infec. l. dāmi-
 ni infeci. la. j. §. emptor. r. rix. di. c. si roma-
 noz. r. de obser. seiu. c. ij. r. xv. di. §. j. in glo.
 r. l. si a pcuratore. C. mā. **L**ūq; in toto ps cō-
 tineat. c. in toto. de re. iu. li. vj. r. l. si q̄s. ff. de
 excep. rei iud. r. c. penale. xij. q. v. **L**ūq; i ge-
 neralibz spālita insint. l. sp. ff. de reg. iu. r. l. si
 ita. ff. de vlu. r. habi. r. l. legatū. r. l. si totus. ff.
 de le. iij. r. generalit⁹ dicitū generalit⁹ debeat itel-
 ligi. l. de pctō. ff. de publi. c. q̄ circa. de pui. r. ff.
 de sui. vr. pre. l. si seruit⁹. vbi glo. r. c. ij. de cō-
 in. lepro. in glo. penultima: videt cōcludēdū
 q̄ in his generalibz locutiōibz cū terminis vni-
 uersalibz factis etiā brā p̄p̄dēi debeat ac

si de ea spāliter fuisset dictū q̄ i pctō sit cepta.
Quo ad scdm argumētū qd̄ dicit specialita-
 tis adducunt auctes scōz doctoz q̄ specif-
 ce dixerūt beatā vginē in pctō originali ce-
 pta fuisse. **U**n **A**nسلم⁹ li. ij. **L**ur de homo.
 c. x. inqt. **L**icet hoīs xpi ceptio munda sit et
 absq; delectatiōis carnalis pctō: attramē vgo
 maria vnde xpus et a qua assumpt⁹ est: et in
 peccatis cōcepit eā mater eius: et ipa in **A**dā
 peccauit in quo oēs peccauerūt. hec ille. **M**a-
 gister q̄z sniaz i. ij. di. iij. c. j. ait. **Q**uerit de
 carne verbi an prius q̄ cōcipet obligata fue-
 rit pctō: et an talis assumpta fuerit a vbo: sa-
 ne dici pōt et credi oportet iuxta sanctorū at-
 testatiōis cōueniētiā ipsam prius peccato fu-
 isse obnoxia: sicut reliqua virginis caro: sed
 spūsancti operatiōe mundata: ita vt omni
 p̄ragione immunis vniret verbo. pena tamen
 nō necessitate sed volūtate assumētis rema-
 nente. **M**aria quoq; totam spūsanctus in
 eā perueniens a peccato p̄orsus purgavit: et
 a fomire etiā peccati liberauit: vel fomite pe-
 nitus euacuādo: vt q̄busdā placet. vel sic ex-
 tenuādo et debilitādo: vt ei postmodū occa-
 sio nullaten⁹ extiterit ad peccādum. hec ille.
Hac etiā op̄inōne tenuit beatus **T**homas in
 p̄dicta dis. q̄ beata vgo maria sit cōcepta in
 originali pctō. **E**t quidā alij doctores et theol.
 ibidē. **T**enuit etiā hoc **J**ohānes teutonius
 glōfator: decreti in. c. p̄nunciādū. de p̄se. di. iij.
 et **J**o. an. in. c. p̄quest⁹. de fet. r. **A**rch. in. c. fir-
 missime. de p̄se. di. iij. et beatus **B**ernardus
 in epistola ad canonicos lugdunēses cū qui-
 busdā alijs sanctis. **L**um igit ecclia approbet
 dicta sanctorū patrū: vt habet in. c. sancta ro-
 mana. xv. di. videt q̄ illi errēt et peccēt de mē-
 tes a determinatiōe p̄dictorū sanctorū patz
 qui beatā virginē sine originali peccato con-
 ceptā fuisse dixerunt.

Anselmus

Magr iniarum

Tho.

Glosa/ toz decre ti.

Pars scda hui⁹ sermonis q̄ dicit veritatis.
Ista sunt argumēta q̄b⁹ nonnulli
 virginis innocētiā impugnantēs
 multos ab ei⁹ puritatē veneratiōe
 autere conant. **Q**uapropt⁹ gliosa
 vgo rogat suū p̄fatorē deū dices illud ps.
 xij. **T**u dñe seruabis nos: et custodies nos a
 generatiōe hac in eternū. **N**os quoq; veri-
 tatē defendere volentes que vincit omnia et
 a nemine superat: vt dicit. ij. **A**ldre. iij. r. i. l.
 fi. ff. de p̄ba. simul et cōsiderātes q̄ magis at-
 redi d̄z illd̄ qd̄ est in v̄itate q̄ qd̄ est in falsa
 op̄inōe. l. si quotiēs. ff. de manu. vid. c. r. §.
 si q̄s r̄suā. insti. de lega. dicit⁹ q̄ his oibz

Z

auctoritatibus non obstantibus tenenda est verissima opinio de immaculata conceptione matris dei. Non obstantibus omnibus dictis generalibus tam sacre scripture quam doctorum in quibus affirmatur quod omnes pro pagati ab adam sunt in originali peccato concepti. vel filii sibi idem in suba dicitur. Quia rideo quod illa regula vniuersalis: Qui omne dicit et non habet locum in his auctoribus nec in multis alijs sacre scripture: que regulis logicalibus et grammatricalibus non est subiecta. c. indignum. xxxviii. di. Un in sacra scriptura terminus vniuersalis frequenter accipitur pro maiori parte: ut dicitur ad nicolaum de ly. sup. **Matth.** ut ibi. **Exibat ad iohannem hanc hierosolyma et omnis iudea et omnis regio circa iordanem.** **Mat.** iiij. et tunc multi non exibat sed maior pars tamen. ubi videbitur ois caro quod os dicitur locutus est. **Mat.** iij. et tunc multi non vident filium dei in unitate eius. et sic ad tollendam sequentiam sufficit dare istam. **S. pannonij.** isti. de reze di. **Et ideo inquit magister Bartholomaeus.** pisanus in libro beate virginis fructu. vij. **Sacra scriptura** vniuersali sine voce que non distribuit vniuersaliter: sed tamen pro illis quibus conuenit predicatum: ut in ista. **Totus mundus vadit post ipsum.** et est yperbole tropus: et figura grammatialis. i. locutio sine modo loquendi. faciunt notata in. l. omnes. C. sine cessu vel reliquis. vbi glossa magistralis in hac materia dat exemplum dicens: quod hec vniuersalis omnes currunt intelligitur de his que sunt habiles ad currendum. **De** autem dicitio vniuersalis restringatur ad habilitatem: est textus. i. l. j. C. de sa. san. ec. vbi dicitur. habeat vnusquisque licentiam in testamento relinquere proprios locos. quod exponitur glossa. vnusquisque habilis ad testandum. simile est restrictionem faciunt textus. maxime **Bal.** p. glo. i. l. j. C. de si. instru. hec igitur restrictio termini vniuersalis sepe fit in sacris scripturis. **Et hoc affirmat Hieronymus** in epistola ad damasum papam de filio prodigo. vbi exponens illud **Luce.** xv. **Alit tu spiritus mecum es et omnia mea tua sunt.** intelligens pro patre dei: et pro filio prodigo populum gentilem: pro seniore vero iudaeum. cui deus dixit. **Filius autem sic.** **Quo** autem dei omnia iudeorum sunt: nunquam angeli. throni: dominationes: ceteraque virtutes. **Per** omnia igitur intelligimus legem: prophetas eloquiaque diuina. **Hec** enim eis dedit ut in lege eius meditentur die ac nocte. **Secundum** illud modum quem sepe exposuimus scripturarum omnia non ad totum referenda esse sed ad partem maximam: ut ibi. **Deus** declinauerunt filii inutiles facti sunt. **Et** alibi. **Deus** que venerunt ante me fures fuerunt et latrones. et **Paulus** ad **thimotheum.** inquit. **Diis** omnia facti sumus ut omnes lucrifacerem. et ad **philippos.** **Deus** enim que sua sunt que ruit: non que iesu christi. **hec Hieronymus.** **Ecce** igitur que auctores predicte generaliter loquuntur non dicitur in

Quo in
telligat
vltis i sa/
era scri/
ptura.

Johis. x
i. 207. ix
Phil. ij.

religit de beata virgine: non obstante termino vltimo. **Propter** enim ipsas glossas sicut et ceteras que referunt **Hieronymus** in predicta epistola. **Glossant** autem sic. **Deus** declinauerunt. scilicet que mandata diuina suare noluerunt. **Deus** que venerunt ante me fures fuerunt et latrones. scilicet que a me missi non fuerunt. **Diis** omnia facti sumus. scilicet que sine deo fieri potuerunt. **Deus** que sua sunt que ruit non que iesu christi. que sunt a charitate separati. **Propheta** etiam **psalmus.** cxv. inquit. **Dis** homo medax. scilicet nisi eius eloquia a spiritu sancto procedant. **Ille** igitur auctores que omnes peccauerunt in adam et peccatum originale preterierunt: exponende sunt. scilicet que non pro diuina gram fuerunt profuerunt. sed ab adam sine deo cursum et legem ex iordinata concupiscentia et libidine paratum cum carceria diuine gratie et iusticie originalis sunt propagati. **Non** autem loquuntur de propagatis ab adam sine lege privilegiata. nec de preseruatibus ab originali peccato pro gram puenientem. sicut fuit beata virgo maria. **Et** que dicitur omnes auctores opteat glossare probatur. **Na** si sine aliquo glossa et limitatione voluerit eas que exponere necesse erit dicere que christus que et ipse ex adam propagatioe descendit peccatum originale preterierunt. quod est hereticum profiteri. **Si** ergo in deuote et impugnatore immaculate conceptionis ut in heresim non labar vis auctores illas glossare equem? in glossando lanceas: et de pari procedam. **Tu** inquit. **Deus** peccauerunt in adam preter ipse per naturam. et ego dicam: et preter beatam virginem per gram. **Sciendum** est igitur quod ordo vltis verificatur etiam dato que vna persona vel due aut tres si prephederent sub ea ut non. in. l. iter omnes. ff. de iur. iur. vbi glossa. facit textus. in. c. j. de testi. dices canones custodiendos ab oibus. vbi glossa. excipit papam et imperatorem. facit etiam glossa. in. c. si quis. de sen. ex. et i. l. j. C. contra de. **Et** hoc patet **Ecce.** xl. vbi dicitur. **Quia** que de terra sunt in terram uertent. et tamen beata virgo et **Iohannes** euange. non sunt in terram uersi. **Et** **Matth.** xj. dicitur. **Nemo** nouit filium nisi pater. et tamen etiam spiritus sanctus eum nouit. **Et** sicut dicitur. j. ad **thimotheum.** xv. **Deus** quod de resurgem. et tamen beata virgo non resurget: cum sit glorificata in anima et corpore super choros angelorum: ut dicitur infra in tractatu assumptionis. **Item** illa verba. **Omnes** vtriusque sexus et de pe. et re. c. omnes. verificatur etiam dato que aliquis sit exemptus. quia papa non ligat per illud capitulum. ut ibi dicitur **Anto** de butrio. **Similiter** illa vniuersalis. **Quicquid** ligaueris super terram et cetera. que habet **Matth.** xvj. et in. c. solite. de ma. et obe. limitat. scilicet clauem non errare. ut in. c. litteras. de resti. spo. et ibi glossa. ordinaria et doctorum. facit. l. ut gradatim. **Sed** si lege. ff. de mu. et ho. vbi ordo vniuersalis restringitur ad idoneos et aptos comprehendendi sub ea. et ad idem est

Exposi
tio auto
ritatum

De pro
positibus
vltibus.

Bermo. III. De cōceptiōe Marie

c. dilecto. 7 ibi glo. de sen. ex. li. vj. 7 l. j. §. lex
falcidia. ff. ad. l. fal. faciūt notata p̄ Bar. in
l. j. §. nūciatio. ff. de op. no. nū. 7 p̄ gl. i. l. emā
cipari. ff. de adop. silt absurditas facit legē re
stringi: vt inqt̄ Bar. i. l. furci. §. pact. ff. de
his q̄ no. infā. 7 terminus vltis nō distribuit
vniūsaliter q̄ ad illos ex q̄rū distributiōe re
sultaret abson⁹ intellect⁹. ar. i. c. solite. i. p̄n. de
ma. 7 obe. hoc aut̄ eēt i casu nro. valde em̄ ab
sonū esset 7 incōueniens q̄ beata s̄go fuisset
originali vicio maculata: vt patuit. s. ser. ij.
pte vlti. Itē vt dicunt theologi in. j. di. xlvj
termin⁹ vniūsalis habet q̄nq̄ distributiōez
accomodata f̄m cōmunē vsū loquendi. vt
patet Joh. j. vbi d̄r. Illuminat oēm hoīem
venientē in hunc mūdū. i. f̄m Aug. nullus
illuminat̄ in mūdo nisi p̄ ip̄m. multi tamen
indispositi ad gratiā nō illuminant̄. 7 ita di
stribuit termin⁹ vniūsalis in casu nro: vt in
fra patebit. Dicūt etiā theologi vbi. s. q̄ ter
minus vniūsalis q̄nq̄ nō distribuit p̄ singu
lis generē s̄z p̄ generib⁹ singulorū. vt ibi: oīs
lapis p̄ciolus opimētū tuū. Ezech. xvij. et
sic nō s̄p̄ cōprehēdit singulos generē v̄l speci
ei cui⁹ sit distributō. Pretea dicere possum⁹
q̄ oīs regula q̄stūcūq̄ general̄ plerūq̄ patit̄
exceptiōez. l. na qd̄ liq̄de. §. si. ff. de penu. le. l.
cogi. §. inde querit̄. ff. ad. trel. 7. §. vt aut̄.
i. aut̄. de nō ali. aut̄ p̄ re. ec. col. ij. de q̄ vide per
Dymū in. c. j. de re. in. li. vj. 7 p̄ doct. in. l. j. 7
in. l. omīs diffinitio. ff. de eodē ti. ad hoc etiā
faciūt dicta p̄ Tho. i. ij. p̄sum. q. xvij. ar.
j. in r̄siōe ad sc̄dm argumētū. vbi arguit q̄
brā s̄go nō fuit sc̄rificata atēq̄z nata: p̄ Aug.
ad Dardanū ita dicentē. Sc̄rificatio qua
efficimur templū dei nō nūi renatorū ē. igit̄
beata s̄go nō fuit sc̄rificata atēq̄z nata. qz
renasci p̄supponit nasci. Ar̄ndet Thomas
q̄ Aug. loquit̄ f̄m legē cōmunē: f̄m quā nō
regenerant̄ aliq̄ per sacramēta nisi prius na
ti. Qui legi deus potētia suā nō alligauit q̄n
aliq̄bus ex speciali priuilegio gr̄am suā p̄fer
re posset anteq̄z nascant̄. Un̄ Ben. ij. dixit
mulieri p̄me in p̄sona oīm. In dolore pariet
filios. 7 t̄n hec lex general̄ 7 cōis nō est verifi
cata in brā s̄gine: q̄ cū gaudio 7 leticia d̄nm
parturuit. Et ideo silt ē dicēdū de lege ori
ginalis peccati. Un̄ in tractatu de cōceptiōe
s̄ginis dicit̄ mgr̄ Petrus aureoli de mēte be
ati Aug. q̄ excipienda est beata s̄go a regulis
generalib⁹ q̄ nō cōueniunt sc̄ntitati eius et
singularitati gr̄e sibi collate: maxie de mater
nitate dei. Hoc aut̄ p̄bat̄ per dictū eiusdem
Aug. qui generaliter loquit̄ in lib. de bap.

parunloz dicēs q̄ omnes quotq̄ fuerūt vel
sunt vel erunt p̄ quotidianis defectib⁹ indi
gent dicere orationē d̄nicā. s. dimitte nobis
debita nostra. qd̄ t̄n nō potuit esse vez i bea
ta virgine: que nunq̄ aliq̄d actuale peccatū
cōmisit. D̄o ergo q̄stūcūq̄ generalis nō s̄p̄
verificat̄ i oibus. vn. j. ad Thi. ij. dicit̄. De⁹
vult omnes hoīes saluos fieri. 7 ad agnitio
nem veritatis venire. 7 t̄n nō oēs saluant̄.
Silt Aug. in. li. de fide ad Petz dicit̄. Fir
missime tene 7 nullaten⁹ dubites omib⁹ hoī
bus bonis 7 malis resurrectionē carnis i ad
uentu d̄ni futurā esse cōmunē. 7 tamē hec ge
neralis locutio nō cōprehēdit beatā virgine
que resurrexit in anima 7 corpe. Sapropter
exponit Nico. de ly. sup dicto. c. ad Thi. ij. 7
Tho. 7 alij theologi in. j. dist. xlvj. q̄ ille ter
minus vniūsalis nō distribuit̄ p̄ singulis ge
nerē: s̄z p̄ ḡnib⁹ singulorū. qd̄ etiā sepe fac̄ f̄m
iura: vt patz. in. c. si q̄s oēm. j. q. vij. 7 i. c. mu
lier. xv. q. j. 7 in. c. cū hūilitatis. xxij. q. ij. 7 i
c. nā cōcupiscētiā. de p̄sti. Itē dicūt theologi
vt. s. q̄ sicut in illis s̄bis Pauli est distribu
tio accomodata. s. q̄ nullus saluat̄ nisi de⁹ ve
lit. Ita hec vniūsalis: oēs peccauerūt in adā
exponit̄. i. null⁹ s̄xit pctm̄ originale nisi q̄ ab
adā descēdit. Pretea clausula generalis nō
refert̄ ad illicita. l. si p̄curator. ff. de cōdi. ide.
7 l. paul⁹. ff. ad muni. 7 c. j. de iurciu. li. vj. et
ibi Arch. 7 xxxv. q. ix. c. qd̄ quis. 7 xxij. q. iij.
c. ij. Illicitū aut̄ fuisset q̄ fili⁹ brē s̄gis nō p̄
seruasset eā ab originalis pcti dāno ac infā
mia: vt p̄batū est. s. ser. j. pte vlti. ergo illud
decretū generale 7 lex gnalis de s̄hēdo origi
nali pctō nō d̄z idudere beatā s̄ginē: maxie
qz in ḡualitate nūq̄ cōprehēdunt̄ eā q̄ veri
sile est que nō fuisse p̄cessuz. l. obligatiōe ge
nerali. ff. de pig. sicut est in casu nostro. Item
quia vniūsalis quādo sit aliquod primor
diale statutū nō omīa cōphēdit: f̄m Bal.
in. l. omnes. C. sine cen. vel re. Item qz i vni
uersali statuto nō cōphēdit̄ p̄sona loquen
tis: f̄m Bar. in. l. j. ff. q̄ quisq̄ iū. 7 probat̄ p̄
l. iquisitio. vbi glo. C. de solu. Cum ergo au
gusta gaudeat priuilegijs impatoris. l. prin
ceps. ff. de legi. 7 mater priuilegio filij. l. info
lidum. C. de falsis. sequit̄ q̄ beata virgo non
intelligitur cōphēdit̄ sub hoc statuto. Ad
confirmationē etiā predictoz adduci potest
illud quod dicit̄ Diere. vj. scz Omnes auaricia
studēt. 7 vij. Omīs auariciā sectantur
quod tamē ad xp̄m et beatā virgine nefas
est referre. Itē Mar. ix. dicit̄ saluator. Dia
possibilia sunt credēti. 7 xj. Omnia q̄ oran

A
D̄o ge
neral̄ nō
verificat̄
s̄p̄ oibus

Genera
lis clau
sula n̄ re
fert̄ ad il
licita.

Argum
tu Tho.

Part. I.

tes peritis fiet vobis. quod vtrūq; reducit
 gloria ad ea que expediunt salutem: et non ad alia
Item **Ioh.** xij. dixit. Omnia trahā ad meipm:
 et tamē nō trahit infideles et blasphemos. et
Marci ult. inq̄r. **P**redicāte euāgelium omni
 creature. quod tamē s̄m **G**rego. ad homines
 solū referit. **I**tem ps. ait. **E**xaltatū est nomē
 eius solius. et tamē nomē beate **M**arię exal-
 tatur per gratiā et volūtātē dei. **I**nsup idē p
 pheta canit deo dicens. **T**u solus laborē et do-
 lorem cōsideras. cum tamē multi misericor-
 des idē cōsiderēt. **P**rimo quoq; ad **A**boz. vij.
 dicit **P**aulus. Omnia mihi licēt. et tamē nō
 licebat ei armis militare seu aliqd phibitū et
 malū agere. **E**t quib; oibus patet q̄ locutio
 generalis sepe est limitanda: et t̄m ad licita et
 cōgrua referēda ac restringēda. et sic ē in casu
 nostro. **A**d auctoritatē aut **S**alomonis di-
 centis q̄ vnū virū de mille reppit. s. sine pec-
 cato: mulierē s̄o nullā. dico q̄ loquit verita-
 tē: qz sol⁹ x̄ps fuit sine pctō ipo iurez p sue ex-
 cellentiā nature. maria s̄o p gr̄az filij sui et spe-
 ciale p̄uilegiū: vt ostēsum est. s. ser. j. pre. ij.
Et ita r̄ndet ad oēs siles auctes dicētes solū
 x̄pm fuisse sine pctō. nullus em̄ alius vir nec
 aliqua mulier fuit impeccabilis per naturā.
Silr si exponat dictū **S**alomonis q̄ reppit
 vnū virū ex mille. s. bonū. mulierē s̄o nullā
 dico q̄ hoc dixit ideo: qz x̄ps solus fuit hō et
 deus: et cōsequēter sol⁹ dici potest bon⁹. q̄a ne-
 mo bonus. s. p̄ essentiā nisi sol⁹ deus. **M**ar-
 thei. xij. et **L**u. xvij. **M**aria s̄o nō d̄: bona
 p̄ essentiā: sed p̄ participatiōne bonitatis dei
 et p̄ p̄seruationē singularē. **A**d oēs etiā illas
 auctes generales dicētes q̄ nullus vel nemo
 fuit sine pctō p̄ter x̄pm. r̄ndet q̄ termini ne-
 gatiui nō sp̄ oēs negāt nec excludūt. l. nemi-
 nē. vbi glo. **C.** de sa. san. ec. q̄ allegat. l. fi. s. pe.
 ff. de mu. et ho. **I**n oibus em̄ casib; in q̄b; ora-
 tio vniūsalis affirmatiua restringit: etiā ne-
 gatiua extendit cōcurrētib; eisdē ratiōib;.
Et ideo etiā ad oēs illas auctoritates dice-
 tes q̄ t̄m x̄ps vel solus fili⁹ dei fuit sine pctō
 r̄ndet q̄ iste dictiōes taxatiue non excludūt
 equipollēs s̄m **P**aulū de castro p̄silio. c. c. vj.
 in simili. **F**acit ad hoc tex. in. l. j. ff. si mel. fal.
 mo. dix. vbi si p̄ueniat ne q̄s teneat nisi de so-
 lo volo. venit t̄m etiā lata culpa. **A**d qd etiā
 facit text⁹ in. l. fi. **C.** de reuo. do. et in. l. ob es.
C. de p̄di. mi. **I**tem dictiō taxatiua non exclu-
 dit aliū casum habētē silem ratiōē. l. cū p̄e-
 tor. iūcta glo. ff. de iudi. **I**tem ad oēs genera-
 les locutiōes tā s̄pture q̄ doctorū p̄t r̄ndē-
 ri q̄ generi p̄ sp̄m derogat. l. i. toto iure. ff. de

Dicōnes
 vles ne-
 gatiue

Dictiō
 taxatiua

re. iij. et c. **G**eneri. eo. ti. li. vj. et l. doli culpa. ff.
 de s. ob. **B**eata igit maria speciali p̄uilegio
 p̄seruata ab illa generalitate p̄hedi origiale
 pctm̄ fuit exempta. et ideo ipi s̄gini gl̄iose di-
 xit deus illud **D**ester. xv. **N**oli metuerē: nō
 morieris: nō em̄ p̄ te sed p̄ oibus hec lex con-
 stituta est. **I**pa namq; s̄go exempta fuit ab illa
 lege generali: p̄ regulā illā q̄ ait. **Q**ui a lege
 puata ducit nulla rō exigit vt a lege publica
 p̄stringat. c. due sunt. xij. q. ij. **E**t sic p̄z solu-
 tio p̄mi argumētī ḡnality. **Q**uo ad scd̄z
 argumētū qd̄ d̄z specialitatis: dico q̄ si aliqd̄
 dictū sacre s̄pture v̄l doctorū repiat in quo
 brā s̄go ab origiali pctō sc̄rificata seu purga-
 ta v̄l liberata noiet. est r̄ndēdū vt. s. dixim⁹
 sermone. j. pre. ij. in responsiōe vltimi argu-
 mētī. **U**el dicas q̄ vt ait **A**ug. sup **L**u. rata
 peccata dicit q̄s cōmississe a quātis p̄ diuinā
 gratiā et virtutē fuit p̄seruatus. **Q**uia nō so-
 lū attendit qd̄ est sed etiā qd̄ esse potest: eo q̄
 euctus sunt in cōsideratiōe. l. p̄z filio. ff. de he-
 re. insti. l. ait facta. s. euctus. ff. de penis. et s.
 posteriore. insti. qui. mo. testa. infir. tertus
 est in. l. generaliter. s. si libero hoi. ff. de fidei-
 cō. li. **B**eata igit s̄go ideo dicit ab origiali
 peccato sanctificata aut purgata v̄l liberata
 seu redempta. qz radicaliter fuit in ea habi-
 litas ad p̄hedū illud: et trisset nisi p̄ diuinā
 gr̄am p̄uenientē fuisset p̄seruata. **N**a etiā nos
 dicimur redempti a morte eterna p̄ passiōez
 x̄pi in qua actu nō fuim⁹. sed qm̄ in ipam la-
 beremur si non p̄seruaremur. aliquis etiā a
 furca dicit redimi: lz adhuc nō sit app̄hēsus
 nec iudicatus v̄l suspēsus. qm̄ p̄seruat ne su-
 spēdat: vt ait **P**etr⁹ de cādia in tract. de cōce-
 ptiōe br̄e s̄ginis. **T**alib; s̄z locutiōib; sepe
 v̄l s̄ptura sacra. v̄l ps. ait. **V**erū tamē
 deus redimet aiām meā de manu inferi. et ite-
 rū. **S**aluasti me a descēdētib; i lacu r̄c. et pro-
 uer. xxiij. dicit illi q̄ corripit primū. **A**nimā
 eius de inferno liberab. in q̄ t̄m nūq; fuit. **E**t
 hoc etiā modo p̄nt solui dicta sc̄toz doctorū
 asserētū ipam s̄ginē in pctō origiali cōce-
 p̄tā. **A**d auctē s̄o **A**nselmū v̄l tra p̄dicta r̄n-
 deo: q̄ illa s̄ba fuerūt a quodā maligno et s̄-
 gine puritat; aduersario maliciose addita
 et **A**nselmo ascripta: s̄m **S**co. in. iij. dist. iij.
Qd patere potest. quia **A**nselmus in p̄ce-
 dentib; et in sequētib; affirmat beatā s̄ginē
 sine pctō p̄ceptā. **U**el potest respōderi q̄ illa
 s̄ba nō fuerūt ipius **A**nselmū: sed cuiusdam
 eius discipuli ipm̄ **A**nselmū interrogantis
Dictus em̄ liber p̄cedit p̄ dialogū. **U**el dice-
 dū est q̄ illa s̄ba dixit **A**nselm⁹ inq̄siue et

Ad sc̄dū
 dū argu-
 mentū

Solutiō
 auctori-
 tatis **A**n-
 selmū.

Sermo. III. De cōceptiōe Marię

disputatiue. sicut et nos facimus arguētes p̄
ceptiōne. et ponētes ea q̄ dici possent ab im
pugnatoribz h̄gine p̄u. itaqz: quēdamodū
etiā facit Salomō: q̄ in li. Acēs dicit multa
in p̄sona fatui: et multa in p̄sona sapientis: et
multa falsa p̄ponit. Et ita facit Anselm⁹ nō
dicendo p̄dicta verba affirmatiue p̄veritate
alif̄ d̄diceret sibi p̄pi. Nā oppositū tenuit vt
visum est s̄mone p̄cedēti p̄vlti. et etiā pate
bit infra s̄mōe seq̄nti. Iō p̄ illa s̄ba n̄ voluit
oñdere mariā i originali p̄cōceptā: et filiūz
dei nō. s̄z voluit oñdere d̄nitiā iter p̄ceptiōz
m̄ris et filij. s̄. q̄ p̄pus fuit p̄cept⁹ a maria sine
p̄cō carnalis delectatiōis. Maria aut̄ nō sic
sed cū delectatiōe p̄cupiscētie parētū. Nō de
bemus ḡ inherere s̄bis: sed poti⁹ m̄ri loq̄n
tis. vt ait glo. iij. in. c. paratus. xiiij. q. j. qz si
sola s̄ba intueamur: nequaquā x̄ps p̄ceptus
suū impleuit: qui nō p̄buit p̄cūteri marillā:
vt dicit Aug⁹. in eodē. c. paratus. in p̄n. Et
in. c. humane. xiiij. q. v. dicit q̄ nō debet ali
quis cōsiderare verba sed volūtatē et intērio
nem. vt etiā habet in. c. p̄terea. et in. c. intelli
gentia. de s̄. sig. et in. li. ij. C. de libe. p̄re. vel ex
he. Facit ad hoc qd̄ inq̄t Hieronym⁹ super
ep̄la ad Gal. et ponit in. c. Narchion. j. q.
j. di. Nec putem⁹ in verbis scripturarū esse
euangeliū sed in sensu: nō in sermonū folijs
sed in radice rōnis. hec ille. Sensus ḡ maḡ
attēdi debet q̄ verba: vt p̄bat p. l. scire leges.
cum duabz sequētibz. ff. de legi. et notat in. l.
q̄uis. et ibi glo. si. ff. de in ius vocā. et in. l. et si
q̄s. s̄. Idem labeo. et ibi glo. in s̄bo Imitari
ff. de reli. et sumpt. su. et l. nō dubiū. et ibi gl. ij.
C. de legi. et p̄ Bar. in. l. scire optet. s̄. oportet
ff. de excu. tu. et p̄ glosam et Synū i. l. j. C. q̄ sit
longa cōsue. et p̄ Dynū in. c. si. de re. iij. li. vj.
Ad auctoritatē magistri r̄ndeo q̄ nō dicit
beatā h̄ginē p̄cōm originale formaliter p̄tra
nisse: s̄z ea a sp̄scō in illaz p̄ueniēte p̄orsus
a peccato purgatā et a fomite p̄cō liberatam
qd̄ exponendū est vt supra dixi i p̄ncipio re
sponsiōis hui⁹ secūdi argumēti. Ad illud
s̄o quod inq̄t beatus Tho. est dicēdū vltra
p̄dicta q̄ ip̄e alibi cōtradicit: vt in sermōe se
quēti dicit. qm̄ aut̄ quis dicit opposita eius
dictū nō d̄z admitti. l. vbi repugnātia. ff. de
re. iij. Dicit t̄m qd̄ a beat⁹ Tho. p̄us cōmē
tauit sup. iij. s̄niaz q̄ sup. j. qd̄ cōmentū di
misit posteri⁹ ratiōe maioris subtilitatis i co
p̄tente. Nō ḡ valet argumētū si dicat: posite
est in ordine formali p̄mus liber: ergo illum
p̄us cōmētar⁹ ē. qz sile videm⁹ in legibz vbi
vna lex p̄cedit i ordine altā: et t̄m illa que p̄ce

dit est facta post illā cui p̄p̄ m̄it. sic p̄tz i libro
codicis: vt inq̄t glo. i. l. vnica. s̄. p̄mis. C. de
nouo co cōfir. talis em̄ ordo scripture nō at
tendit. l. nec em̄. vbi Bal. ff. de solu. Simile
etiā hui⁹ videm⁹: qz h̄z institutiōes sunt p̄me
in scolis et facte p̄ iunioribz: t̄m post libros. ff.
et Codicis edite sunt. et Accursi⁹ illas vltimo
loco cōmētar⁹ est: s̄m oēs doct. Et ideo glose
ibi sunt pinguiōres. Et s̄l̄r fecit br̄s Tho.
vñ postērius scribēs sup. p̄mo: retractauit et
emēdauit illd̄ qd̄ dixerat sup. iij. In dubio
em̄ p̄sumit doctor tenere illā opinionē quāz
vltimo loco ponit: vt ait glo. in. l. qui filium
s̄. sabinus. ff. ad t̄rel. Nā postēriora priorū
bus derogāt. s̄. postēriore. insti. quibz mo. te
sta. s̄fir. et l. pacta nouissima. C. de pac. et l. iij.
der. ff. de re. iij. et s̄l̄r retractauit idē in expō
siōe sup. Ave maria. de qua dicit in ser. seq̄n.
p̄re. iij. Dicit etiā nōnulli q̄ br̄s Tho. sup.
iij. locut⁹ est vt doctor p̄siderādo cōceptiōne
s̄m cōmūne cursuz nature: et decretū dei gene
rale. In alijs s̄o locis in q̄bus tenuit beatā
virginē fuisse immunē a peccato originali: lo
cutus est vt deuo⁹ considerādo legē specialē
et p̄uilegiū mat̄z dei p̄ gratiā filij sui illi cō
cessum. Sicut in simili dicimus q̄ aliqui iu
dex iudicat s̄m allegata et p̄bata velut index
l. illicitas. in. s̄. vitas. vbi glo. ff. de offi. p̄si.
aliqui s̄o vt p̄uata p̄sona s̄m cōsciētā. l. si in
terruptiōe. ff. fini. regū. Ad auctes autem
q̄rūdā sanctorū q̄rū dicta sunt ab ecclesia ap
probata. qui dicit specificē q̄ beata virgo cō
traxit p̄cōm originale: respōdeo s̄p̄ quādo re
peritur aliqua dicta sanctorū abinuicē dis
cordantia ita q̄ includit cōtradictoria: que
simul nō possunt esse vera. quia de q̄libet d̄z
esse vel nō esse: et de nullo ambo simul. vt di
cit Arist. in postp̄dicamēt. et iij. Metha.
Tūc licet dicta talium partz sint ab ecclia au
tentata vñ nō reprobata: vniciū q̄est licitū
tenere qd̄ recti⁹ esse putat. qz cū nō possit ali
q̄s obligari ad p̄fiteūdū p̄dictoria. et nullū eo
rū dictū est reprobatū vtrūqz dicit autētiā
inq̄tū nō p̄tinet aliqd̄ p̄tra fidē. ḡ qd̄ maḡ
placet teneri pōt. et in tali casu verificat illud
quod dicit ad Roma. xiiij. Unusquisqz in
sensu suo abundat. Et idē habet in. c. vtinā.
lxxvj. dist. Verificat etiā illa alia s̄nīa. quot
capita tot s̄nīe. vt in d̄z in. c. cū i sacris. de cō
se. di. iij. Et h̄ est qd̄ inq̄t Aug. in li. enchirī
dion. et ponit in. c. i. q̄bz. xiiij. q. ij. di. In qui
bus rebz nihil interest ad capescendū regnū
dei vtz credant an nō: et vtrū vera putentur
aut falsa. In his errare et aliud pro alio pu

Solutō
auctorit
Maḡri.

Solutō
auctorit
Maḡri.

Solutō
auctorit
Maḡri.

tare nō est arbitrandū esse peccatū: aut si est
mimū esse atq; leuissimū. Et Anselm⁹ lib. p/
mo Cur deus homo. c. xv. ait. In illis rebus
de quib; diuersa sine periculo sentiri possunt
nullū puto anime piculū si sic exponim⁹ di/
uina dicta: vt diuersis sententijs fauere videamur:
nec arbitror reprehēdi debere. **Q**uā igitur
iter doctores et scōs fuerit sepe diūsitatis
opinionū. nā Hieronym⁹ et Gregorius vi/
dent tenere q; Salomon sit damnat⁹. c. salo/
mon. xxij. q. iij. et c. si em. s. si. Salomō. de
pe. di. ij. Ambrosius aut et Augustin⁹ videntur
tenere q; sit salu⁹. et quidā etiā alij docto/
res: quos in generali refert glo. in. d. c. Sa/
lomon. **S**il' sanct⁹ Augustin⁹ i epistola ad
Hieronymū tenet q; Paul⁹ rōnabiliter Pe/
trū reprehēdit: vt ipse ait ad Sal. ij. Hiero/
nymus aut sup eplā ad Gal. dic q; peccauit:
ipm qui erat caput aploz rephēdēdo. **I**te
iter Augustinū et Hieronymū fuit magna
stroueritā de cessatiōe legalū et diuerse opi/
niones: vno tenēte q; cessauit. s. hieronymo:
alio vō ecōtra dicēte. s. augustino. de qb⁹ tra/
ctat Sco. in. iij. di. iij. q. iij. et Alexander de
ales in. iij. pre sum. in tractatu de cessatiōe le/
galū. Ideo harū opinionū et similitū qlibet
sequi pōt illā q; sibi videt melior: vt determi/
nat Tho. in quadā qstīōe de q;libet. et Ben/
de gaudauo in. iij. q;libet. q. xxxij. Nec pec/
cat q; tenēdo vnā opinionē reprobat aliam.
Sil' dicim⁹ q; qn lex habet varios intellect⁹
vnusquisq; intellectus potest capi: dūmodo
probe p alias rōes: vt inqt Bar. in. l. i am/
biguo. ff. de re. du. dicit etiā q; faciēs q; decre/
talē aliquā habentē varios intellect⁹ nō pec/
cat: vt notat in. c. capellan⁹. de ser. ad p'dicta
facit illud quod Aug. in. c. negare. ix. di. de
suis opibus ait. Negare nō possum nec de/
beo sicut in ipis maiorib; ita multa esse in tā
multis opusculis meis: que possunt iusto iu/
dicio et nulla temeritate culpāri. Facit etiā
ad hoc. c. noli. et c. neq; eadē dist. vbi idē Au/
gustinus inqt. Neq; quozūlibet disputatō/
nes q;uis catholicoz laudatorū hoīm velut
scripturas canonicas habere debemus: vt no/
bis nō liceat salua honorificētia q; illis debet
hoīb; aliquid in eoz scriptis reprobare aut
respuere: si forte inuenerim⁹ q; aliter senserit
q; veritas habet diuino adiutorio vel ab ali/
is intellecta vel a nobis. Talis ergo sum in
scripturis alioz qles volo esse intellectozes
meozū hec ibi. vbi glo. ait. Nō coipso ledit
fama alicuius q; reprobat testimoniū suū. c.
de excep. c. deniq;. Quia q; dicit predictozū

In opinio
nibus qli/
bet p se q
q sibi vi/
det meli
or.

sanctoz tenentiū extra ceptionē beate virgi/
nis sunt dicta alioz sanctoz et doctoz tene/
tium p' rariū que fortiorib; innitunt ratiōi/
bus: vt patet ex dictis in pmo et scdo s'mone
in partib; vltimis: et infra dicit in sequētib;
sermonib;. Ideo puenienter possum⁹ dicta
p'dictozū puritatē virginis impugnatū rō
probare. **A**it em Aug⁹ in eplā ad Vincen/
tium de scripturis sanctoz doctoz. Tale ge/
nus scripturaz a scripturaz diuis distinguē/
dū est. nō em ita in eis testionia pferunt vt
p' rariū sentire nō liceat. Et idē in. c. Ego. ix
di. inquit. Ego alios ita lego vt quālibet
sanctitate quāta ve doctrina polleat nō idō/
vez putē: q; ita senserūt. sed q; mihi p alios
auctozes vel canonicas aut pbabiles ratio/
nes. quod a vero nō abhorreat p' uadere po/
tuerūt. hec ille. **N**ō q; omes sanctoz opinio/
nes tenēde sunt. quia aliqñ errāt. **U**n vt re/
citat Aug. in lib. de vnico baptismo. sanctus
Cyprianus doctor et martyr in hunc errorē
lapsus est vt crederet baptizatū factū postea
hereticū si ad fidei veritatē redeat iterū debe/
re baptizari. quod tamē est phibitū: vt in. c.
nullus et c. rebaptizare. de p'c. di. iij. Hiero/
nymus q; dixit q; habens vnā vxorē ante
baptismū et aliā accipiēs post: nō est bigam⁹
vt dicit in. c. vnus vxoris. xxvj. di. **Q**uod
improbat Aug⁹ in. c. acutus. et in. c. sequēti
eadē di. **Q**uādoq; em bon⁹ dormitat home/
rus: vt dicit i cōmuni puerbio. et recitat glo.
in. c. si q; cū nouerca. xxxij. q. vij. et fuit dicitū
Dracij in poetria. et ad hoc etiā adduci pōt
illud qd inqt Plin⁹ li. vij. natural' historie
c. lxxij. di. Nemo mortalū oibus hoīs sap/
it. vñ et Nathā ppha dixit ad David. ij.
Re. vij. **S**ac q; cūq; in corde tuo sunt. q; dñs
te cū est. et putabat vez dicere. q; erat ppha.
Et in d⁹ dixit Jriū. s. vt David nō edifica/
ret domū dei sicut cogitauerat. sed salomon
filius eius. **S**epe q; deus celat aliqd vni san/
cto vt postea cū tpe illud alteri mirabil' re/
uelet. Et ita factū est de assumptiōe brē ygis
marie. de qua antiquo tpe multi dubitabāt
nō credētes ipam fuisse assumptā in anima
et corpe. vñ et Hiero. in s'mone ad Eustochiū
dubitatiue loquit: et nō audet determinare.
tamē postea eccl'ia approbauit opinionē ve/
ram. s. q; in aīa et corpe assumpta sit: vt iquit
Do. et Jo. an. et Anto. de burrio in. c. si. de se/
rijs. et Innocen. in. c. ne innitatis. de cōsti. et
hāc opinionē multis argumētis pbauit Au/
gustin⁹ in ser. de assumptiōe virginis. Et ita
fuit de cōceptiōe eius dē ygis. quosdā em do

Sermo. III. De cōceptiōe Marie

**Qui opi
nioni sit
stādum.**

ctores pmisit de titubare vt studiosius vaca
rēt speculatiōibz. c. fi. xxiij. q. vl. et etiā vt po
stea mirabili⁹ innotescere faceret innocentia
mris sue p supnas reuelatiōes z pdigia mul
ta. **Et** h puidit in spū **Ps.** q ait psal. xviij.
Reuelabit dñs cōdēsa z in templo eius oēs
dicent gl'iam. **Quia** igit illi opinioni stan
dum est que plurimozū testimonio compro
bat. l. j. ff. de officio questō. z cōioz opinio est
tenēda: vt in. l. athletas. ff. de his qui no. in
fa. z. l. iter omēs. ff. q. satil. cogā. nisi illa cōis
opinio notorie falsa esset vl' notabilif' z falsi
tate puincat. l. j. s. sed neqz. C. de ve. tu. enu.
z quod notat glo. in. c. iij. de p'sue. hoc autem
esset in casu nostro si q's diceret triā opinio
nem esse cōmuniōre. quia notabilif' conuin
ci potest de falsitate. vt patz et sup'dict' z etiā
melius patebit i sequētibz. **Ideo** cū p reive
ritate opinio de immaculata conceptiōe sit cō
muniōz: vt infra patebit in parte sequēti: te
nēda est z ab oibus āplectēda. **Preterea** p
supposito sine p iudicio veri q opinio triā a
plibus doctoribz affirmaret: nō tñ est tenen
da: s; ista q melioribz iniriū fundamētis. ple
rūqz em euenit vt is q iter ceteros debiliōris
esse videt auctoritatis fortioze vtatur rōne:
vt dicit in. l. j. s. sed neqz ex multitudīe. C. de
ve. tu. enu. de q textu facit magnū festū **Pa**
nor. in. c. j. de consti. addēs q parulis et hu
milibz deus secreta reuelat. **Facit** ad predi
cta ea que notat idē **P**anor. in. c. ne initaris
eo. ti. z glo. ac doctores i. c. vt vetez. z. c. ego
solis. ix. di. **Si** quis aut affirmaret q vtra
qz haz opinionū est dubia: dico q tenēda ē
ps in fauore beate hginis. qz in dubijs sem
p debem⁹ fauorabiliōre pte accipe. l. semp in
dubijs. l. i. re dubia. z. l. qñes dubia. z. l. i ob
scura. ff. de re. iur. z. l. fi. C. q. to. ce. pos. z. c. fi.
de trāsl. **Fauores** em sunt apliādi: odia ho re
stringēda. c. odia. de re. iu. li. vj. z. l. cū quidā
ff. de libe. z post. **Ite** fauēdū est illi pti q magz
facit p religione. l. sūt p'sone. ff. de reli. z sum.
fu. z aut. nouissima. C. ad. l. fal. **Irem** magz
credif' duobz affirmātibz qz mille negantibz
vt ait glo. i. l. diē pferre. s. si plures. ff. de ar
bi. z per cōsequēs magis affirmātibz innocē
tiam hginis debet credi qz illā negantibus
z accusantibus. **Facit** etiā ad hoc q ad ambī
gua sunt semp in melioze z hūanioze pte inf
pretāda. vt dicit in. c. estore. z ibi glo. de p. sign.
Et debem⁹ magis velle in dubiozū interpre
tatiōe q res valeat qz q pereat. c. abbate. s. si
ho. de ho. z signifi. l. diuus in pñ. ff. z vlu et
ha. z. l. quōties. C. de rebz dubijs. z. c. in his.

de pini. z. c. quidā. de cōuer. cōm. **Et** iudices
promptiores debent esse ad absoluenduz qz
ad condēnandū. c. inter. in fine. de fi. instru.
z. c. ex litteris. de pba. ff. de act. z obli. l. arria
nus. z. l. respiciēdū. ff. de penis. z. s. cōmodū
in sti. de interdic. facit. c. iudicas. iij. q. ix. **Un**
dicit q cū iura partiū sunt obscura reo poti
us est fauēdū qz actori. l. fauorabiliōres. ff. de
reg. iij. z. c. cum sunt. eo. ti. li. vj. **Et** meli⁹ est
redargui de nimia misericordia qz de nimio
rigore. xvi. q. vltima. c. allegant. z. c. ponde
ret. l. di. c. nō satis. lxxvj. dist. z. c. nemo pe
rītozū. xj. q. iij. z. c. ij. extra de sorti. z. c. veni
am. xxv. q. ix. **Et** quo ptz crudeles esse eos
qui cum possint fauere beate hginē et tenere
q nunqz fuit cōtaminata originali peccato:
pertinaciter asserūt p'trariū. **Tales** pponūt
m atrē dei conditiōi cuiuslibet mali hominis.
Nam de quocūqz etiā sceleratissimo de du
bio eius malicia interpretat in bonū: cum qui
libet p'sumat bonus. nisi probetur contrariū
c. dudum. de p'sum. z. l. omni modo. C. de inoffi
cio. testamē. **Et** tamen matri dei hec impo
nitur calumniā. **De** culpa ascribit de qua
nulla habetur certitudo. imo pia z rationa
bilis p'batio oppositū suadet. **Et** ideo de istz
calumniatoribz beate virginis verificat illa
sentētia **Prosperi** in libro epigramatum di
centis. **Sulpare** in quoz que nō sunt nota
malignū est. **Constātinus** impator dicebat
q ppter sacerdotis dignitatis reuerentiā
si sacerdotē dei peccantē vidisset: illum ne vi
deret p'pria clamide coopuisset. xvj. di. c. in
scripturis. **Et** isti genitricē dei vituperātes:
postposito omi respectu p'clamāt in populis
rumentibz buccis ipam peccatricē fuisse. **Ad**
sonitū campane conuocant omnes vt audi
ant fallum testimoniū. l. q innocētissima in
iusta fuerit. **Isti** ascēdūt alta tribunalia ma
gnos pulpit⁹ erigi faciūt: z numerositate li
broz se circūdāt: vt beatā hginē multoz vo
luminū ostētatiōe condēnet. quā iuste z fm
veritate p'cto obnoxiam fuisse p'bare nō pnt
cum tñ in criminalibz p'batōes esse debeant
luce meridiana clariores. l. sciāt cūcti. C. de p
ba. z. c. xij. q. viij. z. c. epiphaniū. v. q. vj.
Sed qd abominabili⁹ est cum etiā p'tra sce
leratissimos qsqz nō soleat ferri sentētia san
guinis nisi in ferialibz diebz. **Cōtra** ipam ta
men innocētissimā virginē in maioribus fe
stis ac solemnitatibz a talibus condēnatiōis
sentētia p'fert. **Et** cum ad malefactorū audiē
dā condēnationē solum generali campana
rū signo popul⁹ inuocet. ad audiendā tñ iūa

P
Uti
pe
rat
predi
cates
ma
riam
esse
p'ceptā
i
origiali.

Nullimā sanctissime virginis dēnationē vltra generalē sonitū tales crudeles indices p̄ domos discurretes vnūquēq; spālīc imitant q̄ beata virgo corā plūibus diffamet. atq; ad audiendū iniustū iudiciū sepe etiā iūtri p̄tra hūm̄r q̄n q; falsis allegatiōib; decepti corū falsam sniam d̄ beatā virginē plātā verā eē arbitrant. Quib; ego dicere possū illd̄ **D**an̄el. xij. Sic fatui filij isrl' nō iudicātes neq; q̄d vez ē cogscētes d̄ dēnast; filiā isrl'. Reuertimī ad iudiciū. qz fallum testimoniū locuti sunt adūsus eā. Isti diffamatores s̄gis vt dicebat q̄dā deuotus p̄dicator: in h̄ faciūt eā videri peioris d̄ditōis q̄z diaboli: q̄ nūq; aliqd̄ originale viciū habuit: nec ab alio contraxit p̄ctm̄. Profecto tales sunt siles corū q̄ etiā in reb; mūdīs z odoriferis imūdiaciā z putredinē quēt. De ip̄is etiā exponi moraliter posset q̄dā fabula quā ponit **Q**uidi' in. ij. metha. dicēs: q̄ coruus fuit in p̄ncipio auis albiſſima z pulcherrima z soli potissimē dedicata. Quā p̄opt' quādā malā relatiōnē sibi ab eā factā: ip̄e sol sine p̄hebz de albedine i nigredinē eū mutauit. z vt de ceto cēt latoz maloz rumor ip̄m coruū p̄peruo deniguit. Tales q̄z sub; nō sunt dissiles qui amēnissimū viridariū cōspiciētes p̄nims hinc inde cursitāt vt in eo aliqd̄ stercor; reperire possint. Hec tñ impropria z alia h̄mōi oīa in h̄ ope posita nō p̄ferim; d̄ simplicif opinantes b. s̄ginē pctō maculatā fuisse. s; solum d̄ maliuolos z i sua obstinatiōe ac neq̄cia iduatos: q̄ p̄tate inocētie s̄ginal cogscētes illā ex certa malicia p̄sequunt. Nos aut̄ eoz p̄naciā nō imitāt: s; attēdētes q̄d b. **A**mb. i. j. de offi. z in. c. nō inferēda. xxiij. q. ij. inquit **Q**ui nō repellit iūriā a socio cū p̄tā q̄ in vicio q̄z ille q̄ facit. q̄ snia etiā p̄bat p. l. q̄d g. s. j. ff. de his q̄ no. infa. z i. l. ij. ff. de nora. z in. l. i. ubem; s. iconom; C. de sa. san. ec. **H**āc a dōmina nra calūniā repellam; si em̄ locū ppulsa n̄da ē iūria: mlto magis d̄ni z d̄nēe cōtumeliā repellēda. l. s; si vni; s. si iussu d̄ni. i. fi. ff. de iū. l. cū d̄ns. ff. de sen. p̄sul. fil. imo nō d̄z q̄s saluti eoz suā anponere: vt d̄z i. l. j. s. eor. dē aut. ff. eo. ti. **C**ōsiderātes etiā q̄ p̄tās que diu latuit de imaculate s̄gis p̄ceptiōe mō diuersis reuelatiōib; inouit: maxime modernis doct. illā firmif teneam; sp̄ em̄ q̄ vltimī sunt veriora p̄sumūt. l. q̄ filiū. z ibi glo. ff. ad treb. Itē q̄sto iuniores tāto p̄spiciātores: vt ait glo. i. l. gall; ff. de libe. z post. z vltimū d̄bū p̄ualet. l. tutor. ff. de testa. tu. z finis derogat p̄ncipio. l. si tibi. ff. si cer. pe. **E**t iō vltimū est

sequēdū. xij. q. ij. c. vnāquāq; z. ff. ad mūt. l. filij. s. vidua. vltima em̄ determināt q̄stionem p̄cedentē. vt d̄ic glo. in. l. q̄ filium. ff. ad treb. el. z **B**al. in. aut. ex testamēto. C. de colla. **M**axime aut̄ isti opinionē vltimē est fauendū. qz meliorib; rōnib; z clariorib; cōclusiōnibus roborat. ar. in. c. capellan; de fe. **F**aciunt ad hoc notata p̄ **D**o. i. c. q̄sto. de trālla. z in. c. j. de sacra vnctiōe.

Pars tertia huius sermonis que dicitur stabilitatis.

Pro expeditiōe hui; p̄tis vt xp̄ifi deales z deuoti stabiles in deuotiōe s̄gis p̄maneat: dico illd̄. iij. **R**egū. vi. c. **P**les sunt nobiscū q̄z d̄ nos. **H**āc em̄ opinionē tenet p̄mo caput ecclēsiē summ; p̄rifer cū cardinalib; z curia romana. qui in die p̄ceptiōis deuote canūt i officio eiusdē diei. **I**mmaculata p̄ceptiō ē hōdie zc. **I**disūm oēs p̄sentē ep̄i z sacerdotes catholici z fideles. id abbates z q̄cūq; ecclēsiastica dignitate decorati. **I**d ordo sc̄i b̄ndicti z canonici regulares. **I**d ordo heremitarū z sc̄i augustini: atq; ordo carmelitarū atq; seruoꝝ. **I**d ordo fratꝝ minoꝝ. **E**t vt breuif cōcludā: id tenēt q̄si oēs cuiuscūq; alteri; religiois: pauc; except; q̄s exp̄imere nō ē op̄is. **I**dētz z credit tota fidelū vnitas. **C**ui; rei testimoniū reddit capella serenissimī ip̄atoris atq; oīm regū: d̄natiōnū: p̄tātū: ciuitatū: op̄idoꝝ z villaz ecclēsiē: i q̄bz officū p̄ceptiōis deuotissime celebrat. **C**ū igit i his reb; i q̄bz nil certi statuit diuina sc̄ptura: mos ppli dei z instituta maioꝝ tenēda sint. c. in his reb; xj. di. z in re dubia ad fidē z certitudinē valeat auctas ecclēsiē catholice. c. palā. ea. di. **E**t vbi lex deficit ad p̄suetudinē loci recurrēdū est. c. de quib; iūcta glo. xx. di. **I**deo oēs debēt seq̄ p̄suetudinē ecclēsiē i veneratiōe puritatis s̄ginee. **U**t em̄ inq̄t b̄r̄s **T**ho. i. ij. suo q̄li. q. vij. magis debet seruari z attēdi cōsuetudo ecclēsiē q̄z auctas **A**ug. z quozū cūq; sc̄dōrū **E**t q̄ apparet p̄naciā illoꝝ q̄ nolūt discere nisi in scolis q̄rūdā ātiquoz mḡoꝝ ip̄gnātiū imaculatā p̄ceptiōz s̄gis gl̄iose. **E**t cōtēnunt scolas z doctrinā summī p̄tificis z sancte matris ecclēsiē: que venerādā p̄dicat cōceptionē illibate z intemerate virginis **M**arie. **S**um em̄ papa sit xp̄i vicari; c. inter corporalia. de trāsl. p. z gerat vicē dei in terris. c. q̄sto. e. ti. ex quo sequit q̄ habet plenitudinē potestatis: vt notatur in. c. consequēs xj. di. **E**t illud quod facit p̄sumit facere auctoritate dei. extra de trālla. pla. c. inter corporalia

Sermo. III. De cōceptiōe Marie

glo. ij. **N**eo ipso approbāte aliqd r nos ap/
probare debem. ar. in. c. si romanoz. xix. di.
Inmo ipi s̄niemaḡ est standū q̄ s̄nie toti⁹
mūdi. vt dicit glo. in. c. in istis. iij. di. **C**um
igit̄ summ⁹ pōtifer approbauerit officiū im
maculate cōceptiōis p me editū. r illd̄ qd̄ edi
dit dñs **L**eonard⁹ nogarol⁹ p̄thonotarius
In q̄b⁹ officijs sine originali pctō cōcepta p̄di
cat. r non solū approbauerit s̄ etiā dederit il
las oēs indulgētijs dicētib⁹ vellaudiētib⁹ ce
lebrari officiū cōceptiōis. q̄ vnq̄ ab aliq̄bus
sumis pōtificib⁹ sunt cōesse i officio corporis
p̄t: vt p̄z p bullā autēticā. seq̄t̄ cōcludēdū q̄
oēs fideles debēt p̄dicū festū cōceptiōis cele
brare. p. c. q̄st. de fer. vbi enūerant dies fe
sti celebrādi. **E**t ibi d̄r. **F**estiuitatū oīm h̄gis
gl̄iose rē. **D**ec aut̄ est vna rē ipis festiuitati
bus: quā papa colit cū clero: vt. s̄. ḡ. rē. **P**a
pa em̄ approbādo officiū cōceptiōis r istituē
do festū eiusdē p̄nter et h̄ d̄terminauit ip̄az
h̄ginē sine pctō cōceptā. q̄ vt ait **B**er. i epla
ad lugdunēses. nō erit festiuitas cōceptiōis
nisi sanct⁹ asserat q̄ cōcept⁹ ē. **E**t quo tollunt̄
oēs auctēs sanctor⁹ r doctor⁹ q̄ dixerūt p̄riū
vt notat dñs **A**nto. rē bu. in. c. per venerabi
lem. q̄ filij sint le. di. q̄ in opiniōib⁹ credēdū
est magis pape q̄ dicit̄ sc̄toz. q̄ pape r non
alteri data ē p̄tās interpretādi. vt p̄z p̄ dicitū
c. p̄ venerabilē. **E**t q̄bus p̄z q̄stū peccēt illi
p̄tinaces r obstinati q̄ cōtra immaculatā h̄ginē
cōceptiōis latrāt: r p̄ eccl̄iaz romanā appro
bata respiciūt: dicētes q̄ heretici sunt q̄ gl̄io
sam h̄ginē sine originali pctō cōceptā asserit.
fem̄ ipi p̄pter talia sunt oīs excoicati: vt pa
tet p̄ extrauagatē **S**ixti q̄rti. que incipit.
Sraue nimis. rē qua infra dicit̄ ser. sequēti
Cum em̄ ad papā r romanā curiā solū per
tineat diffinire atq̄ d̄terminare ea q̄ sunt du
bia i fide: vt p̄bati p̄t p. c. maiores. rē bap.
r. xxiij. q. j. c. q̄rtiēs. r. c. hec est fides. r. xxvij
di. c. huic sedi. eiusq̄ sit emendare atq̄ corri
gere errores circa fidē: vt i. c. q̄ alios. rē here.
r i. c. errat. xliij. di. cui incubit maior zel⁹ xp̄i
ane religiōis. c. officij. xxiij. q. j. **N**ō appro
basset eccl̄ia romana h̄ festū: dans insup mul
tas indulgētijs capellis cōceptiōis. si aliq̄s er
ror esse posset circa fidē in veneratiōe h̄ginē
puritat̄: nec approbasset opiniōē minorū
frat̄z si nō eēt bona. **D**e q̄ inq̄t **A**nto. rē bu. i
c. q̄uest. rē fer. di. **A**udio eccl̄iam approbat̄
se opiniōē minorū. l. q̄ nō sit cōcepta in pec
cato originali. r ita tenēdū est fm̄ ipm̄ dñm
Anto. r **P**anoz. in. d. c. cōquestus. **O**rdina
tio em̄ sedis aplice ligat omes. c. si. rē consti.

Cum eccl̄ia aplice sit m̄ oīm eccl̄iaz. xij. di.
c. j. r. c. q̄s nesciat. in fine. rē p̄se. di. iij. c. ce
lebratē. r. ix. q. iij. c. cuncta p̄ mūndū. **Q**ue
nō potest errare nec decipi. vnde in. c. a recta
xxij. q. j. dicit̄. **D**ec sancta r aplice m̄ oīm
eccl̄iaz xp̄i eccl̄ia: que p̄ dei omnipotētis gra
tiā a tramite aplice traditiōis nunq̄ errasse
probat̄. nec hereticis nouitatibus d̄p̄uata
succūbit. sed vt in exordio normā fidei xp̄ia
ne p̄cepit ab auctorib⁹ suis ap̄tozū principi
bus illibata fideren⁹ manet. hec ibi. **A**ic̄ ar̄
q̄dā dixerint festū cōceptiōis nō esse celebrā
dum. vt etiā ait glo. in. c. ij. r ibi **A**rch. rē cō
se. di. iij. tū falsum est. **N**am vt ex sup̄dictis
patet sc̄tā romana eccl̄ia aliud celebrat. **U**n
Bartholome⁹ eps brixien̄sis in suo reptoziō
pte. ij. in s̄bo festū: dicit q̄ eccl̄ia facit solēne
festū i die cōceptiōis beate h̄gis. r q̄ ipa i ta
li die celebrat̄ solēniter in capella sumi pō
tificis in p̄ntia ei⁹ r cardinaliū atq̄ alioz p̄
latoz. **Q**ui ḡ dicūt pctm̄ esse h̄c opiniōz
tenere: r p̄dicūt q̄ festū cōceptiōis nō debet ce
lebrari: cum d̄trahāt romane eccl̄ie illud ce
lebratū: possunt dici rē heresi suspecti: p. c. oēs
xxij. di. vt dicit̄ mgr̄ **P**aulus venetus i tra
ctatu rē conceptiōe h̄ginis. q̄ si dicat̄ nō nul
los q̄ se xp̄ianos r deuotos appellāt nolle h̄
festū celebrare. r̄ideo q̄ p̄pter hos paucos
nō fit q̄ celebratio hui⁹ sacratissime festiuita
tis nō sit vniuersalis. **Q**uia qd̄ fit a maiorē
p̄t xp̄ianoz: r maxime a capite cū p̄ncipali
ozib⁹ mēbris a tota eccl̄ia fieri d̄r. argu. in. c.
licet. rē elec. r in. c. cū in cūctis. rē his q̄ fiunt
a ma. p̄t ca. vbi dicit̄. quod sit a maiorē par
te capituli totū capitulū facere videt̄. ad idē
facit̄ textus in. l. nulli. ff. rē reg. in. zin. l. qd̄
maior. ff. ad muni. **Q**uia ergo nō decet a ca
p̄ite mēbra discedere: sed om̄ia mēbra caput
sequi debēt. c. j. xij. di. **F**acit̄. l. cum in diuer
sis. ff. rē reli. r sum. fu. r oīa accessoria suū se
qui debēt p̄ncipale. l. cū p̄ncipalis. ff. rē reg.
iu. r. c. accessoriū. eo. ri. li. vj. **C**ū caput eccl̄ie
summ⁹ pōtifer celebret festū immaculate cōce
ptiōis: apparet illos nō esse mēbra ei⁹ q̄ ex p̄
tinacia r obstinatiōe ab eo dissentiūt r eius
deuotiōē nō imitant̄. **D**e talib⁹ dicit̄ p̄ illd̄
Ecc̄i. iij. **Q**uā male fame est q̄ relinq̄r patrē
r maledictus est a deo qui exasperat matrem
Isti em̄ matrē suā reuerēdā. s̄ gl̄iosam h̄gi
nem mariā infamāt r vilipendūt: imovitu
perāt sponsam dei r matrē regis celestis. et
iō merito p̄uari merent̄ hereditate celest̄ pa
trie: iuxta notata in. s̄ causas. in. aut. vt cum

Indul
gētie cō/
ceptiōis

Opiniō

Doc fe
stū cap/
probatū

Contra
dicentes
celebrari

de appel. co. col. viij. 7 p glo. i. c. qntauallis. d. iureiu. Tales pfecto damnates eos qui dei genitricis puritate venerant: atq; ignorantes seu blalphemos appellates: timere debet ne discipuli magistri Joachim censeantur. qui appellauit magistrum sententiaz hereticu in illo articulo in quo ipe ab ecclia damnat e. danam. de sum tri. 7 fi. ca. Nos aut matris misericordiaz honore debitu impendentes et eius innocetia pdicantes: dic. am. illi cu beato Augustino in quoda ser. Mater dni sicut in pma femina abundauit de icru: ita i te superabundauit ois plenitudo gre. 7 ideo super oes es ignara delicti. hec ille. An. itemerate hginis interuentu nos ab oib; delictis absoluat benign. ei. filius. Amc.

De eadem sacratissima conceptione Sermo quartus.

Contere brachiu pctoris 7 maligni: querit pccm illi. 7 no iueniet. ps. ix. Quia bone fidei no congruit de apib; iuris disputare: vt dr in. l. si fideius for. q. quedam. ff. madati. Unde ppter comunem utilitate multa ptra roem disputandi recepta sunt. vt ait iuriscosult. in. l. ita vulneratus. in. fi. ff. ad. l. aqni. Ideo aduersarij hginice puritate ita debent a sophisticis 7 cauilosis argumetariob; desistere: qbz ignorantium animos a deuotione dei genitricis auerunt. veru: qz ipi in sua ptnacia obstinati p sistant. vn fures 7 latrones appellari pnt: qz si vt inqt Bal. i. phemio feudoz: occultatoz aliene laudis fur est 7 latro. l. hereditate. ff. ff. ad. l. falci. multo magis eius impugnatore. Nos illoz proteruia demonstrare volentes simul 7 plderates qz qsto pluries auz p igne trahit: rano maiore acqrit claritate. 7 q veritas sepius exagitata magis splendet in luce: vt dicit i. c. grane. xxxv. q. ix. Deliberauimus in hoc sermoe etia aliqua alia dictorum aduersarioz argumeta recitare: pfuture: vt imaculata hginis coceptio in ardenti flama disputatiobis reclinata puritate ac innocetia amplius elucescat. Verificabunt etem vba thematis nri quib; spusancto illuatus ps. videtq; me debere pfuture argumeta aduersantiu coceptoi bte hginis: ait mihi. Contere brachiu pctoris 7 maligni. Deinde de his beate hginis ipugnatob; 7 crimē in ea querētib; dixit. Queret. 7c. Sup qbz vobis tres plderatiobes faciem?

Apex iuris.

Prima dicit impugnationis. Secda defensionis. Tertia 7 vltima appellabit corroboratiobis. Prima pars huius sermonis in qua ipugna tur coceptio dei genitricis.

Quo ad pma parte pdicatiois nre arguit pmo beata hginē in originali pccō coceptā rōne pductōis sic. Omnis hō q p cōcubitū viri 7 mlieris nat' ē in pccōis cocept' ē. vt ait Aug. in li. de fide ad Pe. sed beata hgo ex tali coabitū cocepta est. qz 7c. Et cōfirmat hec ratio per dictū saluatoris. Mat. vij. vbi ait. Omnis arbor bona bonos fruct' facit: mala aut arbor malos fruct' facit. Nō em p̄ arbor mala bonos fruct' facere: neq; arbor bona malos fruct' facere. Cū ergo parētes gl'ose hgis fuerint mali p pccm: videt qz 7 ipa virgo producta a tali arbore mala fuerit mala. 7 cōsequēter qz ipm peccatū cōtraxit. Facit ad h quod inquit glo. in. l. quis qd. C. ad. l. iul. maiestatis dices. Sepe solet filius similis eē patri. Secūdo idē pbat rōne mediatiōis. Nā vt ait Paulus. i. ad Thi. ij. Un' est mediator dei 7 hōim hō xps ielus. s; mediū nō ē nisi inē extrema: que distāt a se inuicē: s; in p̄m v. Netha. 7 notat p glo. Bar. 7 doc. in. l. j. s. is videt. ff. si quis iul di. nō obtē. Si aut beata virgo nō fuisset sub pccō: nunqd fuisset distans a deo. quia solū p pccm homo elōgatur a deo. iuxta illud ps. lxxij. Ecce qui elōgant se a te peribūt. qz xpus nō fuisset mediator dei 7 ipam hginē. quod esset falsum. Quare videt cōcludēdū qz ipa i originali peccato fuit cocepta: qz illō a deo elōgata. Tertio idē pbat rōne acceptatiōis. Cū em de nō sit acceptator psonaz: vt dr Act. x. 7 in. c. sic. xxij. q. iij. 7 in. c. nec quēq; de p̄se. di. iij. 7 c. nouit. de iudi. 7 c. vl. iij. q. ix. 7 c. ij. iij. q. iij. facit tex. in aut. de mona. i. sine pncipij coll. j. si dicam' qz de' in instati pmo coceptōis pseruauit beata hginē a malo originali pccō: cū illo tūc nō meruisset aliqd pl' qz aliq hoies ab adā descēdētes. seqret qz fuit acceptator psonē 7 diuinā scripturā. qd cū nō sit vez videt dicēdū qz eā nō pseruauit. s; cū alijs hoibus in originali pccō cocepti pmissit.

Primo

Secdo

Tertio

Pars scda huius sermonis q dr defensionis.

Pro defensione imadate coceptōis omnis dei indeo ad pma argumeta qd dicit pductōis. qz deus qui dedit legē: de qua Aug. loquit. s. qz omes q p coabitū nascunt in pccō cocepti: potuit eam circa aliquā personā mutare

Ad primas rōes

Sermo. III. De cōceptiōe Marie

et dispensare: ut ait **De. de candia: et Fran. de**
may. in. iij. di. iij. Et sup. pbat. est **fmone. j.**
pre. vlti. Ideo dictū ipi. **Aug.** intelligit nul
la speciali dei grā iterueniente. cui. oppositū
fuit i. casu nro. **Uel dicere possum. q. Aug.**
loquit de his q. cōcipiunt interueniente concu
piscētia parētū. q. li. mō nō fuit cōcepta mater
dei: ut dicūt recti. sentientes. qd. pbat. et p. b. is
āgeli q. appuit p. i. b. tē. s. g. inis: ut dicet infra
pre. ij. hui. op. is ser. j. p. ij. nā. dixit illi q. iō
de. clauserat ad tps. vtez. vxor. sue **Anne** ut
nō libid. is fore q. nasceret. s. z. diuini esse mu
neris cognosceret. **Ipa. q. z. brā. s. go.** ut infra
dicet ser. vij. pre. j. reuelauit b. tē. **Birgitte.** q.
iō. ipa. nō fuit cōcepta in originali p. c. tō. q. z. ei.
parētis nō sicut alij. cōiuges. uenerūt. s. i. m. r. i.
mortalit. ex voluptate carnali: s. z. ex dei obedi
entia. et p. cepto. **Et iō. ex dicto Aug.** nos ar
guere possum. p. imaculata. s. g. inis. cōceptōe
sic. **Brā. dei. genitrix. nō fuit. p. cōcupiscētia. pen**
tū. gnata: sic. alij. oēs. puri. hoies. g. nō. fuit. ori
ginali. vicio. maculata. **Ad. an. tē. euāge. dico**
q. de. q. oīm. naturaz. ē. auctor: et. p. t. facere. m. l.
r. a. q. hoib. ipossibilia. vident. ut. ait. **Aug. xij.**
de. ciui. dei. c. vij. p. t. facere. q. arbor. mala. fruct.
bonos. faciat. et. ideo. potuit. facere. per. mirabi
lem. potētia. suā. ut. de. insect. parētib. mūd. il
sima. nasceret. filia: nec. a. nobis. est. de. ei. p. t. e
disputādū. nec. in. talib. ab. eo. pacris. ē. ab. oi
bus. rō. req. rēda: dicēte. **Aug. in. eplā. ad. Vo**
lusiānū. In. reb. a. deo. mirabil. fact. tota. rō.
facti. est. potētia. faciēt. **Ad. secundā. rōnē. q.**
dr. mediātōis: rō. deo. q. sicut. xps. p. alijs. ho
bus. mediātō. extitit. ut. a. d. c. tō. p. c. tō. mūdare
tur: ita. m. r. is. sue. mediātō. fuit: ut. ab. eo. p. ser
uaret. et. ista. fuit. singularis. mediātō. sic. eēt.
si. q. s. vidēs. iudicē. debere. irasci. cōtra. aliquē
et. illū. punire: eius. irā. taliter. pueniret. q. sua
iteruētōe. nō. modo. ipm. nō. puniret: sed. nec.
ad. momētū. idignationē. cōtra. illū. vel. mīmā.
assumeret. Hui. q. q. hoiem. lapsum. repara
uit: et. p. ipō. ad. patrē. it. cessit: matrē. suā. ne
laberet. p. seruant. Maior. em. grā. fit. illi. qui
conseruatur. in. innocētia. q. s. cui. remittit. cul
pa. ut. ait. Aug. sup. Sen. ad. litterā. Unde
magr. Leonardus. de. vrino. ordinis. p. d. cator.
in. suo. sermonario. festino. sermōe. xij. c. ij. ait.
Maioris. gracie. est. p. seruari. a. lapsu. q. s. post
lapsum. repari: ut. p. t. z. in. brā. s. g. ine. Dec. ille
Et. ideo. xps. m. r. is. sue. optim. mediātō. fuit.
Et. hoc. modo. dici. potest. etiā. mediātō. āge
lorum. et. illoz. reparatō. et. saluatō. atq. pur
gator. Un. Dyo. c. ij. de. angelica. hierarchia
inqt. Angeli. purgant. a. supbia. et. ignorantia

ubi **Anconētis. ait. Illis. p. mis. substantijs.**
diuina. scia. est. velut. purgas. nō. a. sordē. que.
infuit: que. apud. nos. solet. dici. vera. purga
tio. sed. ne. infit. obstans. qd. gen. purgatiōis.
est. fm. s. itatē. optimū. et. sufficētissimū. hec. il
le. **Et. ibidē. p. ij. etiā. dr. Nō. purgant. angeli**
sicut. hoies. a. sordib. q. aliq. infuerūt: s. z. p. z.
seruari. ne. aliq. b. i. quinent. est. ipis. vera. pur
gatio. **Decibi. Nō. g. sequit. iste. purgat. fuit**
it. ergo. habebat. p. c. t. m. **Nā. malach. ij. de. xpo**
dicit. in. glificatōe. sanctor. **Purgabit. filios**
leui. quasi. auz. et. tū. illi. tūc. nō. habebāt. p. c. t. m.
Silr. Lu. ij. dr. iplerū. ē. tps. purgatiōis. ma
rie: cū. tū. maculā. purgādā. nō. h. i. e. t. **Nam. p.**
gram. filij. fuerat. p. seruatā. ne. illā. reciper. et. ta
lis. fuit. etiā. purgatio. ipius. s. g. inis. et. media
tio. filij. p. ea. que. oibus. alijs. extitit. excellen
tior. et. dignior: et. filio. s. g. inis. uenietior. lau
dabili. em. est. aliq. ne. p. curiat. adiuuare. q. s.
postq. habuerit. caput. fractū. p. curare. medi
cinā. **Docuit. fecit. dei. fili. m. r. is. sue. Unde**
canit. ecclia. in. officio. cōceptiōis. **Nisi. dñs. cu**
stodisset. matrē. suā. angelus. tenebraz. deni
grasset. eā. Ad. tertiu. argu. qd. dr. acceptati
onis: dico. fm. theol. in. j. di. iij. q. de. nō. est
acceptō. p. sonaz. s. z. meritoz. Bar. aut. in. l. j.
i. p. n. ff. de. posthu. dr. q. i. his. q. fuit. ex. mera. g.
ria. etiā. apd. deū. ē. acceptio. p. sonaz: p. l. ei. facit
vni. q. s. alteri. In. his. s. o. q. sunt. ex. mera. iusti
cia. neq. apud. deū. neq. apd. hoies. debet. esse
acceptō. p. sonaz. ita. em. iudicat. magnū. sicut
puū. c. nouit. de. iudi. licet. aut. s. tutes. et. meri
ta. futura. a. deo. p. uisa. nō. fuerint. cā. necessaria
ipi. p. seruatōis. ut. p. t. p. b. a. r. i. p. t. e. r. m. i. n. a. t. a.
a. magistro. s. n. i. a. z. in. p. d. c. t. a. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. p. m. i.
z. q. u. i. s. diuine. volūtati. nō. sit. assignāda. alia
cā. nisi. q. z. ita. sibi. placuit: ut. diffuse. tractat. p.
theol. in. j. di. xlv. sola. em. eius. voluntas. ha
betur. p. legitima. causa. sicut. est. de. voluntate
impatoris. fm. glo. in. l. relegati. ff. de. penis.
p. sumit. em. p. p. n. c. i. p. e. q. i. n. i. s. t. a. c. a. u. s. a. f. u. e. r. i. t. m. o. r. t. u. s.
et. i. n. t. a. t. u. q. p. b. a. t. i. o. n. o. a. d. m. i. t. t. i. t. in. cōtra
riū: ut. ait. Anto. de. bur. in. c. q. in. eccliaz. de
consti. et. ibi. eū. refert. et. sequit. Pa. allegans
de. litteris. de. p. b. a. tamē. dicere. possum. con
gruū. valde. et. decens. fuisse: ut. de. illā. quā. ab
eterno. p. uidit. matrē. suā. futurā. et. s. t. u. t. i. b. u. s.
plenā. ab. omnis. peccati. imūdiā. p. seruarēt.
Una. em. gloria. quā. quis. habet. in. mundo
est. q. habuerit. parētēs. excellentes: fm. s. n. i. a. m.
Salomōis. r. v. ij. Proū. c. et. sapiēt. Eccl. ij.
sui. libri. c. Maior. autē. excellētia. quā. parē
tes. alicui. h. z. e. possint. ē. serenetas. cōscie: iux
illud. ij. ad. Apo. j. S. l. i. a. n. r. a. h. e. c. ē. t. e. s. t. i. m. o. n. i. ū.

Ad secū
dam.

Scientie nre. vñ **Thyff.** dicit q̄ melior & gratioꝝ
est deo vn̄ iust̄ q̄ tot̄ mūdus pctōꝝ ple
nus. & p̄t̄ p̄bati eius dictū p̄ ea q̄ habent p̄
uer. xvi. c. Et p̄ hoc regina blācha dixit fi
lio suo Ludouico regi frācoꝝ dū esset puer
Fili mi poti⁹ velle videre te moꝝi q̄ in pctm̄
mortale cadere. Et q̄bus v̄bis ita timuit pec
catū mortale q̄ nunq̄ comisit illd. Sui ḡ de
cētissimū vt dei fili⁹ gl̄iari posset de hac excel
lētia m̄ris sue. s. q̄ nunq̄ fuerit aliq̄ pctō ma
culato: sed sibi in puritate & mūdicia simillī
ma. Et hāc rōnem tangēs **Aug.** in ser. xliij.
de natiuitate dñi ait. Quoniā pctū redēptō
nis nostre immaculatū esse debuerat p̄pter ea
Maria mater xp̄i electa est: & sup̄ om̄s crea
turas p̄lecta: oībus gratijs secūda: oībus
p̄trib⁹ ornata: oīni sanctitate in vtero ma
tris repleta: vt de mūdissima m̄re mūdissim⁹
nasceret fili⁹. q̄ sicut in celo habuit patrē im
mortale & eternū: sic & in terra habuit matrē
oīni corruptōe carentē. igit̄ sicut in celo qual
est pater tal̄ est fili⁹: sic & in terra q̄lis est ma
ter tal̄ fm̄ carnē est filius. In celo cū p̄te eter
nus & imēsus: incorrupt⁹ & sublimis est: in
fra cū m̄re immaculat⁹ & mānet⁹. hec ille. Eā
dē etiā sententiā ponit **Amb.** in. iij. lib. de f̄gi
nib⁹ dicens de xp̄o. Hodie quidem fm̄ hoīem
hō nat⁹ ex f̄gine: sed ante oīa secula genera
tus ex patre qui matrē corpore p̄tute referat
patrē. hec ille.

Part tertia hui⁹ f̄monis: q̄ dicit̄ corrob
ratiois.

Parrat
autores
tenentes
eā nō eē
ceptā i
originali.

Hec p̄a & deuota opinio corrobora
tur p̄ auctē theol. irrefragabil̄ ale
xādri de ales: q̄ in li. quē de brā f̄gi
ne edidit. qui liber est **Tholose** ca
thetar⁹ i choro ecclie cathedralis. p̄bat ip̄az
dei genitricē ab original̄ pcti vicio p̄seruatā
vbi etiāz retractat quicqd̄ h̄ dixerat in. iij.
sn̄iaz. di. iij. Narratq̄ stupēdū miraculū p̄
qd̄ ad tenēdā istā opinionē induc̄ est. de q̄
miraculo p̄trāseo cā breuitatis. q̄ de ip̄o dixi
in officio p̄ceptōis. qd̄ qdē officū i mult̄ ad
hāc materiā faciētib⁹ putile post nonū & vlti
mū f̄monē hui⁹ p̄me p̄tis marial̄ nostri sub
nectam. Hāc q̄z sn̄iam tenuit **Varro** maḡ
Scō. in. iij. sen. di. iij. dicens: q̄ si d̄z errare
vult poti⁹ errare i abūdātia laudis f̄ginis
marie q̄ in d̄minutiōe. Idē etiā tenuit et
ml̄t̄ fundamēt̄ approbavit maḡ **Johes** sco
tus i eadē di. simul cū maḡo **Frāscō** de ma
yromis **Laudolpho** neapolitano: **Dugone**
de castro nouo: & **Petro** aureoli cardinali scē
ecclie romane: q̄ de immaculata f̄ginis p̄ceptō

ne fec̄ p̄ticularē tractatū. Idē etiā tenuit & f̄
tiliē pbavit dñs **Andreas** sicul⁹ dicit̄ barba
ci⁹ i p̄hemio cle. & i. c. p̄q̄st̄. de ferijs. vbi alle
gat **Panoz.** dicit̄ se audisse q̄ ecclia appro
bavit opinionē mioꝝ: p̄cipue i p̄silio basiliē
si. Idē tenet dñs cardinal̄ i. d. c. cōq̄st̄. di. q̄
festū cōceptōis cōit̄ celebrat̄ ab oībus eccliaſti
cis: & q̄ d̄z obseruari vt br̄ssima f̄go hono
ret q̄tū pl⁹ fieri p̄t. Idē tenuit maḡ **Paulus**
vener⁹: **Petr⁹** de aq̄la dicit̄ **scorel⁹**: **Suiliel**
mus ocham. **Johes** vital̄ maḡ theologie pre
clar⁹: & maḡ **Hēric⁹** de hassia: & **Robert⁹** hol
cor: & **Arman⁹** i elegāti tractatū p̄ceptōis f̄
ginal̄: q̄ icipit. **Sapia** edificauit sibi domū
Itē dñs **Robert⁹** eps liconiē. **Petr⁹** **Tho**
mas: **Johes** de basilea. **Alexander** neq̄z ma
gn⁹ theolog⁹: **Thomas** de argētina: **Serar**
dus odon̄is p̄iarcha antiocenus: & q̄pl̄mi
alij theologi i. iij. sen. di. iij. Et idē exp̄sse di
cit̄ & affirmat p̄sc̄p̄ **Scō.** in. iij. dist. xvij.
Idē tenuit dñs **Petr⁹** de cād̄ia: q̄ fuit papa
Alexāder q̄nt⁹ subtilissime approbans ima
culatā f̄gis p̄ceptōis i eadē di. iij. tertij sen.
q̄ postea ex̄is i p̄tificatione hāc opinionē dici
tur terminasse i citate p̄siaz anno. **Mccccxj**
atq̄ statuisse vt ab oībus teneri. deberet **Un**
maḡ **Jo. varro.** i. iij. sen. di. iij. inq̄t. **Sac̄tis**
mus dñs papa **Alexāder** q̄nt⁹ approbavit
opinionē mioꝝ. Idē q̄q̄ tenuit & subtilit̄ p̄
bavit maḡ **ambrosi⁹** ord̄is fuoz in suo q̄dra
gesimali de florib⁹ sapie: ser. xi. & xxxij. Hāc
insup̄ veritatē tenuerūt infrasc̄p̄i excellēt̄
theologi. s. maḡ **Francisc⁹** martini: maḡ **mī**
chael de bononia: et maḡ **baptista** de ferraria
oēs ord̄is carmelitar̄. Tenuit etiā hoc maḡ
Johes de gerson cācellari⁹ parisiē. in. ij. p̄te
sui f̄monarij f̄mōe. xlvij. vbi introducit octo
vetulas suribūdas ipugnātes festū p̄ceptio
nis brē f̄gis: quaz p̄mavocat̄ l̄ra occidēs to
ta in vultu rugata: sc̄da rō litigiosa rixis co
mitata: tertia spēs sophistica fallacijs arma
ta. q̄rta sup̄ficies canonū penit⁹ nislāmata.
q̄nta appentia leḡs apparatus aduocata. sexta
falsa mathesis. i. doctrina ex gest̄ diffamata
scripta falsa poesis appent̄ ornata: octaua
suspicio heretica tremēs antiq̄ta: q̄ fm̄ alios
vocat̄ p̄sumptio temeraria. Deinde introdu
cit p̄dict⁹ doctor octo f̄gics f̄cūdas & timi
das i p̄spectu regis celest̄ & toti⁹ curie sup̄ne
admirabiles defēdēt̄ immaculatā p̄ceptōis
m̄ris dei: q̄z p̄ma eē p̄a theologia i vultu ḡrio
sa: sc̄da rō pbabil̄ i gestu amorosa. t̄tia patēs
auctas grata velut rosa. q̄rta lex canonica i
habitu formosa. q̄nta lex ciuil̄. tota impioſa

Joānes
de gerson

Sermo. III. De cōceptiōe Marie

secta s̄o mathesis ap̄d multos p̄ciōsa. septi-
ma dulc̄s poesis sup̄ sanū dulcorosa. octaua
fides pia firma ⁊ radiosa. Que sapiētissime
virgines ita subtilis arguerūt i fauorē illiba-
te p̄ceptōis: ⁊ vetulaz argumēta cōfutarūt.
p̄ rex celest̄s approbauit opinionē ⁊ imacu-
lata p̄ceptiōe m̄ris sue: ⁊ statuit festū ip̄i⁹ ab
oibz debere celebrari. H̄ac eandē opinionē
tenuit idē doctor in. iij. tract. sup̄ Magni-
ficat. vbi ait. In maria fuit necitas origina-
le p̄ctm̄ h̄edi fm̄ cās inferiores fm̄ legē pro-
pagatiōis ex p̄iunctiōe viri cū femia. lex autē
superior p̄iudicauit huic necessitati p̄ueniēdo
calum p̄ sanctificationē ⁊ gr̄am. sicut etiā d̄t
in alio casu sc̄tus Thomas de occurrētibz tē-
pore iudicij obuiā xpo i aera: q̄si nō morian-
tur h̄ nō ē fm̄ cās inferiores q̄bz habebāt ne-
cessitatē moriēdi. nec ē p̄ aplm̄ d̄i. Statutū
est hoibus semel mori. deinde iudiciū. q̄z p̄i-
uilegiū superioris hoc suspēdit. Nō secus est
in p̄posito de maria a necessitate cōtrahendi
originale peccatū p̄uēta ⁊ p̄uilegiata ⁊ excel-
lētissime sic redēpta qualiter redimi nō ege-
bat iesus xpus. q̄z p̄ carnalē p̄cubitū nō for-
matus. Nostra ergo beata virgo sp̄ habuit
gratiā gratū faciētē. que originali sup̄ueniet
iusticie: qua p̄mit⁹ ornata fuit ena s̄z p̄didit
hecille. Tandē q̄z sn̄iam de innocētia v̄gina-
li tenuit idē doctor in ser. de natiuitate beate
v̄ginis. cui⁹ dicta referā i. iij. p̄e hui⁹ opis
fm̄one. xij. p̄e. ij. Tenuit etiā hoc Seduli⁹
poeta: qui libro. j. in carmine pascali inquit
de beata v̄gine maria. An velut e spinis no-
bilis rosa surgit acutis: Nil qd̄ ledit habēs
vel qd̄ obscurat honore tē. J̄c Petrus cre-
tensis sup̄ Lucā canit de ip̄a v̄gine. Unā nec
maculā natura reliquit in ista. Idem etiā te-
nuit maḡ Bartholome⁹ p̄isan⁹ i suo mariali
Tenuit hoc doctissim⁹ theolog⁹ maḡ Fran-
de sauona. q̄ fuit Sirtus papa q̄rt⁹: q̄ ad ex-
tirpandas machinatiōes quorūdā ipugnan-
tiū p̄ceptiōz b̄tē v̄ginis ⁊ fideles p̄p̄os tur-
bantū: edidit illa decretalē q̄ incipit Graue
nimis. in qua sic d̄t. Graue nimis gerim⁹ ⁊
molestū: cum sinistra nobis de q̄busuis eccl̄ia
sticis p̄fontis referunt. s̄z in eoz q̄ ad euāgeli-
zādū x̄bū dei sunt deputati excessibz p̄dicā-
do cōmissis eo graui⁹ puocamur q̄ illi p̄icu-
losi⁹ remanēt icorrecti. cū facile deleri neq̄ant
q̄ multoz cordibz sic publice p̄dicādo diffu-
sus ⁊ dānabilius imp̄munt errores. Sane
cū sc̄ta romana eccl̄ia de intemerate sempqz
v̄ginis marie p̄ceptiōe publice festū celebret
⁊ p̄ctale ac p̄p̄iū sup̄ h̄ officij ordinauerit:

Nōnulli vt accepim⁹ p̄dicatores i suis fimo-
nibz ad p̄p̄lum publice p̄ diūsas ciuitates ec-
terras affirmare hacten⁹ nō erubuit. ⁊ q̄ti-
die p̄dicare nō cessant. oēs illos q̄ tenent aut
asserūt eandē gl̄iosam ⁊ imaculatā dei geni-
tricē absqz original̄ p̄cti macula fuisse conce-
ptā mortalit̄ peccar̄ eul̄ esse hereticos: eiusdē
qz imaculate p̄ceptiōis officij celebrantes: ⁊
audiētēs f̄mones illoz q̄ eā sine hm̄oi macu-
la p̄ceptā esse affirmāt peccare graui⁹. sed et
p̄fatis p̄dicatōibz nō contēti: p̄fectis sup̄ his
suis assertiōibz libros in publicū ediderunt
ex q̄z p̄dicatōibz ⁊ assertiōibz hm̄oi nō leuia
scandala in mētibz fidelū exorta sunt ⁊ ma-
iora merito exoriri formidant̄ indices. Nos
igit̄ hm̄oi temerarijs ausis ⁊ p̄uersis assertiō-
nibus ac sc̄dalis q̄ exinde i dei eccl̄ia exoriri
possent q̄tū nobis ex alto p̄cedit obuiare vo-
lentes: motu p̄prio nō ad alicui⁹ nobis sup̄
hoc oblate p̄titiōis instātiā: sed de n̄ra mera
deliberatiōe ⁊ certa sciētia: hm̄oi assertiōes p̄-
dicatoz eozū dē ⁊ alioz q̄rūcūqz q̄ affirmare
p̄sumerēt eos qui cederēt ⁊ tenerēt eādē dei
genitricē ab originalis p̄cti macula i sua con-
ceptiōe p̄seruatā fuisse. p̄p̄ca alicui⁹ heresis
labe pollutos fore vel mortaliter peccare. aut
eiusdē p̄ceptiōis officij celebrātes: seu hm̄oi
f̄mones audiētēs alicui⁹ p̄cti reatū icurrere
v̄tpote falsas ⁊ erroneas ⁊ a veritate penit⁹
alienas. editosqz de sup̄ libros p̄dictos id con-
tinētēs q̄ ad h̄ auctē aplica p̄ntiū tenore
probam⁹ ⁊ dānam⁹: ac motu sc̄ia ⁊ auctē p̄-
dictis statuim⁹ ⁊ ordinauim⁹ q̄ p̄dicatores
x̄bi dei ⁊ q̄cūqz alij cuiuscūqz stat⁹ grad⁹ ordi-
nis ⁊ p̄ditōis fuerit q̄ de cetero ausu temerario
p̄sumpserit i eoz f̄monibz ad p̄p̄los: seu als
quōlibet affirmare hm̄oi sic p̄ nos reproba-
tas ⁊ dānatas assertiōes veras eē: ac dictos
libros p̄ ver̄ legeret tenere vel h̄c. postqz de
p̄ntibz sc̄iam habuerit: excoicatiois sn̄iam eo
ip̄o icurrāt a q̄ ab alio q̄ a romano p̄tifice
nisi i mort̄ articulo nequeāt absolutiōis b̄n-
ficiū obtinere. hec sūm⁹ p̄tifer. Hanc eādē
opinionē tenet ⁊ mirabilē p̄bat sc̄tus Ber-
nardin⁹ in tract. de p̄ceptiōe ip̄i⁹ b̄ndicte v̄gi-
nis. que ego vidi senis. ⁊ videt̄ eē sc̄pt⁹ māu
p̄p̄a ip̄i⁹ sc̄ti. in q̄ libro cū studerē ⁊ eēim cum
p̄re fratre bernardino de caim̄is i libreria p̄-
uula in q̄ sunt libri q̄ erāt ad v̄sum sc̄ti Ber-
nardini: venit ad ostiū qd̄ā frat̄ senex i ea ef-
figie p̄p̄a q̄ depingi solet sc̄tus Bernardin⁹
⁊ dixit vultu iocūdo. Quid facit̄ p̄res? ego
s̄o q̄ erā maḡ p̄pe ostiū r̄ndi. Nos magnā
p̄solatiōem habemus vidēdo ista opa sancti

Decreta
lis Six-
ti pape
de p̄ceptiōe
v̄ginis.

Appari-
tio p̄p̄ila-
tori libri
facta.

subm̄t

p'is nostri bernardini. Ille s'o subridēs ait
 Vos bene facitis. statim recessit. Ego autē
 imediate dixi patri fratri bernardio caimo:
 Vere credo q' iste sit sanct' bernardin' p'p'
 cui' amorē huc venim': et de quo loq'bamur.
 Et ipse r'ndit. et ego s'istr' credo. et sic valde p'so
 lari remāsim'. Cū aut' paulo post oēs frēs lo
 ci ad cenā venissent i refectorio: nos diligen
 ter p'siderauim' si aliq's frater esset filius illi q'
 nobis appuerat. et neminē vidim'. vñ firmi
 ter credo q' ipse sc'us bernardin' ad nos vene
 rit vt o'nderet q' sibi erat gratū q' nos libere
 legerem' opa p' ipm edita: marie de imacula
 ta p'ceptioe b're s'ginis. Et tūc ego veniebā
 de roma: et p'sentauerā summo p'otifici nostr'z
 officii de cōceptioe s'ginis. Cū igit' vt patet
 p' bullā plūbatā Eugeni' pape q'rti: non tm̄
 vira sed etiā doctrīna sancti bernardini sit
 approbata p' eccliam: sequit' q' tenere debem'
 hanc opinionē quā ipse sanct' bernardin'
 in scriptis tenendā tradidit et publice p'dica
 uit. Tenuit etiā hoc idē sc'us Tho. de aq'no
 in .j. sen. di. xvij. ar. iij. i. s'oiu. q'rti argumēti.
 Qui etiā in expositōe angelice salutatiois de
 b'ra s'gine inq't. Ipa c'm purissima fuit q'stuz
 ad omnē culpā. qz nec originale nec mortale
 nec veniale p'ctm̄ incurrit. Et itez i. j. sen. di.
 xliij. ar. iij. i. m'sioe ad. iij. arg. sic ait. Pur
 itas intēdit p' recessū a s'rio. et iō p't aliqd' cre
 atū iueniri q' nihil puri' esse p't in rebz crea
 tis sine vlla cōragione p'cti. et talis fuit puri
 tas b're s'gis: q' a p'cto originali et actuali fuit
 imunis. m̄ ista puritas fuit sub deo inq'tum
 erat in ea potētia ad peccādū. hec ille. Vg'
 etiā Iohes vitalis excellētissim' theolog' in
 tractatu de cōceptioe s'ginis refert se vidisse
 librū retractatiois sancti Tho. de eo q'd dicit
 rat in. iij. sen. s' cōceptionē m'ris dei. Silit'it
 Rich. de media villa in expositōe angelice sa
 lutatiois renocat opinionē quā p'us habue
 rat s'ceptōz s'ginalē. Cui imaculate s'gini
 ait Hugo de sc'o vic. in quodā ser. O s'go
 maria antiq' illa m'lier tua nois tm̄ nō lepze
 te reliq't heredē q' nec maculā nec rugā hūisti
 q' vnguēto egerēt. s'z vnguēta grē accepisti vt
 spēm tuā et formā cōmēdarēt. B'ras s'o sul
 bert' carnotē. ep's sup' angelica salutatioe i
 q't b're s'gini. Auemaria electa et insignis iter
 filias: q' imaculata sp' extitisti ab exordio tue
 creatōis. qz paritura eras creatorē toti' sc'i
 rat' hec ille. B'ras aut' Ansel. i. ep'la ad cō
 epos anglie inq't. Nō puto vez eē amatoz
 s'gis q' celebrare respuit festū sue p'ceptiois.
 Idē q'z doctoz de p'ceptū s'giali fecit duos li

Tho.

Richar.

R
Anselm'

bros: et sp' dicit p' hac opione. vñ i. j. li. c. iij.
 dr. Cū ipa s'go habitaculū fuerit: vt dixim':
 sūmi boni: si p'cti alicui' ex prime p'uaricatō
 nis origine maculā traxit: q'd dicim': vtiqz
 diuina voce p'p'he. dr. P' q'z te formarē i vte
 ro noui te: et ateqz exires de v'erre sc'ificanti te
 De Iohāne q'z angel' q' cū nūciabat asseruit
 q' sp'uscō replebit ex vtero m'ris sue. Si igit'
 Hieremias in gētibz futur' p'p'ha i vulua ē
 sanctificat': et Iohes i vtero m'ris ē sp'uscō re
 plet': q's audeat dicere singulare toti' seculi
 p'p'iatoriū et vnicū filij dei dilectissimū reclī
 natoriū mox in sue p'ceptōis exordio sc'ip'us
 grā et illustratōe destitutū: attestāte vera sc'i
 ptura. vbi sp'us ibi libertas. A seruitute igit'
 ois p'cti libera fuit q' oiz p'ctōz p'p'iatori au
 la in q' et ex q' p'sonalit' hō fieret sp'uscō p'ntia
 et op'atōe p'struchat. hec ille. Et itez. iij. c. ait
 Magnitudinē op'ationū diuine p'uitis q'dā
 mētis simplicitudie p' posse considerās: videoz
 mihi videre q' si q'd original' p'cti i p'pagatōe
 ei' et cōis vicij extitit: illud p'pagatū et nō p'
 pagate prolis fuit. Et infra. Si dñs casta
 nec p'fert vt iter spinas remota cōpunctioe
 p'cipiat: alac' et formet: nō potuit h'bare hūa
 no q'd sibi paucet at tēplo in quo corp'alit' ha
 bitaret. et de q' in vnitāte p'sone p'fectus fieret
 vt s'z inter spinas p'ctōz cōciperet: ab ipis tū
 spinaz aculeis oimode exors redderet. pla
 ne potuit et voluit. q' si voluit et fecit. Et hāc
 eandē sniam et s'ilitudinē ponit idē Anselm'
 in li. de exordio humane salut'. post p' edicta
 aut' s'ba subdit ipse Ansel. vbi. s. Et q'dē quic
 q'd dignū vnqz de aliquo extra suā p'sonā vo
 luit p'perā est de te o beatissima feminaz no
 luisse. Et i eodē. c. etiā dr. Matrē te fecit su
 am ille rex oim factor et gubernator dñs oiz
 in quā intelligibiliū et intellectu trāscēdētū
 et te dñam ac impatricem celoz terrarū et ele
 mentoz p'stituit. et vt ita esses in vtero m'ris
 tue a p'mordijs p'ceptōis opante sp'uscō cre
 aris. Nunqd' igit' in tāta futura gloria sum
 mi valet dei mater vnica: et oim que sunt fue
 rūt et erūt post filiū tuū imperatrit prudēs
 et nobilis: Nunqd' in exordio tuo talis esse
 debuisti: vt omnū quozū te dominū gerere
 certissime nonim': aut paritari: aut subiectō
 ni possis addici: hec ille. Qui etiā. v. c. eius
 dem li. inq't. Ille assertoz pure p'itatis et a fi
 lio tuo iā celo p'sidēte vas electiois cognouit
 tus oēs hoies i adā peccasse faref. vera vtiqz
 snia et cui p'dicere nefas eē p'nūcio. s'z cū emi
 nētiā grē dei i te cōsidero: sicut te nō itra oia
 que facta sunt inextimabili mō contuoz'is

Diere. j

Luce. j.

ij. Co. iij

Sermo. III. De cōceptiōe Marię

nec lege alioꝝ in tua pceptōe demerita fuisse opinor singulari ⁊ humano intellectui ipene trabili diuinitas virtute ⁊ opatiōe ab omni pctō ad iūctiōe liberrima. **Dec Ansel.** In q̄ aucte ostēdit q̄ beata h̄go non est de numero oim̄ q̄ peccauerūt in adam: sed supra numerū oim̄. sic si dicat. **Des** de regno tali sūt tributarij regis. nō intelligit mater: vxor ⁊ filius: q̄ ad iūctiōe a numero oim̄. Idē quoq; **Anselmus** in. d. c. infert. **Pctm̄** fuerat qd̄ hoies a pace dirimebat. ⁊ vt illud fili⁹ dei euacuaret sicq; ad pacē genus humanū reuocaret hoimo fieri voluit. ⁊ talis vt nihil in eo aliq̄ten⁹ remaneret qd̄ nō p̄cordaret ei. vñ hō a deo discordabat. **Qz** ḡ ita fieri oportebat: matrē de qua talis lis tollerēt mūda ab omni pctō esse decebat: aliter quo pacto illi sūme puritati tāta p̄iūctiōe vniret vt indifferēter que sunt hoies eēt dei: ⁊ q̄ dei hoies eēt. ⁊ i. vj. c. itez d̄r. **Adhuc** p̄pone tibi palaciū qd̄ spāl̄r suis vsib; aprū existat p̄struere volentē. in q̄ ⁊ ipe frequētor ⁊ festinior cursu conuerset ⁊ omib; ope eius atq; auxilio indigētib; mitiori ⁊ letiori vultu r̄ndeat ⁊ auxiliet. patere tur ne q̄s i p̄ncipio palaciū fundamētū iualidū ⁊ structure q̄ foret edificāda incōgruū ⁊ nō coherēs. **Nō** puto sic sapet: ⁊ ppositū suū ad effectū pducere vellet. ḡ sapias an oia sc̄la ppositū sibi habitaculū qd̄ specialr̄ cohabitaret p̄struere s̄l̄r indubitata fide teneamus. **Qd̄** aut̄ habitaculū istud fuerit iā dudum innotuit. hoc em̄ habitaculū illd̄ sacrariū spūsc̄i esse fatemur. in quo ⁊ p̄ qd̄ eadē sapiētia humane nature cōiungi voluit ⁊ in corp̄ari. ⁊ oib; se pura mēte cōfiteb; parere ⁊ misereri. quod sacrariū aula vicz vniuersalis ppiciatiōis cū operāte spūsc̄o cōstrueret: si fundamētū illi. s. iūctiū siue p̄mor diūm pceptōis beate Marię corruptū fuit ipi certe structure nō congruebat nec cohererebat. **Dec Anselm⁹.** Qui etiā i eodē. c. infert **Insc̄ia** ne fuit ⁊ impotēs sapiētia dei ⁊ p̄tys mundū sibi habitaculū cōdere remota om̄i labe cōditiōis hūane. angelis alijs peccātib; bonos a pctō seruauit. ⁊ feminā matrē suam mox futurā ab alioꝝ pctis exortē seruare nō valuit. **In** eternitate p̄siliij sui fixū statuit eā d̄natricē ⁊ reginā fore angeloz: ⁊ nūc i ferio rem angel̄ natā i p̄sortiū acceptā eē credam⁹ oim̄ pctoz: existimet h̄ ⁊ argumēt; suis pct̄ q̄ vult. ego donec oñdat mihi deus aliqd̄ digni⁹ excellētie d̄ne mee posse dici: q̄ dixi dico q̄ sc̄p̄li nō muto: ceterz me ⁊ intētiōe meā filio ei⁹ ⁊ illi cōmitto. **Ar. c. vij.** eiusdē lib. etiā

de. Nihil tibi d̄na egle: nihil p̄pabile est. oē em̄ qd̄ est aut sup̄ te est aut subr̄ te est. qd̄ sit pra te est sol⁹ d̄: qd̄ ifra te ē est oē qd̄ d̄ n̄ ē **Ad** tuā tāta excellētiā q̄s aspiciet: quis attriget: ⁊ certe vt ad hāc excellētiā puenires: in hūilimo loco. i. in vtero m̄is tue purissima oriebar; q̄ si tali mō pcepta ⁊ ordiata nō fuisses i tāta celsitudine nō succeruisisses. **Et. ix.** c. etiā ait de d̄na n̄ra: quā i tātu culmē p̄destinauit ⁊ extulit diuina potētia. quā tot progatiuis dotauit: cūcta disponēs dei sapia. quā sibi matrē elegit ad mūdo subueniēdū. ipsa oiz saluādoꝝ ineffabil̄ dei misericōdia dicere morte pcti q̄ p̄ inuidiā diaboli occupauit orbē terraz i suo pceptu p̄grauari. vt taceā interi ip̄sas q̄s cōmēdoꝝ anim⁹ em̄tat: intētiō abhorret: ligua fateri nō audet. **Qui** alit̄ sapiūt ⁊ meli⁹ approbat: credāt. ego pijsima d̄na q̄liscūq; suul⁹ credo ⁊ fateor q̄ tu ex ra dice iesse pulcerrima. ac p̄ h̄ ab oī qd̄ te decorozet pcti vulnere aliēa: itegerrima pmanēs florē p̄ciosissimū p̄tulisti. nō qualēcūq; s; si per quē septiformis spūs requeuit. **Dec** ille. **Et** iō d̄ns **Dñic⁹** bolan⁹ artiu ⁊ p̄hie doctor erim⁹: hec p̄siderās inqt̄ in p̄hemio sui tractatus de cōceptiōe beate h̄gis. **Nō** puo animi doloz afficioꝝ cum audio quosdā magistrali infula decoratos: p̄tinaciter affirmare gliosissimā itemeratāq; virginē Mariā ab eterno iesu xp̄i matrē electā a macula pcti originā fuisse deturpatā atq; in ea pceptā. **Nā** cū sacrosancta m̄ eccl̄ia talia tātaq; de gliosissima h̄gine maria canat atq; affirmet q̄ nulli alteri pure creature cōcessa vident. p̄fecto possent in beatā h̄ginē modesti loq̄. ⁊ ita pleno ore q̄ affirmāt affirmare nō deberēt. **Nā** s̄ **Aug.** totius fidei n̄re lumē ac s̄id⁹ clarissimū cui datū est de summa ⁊ incōprehensibili trinitate dei loqui atq; determinare: p̄p̄ honore d̄ni cū de pctis ab illo agit nullā de brā virginē voluit facere q̄stionē. p̄fecto h̄i maxio errore ducunt affirmātes h̄ginē i pctō originali fuisse cōceptā. **Cur** aut̄ h̄i nulla euident̄ rōne coacti neq; ab eccl̄ia astricti h̄ tam ipie affirmare audeāt: cām aliā rep̄ire nequeo nisi q̄ assidua eozū de hac recogitatio in pessimū vsū cōuersa est. impossibile potius est: opinione hāc a veritate alienā ex cordib; eozū euellere: q̄ iudeoz p̄fidia de illoꝝ cordib; eradicare. **Dec** ille. **Qui** post multa eleganter dicta pbat q̄rtuor clarissimis ratiōib; q̄ d̄ potuit brissimā h̄ginē ab originali pctō p̄fuare. deinde demonstrat octo excellētissimis rōnib; q̄ valde fuit pueniēs deo ip̄am p̄fua

Domin⁹
dñic⁹ ⁊ ba
lanus.

re. Postea s̄o pbat p octo alias rōnes sum-
 ptas ex pte xpi: q̄ s̄go b̄ndicta in sua p̄ceptō
 ne fuit sc̄rissima. Postmodū s̄o idē pbat q̄n
 dēim alijs rōnib; sumptis ex pte ip̄i puris-
 me s̄ginis. Deinde auctoritatib; p̄dicta con-
 firmat. **Lui** subtilia argumēta q̄a mlt̄s ha-
 bent ad p̄ns nō refero. **Br̄s** q̄q; **Bern.** in
 ser. de assump. br̄e s̄ginis inq̄t. **Licet** de ma-
 ria loqui gestiāt oēs: n̄ q̄cqd̄ d̄r de indicibili
 coīpo quod dici potuerit min⁹ gratū sit: mi-
 nus placeat: minus acceptef. quēnā etiā po-
 terit lingua etiā si angelica sit dignis extol-
 lere laudibus virginē matrē. matrē autē nō
 cutuscūq; sed dei. Quēnā vel angelica puri-
 tas virginī illi audeat cōparari: que digna
 fuit sacrariū fieri sp̄s sancti: et habitaculum
 filij dei. **Dec Bern.** **Et Aug.** in tractatu de
 icarnatiōe xpi d̄r. **Doīem** pepit s̄go decoza:
 s̄go sp̄sa: tota pulcra: tota speciosa. flos flo-
 rū: pulcritudo s̄ginū: celi regina: mūdi gl̄ia
 o digna digni o imaculata imaculati: o sc̄rā
 sc̄rī. o maria splēdor mūdi: gl̄ia celi: q̄lē filiū
 nobis pepisti. **O felix** femia iter ceteras b̄n-
 dicta: cui⁹ vēter fuit recliatoriū dei: sacrariū
 sp̄s sancti. **Lect⁹** eburne⁹ xpi: thalam⁹ diuī-
 ne maiestatis: quante sanctitatis putabim⁹
 animā tuā fuisse: q̄ ad imaginē dei p̄ditat̄ fa-
 cta p̄sistit: cū caro tua tantū placuerit creato-
 ri: vt de ea sibi faceret palliū laudis et lorica⁹
 victoriosi certaminis. **Et. j.** iterū d̄r. **Tu** ro-
 ta pulcra: tota formosa: tota delectabilis et to-
 ta gl̄iosa. tu macula nulla fuscatis: tu om̄i de
 core vestit̄: tu om̄i sc̄ritate ditat̄: tu sup oēs
 s̄gines sc̄rā in carne: tu sup oēs angelos et ar-
 changelos sc̄rā in mente. tu cūctas feminas
 vincis pulchritudine carnis: et oēs āgelicos
 sp̄s excellētia sc̄ritatis. tu plena deo: tu reple-
 ta sp̄s sc̄rō. **Dec ille.** **Ad** cui⁹ s̄ba q̄d r̄ndere
 poterit q̄ eā asserit repletā fuisse pctō. **Sz** for-
 se aliq̄s eoz dicit. **Tū** habitū s̄gis marie de-
 ferā: si i pctō illā p̄ceptā fuisse nō crederē: ip̄-
 sam maculatā nullaten⁹ p̄dicarē. **Lui** ego r̄n-
 deo q̄ br̄ssima s̄go nūq; tali fuit iduta vesti-
 mēto. **Itē** q̄ habit⁹ nō facit mō achū s̄z deuo-
 tio et religiosa p̄satio. c. porrectū. et c. vt cle-
 rici. et c. ex pte. de regu. et c. p̄sultit. et q̄ de. vt
 vo. **Si** igit̄ vez vis habitū br̄e s̄ginis gesta-
 re: eiusq; mō ach⁹ ac fu⁹ eē: studeas ei⁹ puri-
 tē atq; innocētā honorare: et ampli⁹ noli eam
 indumēto imūdicie atq; putredinis horren-
 deq; macule coopire. **Sz** vna nobiscū cādī-
 dissimis atq; purissimis innocētie vestib⁹ il-
 lā circū dare satage: ita vt pariter deuote salu-
 tem⁹ ip̄am beatā s̄ginē reuerēter dicētes illō

S Bern.

Aug.

q̄d habet in missa p̄ceptōis eiusdē. **Salve**
 sp̄sa deitatis maria fons pietatis angeloz to-
 mina. **Aue** dulcis o maria xpi m̄r et filia vlla
 sine macula. tu sol refulgēs gl̄ia: celoz lustrās
 atria: luce reple s̄cla. **Tu** pute⁹ honestatis: fa-
 uus dulcis charitatis: tu nra leticia. **Rosa** ru-
 bens castitatis: liliū s̄ginitatis cū oī fragrā-
 tia. **Tu** ingra clemētie: m̄r misericordie nostra
 delens crūmia. **O** norma innocētie maria ple-
 na grē tu stella marutia. **Tu** a deo fabricata
 in p̄ceptū p̄seruata nulla trahis scelera. **Tu**
 i celis coronata ab angelis vulnerata: micās
 sup sydera. **Nos** famulos rege tuos atq; t̄-
 bi fac tuotos p tua clemētia. **Ab** inferno li-
 beratos: nos postremo fac beatos in celi mi-
 litia. **Amē.**

**Seque-
 tia de p̄ce-
 ptione**

Decadē illibata p̄ceptiōe

Sermo q̄ntus.

Candor est lu-
 cis eterne et speculū sine macula
Sap. vij. Inq̄t venor⁹ **Ansel.** i
 li. orationū loquens br̄e s̄gini. **Stiosa** s̄go
 et mater misericordie regina et fons tot⁹ dul-
 cedinis et pietatis: q̄d dicem⁹: q̄cqd̄ em̄ p̄ule-
 rim⁹ min⁹ ē et q̄si nihil ad ea q̄ tibi debemus.
Dec ille. **Et Ambrosi⁹** in lib. de s̄ginib; ait.
Quid nobilit̄ dei m̄r: quid splēdidū ea quā
 splēdor elegit. **Quid** castius illa que sine cō-
 tagione generauit. **Et** ibidē. **Tata** est hui⁹
 virginis excellētia: vt ab ei⁹ narratiōe balbu-
 rient omēs lingue: excutiant om̄s intelligē-
 tie: deficiāt omnes sil̄tūdines pabolice. **Dec**
Ambrosi⁹. **Lui** s̄ginis imaculate puritatē
 puidens **Eccl̄asticus** sui libri. c. xliij. inquit.
Pulchritudinē cādoris ei⁹ admirabilis oculis
Eius quoq; innocētā considerās sapientis-
 simus **Salomon** p̄pheticō sp̄s s̄ba thēma-
 tis nostri p̄dixit: dum ait. **Candor** est r̄c.
Super quibus verbis tres consideratiōes
 faciemus.

Prima dicit ostēsiōis.

Secūda testificatiōis.

Tertia appellabit figuratiōis.

Part p̄ma q̄ d̄r ostēsiōis.

Bata s̄ginē sine originali pctō cō-
 ceptā on di pōt q̄rtuordecim rōi-
 bus. **Prima** quarū d̄r appellati-
 onis sic arguēdo. **Si** beata s̄go
 originale pctm̄ p̄traxisset: non posset appella-
 ri simplicit̄ s̄go. quia sicut caro corrumpitur
 p cōmixtiōne carnalē: ita anima per peccatū
 Un̄ aīe peccatrici dicit **Diere. liij.** **Tu** at for-
 nicata es cum amatorib; mlt̄is r̄c. **Si** ergo

**Rōe ap-
 pellatiōis**

Sermo.v. De cōceptiōe Marie

aia gl'iose hginis fuisset corrupta pctō origi-
 nali solū fm qd posset hgo noiari. qd essz in
 cōueniēs i mre dei q̄ fuit hgo hginū. De q̄ ca-
 nit eccl'ia. Sācta z immaculata hginitas zc.
 z qdāmō videret eē ptra articulū fidei de vir-
 ginitate mris xpi. Et hac rōe i studio pisten-
 habet opinio de immaculata cōceptiōe hgis q̄ si
 articul' fidei. vñ nō pōt q̄s ibi ad magisteri
 atū vl' aliū gradū pmoueri q̄ dānare aude-
 at hāc opi. verā. s. q̄ beatissima hgo Maria
 fuit ab omī pctō p̄uata. Itē nul' ibi p̄mit-
 teret legere q̄ temeratio ausu affirmare p̄su-
 meret ac dēterminare q̄ mī dei purissima fue-
 rit: vl' p̄ instās originali vicio maculata. Et
 idē p̄ oia suat i studio basilien. Pōt autē p̄di-
 cta rō p̄firmari sic. Cū em̄ vnūq̄qz mag' de
 noiet a nobilitati. i. a forma: q̄ a materia: cuz
 ipa forma det nomē z dñaz: vt p̄bat. ij. phi.
 z eē rei tribuat. l. si q̄s hoīem. s. si dēteriorē. ff.
 ad exi. Absurdū eēt dicere q̄ mī dei q̄ appel-
 lat nō solū hgo s̄ regina hginū: fuit solū vir-
 go q̄ ad corp' z nō q̄ ad aiam. Nā sic aia est
 dignior corpe. l. sancim'. C. de sa. san. ec. c. cū
 infirmitas. de pe. z re. c. p̄cipim'. xij. q. ij. c. so-
 lite. de ma. z ob. z c. sedulo. xxvij. di. sic ma-
 ior iūria ei fieret si pollueret q̄ si corp' macu-
 laret. cū iūria extimet tanto acrior q̄to di-
 gnior. est res cui irrogat. s. atroc. Insti. de in-
 iur. z iō si viliori p̄ti. i. corpi datum est p̄uile-
 giū hginitat'. a fortiori d̄z eē cōcessum nobi-
 liori. l. aie. **Sēda** rō d̄z eē cōcessum sic. vt colli-
 git ex dicit' phi i li. de regimie p̄ncipū. Non
 d̄z eodē mō gubernari fū' z regina nec eqli' tractari. imo melior d̄z esse p̄ditio regine q̄
 serui. Insti. de publi. iudi. s. itē lex cornelia.
 iūcta glo. cū impator. vt s̄ dixim'. donet im-
 peratrici p̄uilegia que ipē habet. d. l. p̄nceps
 ff. de legi. vbi glo. ait. Augusta habet oia p̄u-
 legia q̄ h̄z s̄is. vt sic ad vectigalia nō teneat
Doc p̄supposito dico q̄ beata hgo est dñā et
 impatrix toti' orb' z oim creaturaz. **P̄rio**
 nāqz est regina celi z angeloz. vñ ipa ait illd'
 Eccl'. xxiij. S̄irū celi circūiui sola. s. tāqz do-
 mina. Propter qd̄ inqt' **Abzys**. super **Lucā**
Mitris gabriel angelus: z egreditur de rege
 ad reginā: de impatore ad impatricē: de ciui-
 bus celi ad dñaz palaciū. Ingridit ad virgi-
 nem regi p̄lectā. z eo forte alacri'. vt cū an-
 geli p̄us regē haberēt: habituri essent z regi-
 nam. vt ad supplēdos numeros angelici or-
 dinis etiā pctōres possent ingredi: z mī mi-
 sericordie z regina celoz porta fieret celi. hec
 ille. Dñat q̄z iferno. vñ Eccl'. xxiij. ipa inqt'
 Profundū abyssi penetrāui q̄si dicat q̄ non

solū demonibz i aere cōmorātibz z i supficie
 inferni. sed etiā illis q̄ in p̄fundo stāt iferni
 p̄sident. Dñat etiā mūdo z hoibz habitātibz
 in eo. **Un** ibidē subdit. Et in oi p̄plo z gēte
 p̄matū tenui. **Jo** de ipa loquēs **Diero**. i ser.
 ad **Lustochiū** d̄t. Regia mūdi hodie de ter-
 ris z de p̄senti seculo nequā eripit. capropē
 oēs hoies q̄ sunt z fuerūt sunt serui istu' dñe
 z iō ipi dicere p̄nt illd'. iij. **Re. x.** Serui tui
 sum'. q̄cūqz iusseris faciemus. Cū q̄ vt. s. di-
 ctū est: nō debeat fuis eē eqli' dñe sue. sequi-
 tur beata hginē nō fuisse i originali pctō cōce-
 p̄tā. Cū em̄ **Dieremias** fuerit i vtero mris
 sc̄rificat'. vt h̄z et'. c. j. z **Johes** baptista illi:
 vt p̄tz **Lu. j.** si btā hgo maria solū fuisset in
 vtero mris sc̄rificata z purgata ab omī ma-
 cula vt p̄dicti sc̄ri: nō fuisset meli' tractata q̄
 ipi. imo illi serui fuissent dñe eqli'. qd̄ esset
 incōueniēs. Et iō est dicēdū q̄ fuit ab origi-
 nali vicio p̄seruata. Et hāc rōem tāgēs **bea-**
tus Ansel. in omel. cōceptōis ait. Dignā do-
 nationē sup ceteros oēs sc̄tōs illa d̄z habere
 p̄ quā oēs sc̄ri sc̄rificant. **Ipa** q̄z btā hgo h̄ i
 linuās **Au. j.** canit. Fecit mihi magna q̄ po-
 tens est. s. puritatē mihi sup oēs puras crea-
 turas tribuēdo. **Tertia** rō d̄z cōcessiōis. cu-
 ius fundamentū ponit **Bern.** in quodā ser-
 mone di. Quicqd̄ alijs licet paucissimis est
 cōcessum: nō est credēdū gl'iose hginē fuisse
 denegatū. **Si** em̄ impator dat alicui famulo
 z seruo aliquā grām: mltomagis credēdū ē
 q̄ illā det impatrici vxori sue. p̄ illā regulaz
 topicā. si de quo min' videt inesse z inest. q̄
 de quo magis. ij. topicoz. z notat i aut. mul-
 tomagis. C. de sa. san. ec. z. l. si p̄ign'. ff. q̄ po-
 ti. in p̄igno. ha. **Dñs** q̄ grē q̄ alicui creature
 collate sunt: z btē hginē cōpetere potuerit: illi
 sunt cōcessa z excellentiori mō. **Un** **Bern.** in
 quodā s̄mone inqt'. **P̄uilegia** grāz btēvir-
 gini cōcessa nō solū hoibz s̄ etiā āgelis credi-
 mus admirāda. Et **fran.** de may. in. iij. sen-
 tētiāz d̄t. **Aredim'** citra xpm beatā virginē
 maxime fuisse p̄fectā vt pl' habuerit de grā i
 mris vtero q̄z habeat sc̄ri in celo. Et. b. **Iho.**
 in. iij. p̄sum. q. xxvij. ar. j. inqt'. **Rōnabil'**
 credit' q̄ ea q̄ genuit vnigenitū a p̄re plenuz
 grē z p̄tatis p̄re oibz alijs maiora dona gra-
 tiāz z p̄uilegia acceperit. **Sctūs** q̄z **Bern.**
 itēz ait. **Legim'** **stephanū** plenu' grā: et apo-
 stolos plenos sp̄s̄sancto: sed longē dissiliter
 a maria. Et **Dieron.** vbi supra exponēs il-
 la verba angeli. s. **Gratia** plena: dicit. **Et** be-
 ne plena gratia. quia ceteris p̄ partes gratia
 p̄staf: marie h̄o tota se infudit plenitudo

Rōe egi-
 tionis.
 Sēda

Maria
 est regia
 celi.

Seruis
 nō d̄z eqli'
 esse dñe.

Rōe cō-
 cessiōis

Maria
 grā plēa

grē. Et itez ibi dē ait. Et si i ceteris p̄tibz gra-
tia fuisse credat: nō tñ eaten⁹ plena. **De** ille
Nec mirū si tātas gratias recepit s̄go **Ma-**
ria cū fuerit dei sponsa electa. **Un** de illa inq̄t
sup̄nus sponsus. **Sap.** viij. **Qu**esivi eā mi-
hi sponsam: ⁊ amator fact⁹ sum forme illius
Lū ergo angelis dederit dñs innocētiā in
creatiōe illoz: vt habet. ij. sen. di. iij. ⁊ p̄ **Au-**
gustinū in. viij. de ciui. dei. **Et** s̄l̄r p̄mi paren-
tes fuerit originali iusticia decorati: vt habet
a theologis in. ij. di. xix. **Et** ab **Ansel.** lib. j.
de cōceptu s̄giali. sequit̄ q̄ si hec gratia data
nō fuisset br̄v̄rgini suis seruis ip̄a inferior
extitisset. quod eēt valde absōnū. **Et** iō ē con-
cludēdū q̄ etiā ip̄a fuit in sua cōceptiōe ori-
ginali iusticia insignita. **Quia** nō fuit min⁹
chara filio suo q̄ angeliv̄ p̄mi parētes.

Rōne fi-
liatiōis.

Quarta ratio d̄: filiatiōis. **Ut** em̄. s̄. dicit̄
mus illā innocētiā quā habuit fili⁹ s̄ginis p̄
naturā: recepit mater b̄ndicta p̄ filiū gratiā.
vñ. **Pieron.** vbi. s̄. inq̄t. **In** maria toti⁹ gra-
tie que est in x̄po plenitudo venit. sed x̄ps fu-
it sine originali peccato: q̄ ⁊ mater ei⁹. **Et** hāc
rationē tangēs **Aug.** in lib. cōtra q̄nq̄ here-
ses in p̄sona x̄pi loquit̄ dīcēs. **De** quā tu de
spicis manichēe m̄ mea est: ⁊ de manu mea
fabricata. **Et** quibz verbis innuit **Aug.** q̄
x̄pus fabricādo gl̄iosam matrē suam p̄serua-
uit eam ab originali peccato: ⁊ omibz gratiis
suis repleuit. **Et** hoc p̄viderat in sp̄u **Salo-**
mon sapiētissim⁹: qui **San.** viij. c. inquit de
ip̄a immaculata matre dei. **Que** est ista q̄ ascē-
dit de deserto deliciis affluens innixa sup̄ di-
lectū suum: **Doc** etiā p̄dixit **Isaias** p̄ph̄a
sui li. iij. c. dū ait. **Er**it lux lune sic lux solis.
Quod exponit **Fran.** de may. in ser. de conce-
ptiōe eiusdē s̄ginis de ip̄a dīcens. **Que** fuit
equal̄ lucē cū sole iusticie x̄po p̄ grām p̄seruatiō-
nis. qd̄ qd̄c̄ p̄ueniēs fuit. nā angusta debet
gaudere p̄uilegio p̄ncipis. l. bñ a zenone. C.
de q̄dri. p̄re. ⁊ mater p̄uilegio filij. l. in sacris
la. ij. C. de primis sacroz scrinioz. li. xij. ⁊ l.
pe. C. de meratis. facit ad hec text⁹ in. l. j. C. de
ppositis laboz ⁊ als allegat̄ labaz fm̄ glōfā
ibi. vbi dicit̄ impator. **Quos** lateres nostri de
cor illustrat. **Si** ergo fuit oēs stātes ad lat⁹
p̄ncipis illustrant̄ ab eo. quanto magis illu-
strata fuit beata s̄go: que nō solū ad latus fi-
lij stetit: ⁊ eum in lateribz suis enutrit: sed
etiā de suis visceribz eum generauit. **Et** ideo
etiā posito sine veri p̄iudicio q̄ p̄seruari a pec-
cato ⁊ insigniri iusticia originali beate s̄gi-
ni nō cōueniret. **Possemus** tamē arguere si
cur fecit **Aug.** in smone de assumptiōe eius

pbans eā assumptā in anima ⁊ corpe dīcēs.
Si marie nō cōgruit: cōgruit tñ filio quē ge-
nuit. **Quinta** rō d̄: salutaris. nā vt dicit̄
tur **Lu.** j. angel⁹ **Sabriel** missus ē a deo nū-
cius ad beatā s̄ginē: q̄ detulit ei lras sue am-
basiate. quia nūcio sine litteris nō credit. se-
cunda. C. de collatōe fundoz fiscalū. li. xj. et
l. fi. C. de man. p̄n. **Erat** autē summe honorā-
dus loco illi⁹ cuius vice fungebatur. c. vltimo.
xcij. di. **Littere** autē quas detulit archāgel⁹
gabriel fuerūt salutaris mirabilis. l. **Aue**
gratia plena. **In** quibz verbis tenotauit ip̄-
sam beatā s̄ginē fuisse sine aliqua macula cō-
ceptā: ⁊ innocētia originali decoratā. **Aue** em̄
idē est quod sine ve. ⁊ ista indefinita cōpol-
let vniuersali. l. si necessitas. s̄. si annua. ff. de
pigno. ⁊ ibi glo. ⁊ l. si pluribz. in p̄n. ff. de le.
ij. **Iō** exponit ane. i. sine oīve. i. afflictōe. qd̄
vez nō eēt si original̄ pct̄i aculeo afflictā fuis-
set. **De**inde p̄sequēs addit. **S̄ra** plena. non
fuisse autē plena grā si p̄seruatiōis illi grā de
fuisse. **Dū** ḡ d̄: plena grā declarat̄ q̄ a deo fu-
it oīs grē plenitudine ⁊ p̄fectōe decorata als
dicerem⁹ oīpotentē in suis op̄ibus fuisse di-
minutū p̄tra. l. j. in p̄n. C. de emē. iusti. co. p̄-
fectū autē illd̄ d̄: cui nihil addi p̄r. l. cū fillam
anū. in fi. C. ad filla. l. vbi autē nō apparet. ff.
de s̄. ob. **Et** s̄l̄r ē dicēdū de s̄ s̄bo plenū. nam
vbi aliqd̄ deest nō dicit̄ plenū. qd̄ bñ notat̄
in. c. p̄ venerabilē q̄ filij sunt legi. circa fi. ibi.
plena potestātē. q̄ itelliget̄ quo ad tp̄alia et
sp̄ualia. plenitudo em̄ est vbi nihil valet ad
iūgi. xvj. di. c. bñ qd̄c̄. fac̄ ter. i. ti. de pace cō-
sta. in p̄n. s̄ ad plenitudinē grē n̄re vos reci-
pimus. ⁊ ibi **Bal.** ⁊ ideo s̄bū **Plena** grā cō-
phēdit oēm grām fm̄ capacitatē recipiēt̄ sic
⁊ de x̄po d̄: **Joh.** j. **Plenū** grē ⁊ veritatis. **Et**
hanc ratioz approbat **Alex.** de ales in. j. p̄re-
sum. ⁊ sc̄tus **Bona.** i. j. di. rliij. dīcēs. **Bea-**
ta s̄go tantā habuit gratiā q̄ de facto nō po-
terat plus recipere: ⁊ quātā pura creatura re-
cipe potuit. q̄ talis grā nullū p̄supponit defe-
ctū. **Subdit** q̄z angelus. **Dñs** tecū. **Qd̄** ex-
ponit **Aug.** dīcēs. **Tecū** in mēte: tecū in cor-
de: tecū i vtero: tecū i auxilio. hoc autē nō fuis-
set vez si eā a casu original̄ mali nō adiunx-
set: sed diabolū cū ip̄a esse p̄mississet. **In** tulit
etiā angelus dīcēs. **B̄ndicta** tu iter m̄liera
qd̄ falsum fuisset si originali maledictōi sub-
iacuisset. **Sexta** rō d̄: verificatiōis. vt em̄
verificent̄ s̄ba que dicunt̄ in missa br̄v̄rgi-
nis. ⁊ habent̄ **Prouer.** viij. necesse est dicere
illā sine originali pct̄o cōceptā. **Ibi** enim di-
citur in eius p̄sona. **Domīn⁹** possedit me in

Rōne sa-
lutaris

Rōne fi-
ficatiōis

Sermo.v. De cōceptiōe Marię

fūctio viar suaz. qđ nō cēterez si in cēptōe
 sua fuissz brā hgo a diabolo p pām possessa
Nihil em pōt p duos dños sub pfecto dñio
 possideri. l. si vt certo. §. si duobz vehiculū.
 z ibi glo. z doct. ff. cōmo. Et ideo mgr Bar/
 tholome⁹ pisan⁹ in li. beate hgis: fructu. vij
 arguit di. **M**aria ab utro viar dei possidet
 gñō habuit originale. hec ille. In p̄dicta autē
 missa in p̄sona eiusdē hginis subdit. Cū eo
 erā cūcta cōponēs. qđ falsum ēēt si pām ori/
 ginale p̄risset. durate em p̄ctō nō erat cū deo
 sz cū diabolo. Postmodū sequit. Et delecta/
 bar p singulos dies. q̄ dicitio p̄ tenorat perfe/
 ctionē z p̄tinuatōz t̄pis. l. h̄bū p̄noctare. ff.
 de h. si. z p̄ Bar. i. l. celsus. ff. de v̄luca. sz si cō/
 cepta fuisset i originali p̄ctō: nō possz dici de/
 lectari p̄ singulos dies: qz nō fuisset delectatō
 p̄tinua. Deinde seq̄t. Audēs corā eo oī tpe.
 qđ ēēt falsum: cū p̄ctōz lōge stare dicat a deo
Proner. xv. c. z iōp illo tpe v̄l momēto q̄ fu/
 isset in originali p̄ctō nō lusisset corā deo: cuz
 blasphema z inimica ei⁹ dicit potuisset. z iō bñ
 d̄r ibi corā: q̄ dicitio tenorat audietā ei⁹ corā
 q̄ fit. l. corā. ff. de h. si. cum ḡ p̄ctōres nō exau/
 diat deus: **J**oh. ix. ideo brā hgo ludēs coram
 deo oī tempenūqz fuit in originali p̄ctō.
Septima rō dicit verisilatiōis. Verisilē
 em est qđ ab originali p̄ctō matrē suā p̄ser/
 uauerit: vt p̄tz ex sepe dicitis. Cū ḡ licitū sit
 sumere cōiecturam de eo qđ est verisilē. l. nō
 est verisilē. ff. qđ me. cau. vbi glo. notabilis
 z ea q̄ veniūt ex bona cōiectura dicant ēē ve/
 ra. l. si. ff. de p̄ba. cuz nō min⁹ attēdat qđ est
 verisilē qz qđ est in v̄tate: vt ait glo. in. l. ra/
 le pactū. §. si. ff. de pac. z i. l. nō p̄nt. ff. de legi.
 z in. l. cū acutissimi. C. de fideicō. z i. l. si v̄nqz
 C. de reuo. dona. sequit debere teneri op̄niōz
 de immaculata hginis cēptiōe. **O**ctava ra/
 tio dicit approbatiōis sic arguēdo. Inquit
 p̄hs. vij. et̄. fama quā oīs tenēt nō oīno
 deperdit. Cū ḡ op̄niō de immaculata hgis con/
 ceptiōe nunc p̄ famā z op̄niōnē cōem sit ap/
 probata: vt p̄tz ex dicitis. s. ser. iij. p̄re vlt. cō/
 cludit sp̄am tanqz verā tenendā esse ab om̄i/
 bus. **N**ū em de aliq̄ dubitat recurrēdum est
 ad cōem op̄niōnē. l. cū delaneonis. §. alinā.
 ff. de fun. istruc. z. l. j. ff. de sumi. vera quocqz
 esse illa vulgaris snia. **V**ox ppl̄i vox dei ple/
 rūqz reperit. **N**ona ratio dicit p̄sumptio/
 nis. Nō em negari pōt qđ ista sit p̄sumptio
 violenta qđ filius dei voluit ex p̄uilegio ma/
 trē suā fore illibaram in cēceptiōe. z patere
 potest ex dicitis sup̄ smone. j. p̄re vlti. **C**um
 ergo p̄sumptio violēta habeat p̄ lege. c. affer

re. de p̄sum. ergo zc. **S**i igit vt inq̄t Bal. in
 rubrica. C. de p̄tra. emp̄. iudex sedet specula
 ri per cōiecturas in indicādo: sicut medic⁹ p
 vrinā infirmitatē discernit. multomagz nos
 indicare debemus p̄ hginis beate innocētia
 ex violēta p̄sumptiōe. **D**ecima ratio dicit
 nobilitatiōis. **P**ropter nobilitatē et̄em im/
 munitas cōcedit. l. nō t̄m. §. alienisibz. ff. de ex/
 cu. tu. **I**tē p̄pter excellētiā p̄sonē licitū est in
 ra transgredi. l. sed reprobati. §. si. in verbo
 male d̄isciplinatos. z ibi Bal. ff. de ex. tu.
Cum igitur beata virgo fuerit cunctis ani/
 mantibz creatz nobilior z excellētor. ḡ zc.
Undecima ratio d̄r subiectiōis. fundamē/
 tū aut⁹ ponit **P**anoz. in. c. cū eccl̄ia sc̄e **M**a/
 rie. de p̄sti. vbi cōcludit qđ papa nō pōt se sub/
 iicere iurisditiōi imp̄atoris. qz cederet in p̄e/
 iudiciū summi apostolat⁹. z ignominia irro/
 garet deo si vicari⁹ eius esset subiect⁹ seculari
 multo igit magz hoc ēēt si mater dei etiā vno
 momēto subdita fuisset nequissimo diabolo
Et cōfirman⁹ p̄dicta p̄ ea q̄ ponit beatus pa/
 ter frater **J**ohes de capistrano in ser. cēpti/
 onis beate hginis: in quo p̄bat possibilita/
 tē: p̄gruitatē z realitatē p̄seruatōis: qui ait.
Quilibet sp̄aliter subiect⁹ pape est exempt⁹. c.
 si pape. de p̄ui. li. vij. sz brā hgo sp̄aliter fuit sub/
 iecta deo. ḡ multo magis fuit exempta: z nō h̄/
 iecta p̄ pām diabolo. **D**uodecima rō dicit
 tur parturitōis: z ē p̄dicti p̄ris fratr⁹ **J**ohis
 capistrani vbi. s. di. **M**aius est sine dolore
 parere qz sine peccato cōcipi. sed beata hgo si/
 ne dolore pepit: ḡ z sine peccato cōcepta fuit.
Tertiadecima rō d̄r liberatiōis. **H**ic em
 agit de libertate hginis. s. qđ nūqz fuerit serua
 diaboli. sed quotiēs dubia est interpretatiō sp̄
 p̄ libertate r̄ndendū est. l. quotiēs dubia. ff.
 de reg. iu. iūno p̄pter libertatē trāsgredimur
 regulas iuris cōis. §. si. insti. de dona. ḡ zc.
Quartadecima z vltima rō d̄r sup̄atiōis
Alaz est em qđ brā hgo sup̄at in meritis z t̄ru/
 tibus **J**ohem baptista: z maior ē eo in gl̄ia ce/
 lesti. **Q**z scriptū est **P**s. xliij. **A**stirte regina
 a dextris tuis zc. **S**i aut dicerem⁹ qđ brā vir/
 go cecidit in p̄ctō originali: z postea surrexit
 p̄ sanctificationē: seq̄ret qđ nō ēēt maior iohē
 baptista. qz d̄r dñs **M**att. xj. **I**nter natos
 muliez nō surrexit maior iohanne baptista.
Aut ḡ necesse est dicere qđ iohes est maior v̄l
 saltē equalis i gl̄ia ip̄i brē hginis. **E**t h̄ est fal/
 sissimu. vt patet ex sup̄dictis. aut qđ xps non
 dixit v̄z. s. qđ inter natos mulierū nō surrexit
 maior iohāne baptista. **S**i intelligam⁹ ver/
 ba xpi de maiozitate i gl̄ia paradisi. z hoc cēt

Rōe no
bilitatio
nis.

Rōe sub
iectiōis.

S

D

Rōe ve
rifiatiō
nis.

Rōe ap
probati
onis.

Rōe p̄e
sumptio
nis.

hereticū p̄fiteri. s. q̄ x̄ps fuerit mēdar. qz est ip̄a veritas. Joh. xiiij. Aut necessario cōcludēdū est q̄ x̄ps i illis v̄bis tm̄ loquit̄ de his q̄ cecidere in pctō originali. iter q̄s nullus surrexit maior. Ioh̄e baptista. x̄ps aut̄ z br̄a h̄go licz nati sint ex m̄liere: tm̄ ioh̄e sunt maiores qz ip̄i nō ceciderūt in pctō: z p̄p̄ns nō surrexerunt ab eo. z ideo p̄dicta v̄ba de ip̄is nō intel ligunt̄: sed approbāt cōclusionē nostrā. Et in fili d̄: Mar. vi. c. q̄ x̄pus apparuit p̄mo marie magdalene: z tm̄ eccl̄ia tenet q̄ p̄us apparuit m̄ri sue. vt ait Amb. in li. de v̄ginibz. sed exponit q̄ p̄mo apparuit marie magdalene q̄ alijs qui habuerūt pctm̄. Et ideo dicit̄ de magdalena a qua eiecerat septē demōia. Ex quibz v̄bis inuit q̄ anteq̄z appuerit magdalene peccatrici appuit m̄ri sue: in qua nulluz vnqz fuit pctm̄. Et ideo ita intelligit̄ p̄dicta auctas de maiortate ioh̄is. Quibz v̄bis inuit saluator: matrē suā illo esse maiore. quia ip̄a a pctō nō surrexit.

¶ Pars secūda huius sermonis que dicitur testificatiōis.

Quāplūmi sc̄i doctores testificant̄ z affirmāt dei genitricē sine originali vicio p̄ceptā. inter q̄s est diu⁹ Amb. q̄ in quodā sermōe exponēs illud Isa. xj. Egrediet̄ virga de radice iesse: de beata v̄gine inq̄r. Hec est v̄ḡ in q̄ nec nodus original̄ nec cortex venialis culpe fuit. Et istā auctē affirmavit br̄us frater Michael de carcano se vidisse in quodā libello sc̄i Ambrosij antiq̄ssimo adeo q̄ nimia vetustate incipiebat plumi. z h̄ dixit matrē in p̄dicatiōe. Idē q̄z sc̄us Ambro. i omel. de Layn z abeliterū ait. De hoc grege sc̄a z immaculata illa intacta ouis p̄cessit beata maria: q̄ nobis cōtra naturā purpureū illū agnū. i. regē x̄pm generavit. hec ille. Quō aut̄ fuisse h̄go maria ouis immaculata si p̄cessit maculā originalis culpe. Itē Hieron. sup. ix. c. Isa. inq̄r. In aula v̄ginali z nulla sordē maculata de spū sc̄o ē dei sermo cōcept⁹ q̄ velocit̄ de adūsarijs p̄t̄tibz spolia detraheret: z sibi faceret vniūsa fuisse. Sc̄us q̄z Adolphus i li. i. de ueros. b. v̄gis d̄. Costat igit̄ mariā ab ip̄o originali pctō fuisse imunc: p̄ quā nō solū p̄met̄ris soluta ē maledictio: vez etiā oibz est benedictio p̄donata. null̄ igit̄ postq̄z nata ē delict̄ libacuit: neqz originale pctm̄ i vtero sc̄i ficata p̄xit. Hec ille. Quā auctē ita ad litterā recitat Vincenti⁹ valuacēsis ord̄is predicator̄ i p̄mo volumie speculi hystoriar̄ li. viij. c. lxx. z. li. viij. c. xij. Beat⁹ etiā Dñic⁹ i tra-

ctatu de corpe ip̄i d̄r: approbās immaculatā v̄ginis p̄ceptōz. Sicut p̄m⁹ Adā fuit ex terra v̄gine z nūqz maledicta format⁹: ita decuit i sc̄o adā fieri. s. i. p̄o: cur⁹ fra. i. m̄ h̄go maria nūqz fuit maledicta. Br̄us q̄z Aug. in q̄dā ser. ait. Quis potuit i marie aia siue carne loc⁹ eē vicior̄: q̄ ad celi vicē p̄tinentis oia dñi tēplū ē effecta. Rich. insup. de sc̄o vicē. i ser. br̄e v̄ginis q̄ incipit. Necdū erāt abyssū. inq̄r. Nō decuit vt caro marie q̄liciqz foret obnoxia culpe. Nā dei sapia indignū credimus vt quā ad lucē gēriū destinavit p̄uitari bus z illecebz sineret inuolui. nec erit inq̄r⁹ q̄ppe m̄ri q̄ p̄i m̄riqz p̄cepit honorē exhiberi. Itē deuor⁹ Bern. in ser. de natiuitate v̄ginis gl̄iose qui incipit De gaudijs ad gaudia. ait. Caro marie ex adā supra maculas ade n̄ admisit. Demōes etiā sc̄issime dei genitricē mūdicia negare nō audēt. Un̄ legit q̄ diabol⁹ a q̄dā sc̄o adiurat⁹ vt diceret p̄t̄tē de p̄cepti one ei⁹. s. q̄lic fuerit p̄cepta. Exclamauit di. sine macula: sine macula: sine macula. Infidels q̄z br̄e v̄gis inocētiā z puritatē p̄fiterur. vñ in alchorano machometi d̄r. Null⁹ est ex adā q̄n tenuerit eū sarhā: p̄ter mariā z filiūz ei⁹. z. i. machometica etiā d̄r q̄ m̄ iesu ē amica legis. qz tantū p̄phetā portauit i vtero. Iō si q̄s diceret i ea fuisse pctm̄: euelli debet ei illico dētes fm̄ ip̄am legē. Acq̄esce igit̄ xp̄iane z dei genitricis inocētiā noli amplī⁹ ipugnarē: ne infidelī z diabolo crudelior erga dñaz nr̄am esse cōproberis.

¶ Pars tertia huius sermonis que dicitur figuratiōis.

Uta q̄z figuratiōis marie inocētia cōprobat. Prima aut̄ figura habet̄ Bern. ij. vbi d̄r p̄i dixit. Nō ē bonū hoīem eē solū: faciam⁹ ei adiutoriu⁹ sile sibi. i. sine pctō: p̄ qd̄ figuratiue on̄dit q̄ p̄mo adā. i. x̄po dedit d̄r adiutoriu⁹ nr̄e salutis beatā v̄ginē similit̄ ei sine pctō. Et hoc ē qd̄. b. Bern. i ser. de assump. br̄e v̄gis inq̄r. Et quidē ad restauratiōz hūani generis sufficere poterat sol⁹ x̄ps. Si qd̄ ois sufficiētia nr̄a ex ip̄o ē. s. bonū n̄ erat nob hoīez eē solū: p̄gruū mag⁹ erat vt adesset nr̄e repatiōi serus vterqz q̄z corruptiōi neuter defuisset. hec ille. Si aut̄ h̄ factū nō eēt: figura fuisset p̄statiōz figurato: qd̄ valde incōueniēs extitisset. Sc̄da figura h̄t̄ Bern. iij. c. vbi d̄r dixit serpenti. Inimicitias ponā iter te z mulierē: z semē tuū z semē illi⁹: z ip̄a conteret caput tuū. Per caput serpēt̄ oēs sum⁹ strāgulati: qz i vtero materno sumus i defecti pctō

Explā.

Sermo. VI. De cōceptiōe Marie

originali. vñ Bern. i ser. x. xij. gradibz hūit
tas ait. **D**ēs nascimur morituri: qz p̄ mori
mur nascimur: z tāqz absorpti nascimur mor
turi. qz i yterz marz sum⁹ a serpēte strāgulati
Decille. **P**er hāc aut figurā oñdit q̄ beata
maria q̄ caput spētis. i. diaboli p̄triuuit non
fuit ab eo strāgulata. nā p̄trito capite serpe
tis nihil aliud p̄r. **E**t hētiā figuratū fuit Ju
dith. xij. in ipa vidua iudith: q̄ āputauit ca
put holofernis: p̄ quē diabol⁹ figurat. z hāc
aut figura p̄tritiōis capitis spētini inq̄t Au
gust. sup. **S**en. **L**ū subiectio original' p̄cti ca
put sit diaboli: tale caput maria p̄triuuit. qz
nulla p̄cti subiectio igressū habuit i aiām s̄
ginis: z iō ab oi macula imūnis fuit. **D**ec il
le. **T**ertia figura fuit in archa Noe: q̄ p̄ser
uata extitit ab aq̄s diluuij: z ferebat sup aq̄s
vt h̄i **S**en. vij. c. p̄ qd̄ dabat itelligi q̄ beata
maria archa dē p̄suata fuit a diluuiō origi
nalis p̄cti. **E**t iō i officio p̄ceptiōis d̄r. **F**actū
est diluuiū p̄cti sup oēm tra: optiqz s̄ mōtes
excessi sc̄oz. **A**rcha h̄o dēsera eleuata ē i sub
lime: z ferebat sup aq̄s. **D**ō p̄siderās z p̄ui
dēs i spū sapiētissim⁹ **S**alomon dixit **L**an. viij.
Aq̄ mlte nō potuerit extinguere charita
tē. i. marie: nec flūia obruent illā. **Q**uarta
figura h̄i **S**en. xv. z archa veterz testamēti
q̄ erat z lignis setim iputribilibz. **P**er hanc
aut archā figurabat h̄go maria i q̄ n̄ fuerit re
cōdite tabule legz: s̄z ipse legis dātor d̄r. **P**er
quā archā q̄truoꝝ iter alia h̄em b̄nificia. **P**ri
mo i picul' magnū auxiliū. qd̄ significatū est
Nu. x. **N**ā cū eleuaret archa dicebat **M**oy
ses. **S**urge dñe z dissipent inimici tui: z fu
giāt q̄ te odert a facie tua. **S**ecō i dubijs to
nū cōsiliū. qd̄ significatū est. **J. Re. xij.** vbi
cū saul veller p̄sulere dēū: dixit. **A**pplica mi
hi archā. **T**ertio in adūsitatibz magnū sola
tiū. qd̄ significatū ē. **ij. Re. ij.** vbi salomon di
xit abiatat sacerdoti. vir qd̄ dē mort' es: s̄z ho
die nolo te iterfici: qz portasti archā domini
Quarto ista archa sc̄tissima nob̄ ip̄trāt di
uinā b̄nificiōz. qd̄ significatū ē. **ij. Reg. vij.**
vbi d̄r qz ad itroitū arche federz dñi i domū
obededon d̄r ei b̄ndixit. **D**e hāc archa inq̄t
Amb. in qdā ser. **A**rcha intrinsec⁹ portabat
testamēti tabulas: maria at̄ testamēti gesta
bat heredē. **I**lla int⁹ forisqz auri nitore radi
abat: s̄z sc̄tā maria int⁹ forisqz h̄gitarz splēdo
re fulgebat. **I**lla t̄reno ornabat auro: ista ce
lesti. hēc **Amb.** **N**os at̄ addere possum⁹ **I**lla
de lignis iputribilibz facta est. ista ab oi p̄ctō
tū putredie p̄suata imaculata cōcepta est.
Quinta figura h̄i **Ecc̄i. xij.** vbi i p̄sona

h̄gis d̄r. **Q**uasi palma exaltata sum i cades
palma ei in signū victorie portat: z singlarit'
illi p̄uenit q̄ singlarē victoriā habuit. **I**do
Apo. vij. z martyribz d̄r. z palme i maib⁹
eorz. **E**t hēc fuit brā h̄go i sua p̄ceptiōe: q̄ de
diabolo mirabiliter triūphauit z nūqz ei i bia
cuit. **Q**uapropz de ipa h̄gie dicere possum⁹ il
lud **Amb.** i lib. s̄monū. **E**st plane palma pla
na ad requiē: honorabil' ad triūphū. s̄p vi
rens: s̄p vestita folijs: atqz iō nūqz marcescit
Et ita fuit h̄go b̄ndicta: capropz dicam⁹ illd̄
Lan. vij. s̄. **A**lcēdā i palmā z apphēdā fru
ctū ei⁹. **S**exta figura h̄i i eodē **Ecc̄i. c.** vbi
i p̄sona eius dē h̄ginis d̄r. **E**t q̄si plāratō ro
se in hiericho. **R**osa em̄ de spinis nascit: z tñ
spinā nō habet. sic h̄go maria q̄uis de iudea
que vniqz p̄ctis spinosa erat nata sit: nullum
tñ spine. i. peccati aculeū sensit. **U**ndē de ipa
h̄gine canit eccl̄ia in officio assump. eiusdez
Et sicut dies verni circūdabant eam flores
rosaz: z lilia cōuallū. **D**e hac rosa pulcher
rima z imaculata ait **Bern.** in qdā sermōe.
D virgo virga nobilis: virga **I**esse: p̄ quaz
in ramo conualuit qui pierat in radice. **R**a
dix amaritudinis **S**ua: ramus eternē dulce
dinis maria. **M**irāda z p̄fundissima dispē
satio diuine sapiētie q̄ talis virga nascit de
radice tali: talis filia de tali matre: talis liber
tas de tali seruitute p̄scripta: talis impatrit
de tali captiua: de tā sicca spina tam flores ro
sa. **D**ecille. **S**eptia figura h̄i **Ecc̄i. xij.**
vbi dicit in p̄sona h̄ginis. **Q**uasi mirrha ele
cta dedit suauitatē odorz. **M**irrha em̄ a se et
ab alijs vermīū putredinē expellit. qd̄ beate
h̄gini nō cōueniret: si aliqñ s̄mibz. i. demo
nibus p̄ p̄ctm̄ originale subiacuisset: z ab eis
corrosa esset. z ideo beata h̄go q̄ innocētia et
puritate sua diaboluū effugauit: dicere pōt il
lud **Lan.** v. **M**anus mee distillauerūt mir
rhā: z digiti mei pleni sunt mirrha p̄batissi
ma. **O**ctaua figura h̄i **Lan.** ij. c. vbi celest'
sponsus inquit de sponsa sua h̄gine b̄ndicta
Sicut liliū int' spinas: sic amica mea int' fili
as. **A**licet em̄ liliū int' spinas nascat: tamē si
ne spinis ē: z totū candidū atqz odorifery ex
tat: sic brā h̄go maria q̄uis a p̄ctis parētib⁹
p̄ p̄ctm̄ spinosis sit p̄pagata: tñ sine macula
fuit: z p̄ mūdiciā z puritatē tota candida at
qz odorifera p̄māsit. **N**ona figura habet
Lan. vij. c. vbi d̄r. **Q**ue ē ista q̄ p̄gredit qua
si auroꝝa p̄surgēs. **A**uroꝝa em̄ a lumine inci
pit z sp̄ in lumine crelcit quousqz soli iūgat: et
nunqz lumie p̄uat. **S**ic beata virgo a lumie
diuine gratie incipēs: nullis vniqz est peccat

Maria
palma

R
Maria
rosa

D
Maria
mirrha.

P
Alium

D
Auroꝝa

Maria
archa

Arche
b̄nificia

M

torz tenebris obscurata: s; semp i forutu oim claritate succresces tandē cū sole iusticie dulcissimo filio suo i celesti glia mirādis circumclara fulgoribz ē cōiūcta. Jo ei claritatē intruens Jsa. ppha. xvij. sui lib. canqt. Sic lux meridiana clara est. De hac qz s; gē benedicta dici pōt illud. ij. Regū. xxiij. Sicut lux aurore oriente sole mane absq; nubibz rutilat. Que s; ba exponēs Fran. de may de s; gē ne maria in s; mone de cōceptiōe eiusdē dicit. Ita aia s; gēnis respēdit absq; nubibz peccatorz. De hac etiā figura h; in officio cōceptiōis: quo vrunt quidā religiosi: in quo canit. O beata pgenes z venerāda series vñ surgit vt auroza maria s; gē decora. Decima figura habet Ps. xvij. vbi dicit. Dies diei erucat s; bū. Ad exponit Bern. i. angelus s; gēni annūciat archanū icarnatiōis filij dei q est s; bū p;is. Lū g p diē figuret beata s; gē sitq; dies semp in lumine. sequit q mater dei semp fuit in lumie grē: z nunq; i tenebrz peccati. Ipa ergo purissima s; gē fuit dies illa q nunq; habuit noctē delicti. de qua d; Zacharie. xiiij. Erit dies vna que nota est domio. Undecima figura habet in p;dicto ps. xvij vbi d; In sole posuit tabernaculū suū. Per solē em intelligit beata s; gē. qz sic sol clarior est omib; syderibz: z est icorruptibil: sic beata s; gē in sua cōceptiōe fuit clarior z purior oib; creaturis: z fuit incorrupta ab omib; peccatis. Nō solū aut dicit sol: sed clarior z pulcrior sole noiā. vñ Sap. vij. scriptū est. Nec est speciosior sole. et Apoc. xij. dicit. Amicta sole: qz semp fuit illustrata lumine diuie grē Ideo dicit in officio cōceptiōis. In sole posuit tabernaculū suū dñs. qz de immaculata s; gēni omi puritate fulgida natus est xp̄us. Duodecima figura h; Nūeri. xxiij. vbi d; Quies stella ex Jacob. Sic em stella remota est ab omi pegrina impssione s; m P̄m in. i. de celo z mūdo. sic beata s; gē ab omi impssione peccati fuit aliena. Singularis autē beata s; gē stelle marine cōparat: z p ipam figurat. vñ canit ecclia. Ave maris stella. Et s; m Hieron. ad Eustochiū. maria interpretat maris stella. Stella em marina nunq; parit occasum: sed est ab occasu distāntissima. Beata aut virgo in cōceptiōe nesciuit occasum peccati or: ginalis: sed ab omi peccatorū occasu distans fuit. Alie em stelle. i. sancti: aliqñ pdiderūt splendorē diuie gratie p peccatū. de quib; dicit potest illd Jobel. ij. Stelle retraxerūt splendorē suū. Nec aut stella fulgentissima nunq; fuit nec erit sine splēdore. vnde

R
Dies

S
Sol.

I
Stella

ipa ait illd Eccl. xxiij. Usq; ad futurū seculū nō desinā. Ideo de ipa virgine canit ecclia in missa nat: uitat; dñi di. Stella semp rutilans. sp clara. Et q; dare oñdit q; nūq; p peccatū fuit obscura. Rationē aut qre beata virgo p stellā figuret assignat Fran. de mayr. in s; mone de cōceptiōe eiusdē dicit. Sicut stella creata est sine macula: ita s; gē maria cōcepta est sine originalis pcti plaga. Et tō ipaz benedictā virginē laudare debem; z dicere O stella relucente chel sole pturisti zc. Quā orōem vide in corona nostra quā feci in laudē p;dicte s; gēni cū multis alijs deuoris laudibus: que ad ppositū hui; s; mōnis z alioz sequētū duci possunt. Multe alie sūt figure demonstrātes innocētiā matris dei: quas breuitatis causa hic p;trāseo. Pro cōclusionē aut nostri s; mōnis salutem; deuore s; gēni benedictā dicētes illud qd ponit in officio nro cōceptiōis. s. Sānde mater saluatoris: magni vellus gedconis. rubz igne qui nō vris veri templū salomōnis. Sponia dei: stella maris: porta celi tu vocaris. mūdi sal;: seuitēris caput cedēs holosemis. Mare sicco calle transis. curr; mergēs pharaonis: inq; syō dñaris pulsus inde iebuleis. Assueri reg; sceptrū caput rāgēs s; gē tuū mori fecit laqatū aman sanctis iūmicū. Babylonis rex in p;rdam nō abduxit te captiuā: philistei nec golye es trāssixa pugione. Sicut suū sol nitorē nunq; pdit nec decore: pumi pat; sic tu labē nulla sentis nec fetore. Tu sol occasum nesciens: lunaq; semp rutilās. tu syd; lucē paries delicti nubes pfugās. Null; in te confidēs vnq; vidit infelices: vere tibi nā deuor; ē: necesse sit beatus. Ad te gnos clamātes: in hac valle lachrymātes: ad nuptias eternas fac venire triūphātes. Amen.

Hymn.
de conce
ptione

De eadem innocentissima cōceptiōe
Sermo. vi.

Aecdum erant
abyssi: et ego iam concepta eram
Prouerb. viij. Scdm Archidi
aconum in. c. nonne. xxxvij. dist.
abyssus dicit ab a quod est sine: z byssus qd
est genus lini candidissimi. quasi sine bysso
id est sine candore. Et ideo p abyssum recte
telligi potest peccatū: quod est sine candore
diuine gratie. immo esse censet cum magna
nigredine. Quapropter homini per peccatū
deturpato dicit Trenzū. iij. c. Denigrata
est sup carbonēs facies tua. Q; aut p abyssū

Sermo. VI. De cōceptiōe Marię

significet peccatū: testat David ps. xij. dum dicit. **A**bysus abyssum inuocat. **Q**uod exponit Gregorius dicens. i. vnu peccatū ad aliud trahit. In ista maris abyssio. i. in pfluuio originalis peccati submersi sunt omnes ab Adā pgeniti. De quibus spūaliter intelligi potest illud quod dicitur **Exo. xv.** Submersi sunt in mari rubro: abyssi operuerunt eos. descēderunt in pfundū quasi lapis. **I**stud tamē pfluuū remergere non potuit glōsiam dei genitricis. **U**nde de eius intemerata cōceptiōe dicere possumus illud **Exo. xv.** Stetit vnda fluens: cōgregati sūt abyssi in medio mari. **I**pa quoque beatissima virgo potest gloriari dicens illud **Eccl. xxiij.** Sicut celi circumi sola: et pfundū abyssi penetrant: tūc fluctibus maris abulauit. **D**icere etiā potest sba thematis nr̄i. **N**ecdū erāt abyssi. s. pctōz: et ego iā pcepta erā. s. in mēte diuina. **S**apienter em̄ architector volens pclarā aliqd atq; admirabile palaciū pstruere: diu p̄us in mēte sua p̄cipit illud atq; ipm erigat et ad esse pducatur. **D**eus ḡ qui oium artifex: oia pspiciēs. vt dicitur **Sap. i.** volēs filio suo templū ḡginēū fabricare: atq; domū sibi dignā construere: p̄us. i. ab eterno pordinauit illā p̄seruare a submersiōe originalis pcti. ne si in illo inficeret: maiestati sue incōgrua habitatiō redderet. **S**i em̄ p̄seruauit corp⁹ eiusdē ḡginis ab oi corruptione: vt dictū est s̄mone p̄cedētī. multo magis p̄seruauit eius aiām. que excellētius dicitur replū dei q̄ corp⁹. vñ **Amb.** in p̄mo libro de ḡginib⁹ ait. **N**a si corp⁹ ḡginis dei templū est: anim⁹ eius quid est: quasi dicat: multo digni⁹ templū. **A**d p̄dicta autē facit illud quod inquit seraphic⁹ cardinalis beatus **Bonauē.** in p̄mo s̄niaz. dis. j. dicens. **O**mnia que nūc sunt et quecūq; fuerunt a deo producta et pducunt vltiq; in finem mūdi fuerūt ab eterno in deo s̄m causatiuā potētā: et s̄m s̄litudinis p̄ntiā. que tamē habent ex tempore actualē existētā. **E**t ideo hoc respectu dei genitricis dici potest tūc cōcepta: et p consequēs ab originali vicio liberata. **Q**uia vt ait **Aug.** xiiij. de ciui. dei. c. xj. homo pctō suo nō potuit diuinū p̄turbare cōsiliū: quo ordinatū fuerat ab eterno beatā ḡginē sine macula cōcipi dextere. **D**e cui⁹ sanctissima cōceptiōe tres p̄sideratiōes faciem⁹.

Prima dicitur rōnabilitatis.

Secūda auctoritatis.

Tertia et vltima appellabit̄ exēplaritas.

Pars p̄ma huius sermonis que dicitur rānabilitatis.

Quod cōceptiōe p̄bati potest vltra p̄dicta q̄ beata virgo ab originali peccato fuit imūnis. **P**rima q̄ rō dicitur mediatoris. **Q**uicūq; etem est inter aliquos inimicitia p̄ recōciliatiōe nō puenit accipere tertiu: nisi ille sit offēsi amicus. multomin⁹ autē talis mediator debet eē particeps delicti: per quā participatiōe fit zīpe dolosus. **N**am inimici amicus inimicus est. arg. C. de inoffi. testamen. l. liberi. de quo per **Sal.** et **Lynū** in. l. si quis testib⁹. C. de testi. et per **Bar.** in. l. sciendū. §. si accusatio. ff. de lega. facit tex. et quod ibi notat glo. in. l. j. §. cum patron⁹. §. recte. ff. de offi. p̄fec. vrbis. **E**t ideo ei tanq; inimico nō crederet. ff. de testi. l. iij. §. j. **V**irgo itaq; que debebat mediare inter humanā naturā et xpm venturū: nō debebat esse rea et conscia delicti: alioquin eēt indigna recōciliatrix: dicente **Grego.** in moralib⁹. **C**um his q̄ displicet ad interpellādū mittit: irati iudicis anim⁹ ad iracundiam prouocatur. **M**issa est ergo virgo benedicta a patrib⁹ exilio dānatis tanq; digna recōciliatrix ad deū. que si non eēt digna penā mereret. arg. in. c. nihil. de elec. **S**ed qz non est repulsa: imo iratū deū placauit: dignissimā inuēta est: et per consequēs sine originali culpa. **X**ps ergo inter patrē et populū mediavit: virgo inter filiū et delinquentes. q̄ si ipsa peccasset: vbi esset spes nr̄a: vbi reclinatoriū capitis nostri? **S**i mater eēt rea: qd nob eēt seruus inutilib⁹? **D**esperare possem⁹ vbi ipsa singulari p̄uilegio puritatis nō fulgeret. **E**t hāc rōnē t̄git maḡ **Bartholome⁹** pisanus in li. beate ḡgis: fructu. vij. dicens. **M**aria fuit mediatrix inter nos et filiū. ḡ debuit carere om̄i illo q̄ erat discordia: alie nō fuisset bona mediatrix. **N**ec ille. **S**ecūda rō dicitur p̄fectiōis. **S**i em̄ ḡgo b̄ndicta ab originali pctō nō fuisset p̄seruata: xps nō fuisset p̄fectissim⁹ redēptor. vt p̄bat **Scot.** in. iij. di. iij. vbi dicit q̄ p̄fectissim⁹ mod⁹ placādi aliq̄ p̄ offēsa p̄hēda est p̄uenire ne offēdat. **I**sta ḡ cōsequētia i theologia ē suscipiēda. **X**ps fuit humani generis redēptor p̄fectissim⁹. dei em̄ p̄fecta sunt opa. **D**eut. xxxij. ḡ aliqd hūanū idiuuū fuit a pctō p̄seruati. et h̄ p̄bat sic. **P**erfectissim⁹ redēptor ē cui n̄ deficiat aliq̄s mod⁹ redimēdi. p̄ ei denotat integritatē. l. s̄bū p̄noctare. ff. de s̄. cū igit̄ sex mōis fiat redēptō. seq̄t q̄ oib⁹ his aliq̄e i hūano genere xps redēdit. **P**rim⁹ mod⁹ ē q̄ aliq̄s redimūt post lapsū in mortali pctō. **E**t hoc mō cōster redimunt̄ pctōres: et redempti fuerūt p̄imi parentes.

R

Rōe mediatoris

Rōe p̄fectionis

Sermo di redēptionis.

Nā eoz pccm̄ quo ad eos fuit actuale mor-
tale: vt ondit mgr̄ in .ij. di. xxx. c. viij. lz quo
ad nos dicat originale. **S**ecūd^o mod^o est q̄
quis redimūt post lapsum in originale. Et h̄
modo redimunt pueri z quicūq; aliq̄ q̄n̄ ba-
ptizant: si habebat solū originale pccm̄. **T**er-
tius modus est quo quis redimitur post la-
psum in peccatuz veniale. z hoc modo redi-
munt viri pfecti: qui subleuant post veniale
cōmissionē. **I**ntra illud puerb. xxiij. **S**epti-
es in die cadit iust^o z reurgit. qd̄ notat glo.
insti. de iusti. z in. in prin. z in aut. de nō ali.
aut per. re. ec. s. vt aut. **Q**uart^o mod^o ē quo
q̄s redimūt ne labat in pccm̄ mortale. vt cre-
dit de aplis post aduētuz spūsscti. **Q**uintus
modus est quo quis redimūt ne labat in pec-
catū veniale. vt qdā putat de sc̄to Joh̄e bap-
tista: ppter illud qd̄ canit eccl̄ia in officio ei⁹
dicēs. **N**e leui saltē maculare vitam fame-
posses. **Q**uis **A**ug. in libro. de natura z gr̄ia
oppositu tenere videat. **S**ext^o modus oim̄
alioz pfectissim^o est. quo quis pseruat ne la-
bat in originale peccatū. **A**um ergo hoc mo-
do de^o nullū aliū pseruauerit: igit̄ tenendū ē
q̄ ipam̄ benedictā matrē suā tali modo rede-
mit. **Q**uia em̄ beata virgo vt res singularis
mūdo donata est fili⁹ eius dicere potuit illd̄
quod notat in .l. ob res. ff. de pac. do. z in .l. le-
gē. C. de dona. s. rei quā dono legē dico quam
volo. **D**e hoc aut̄ pfectissimo mō redēptōis
tāgit **R**ich. in .ij. di. xix. ar. j. q. iij. dicens q̄
aliq̄s liberari a pena pōt̄ tripl̄r̄ intelligi. aut
eos a pena iā habita eripi: aut a reatu illi⁹ pe-
ne absolui: aut ab illo reatu pseruari. **D**ec il-
le. **Q**uo quidē mō fuit beata vgo ab origina-
li pctō liberata. **J**ō in psona vgis gl̄iose d̄r̄ i
officio pceptōis. **M**agnificat̄ aia mea dñm
Et exultauit spūs meus in deo salutari meo
Qui me pseruauit ab originali pctō. **E**t hoc
fundamētū ponit etiā **P**etr⁹ aureoli in tra-
ctatu de pcep. br̄e vgis. vbi cōcludit dicens.
Apparet q̄ q̄ hoc negat. s. beatā virginez
fuisse a filio pseruatā ab originali pctō: dero-
gat excellētie redēptōis. **D**ec ille. **H**oc etiā
argumētū facit magi⁹ **P**etr⁹ de candida in .ij.
sen. di. iij. **T**ertia rō d̄r̄ reportatōis. null⁹
em̄ d̄r̄ ex dolo suo lucrū reptare cui pena de-
betur. l. j. z. l. ne ex dolo. ff. de dolo. l. si legata-
rius. C. de lega. l. dubiū. C. de repudi. l. si sine.
C. ad vel. l. eos. l. si. C. de vsur. c. dictū est. xxx.
q. j. c. sedes. z. c. ex tenore. de rescp. z. c. ex litte-
ris. de dolo z p̄tu. z. c. de vxo. mili. l. ij. **S**ed
serpens mendaciorz artifer inuidia mor⁹ sua
calliditate seduxit humanū gen⁹ in muliere

hgite **E**ua: p quā oēs captiui facti sum⁹. **I**u-
tur oportuit aliā vginem destinari sanctā z
purā que nō vinceret a serpēte s̄z ipm̄ serpē-
tē suparet. iuxta illud **J**ob. xxvj. **P**rudētia
ei⁹ superbū percussit. **A**lioq̄n nō punito serpē-
te de hoc mēdacio. is alliceret itez ad malefa-
ciendū. quia facilitas venie incētūū prebet
delinquēdi. c. est iniusta. xxiij. q. iij. z ex de vi-
ta z ho. cle. c. vt clericoz. z de trāsla. pla. c. pe-
nul. vbi glo. **A**rgumētū etiā ad hoc in .l. ita
vulnerat⁹. ff. ad. l. aq̄i. z in .l. si quis. i. fi. C.
de fur. **S**i itaq; vgo p̄traxisset originale cul-
pā: z ipsa recepra fuisset: diabol⁹ ex dolo suo
lucrū reportasset. gr̄e. **Q**uarta rō d̄r̄ p̄cur-
sionis sic arguēdo. **D**uo pfecte p̄traria non
pōt̄ sil̄ cōcurrere z stare in eodez subiecto: vt
dicit **P**hs in .ij. perier. z. ij. topic. z notat in
in. l. si ancillā. ff. de vsu. p suo. **N**ō em̄ potest
aliquid eodē tpe esse pfecte albū z nigrū vi-
uum z mortuū: calidum z frigidū. **S**il̄ nec
aliquis pōt̄ esse eiūsdē rei dñs z seruus. **S**z
beata virgo a p̄ncipio sue p̄ductiois fuit do-
minatrix demonū. sicut p̄dictū fuerat p **D**a-
uid dño iesu xpo. **P**s. cx. dicentē. **V**irgam
p̄rutis tue emittet dñs ex syon dñare in me-
dio inimicōz tuoz. **E**rgo nō potuit eodē tē-
pore vel momēto esse serua eorū dē demonū
qd̄ fuisset si p originale pccm̄ eis subiecta fu-
isset. **Q**uinta rō d̄r̄ demōstratōis sic. **Q**ua-
lis ē effect⁹ talis demōstrat̄ fuisse sua causa.
fm̄ **P**hm̄ in .ij. ph̄sicoz. z auctorē i libro de
causis. **E**t ideo arguit **A**pl̄us ad **R**o. xj. di.
Si radix est sancta: trami sunt sancti. **H**ec
ille. **S**ed ram⁹ hui⁹ radici vginalis. s. xps
fuit sanctus. ergo zc. **S**icut em̄ ex ver⁹ non
nisi ver⁹: vt ait. **P**hs. j. prior. sic ex imacula-
ta vginē nō nisi imacula⁹ natus est. **S**e-
cūda ratio dicit figuratōis. **S**icut em̄ patuit
in smone p̄cedēti: p̄re vlti. gl̄iosa virgo ma-
ria figurata est per domū z templū qd̄ **S**a-
lomon edificauit deo. de quo habet. iij. **R**eg.
vj. **S**ed templū materiale dicit̄ sanctū: **I**n-
tra illud **P**s. x. **D**ñs in templo sc̄to suo. **E**r-
go z ipa mater dei fuit sancta: z nūq; macu-
lata. **U**n̄ de ipa d̄r̄ illud **A**ggei. ij. **M**agna
erit gloria dom⁹ istius nouissime pl⁹ q̄ p̄me
Et iō de ista domo diuisa. s. bñdicta vginē de
dauid **P**s. xcij. **D**omū tuā d̄cet sc̄tudo dñe
in lōgitudine d̄iez. **Q**d̄ nō essz ver⁹ si aliq̄n
fuisset pctō infecta. **S**il̄iter falsum esset illd̄
quod dicit̄. iij. **R**egū. vj. i figurā vginis. s.
Nihil erat in templo qd̄ nō auro tegetet. i.
charitate vestiret. **F**alsum esset etiam illud
quod in eodē. c. scriptū est. s. **M**alleus z te-

Libera-
ria pena
fit tripl̄r̄

Rōe re-
portatio-
nis

Rōe cō-
cursiōis

Rōne de
monstra-
tionis.

Rōne fi-
guratio-
nis.

Sermo. vi. De cōceptiōe Marie

cur? et omne ferramentū nō sunt audita i domo
dñi cū edificaret. Nō ḡ malleo pcti original
vel securi aut alio ferramēto pcti actual fuit
bñdicta ḡgo p̄cussa v̄l vulnerata. Dec igit̄ ē
illa dom⁹ de qua sapiēs Salomon loquens
dicit p̄verb. ix. Sapia edificauit sibi domū
et exidit colūnas septē. qz ḡlosam ḡginē su
per septē colūnas septē donoꝝ spūssacti fun
dauit. Ap̄prop̄te ipa ḡgine canit in officio
ceptiōis. Dec ē dom⁹ dñi firmis edificata
bñ fundata ē sup firmā petrā. Et iō de hāc
arissima ac sc̄rissima dei m̄se dici p̄ illud ps.
cxj. S̄cia et diuinit̄ in domo ei⁹. s. filij dei: et iu
sticia ei⁹ manet in seculū seculi. Nos igit̄ pu
ritatis ḡgine zelatores dicam⁹ dño nostro
iesu xpo illud ps. xxv. Dñe dilexi decorem
domus tue: et locum habitatiōis gl̄ie tue. Et
etiā illud ps. lxiij. Replebimur in bonis
domus tue: sanctū est templū tuū mirabile
in equitate. De hac ḡqz domo purissima in
quit deus p̄ figurā. ij. Regū. ix. Ego elegi
sc̄rificauit domū istā: eruntqz oculi mei et cor
meū ibi cūctis dieb⁹. **S**eptima rō d̄r me
dicatiōis sic arguēdo. Inquit Cōstantinus
africanus in p̄ma p̄actice pantegni de regi
mine sanitatis. c. de disputatiōe regendorū
sanorū. Intentiō medicorū nō est nisi de sani
tate custodiēda: s̄m Salienū in initio sui li
bri de diūsa int̄tōe medicorū: q̄ ait. Medico
rū int̄tō ac volūtas nō est nisi i sanitare re
gēda. Monstrauit em̄ q̄ vltimūditas medi
cine nihil sit aliū q̄ sanitas custodiā. Anri
qui em̄ dixerūt q̄ meli⁹ est custodiēre sanitatē
q̄ morbis repuḡre. qz sanitas in sanis rep̄t
ab infirmis ḡo ē absens. Et meli⁹ est r̄ inuē
tam custodiēre q̄ nō inuēta querere. Sani
tatis em̄ custodiā prior est q̄ infirmitatis cu
ratio. qm̄ homo naturalit̄ est san⁹: et sanitas
est t̄per amētū corp̄is. Dec ille. Quib⁹ p̄sup
positis sic infer̄. Eps tāqz bon⁹ medic⁹ venit
in mūdū ad p̄curādū hoīm salutē. et ideo sa
maritan⁹ vulnera originalis et actualis pcti
curās appellat a magro sniaz i p̄ncipio qrti
li. S̄z boni medici triplici v̄runt medicina
s̄m p̄m. ij. et̄. s. p̄suatiua: p̄suatiua et cura
tiua. Quaz excellentior est p̄suatiua. s. ipe
d̄re ne q̄s in infirmitatē labat. vt. s. patuit.
ḡ debuit m̄ri sue hāc medicinā exhibere: eam
p̄suado ne caderet in infirmitatē pcti origi
nalis. quod quidez facere potuit. qz quicq̄
p̄t deus ab aliquo remouere: p̄t etiā illud
infundi p̄hibere. qz facili⁹ qd̄ suspēdit̄ siue p̄
seruat q̄ inductū tollat. l. patre furioso. ff. de
p̄is q̄ sur sui v̄l ali. in. r̄l̄ti. de re. diui. s. apū

Sed peccatū originale multipliciter p̄t re
moueri: maxime per baptis̄m fluminis aut
flāminis vel sanguis. vt declarat m̄gr i. iij.
di. iij. et p̄ suā grām remittit̄. iuxta illud ad
Ro. ij. Iustificati grat̄ p̄ gratiā ip̄i. Ergo
etiā potuit p̄hibere ne in m̄se sua bñdicta in
funderet. qd̄ et fecit. et sic illi digniorē exhibu
it medicinā salutis. Octaua rō dicit locatio
nis. Locus em̄ debet esse p̄portioat⁹ locato:
vt ait p̄hs et cōmētor in. ij. de anima. r. iij.
p̄hsicoz. facit ad hoc illud quod inq̄t glo. in
c. dñdū. de deci. di. Qualia sunt p̄dicata ta
lia uenit esse subiecta. Sed ḡgo ḡlosa fuit
habitatio filij dei. Un̄ ipa inquit Ec̄i. xxiij
Et qui creauit me requieuit in tabernaculo
meo. Ergo debuit esse p̄portioata ip̄i habi
tatori. qui fuit sine vlla peccati macula. Pu
rissimo ergo filio non debuit esse mater nisi
purissima. dec decuit dei sapiētā sordidatū
ac peccato cōtaminatū sibi habitaculū depu
tare. Quia vt d̄r Sap. j. In malinōlā ani
mā nō intrabit sapiētia: neqz habitabit in cor
pore subdito peccatis. Si igit̄ beata ḡgo fu
isset originali pcto deturpata nō fuisset cōue
niens habitaculū filij dei. D̄r vt ait Ap̄lus
ij. ad Thō. vj. Nō est p̄ctio xpi ad belial.
Ergo indubitater est tenendū q̄ imaculata
fuit et om̄i puritate repletissima. et ad hoc ad
duci p̄t illud qd̄ d̄r Sop. viij. s. Generosi
tate illius glorificat cōtuberniū om̄ipotētis
dei. Quod exponit Fran. de may. in smone
de cōceptiōe ḡginis dicens q̄ licet eius nobili
tas fuerit a regib⁹ deriuata: tamē ex diuina
rū personaz affinitate fuit summe glorifica
ta. Et quo arguit consequēs fuisse vt sine v̄l
la peccati p̄ragiōe p̄cipet illa: ex q̄ oriri debe
bat innocentia et iusticia. et hoc est qd̄ p̄ figu
ram dicit. Ezechielis. xliij. s. Gloria dei isrl̄
egrediet̄ p̄ viā orientālē. i. per beatā virginē
et terra. i. caro ip̄i resplendebit maiestate ei⁹
sc̄z xpi: id est per gratiā ei⁹ ḡgo benedicta ful
gebit iusticia originali. Et hoc vt digna essz
habitatio filij dei. Quis em̄ sapiēs rē valde
p̄ciosam in luto vel in imūdo loco collocaret
Quis magnific⁹ dñs leprosz sibi sponfam
eligeret: aut imūdā domū p̄ suo habitaculo
deputaret: p̄fecto talis d̄ca possz stultus ait
em̄ glo. i. s. certū. insti. qd̄ cū eo. nora quem
esse stultū si eligat malū cū posset eligere bo
nū. vt i. aut. q̄b⁹ mo. na. ef. sui. s. j. Quis etiā
rōis capax i lecto fetido i imūdicijz p̄ leno
iacere pot̄ ass̄t̄ret q̄ i stratu mūdissimo et
ab oib⁹ imūdicijz elōgato. nō ei p̄sumit̄ car
nē suā odio h̄re. vt inq̄t glo. in rubrica. ff. in

Rōnelo
cationis

Rōme
dicatiōis

Ratōne
destinati
onis.

ius vo. vt eār. Beata igit̄ hōgo maria q̄ thala
mus diuie fuit glie nō fuit aliqua pcti sorde
polluta. **N**ona ratio d̄r destinatiōis: quā
ponūt q̄dā dicen. q̄ res destinata ad certū lo
cū vel finē censet: ad eundē locū vel finē actu
existere. cle. ne romāi. de elec. l. ex facto. §. re
rū. ff. de here. isti. vñ d̄r q̄ idē iur̄ est de vesti
mēto qd̄ ēi fieri: qd̄ ē de vestimēto qd̄ est i fa
cto. l. vel vestimēto. ff. de au. 7 ar. le. **S**3 bea
ta hōgo aū secula fuit destinata 7 deputata vt
eēt m̄r dei scrissima. §. 7c. **N**ec obstat si q̄s di
ceret q̄ p̄dicta itelligunt̄ de his q̄ sūt i primo
fieri. qz r̄ndet q̄ talis sp̄ fuit br̄a hōgo respectu
dei. cui inq̄r p̄pha ps̄. lxxxix. **M**ille anni aū
oculos tuos sicut dies hesternā q̄ p̄terijt. im
mo ei oia futura sunt p̄ntia: vt patebit. j. ser
mone vlti. **E**t facit ad p̄dicta illud quod no
tāt d̄ct̄ in. l. q̄siti. §. illud fortasse. ff. de le. ij.
s3 q̄ q̄n potētia ē de facili reducibil̄ ad actū:
iudicat̄ de ea vt de actu. **D**ecima rō d̄r affir
matiois: q̄ p̄t colligi ex d̄ictis br̄i p̄ris fris
Joh̄is de capistrano in sermone de cōceptiōe
hōginis: vbi cludit eā fuisse p̄seruatā ab ori
ginali. **E**t subdit q̄ q̄dā saracen⁹ fili⁹ cuius
dā reg⁹ vltimarinī 7 nepos soldanī b̄ affir
mauit existēs Rome in domo d̄ni cardina
lis p̄nestini sic arguēs. **O**m̄e edificū habēs
fundamētuz defectuosum facit defectuosum
quod sup̄edificat̄. facit. c. cum paul⁹. 7. c. p̄n
cipatus. 7. c. fert. cum. §. seq̄nti. j. q. j. ergo si
mater xp̄i fuisset defectuosa: diceret xp̄us ha
buisset fundamentū defectuosum 7 incōgruū
7c. **I**tē plus dilexit de⁹ matrē suā 7 circa eaz
plura fecit q̄ pater me⁹ circa me. s3 p̄ me⁹ fe
cit me liber⁹ q̄tū potuit in d̄s mee natiuita
tis. ergo 7c. **D**ec ille.

Pars secūda hui⁹ sermonis que dicitur
auctoritatis.

Hactozitanb; quoq; p̄dicta cōclu
sio roborat̄. et p̄mo Salomonis
puer̄. vlt. de muliere forti. p̄ quā
intelligit̄ hōgo b̄ndicta. inq̄r. **N**ō
extinguet̄ lucerna eius in nocte. i. in peccato
sequit̄. nō timebit a frigore niuis. qz frigus
peccati eius animā nō penetravit. **E**t ibidez
itez ait. **S**yssus 7 purpura indumētū eius:
quia habuit semp candorē puritatis 7 inno
centie. **E**t itez ibidez dicit. **F**ortitudo 7 decoz
indumētū eius. qd̄ vez nō eēt si in cōceptiōe
sua circūdata fuisset fragilitate 7 turpitudi
ne originalis peccati. **I**tē **E**zechiel. xliij. d̄r
de porta quā vidit p̄pheta in sp̄u. p̄ quā s̄m
om̄es intelligit̄ beata virgo maria. **P**orta
hec clausa erit 7 nō aperiet̄. quod verum nō

esset si p̄ peccatū fuisset aliquādo apta. **D**e
inde subdit. **E**t vir nō trāsibit p̄ eam. **T**ur
pius aūt fuisset si diabolus p̄ pctm̄ transfis̄
p̄ illā. **E**t ideo sanct⁹ **M**axim⁹ in quodā ser
mone sup̄ hac ratiōe funditus ait. **H**ec que
fuit admirabilis dei thalam⁹: celeste templū
tabernaculū glorie: de quo speciosus prodijt
sponsus: lux gentiū: spes fideiū. cōdeceter 7
cōgrue nulla macula originali cōtaminata
ē. **H**egori⁹ quoq; sup̄ **S**en. inq̄r. **Q**uāntis
beata virgo fuerit cōcepta de p̄pagatiōe car
nis peccati: tamē ip̄a concepta fuit sine origi
nali. **E**t iterū in salutatiōe hōginis ait. **S**al
ue sancta parens om̄i p̄ozus labe carēs 7c.
Et **A**mbrosius in quodā sermone de p̄petua
hōginitate matris dei dicit. **A**nima **M**arie
nō fuit a casu eleuata sed p̄seruata. als nō fu
isset virgo sed peccato corrupta. **E**t **O**uge
nes sup̄ **L**an. inq̄r. **O** vos omnes virgines
7 cerere sancte mulieres cōuenire vos volo a
sinistris: 7 mariā matrē d̄ni mei virginē he
breā a dextris meis constituo. **O**m̄es vos
maculā habetis originalis culpe desup̄ asper
sam p̄ totū. sed nō maria. **D**ec ille. **I**sta autē
gloriosa virgo ab omni labe imaculata fuit
figurata per columbā albam 7 mundissimā
que de archa **N**oe egredit̄ atq; nihil fedita
tis tangēs: cū ramo virētis oliue est reuersa
vt habet̄ **S**en. viij. c. **N**ō fuit in signū victo
rie. **I**deo nō debet coru⁹ p̄tra eā erocitare: licz
eo mortuoz corpoz putredie fedato ip̄a pu
rissima colūba i nullo penit⁹ fuerit maculata
Ad cui⁹ intemperate atq; colūbine hōginis re
uerendā cōceptiōem debet vñ quēq; induce
re ip̄ius hōginis deuotio. q̄n etiā nulla ratio
esset ad p̄bandū eam sine macula conceptā:
cum hoc p̄uilegiū possit sibi dari sine pecca
to. vt dicit **P**etrus de candia in. ij. siniarum
di. ij. **H**anc q̄z sentētia de imaculata conce
ptione hōginis pbamus per d̄ictū beati **D**ie
ronymi in f̄mone ad **E**ustochiū d̄ictis. **N**i
hil est candoris: nihil est splēdor̄: nihil ē nu
minis: quod nō resplēdeat in virgine gl̄iosa
Et ibidez etiā dicit. **Q**uicq̄d in maria gestū
est: totū puritas: totū veritas: totūq; gratia
fuit. 7 itez. **Q**uicquid humanis dici potest
hōbis minus est a laude hōginis. que oia falsa
eēt si in br̄a hōgine original̄ iusticia atq; ino
cētia nō radiass̄: ei q; hac laudē dare nō pos
sem⁹ q̄ ab ois pcti macula imunis fuit. **I**bi
dem etiā **D**iero. addit. **Q**uicq̄d maledictio
nis infusum est p̄ eā: totū abstulit b̄ndictio
marie. incōgruū ḡ fuisset vt illa q̄ a nob̄ ma
ledictionē original̄ peccati auferre debebat et

Rōne af
firmatio
nis

J

Diero.

Sermo. VI. De cōceptiōe Marię

dem maledictiōi subiaceret. Ideo idē Hieronymus subdit. Igitur quod natura non habuit usus nesciuit: ignorauit ratio: mēs nō capit humana: pauet celum: stupet terra: creatura omnis etiā celestis mirat. Hoc totū est quod per Gabrielē Marię diuinitus nūciatur. Et iterū in eodē sermone ait. Sancti in canticis de Mariā. Hortus conclusus: fons signatus emissiones tue paradysus. Hortus deliciaz in quo sunt plurimū uersa floz genera todo ramēta uirtutū. sicq; signatus ut nesciat uolari neq; corrumpi ullis insidijs fraudibus uel diaboli. fons itaq; signatus sigillo totius trinitatis. Et in sermone annūciatiōis idē inq; beate virginis. Quid dicā paup ingenio cū de te quicquid dixerō min⁹ pfecto sit q; tua dignitas meret. Et Aug⁹. in sermone de natiuitate virginis dicit. Magnifica illū o uirgo beatissima q; te ab omni peccato sup omēs homines pseruauit. Quis em̄ dicere poterit. si ne peccato sum natus: aut mūdus sum ab omni iniquitate dicere audebit: nisi illa uirgo prouidentissima animatū templi dei excelsi: quaz deus sic elegit et p̄legit ante mūdi cōstitutio nem: ut sancta et imaculata dei mater esset et filia ab eterno pseruata incorrupta ab omni labe pcti. Et in alio sermone itē dicit. Summa dei sapiētia nullā in massa humani generis inuenit uia: p quā ut disposuit in mūdū ueniēs et subueniret luctuose p̄ditōi: donec ad illā de qua loqimur uirginē uerū est. Sz hec mor ut in mūdū per humani generis lūneā uenit: tanta omnis boni uirtute pfectere splenduit ut eā dei sapiētia ueridice iudicaret idoneā. ut p ipam in hoīem ueniens non tū reatū p̄mor parētū: sed etiā toti⁹ mūdi peccata deleret. hec ille. Et q̄bus sbis possimus arguere beatā uirginē sine peccato fuisse cōceptā sic inferēdo: ut inq; Dugo de sancto uic. in libro de sacramētis. quē refert Alexāder de ales in. iij. sen. di. ix. ar. vlti. q. j. Illa pars nature sub peccato esse nō debuit p quā ipsa humana natura a peccato liberāda fuit. Et c. D. si forte aliq; dicat q; Aug⁹. tenuit cōtrariū. in lib. x. sup. Sen. ad litterā dicens. Caro ade et abrahę habebat uulnus p̄uaricatiōis in lege mēbrozū: que p omnē ppagata carnē transcurrit usq; ad corpus marie. q̄a et ipm eodē modo conceptū et exortū est. Respondeo q; illa dictio usq; ibi stat exclusiue. sic em̄ accipit quādo alis prauus resultat intellect⁹: ut inquit Bar. in. l. patron⁹. S. sempronio. ff. de leg. iij. Hoc autē esset in casu nostro. ut patere potest ex p̄cedentib;.

Aug⁹.

Argum̄
ta cōtra.

stat dū dicit q; et ipz eodē modo pceptū et exortū est. q; p illa s̄ba nō dicit q; pcepta sit in peccato originali. Nā loquit copulatiue dicens pceptū et exortū est. Nullus autē negat eam exortā et natā esse sanctā et sine peccato. Dicendū est ergo q; loquit solum de corpore uirginis quod affirmat cōceptū et exortū cū naturali inclinatione ad malū: que dicit lex mēbrozū. ut patet ex dictis Apli ad Romanos. vij. et fm Aug⁹. habuisset rebellādi aduersus spiritū pronitātē: nisi fuisset per spiritū sancti gratiā sanctificatū. Uel respōderi potest: q; quādo dicta doctorū sunt varia: tenēda est illa opinio que pluries reperit. quia s̄ba geminata magis operant. l. balista. ff. ad trebel. Barto. in. l. queadmodū. ff. de agri. et cen. et nota in. l. pacta nouissima. C. de pact. Dato igit sed nō p̄cesso q; in p̄dicta autoritate Aug⁹. intelligeret illā dictionē usq; inclu siue. tamē cū in plurib; alijs locis expresse tenuerit p̄trariū: ab em̄ illud tenere. quia q̄ dicitū alicui⁹ doctoris est dubiū in vno loco et in alio est clarū: magis est standū clarū. Ad quod facit quod uoluit Bar. in. l. p̄uilegia. C. de sa. san. ec. ubi ait q; quādo aliqd est dubium de iure ciuili: et clarū de iure canonico: standū est decisiōi iuris canonici: etiā in praeto cesaris. qd est notabile: cū alis in foro ciuili standū sit decisiōi iuris ciuilis: et in iure poli decisiōi iuris canonici. ut inq; glo. i. S. hac ten⁹. in sti. de gradi. Uel p̄ dari r̄sio quā de di. s. ser. iij. pre. ij. in r̄sioe ad scdm argumētū. l. specialitat⁹. Sancta q; mater ecclia in officio uisitatiōis beate uirginis dicit. Tante laudes uirginis humana lingua expm̄re nō sufficit: nec etiā sancti et iusti illā in cui⁹ ille quē celi cape nō poterāt seculit aulauirginali: dignis laudū p̄conijs ad plenū efferre potuerūt. Et in missa eiusdē matris dei iterū canit. Sancta et imaculata uirginitas q̄bus te laudib; efferā nescio. Et itē dicit. Felix nā q; es sacra uirgo maria et oī laude dignissima. D. aut est oī laude dignissimū nulla ignominia est afficiēdū. nec illi est laus innocētie originalis denegāda. Si q; iuxta ecclie testi moniū tāta est intacte uirginitas: ut sbis expm̄i nō possit. vñ Petri⁹ comestor inq; ipi beate uirginis. Si fieri posset q; arene puluis et unde: Undaz gutte: rose: gēme: lilia: flamma. Ethera: celicole: nix: grādo: sexus uterq; Ueroz penne: volucz: pecudū gen⁹ oē. Siluaz rami: frōdes: auū q; p̄ne. Ros: gmen: stelle pisces āgues et ariste. lapides mōtes: ualles: fra: p̄aocēf. liguā cūctā forēt mimēde

is

Petri⁹
comestor

Ratões
Fran. de
mayro.

promere possent. **Q**ue sis vel quāta sgo re-
gina **M**aria. **Q**ue tua sit pietas: nec littera
nec dabit etas. **P**rofecto nō paz errare qui-
cūq; illā originali macula deturpatā fuisse ar-
bitrat. **U**t em̄ pbat **frā. de may. i. ij. dil. ij.**
Si m̄ dñi p̄xisset pctm̄ originale p̄ q̄stūcūq;
tps vel p̄viciū instās: peius ei fuisset q̄ si fu-
isset eternaliter dānata q̄stū ad penā dānni
z sensus. **Q**ui plura argumēta p̄trāleo cau-
sa breuitatis. **V**idē q̄q; multiplicat pbat ip-
sam beatā virginē sine originali peccato fuisse
conceptā. **I**nter alia aut sic dicit. **P**rimile-
gia noui testamēti excedūt vetusta: s̄m̄ doctri-
nā **Pauli ad Ro. v. c.** **V**i autē fuit vna mu-
lier sine peccato in statu inocētie. **I**tem sicut
xp̄us cōparat ad **Adam** s̄m̄ humanitatē. **i.**
ad **Ahoz. xv.** sic m̄ dñi ad **Euam** in ratione
excedētis simplr̄ q̄stū ad omnē inocētiā. **e**
go zc. **I**re nō decuit aliquē filiū matrē suam
odio h̄re: cū diuinū p̄ceptū sit ad oppositū.
Si aut virgo contraxisset peccatū originale
tunc ita eius filiū eam odio habuisset: vt sen-
tentētiā dānatiōis p̄tra eā tulisset. **g** zc. **I**re
debet nos attribuere matrī xp̄i preconia lau-
dis q̄ nō sunt cōtra fidē: vt patet in ei⁹ sancti-
ficatiōe p̄firmatiōe z resurrectiōe: que non
sunt nisi pie credita. **E**rgo z eodē mō tenen-
dū est de ei⁹ p̄seruatiōe: lz nō habeat expresse
i sacra sc̄ptura. **I**n eadē etiā distinctiōe inq̄r
p̄dicat⁹ doctor. **I**sta p̄seruatiōe mater dñi fuit
magis redempta q̄ aliq̄s aliū. q̄a efficiat⁹
redimūt z a seruitute liberat ille qui puenit:
ne vnq̄ seruiat: q̄ qui post seruitutē eripit.
vt patet in dño vnū suū manumittēte: z al-
teri anteq̄ nascat libertatē p̄cedēte. **I**re intē-
sius emit illd̄ q̄d an̄ suū ortū acq̄rit ne i alie-
num dominiū cadat: q̄ quod post talē casū
recupat. **M**aior q̄q; liberatio dicit fieri illi
qui min⁹ seruit: z maxima illi q̄ nunq̄ seruit
g zc. **N**ā si turci cepissent aliquā xp̄ianorū
ciuitatē z **Constantinopolim**: z oēs puellas q̄
ibi nascerent venderēt p̄ certo precio. putap-
centū aureis: atq; eas emētū seruas faceret
Aliquis aut potens xp̄ian⁹ exburfaret mille
aureos p̄ vna puella vendēda vt nō efficiat
serua lz libera remaneat patri suo. p̄fecto di-
ceret redemisse liberalissime ipam puellam.
Et sicut dicit p̄t in p̄posito nro de redēptiōe
brē s̄gis. **S**equit̄ aut p̄dicat⁹ doct. xbi. s. di-
cēs. **I**re melior est positio grē q̄ ablatō culpe
Et q̄b; oib; cōcludit q̄ festū p̄ceptiōis ē reue-
rēdū z celebrādū. **M**gr̄ q̄z **Paul⁹ de Lu-**
ca in q̄dā excellētissimo s̄mone pbat immacula-
tā s̄ginis p̄ceptōz decē medijs. z iter alia dē

Paulus
de Luca

Bea virgo nō fuit resoluta in puluerē: q̄ nec
corrupta p̄ originalē culpā. nā p̄stat q̄ taber-
naculo xp̄i pl⁹ derogat pcti corruptio q̄ i pul-
uerē resolutio. hec ille. **Q**ui argumētū meli⁹
explicabit s̄mone seq̄nti p̄e. **i.** fundamento
iij. **N**icola⁹ q̄z de **lyra** sup̄ primā eplam ad
Theo. c. iij. ait. **O**mēs descendētes ab adā
p̄ter xp̄m z matrē eius incurrūt originale pec-
catū. **D**e ipa etiā s̄gine inq̄r **Alan⁹** i anti-
claudiano dicēs. **D**ec est stella maris: vite via
porta salutis: **R**egula iusticie: limes pietat⁹
origo **V**irtut⁹: venie mater: thalamus q̄z pu-
dor⁹: **H**ort⁹ cōdul⁹: fons cōsignat⁹: oliua
Fructificas: cedrus redolēs: paradisus ame-
nus. **V**irgula pigmenti: vinaria cella: liq̄re
Predita diuino: nectar celeste p̄pinans. **N**e-
scia spineti: flores rosa: nescia culpe. **S**ol ra-
diās: expers limi: lux nubila pellens. **S**pes
miser⁹: medicina reis: tutela bris. **P**rosc̄ptis
redit⁹: errati semita: cec⁹ **L**umē: dicit⁹ req̄es
p̄nsario fessis. **B**erūs etiā **Basil⁹** i ser. an-
nūciatōis ait. **Q**uid dulci⁹ frēs charissimi:
q̄d iocūdus: q̄d salubr⁹: q̄d felici⁹ q̄z de brā
s̄gine loq̄: de s̄gine cogitare: de s̄gine p̄dicare
z ipam i oib; seq̄ z imitari. **D**ec ē redēptio
nra: sal⁹: vita: spes: p̄siliū: refugiu z auxiliū
nrm. **D**ec ē q̄ fuit i vtero mris absq; originali
pctō p̄cepta z gnata: ab oi maritali vicio se-
gregata: oi etiā veniali pctō puata: z i cūctis
actib; z morib; suis sp̄sscti grā plena z fecū-
da. **N**ō ḡ diffidas o pctōz lz i cūctis mariā se-
q̄re z ipaz inoca. aspice celū: z sic stellas nūe-
rare nō poteris: sic nec marie s̄rutes. **A**spice
tū celū: z videbis mariā seraphicā: sup̄ quā
dñs voluit sedere. **A**spice celū z videbis ma-
riā cherubicā: quā dñs voluit s̄rutib; z me-
ritis sup̄ oēs creaturas fulgere. **A**spice celū:
z videbis mariā angelicā: quam dñs voluit
cūctis subuenire. **D**ec ille. **Q**ui etiā inquit
O maria tu cādor⁹ z decoris forma: cui i ter-
ris nō est eq̄lis nec i celi ianua. **S**c̄ Ber. sup̄
Missus ē dr. **N**ō p̄ se sola trinitas i sola et
cū sola s̄gine voluit opari: soli datū est nosse
cui soli datū ē expiri. hec ille. **S**i ḡb; felicit⁹
sime s̄ginis grē p̄ mltitudine z magnitudine
ab hūana itelligētia cognosci nō p̄nt: q̄s illi
originalis iusticie gratiam putabit defuisse.
Sc̄tus q̄z **Dylari⁹** in q̄dā s̄mōe ait. **D** s̄go
bndicta sup̄ oēs feminas: que angelos vnq;
puritate: q̄ oēs sc̄tōs supas pietate. **E**t brūs
Lyprian⁹ in vno s̄mone dicit. **D** s̄go iusta z
omi iusticia plenissima: cui⁹ cōceptio singla-
ris. **O**rigenes etiā in q̄dā omelia de ipa bea-
tissima s̄gine loquēs ait. **Q**ue neq; serpētis

Lyra

Alanus

Basil⁹

Berū.

Dylari⁹

Lyprian⁹

Duge.

Sermo. VI. De cōceptiōe Marie

psuasiōe decepta: nec ei⁹ venenosis afflatib⁹
est infecta. Et bñs Ansel. in ser. cōcep. beate
gignis dr. Hodie concepta est stella celi: ho-
die concepta est palma virtutū: hodie concepta est
ianua celoz. Que oīa falsa cōt si hōgo glō-
sa a vicio fuisset supata: et ppter pctm ei fuisset
celi ianua clausa.

Pars tertia hui⁹ s̄mōis q̄ dr̄ exēplaritatē

M **M** **M** **M**
Ultis exēplis et similitudinib⁹ ma-
rie innocētia declarat. de quib⁹ tra-
ctat bñs frater Michael de car-
chano in suo q̄dragesimali de pe-
nitētia ser. vij. pre vlti. De quib⁹ aliq̄ refere-

mus sequēdo doctrinā q̄ ponit in. l. ij. s. vi/
deam⁹ ergo. ff. de col. bo. i. dicim⁹ exemplo vt
res manifestior fiat. que sn̄ia etiā habet in. s.
alte autē. insti. de acc. et nota in. l. vt r̄sum.
C. de trāsac. dicā q̄ illud qd̄ habet in. l. i. p̄n.
ff. de p̄scrip. s. i. ne res exēplo careat: paucis
agā. Licet autē vni⁹ exēplū sufficiat. l. ita vul-
nerat⁹. ad fi. ff. ad. l. a qui. tamē ad maiorē
gignis innocētia declaratiōz saltem quattuor
aut q̄nqz naturalia exēpla cū trib⁹ miraculū

Primū
libnētia. **S**icut em̄ solares radij sup lu-
tū descēdēs ab illo deturpari nō p̄nt: s̄z ip̄m
poti⁹ illuminare noscunt. sic et aīa beate gignis
sup lutū humane nature descēdēs a fece
originali culpe sordidata nō fuit: s̄z totā poti⁹
us humanā naturā illustravit. **I**n officio
conceptiōis canit. **S**icut solaris radi⁹ corru-
ptiōis nesci⁹ intrasti matris viscera o glōsa
dñā. **S**icut etiā aīa i viscerib⁹ terre nō cor-
rumpit s̄z magis pficit: sic bñdicta hōgo in ma-
tris viscerib⁹ corrupta nō est vlla macula s̄z
poti⁹ a sp̄sc̄to sc̄tificata. **R**amus q̄z a bo-
na arboze pueniēs in mala arboze insert⁹ nō
inficit ab ea sed poti⁹ illi p̄fectionē tribuit: sic
aīa glōse gignis a deo pueniēs inserta i cor-
pus etiā de semie infecto ppagatū maculata
nō fuit: s̄z ip̄m poti⁹ multimoda p̄fectiōe re-
pleuit. Nos q̄z addere possum⁹ exēplū sa-
lamadrē: q̄ in igne pmanet et p illū transit: et
tñ nō cōburit: nec calor⁹ ardore sentit. sic ite-
merata mater dei i lūbis parētū igne pcti ar-
dentū pmāsit et p illos trāsijt: et tñ illi⁹ pcti
ardore in se nō recepit. **A**liā q̄z similitudinē
ponit Fran. de may. in s̄mone de conceptiōe vir-
ginis dicēs. **S**icut aer genit⁹ in instāti quo
gignit a sole illuminat: ita aīa gignis illumi-
nata fuit a sole iusticie in instāti conceptiōis.

Secūm
Et q̄z puritas et innocētia in ferculo Salo-
monis declarat. de q̄ Lañ. ij. dr. Ferculū fecit
sibi rex salomō de lignis libani: colūnas eius
fecit argēteas: reclinatoriū aureū: ascensum

Tertiū
purpureū medīa charitate stravit. **M**ira-
culoso etiā exēplo marie cōceptiō venerat
Nā cū in ciuitate aqlana reuerēd⁹ pater fra-
ter Bernardin⁹ feltrin⁹ ordis nr̄i pdicasset
atqz ppl̄m hortat⁹ fuisset: vt in om̄i tribula-
tiōe sua beatā gignē deprecet vt eū liberaret
ad reuerētiā sue immaculate conceptiōis. qdā
mulier finita pdicatiōe ad domū reuerfa iue-
nit puez suū cū gladio in manu sua. **E**ū autē
mater exclamarer timens ne aliqd̄ sibi mali
faceret: ille cepit cū gladio aufugere. **C**um q̄
curreret: gladiū ad pect⁹ casu posuit et super
eū cecidit. qd̄ vidēs m̄ ei⁹ statim eleuauit m̄
tē ad bñssimā gignē mariā rogans eā vt ad
reuerētiā sue purissime conceptiōis filiū suū
a tāto piculo defensaret. **M**irabile dictū: cū
gladi⁹ oēs p̄anos dicti pueri p̄trāsisset: atqz
vsqz ad carnē nudā puenisset statim se reser-
xit ac si eēt cera mollis: et in nullo puez lesit.

M **M** **M** **M**
In ciuitate q̄z parisiēsi vt refert Fran. de
may. in ser. de conceptiōe gignis: qdā magi in
theologia cū deberet in conceptiōis die s̄moci-
nari: et veller in mane pdicare q̄ concepta fuit
i pctō originali: in nocte sibi studētī appuit
turba sc̄toz doctoz parit⁹ et angeloz: et sedes
parata est sup quā sedit nobilis regina: que
misit p illo m̄gro dicēs. **O** magi qd̄ ego vni⁹
tibi feci: q̄z h̄ mane vis h̄ meū honorē pdica-
re: et iussit eū flagellari. **Q**uo facto genufle-
xus veniā postulabat. **T**ūc bñs hōgo dixit an-
gelo Gabrieli. **V**ade et doce hūc sermonem
quē mane faciat vniuersitati parisiēsi. **L**ui
gabriel ait. **A**peri os tuū et implebo illd̄. **S**ta-
tim igit magi sensit in corde suo sermonē pul-
cherrimū: in quo demonstrabat q̄ regina celi
concepta fuit sine pctō originali. et illū pdicauit
p̄plo parisiēsi mane sequētī. **A**liud q̄z mi-
rabile accidit patri cuiusdā fratris nr̄i. s. fris
Alemētis de clavis: q̄ eūdo ad festū conceptiōis
celebrādū: equo i p̄cipitiū molēdini cadēte:
ip̄e mirabiliter eolumis euasit cū filio ad du-
men. cū tñ p magnitudine casus sella p me-
diū scissa eēt in duas pres. **E**t ideo om̄s lau-
dem⁹ ip̄am bñdictā gignē cū deuota m̄liere
dicēte dño nr̄o iesu xp̄o illud Lu. xj. **B**eat⁹
venter q̄ te portauit. **V**ere bñs venter q̄ ne-
scit maculā: vter⁹ puritatis: vter⁹ innocen-
tie: hor⁹ om̄i suauitate repletissim⁹: domus
dei sc̄tā: replū manu dei factū: archa salutis:
archa federis iter dñi et hoies: vbi reconditū
est māna suauissimū. tabernaculū ornatis-
simū: in quo oēs mūdi thesauri. ciuitas dei ce-
lestis edificata ex margaritis. vestis cādida
tunica incōsulilis desuper p̄texta per totū

Mira-
culum

pellis Salomōis admirabilis. caro xpi im-
maculata. mons dei: loc⁹ in q̄ abscondit⁹ ē de⁹
habitaculū spūsscti: hospitū diuinitat⁹: visce-
ra dei fera: scala padū: sol q̄ nescit occasu: lu-
na pfecta: stella matutina. thron⁹ excelsus su-
per quē sedet vir q̄ est de⁹ et hō. curris fortis
dimis ex qua mille clipei pendēt. murus ter-
pugnabilis cū ppugnaculis. colūba cādidis-
sima sine felle. sga aaron pullulās a veneno
serpētis pharaonis illesa. ignis dei terringui-
bilis. oleū sc̄m omni liq̄ri supereminēs. flos
cāpi et liliū et uallū. rosa redolēs: mlier amī-
cta sole: lunā sub pedib⁹ hñs. radix deum ger-
minās. cedr⁹ alba libani. palma sup omē ar-
bores exaltata. oliua in capis speciosa: cypr⁹
odorifer⁹. platan⁹ iuxta aq̄s exaltatus. cina-
momū et balsamū aromatizās. Per illam q̄
puritatē q̄ tu sgo innocētissima emicauisti: i-
petra nobis grām pueniēdi ad gaudia para-
dī. Amen.

De eadē excellētissima sginis pceptione
Sermo. vii.

Dixit deus
fiat lux: et facta ē lux. Ser-
mon. i. Illuminat⁹ doctor
Fran. de may. in smōe de
pceptione sginis marie ex-
ponit sba thēmatīs nrī
de ipa matre dei: dices ipam p lucē p̄mariam
fuisse figuratā. quia in pceptione sua tota luci-
da fuit et sine vlla pcti obscuritate. Et ideo i
codē. j. Sen. c. cū dicitur: vidit de⁹ lucē q̄ eēt bona
et diuisit lucē a tenebris. exponit Fran. vbi s
de sagine Maria dices q̄ deus tenebras pcti
cū ea esse non pmisit. Et iō ad hoc applicari
pōt illud Joh. j. Lux in tenebris lucet: et tene-
bre eā nō cōprehēderūt. Lucida em sgo per
innocētā nō fuit a pcti tenebris cōprehēsa
Vel exponat q̄ hoies ppter suā p̄naciā te-
nebrosi nolūt ei⁹ claritatē cōprehēdere: q̄uis
tot pdigijs toti mūdo sit demonstrata. Hec q̄
glīosissima sgo ē illa lux p̄clarissima: de qua
dicitur Hester. viij. Noua lux oriri visa est
De qua etiā dici potest illd Sap. vij. Su-
per oēm stellaz dispositionē luci cōpata iue-
nit prior. Ipi q̄ sginis puenire pnt illa sba
Isa. lviij. vbi dicit. Oriet in tenebris lux tua
Water etem redemptoris nrī tota splendi-
da et clara tanq̄ lux orta est de parētibus p pec-
catū tenebrosis. Ideo mgi Bartholome⁹ pi-
sanus in lib. de sginis: volēs incipe tractatum
de a⁹ pceptione: titulū septimū fruct⁹ ponit vi-

ens. Maria vt lux edita. De cui⁹ imacula-
ta pceptione tres p̄sideratiōes faciem⁹.

Prima dicit fundatiōis.

Secda opatiōis.

Tertia et vltima appellabit fructificatiōis.

Pars prima huius sermonis que dicit
fundationis.

Ultra argumēta in p̄cedentibus ser-
monibus posita multis alijs fortissi-
mis argumētis corroborat⁹ s̄itas
s̄ginalis innocentie et puritatis.

Primū q̄rū dicit gratificatiōis. et accipit a

Fran. de may. in ser. de cōceptione sginis: vbi

ait. Sicut ab eterno fuit sgo p̄ordinata ad

plena gratiā: sic fuit p̄destinata ad pfectā na-

turā. Hec ille. Cū q̄ in ipa b. s̄gie fuerit ple-

nitudo gratiaz: ita q̄ oēs creaturas meritis

et s̄tutibus et gratijs superauit: iuxta illud Hier-

ro. in ser. ad Eustochiū dicentis. Sic itaq̄

vbiq̄ p̄fideret sc̄ta dei canit eccl̄ia: qd̄ de nullo

alio sc̄toz fas est credere: vt ultra angeloz et

archangeloz merita transeēderit etc. Cū ipsi

glīose sginis dici potest illud puerb. vltimo

Multe filie cōgregauerūt sibi diuitias: tu

q̄o supgressa es vniūsas. Sequit⁹ q̄ ipa dei

mater etiā habuit pfectionē nature: et in hoc

superauit oēs creaturas. Hāc autē pfectionē nō

habuisset si originalis pcti plaga vulnerata

fuisse. q̄ etc. Scdm̄ fundamētū dicitur de respon-

satiōis. Deces eteni fuit et cōsonū rationi vt

sponsa castissima dei nūq̄ careret grā sui spō-

si: sed semp iūgeret illi glutino c̄haritat⁹: ita

vt nec quidē p̄ momētū inter ipam et sponsū

lūmicia contraheret: nec diuortū fieret: qd̄

licite fieri nō pōt sine cā. xxij. q. j. c. de benedi-

cto. r. q. vj. c. nihil. r. de frigi. r. male. c. si. Si

autē in pcto originali fuisse b̄ndicta sgo cō-

cepta p illo tunc nō fuisse eius amica sed ini-

mica: et a sponso suo diuertisset et sepata fuis-

set. sed inter ipam et deū semp fuit amicitia et

dilectio. vnd ipa inq̄t. Iam. vj. Ego dilecto

meo et dilect⁹ me⁹ mihi. s. cōiunctus est: et semp

per fuit vnit⁹. ergo sine peccato pcepta fuit.

Ab eterno em semp dilexit eā vt matrē suaz

futura: et in tpe vt matrē factā. fm Scotum

et Dugonē de castro nouo in. iij. di. iij. Et iō

eā defendit a vitupio pcti original. fuit nāq̄

ille de q̄ dici potuit illd. Quid. in. ij. sine t̄r.

s. felix q̄ qd̄ amat defendere fortit⁹ audet. tā⁹

etem fuit amor iter xpm et matrē ei⁹ q̄ de eis

dici poterat illud eiusdē poete. iij. de tristibus

scz. Di duo corporibus: mētibus vnus erat.

Tertiū fundamētū dicit p̄seruatiōis seu defen-

sionis sic arguendo. Si deus p̄seruauit

Rōe s̄gifi-
cations

Rōe de
sponsati-
onis.

Rōe p̄-
seruatiōis

Sermo. VII. De cōceptiōe Marie

et defendit hōginē glōsiam a veniali pctō: qd nō puat grā dei: et pt stare cū charitate. vt dicit theol. i. iij. di. xxi. et ibi **Sco.** q. j. et sanctus **Tho.** j. ij. q. lxxxix. ar. j. et hoc vt eēt idonea mater sua: et ob amorē quē ei ab eōno portauit. Ergo incōueniēs videt credere qd pmisserit illā labi in originali pctō puare gratia diuina. Nō em̄ esset verus amor si aliq̄s defenderet amicū suū ne ad modicū leuiter sberaretur: quē tamē p gulā suspēdi vel capite dimitteret et truncari. Talis namq; diceret frustra defendere amicū suū. Nam frustra fit qd factū nō releuat. hec stipulatio. §. diu. ff. vt lega. nomi. cauea. Cū ḡ vt inq̄t **Scor.** vbi. s. peccato veniali nō correspondeat pena eterna sicut originali. cūq; inter peccatū mortale et veniale nō sit proportio: quia infinita venialia si darent vni mortali nō equarent in grauitate offense vel pene: vt inq̄t **Rich.** in. iij. di. xvj. ar. ij. q. ij. q. veniali nō datur pena infinita sicut mortali. Sequit̄ qd ridiculū esset credere qd de dilectā sponsam suā quā a veniali pseruare voluit cadere pmisserit in pctō originali: qd auertit a summo bono et a diuino amore: et cui pena debet eterna et infinita. Nā valde maius malū est eē i peccato originali p vnicū instās q̄ in q̄ntiscūq; venialibus p q̄ntūcūq; tps spaciū: vt probat **Frā.** de may. in. iij. di. ij. Si igit̄ pctm veniale minoris grauedinis noluit deesse i anima brē hōginis ppter ei dignitatē: qz ei repugnasset puritati. vñ inq̄t **Tho.** in. iij. parte ium. q. xxvij. ar. vj. q. ipa nūq; peccauit venialiter. ergo multominus voluit deesse in ea esse originale: qd magis ei puritati repugnat. Et ideo eā liberauit et custodiuit ab eo: sicut pdixerat **Dauid** ps. xij. dices brē hōgini. Dominus custodit te ab omni malo: custodiat animā tuā dñs. Dñs custodiat introitū tuū et exitum tuū ex hoc nunc et vsq; in seculū. Et hoc fundamētū ponit magis **Petr.** de candida in iij. sen. di. iij. vbi etiā dat exemplū dices qd si cū aliqua albedine nō pōt stare gradus nigredinis vt duo ppter eius repugnantiā: multominus poterit stare gradus vt q̄tuor. §. rē.

Quartū fundamētū dicit̄ optatiōis. Nā optabili est animā nō pollui q̄ corpus incinerari: qz aīa p̄ciosior est corpore. c. si habes. xxij. q. ij. s. z brā hōgo obtinuit de corpore ne incineraret: vñ de illo dicit **ps.** xv. Nō dabis sc̄m tuū videre corruptionē. Et **Aug.** in sermone de assumptione hōginis dicit. Corp⁹ sanctissimū de quo xp̄us carnē assumpsit: vermibus traditum fuisse sentire nō valeo dicere

erubesco. Ergo et credēdū est qd multo magis obtinuit aīe ipollutionē et incōtaminationē Ideo magis **Bartho.** pisan⁹ in li. beate virginitis fructu. vij. arguit sic p cōceptiōe hōginis Incineratio ē seq̄la pcti necessaria. **Sen.** iij. Linis es et in cinerē reuerteris. s. hōgo nō ē incinerata. ergo rē. Et h̄ argumētum ponit **Petr.** aureoli i tract. de cōceptiōe brē hōginis et subdit dices qd beata hōgo potius elegisset corrosionē vermiū et p̄petuā incinerationē in carne: qz habere odiū et irā atq; offensam dei per pctm originale. Quintū fundamētū dicit̄ punitiōis: et est quorūdā theologoz moderatiorū in. iij. sen. di. iij. Quod fundamētū ponit reuerendus pater frater **Michael** de chano in suo q̄dragesimali: et p̄nā sermone vij. Et possum⁹ arguere sic fm̄ pdictos doctores. Si beata virgo maria fuit cōcepta i peccato originali fuit magis punita p illo tempore siue in illo instāti qz oēs creature que fuerūt in mūdo. qd est crudele et impiū dicere qz alij peccauerūt actualit̄: et sequēter graui⁹ puniri debeāt. et pbat̄ pdicta cōclusio arguēdo sic. Illud qd plus perdit p aliquo tempore plus punit. sed virgo maria si cōt̄ axit pctm originale plus sola pdidit p illo tempore qz omnes alij damnati. quoniam si oēs hoīes huius mūdi fuissent p̄destinati nō attriūissent ad hōgis meritū et p̄mū. ergo cū pctō mortali priuet̄ aīa oībus spūalibus bonis: et cōstituitur sub potestate diaboli. sequit̄ qd beata hōgo in peccato originali siue mortali existēs plus alijs pdidit. qz grām ad quā ipa sola erat disposita habere nō potuit. licet em̄ amissio futuri lucri nō dicat̄ pprie damnū. l. nemo. ff. p socio. r. l. j. §. sicut. ff. de aqua plu. ar. Nā aliud est lucz nō cape: aliud hō damnū sentire. l. seruus. C. de pac. r. l. fi. C. de codi. tamē vbi spes est radicata de p̄senti ad lucrū cōsequēdū rōe talis spei dicit̄ dānū amissio ipi⁹ lucri: vt inq̄t **Bartho.** in. l. post emācipationem. §. illud. ff. de libe. lega. et tale fuisset dānum ipi⁹ beate hōginis: que ad ipas gratias erat disposita de p̄nti in instāti sue cōceptiōis imo ad illās ab eterno ordiata. **Proū.** viij. Itē cū culpa originalis pcti pena dampni puniat. i. priuatōe grē et visionis diuine: potius elegisset mater dñi oīmodā penā inferni qz diuina gratia et visio p̄uari p originale peccatum. qz vt dicit̄ theologi i. iij. di. l. et **Richard.** noster ibi ar. v. q. vlti. maior pena quā habeāt damnati est p̄uari visioe diuina. vñ **Chrys.** sup **Matth.** dicit qd si essent decem mille gehēne nō possent cum pena et dolore

T
Rōe pu
nitiōis

S
Rōe op
tationis

pnatōis visōis diuine cōparari. Et subdit
 q̄ ip̄e poti⁹ eligeret esse in inferno cū visōne
 dei q̄ extra sine ea. Beata aut̄ h̄go tāto acer/
 bius fuisset punita q̄nto ad ampliōrē gl̄iam
 ⁊ clariorē dei visōnē erat p̄parata. Et idō p/
 bat venerāndus pater frater Ludouicus de
 turri in suo tract. de cōceptōe h̄ginis q̄ beata
 h̄go poti⁹ elegisset esse in inferno q̄ in offen/
 sa dei p̄ p̄ctm̄ origiale. Et itez poti⁹ elegisset
 totalit̄ annihilari q̄ esse p̄ p̄ctm̄ inimica dei.
 Quilibet em̄ debet poti⁹ velle nō eē q̄ esse cū
 dei iniuria: vt p̄bat Rich. in. iij. sen. di. l. ar.
 iij. q. ij. **¶** Alio q̄z fili sūdāmēto p̄bari p̄t fz
 eodē doctores beatā h̄ginē ab original̄ pec/
 cari vicio fuisse p̄seruata. qd̄ d̄r oditiōnis: ar/
 gnēdo sic. Si brā h̄go fuit cōcepta i p̄ctō ori/
 ginali: sequit̄ q̄ ipsa fuerit pl⁹ odita a deo p̄
 illo tpe q̄z Aayn aut̄ Judas: vel h̄cūq̄z ali⁹ dā/
 natus. quod est impiū ⁊ nefariūz dicere. Et
 p̄bat p̄dicta cōclusio sequēdo doctrinā pre/
 dictoz doctoz vbi. s. Nam quāto pena in/
 cludēs culpā est maior ⁊ grauior: tanto talis
 p̄ctō a deo maḡs odit̄. S̄z pena h̄ginis fuis/
 set maior: qz plura bona p̄didisset. et nō p̄p̄
 aliud nisi quia deus ip̄am in p̄ctō concipivo
 luisset. Igit̄ illo tpe ea deus pl⁹ q̄z alios odio
 habuisset. Non em̄ est aliud odiū dei q̄z sub/
 tractio gratie. Sicut dilectio ip̄ius dei erga
 creaturam nihil aliud est q̄z gr̄e cōmunicatio
 vt dicūt theologi in. iij. di. xxxij. Si igit̄ be/
 ata h̄go maria in peccato originali fuit cōce/
 pta: cōcludendū est q̄ p̄dicto modo fuit pl⁹
 ceteris odita: quia in p̄ctō originali existens
 cōicationē gratiaz ad q̄s disposita erat nul/
 laten⁹ habere potuit: vt s. dictū est. ḡ zc.
¶ Sextū p̄ncipale fundamētū d̄r mediatio/
 nis. Inter extrema etem̄ necessario repit̄ me/
 diū: vt inq̄t Arist. vij. phis. ⁊ vij. metha. et
 notat̄ in. l. imperiū. ff. de iur. om. in. sed in fi/
 lijs hōim ex natis ex masculo ⁊ femina est re/
 perire aliq̄s cōceptos ⁊ natos i originali pecca/
 to: vt sunt cōiter oēs aliq̄s hō i originali cō/
 ceptos ⁊ natos: sed in ventre matrū san/
 ctificatos: vt fuerūt Jobes baptista ⁊ Diere/
 mias. ergo debuit repiri aliq̄ p̄sona ex mascu/
 lo ⁊ femina generata: q̄ nec nata nec cōcepta
 sit in originali p̄ctō. Hoc aut̄ alicui melius
 nō p̄t p̄uenire q̄z m̄ri dei. ergo zc. Ad h̄ etiā
 fūdāmētū adduci pōt̄ argumētū sile: qd̄ po/
 nit maḡ Petrus aureoli in tractatu de con/
 ceptōe b̄re h̄ginis di. Ad Ro. ix. Plus di/
 stinguūt iter vasa ire ⁊ vasa gr̄e ⁊ misericōdie dei
 tanq̄z in opposita vasa. Est autē regula q̄ si
 vniū oppositorū est in natura: ⁊ reliquū ma

Rōeodi
tionis

Rōeme
diatiois

xime si excellētius sit. Sed inter hōies inuē/
 ti sunt aliq̄ q̄ fuerūt vasa ire p̄perua ⁊ erunt
 vt cōcepti in originali nec baptizati addide/
 runt blasphemias actuales: ⁊ in illis defim/
 cti p̄peruo sunt damnati. Inueniunt̄ ⁊ aliq̄ q̄
 fuerunt vasa ire: deinde misericōdie: vt bapri/
 zati. Ergo repiri debet extremū altez excellē/
 tius: qd̄ vicz sit aliq̄d vas misericōdie dei p̄peruū
 qd̄ nūq̄ fuerit de facto vas ire: p̄serti cū deus
 ad misericōdiā p̄rior sit q̄z ad irā. Un̄ si iue/
 nitur aliq̄d vas ire p̄peruū: magis decens est
 ⁊ rationabile q̄ inuentū fuerit aliq̄d miserū/
 cordie vas eternū. Nec valet si q̄s diceret q̄
 h̄ vas fuit p̄ps: nā ip̄e misericōdia nō idignit̄: cū
 miserā p̄cti nō habuerit nec h̄re debuerit de
 iure nec de facto: cui optuerit misereri. Ma/
 ria h̄o ⁊ si de facto nō habuerit: tū habuisset si
 nō fuisset misericōdia p̄ueta. Dec ille. **¶** Septi/
 mū fundamētū dicit exaltatiōis sic arguēdo
 Sicut mater dei exaltata est in celis sup om̄
 nē creaturā: iuxta illd̄ qd̄ canit eccl̄ia in offi/
 cio assumptōis. Exaltata est sancta dei geni/
 trix super choros angeloz ad celestia regna.
 Ita exaltari debuit in terris sup om̄s puras
 creaturas p̄ gratiā: qz grad⁹ glorie correspō/
 det gradui gratie. iuxta illud **¶** Psalmiste p̄s
 lxxij. **¶** Gl̄iam ⁊ gl̄iam dabit d̄ns. Et h̄ ē qd̄
 inq̄t Diero. in s̄mone ad Austochiū dices.
 Quātā gr̄am adeptā est p̄ ceteris in terr̄ tā
 excellentiorē gl̄iam obtinet in celis. Sicut ḡ
 si q̄s edificare vellet domū altissimā: ei non
 faceret p̄ncipia seu fundamēta debilia: s̄z sta/
 bilissimā. Nā p̄ncipiū est q̄si dimidiū totū:
 vt ait **¶** Phis. i. Eth. ⁊. v. Topic. Et cuiusq̄
 rei potissima pars est p̄ncipiū. l. j. ff. de ori/
 iū. vbi glosa allegat illud Oracij in episto/
 lis. Dimidiū facti qui bene cepit habet. Ita
 deus volēs beatā h̄ginē ad tante sublimitat̄
 apicem eleuare nō voluit eius p̄ncipiū seu
 fundamētū. i. cōceptiōis facere in debilitate
 p̄cti: sed i robore gratie sue. Et ideo magister
 Bartho. p̄san⁹ in li. b̄re h̄ginis: fructu. vij
 arguit sic dices. Maria exaltata est sup cho/
 ros angeloz. ḡ originali caruit aliter in hoc
 eis essz inferior. Et itez idem dicit. Maria
 exaltat̄ sup oēs creaturas: ergo purissima fu/
 it sup oēs. aliter non posset gl̄iari sup nō ha/
 bentes originale. Ideo in quodā ser. Bern.
 dicit. Nequaq̄z sup om̄es choros angeloz
 ascendisset: si eos in puritate nō trāscēdisset.
¶ Octauū fundamētū dicit cuitatiōis. Nā
 bonū est argumētū ab absurdo cuitādo: vt
 notatur in. l. Nā absurdū. ff. de opis liber. ⁊
 in. l. qui stipēdia. C. de p̄cu. et. c. quiescamus

Rōne ex
altatiōis

Rōeui
tatiōis

Sermo. VII. De cōceptiōe Marię

xlj. di. Sed valde absurdū fuisset q̄ corrup-
p̄trix generis nostri. **E**ua sine corruptiōe fue-
rit fabricata: et viuificatrix humane nature
maria in morte pcti sic p̄cepta. ergo ip̄i dare
debent ac tribuere hęc dignitatē q̄ ab om̄i
macula pcti fuit p̄suata. **D**e q̄ loq̄ns **Ber-**
sup **W**issus ē. ait. **D** admiradā et oī hono-
re dignā ḡginē. o feminā singularit̄ venerā
dā: sup oēs feminas admirabilē: pentū repa-
tricē: posterorū viuificatricē. hec ille. **A**d q̄rū
corroboratiōe p̄t adduci illd̄ qd̄ p̄t **U**er-
tin⁹ de casali i li. j. arborū ihu xpi dices. **S**a-
ne iesus b̄ndict⁹ sic oīa mira creauit sapia: sic
illā b̄ndictā ḡginē matrē suā talē p̄didit in
tpe q̄l̄ eā elegit i sua sacratissima eternitate
et talē tā nobilitate nature q̄ p̄fectiōe gr̄e cō-
didit matrē q̄l̄ decebat hęc iāā ifinitissimā
maiestatē. q̄ in ea et de ea debebat sumere qd̄
in eternū sibi esset vnitū vnitate p̄sone: et de
q̄ exiret pctū totū liberatiōis et iustificatiōis
et b̄nificatiōis hūane. **P**rop̄ qd̄ iste b̄ndict⁹
iesus hęc sublimissimā ḡginē tanta p̄fectiōe
p̄duxit: vt ip̄ius sacratissime ḡginis p̄fectiō
soli deo cognoscenda seruet. vt de illa verificet
illud **Eccl̄. j.** Ipe creauit illā in sp̄sctō: et vi-
dit et dinumerauit et mēsus est. hec ille. **I**n-
cōueniēs ḡ eēt dicere q̄ eā creauerit i pcti cor-
ruptiōe. **A**bsurdissimū q̄z fuisset q̄ origo xpi
fuisset minoris p̄fectiōis q̄ origo ade. qd̄ ne-
cesse esset fateri si mater xpi in pctō fuisset cō-
cepta. **E**rgo vt hęc absurditatē euitem⁹ debe-
mus firmo credere matrē dei ab eo fuisse ab
oī labe p̄seruatā. **D**oc̄ at̄ fundamētū colligit
a m̄ḡro **B**artha. p̄sano: q̄ in li. br̄e ḡgis fru-
ctu. vij. arguit dices. **N**o minoris p̄fectiōis
fuerūt nouus adam et noua eua q̄z primi: s̄z
p̄mi fuerūt facti sine imp̄fectiōe pcti. ergo et
Ideo p̄tra eos q̄ disputat adūsus cōceptiōz
beate matris dei d̄r d̄ns **P**etr⁹ hyspan⁹ i tra-
ctatu de cōceptiōe eiusdē ḡginis. **D**onestior
disputatio eēt excellētā aliquā sacrate virgi-
nis cōceptiōi supra p̄mōz parētū creatōe cō-
cedere q̄z ip̄am ill̄ inferiorē appellare p̄sume-
re. hec ille. **I**ncōueniēs q̄z fuisset vt illa que
totū gen⁹ hūanū sanare venit i sue p̄ceptiōis
exordio vulneraret. **D**e qua loquēs **A**ug⁹. i
ser. de natiuitate ei⁹ dicit de eua et de ip̄a. **P**er-
cussit illa: sanauit ista. **I**tē absurdū fuisset q̄
illa q̄ totū mūdū illustrare venerat in suo p̄-
mordio obsecraret. **D**e q̄ inq̄t **B**erū. i q̄dā
ser. **M**arie p̄sentia tot⁹ illustrat orbis: ipsa
em̄ est stella illa nobil̄ ex **J**acob orta: cui⁹ ra-
dius vniūsum mūdū illuariat: cui⁹ splendor in
supnis fulget et inferos penetrat. **A**bsurdūz

etiā fuisset vt q̄ viuificare mortuos venit ip̄a
moreret. de q̄ inq̄t **A**ug. vbi. s̄. **E**ua occiden-
do obfuit: maria viuificando p̄fuit. **M**ortū
aut̄ aia per pctm̄: vt dicit **E**zech. xvij. **I**tem
incōueniēs fuisset vt illa de q̄ ait **A**ug. vbi. s̄
D ḡgo b̄ndicta: p̄ cui⁹ benedictionē benedi-
citur oīs creatura: i suo exordio malediceret
Itē q̄ illa de q̄ inq̄t **A**ug. vbi. s̄. **M**ater ge-
neris nostri pena itulit mūdo: genitrix d̄ni
nri salutē attulit mūdo. in sua cōceptiōe dā-
naret. et q̄ illa q̄ totū mūdū nobilitare vene-
rat: in vitupio pcti cōcipet. et q̄ odorē suauis-
simū deo angelis et hoīb⁹ fragrare venit: iu-
sta illd̄ **Eccl̄. xxiij.** **I**n plateis sicut cynamo-
mū et ballamū aromatizās odorem dedit. de q̄
inq̄t **H**iero. in s̄mone ad **E**ustochiū. **E**t q̄a
multis p̄rutū erat repleta odorib⁹ manans
fragrabit ex ea suauissim⁹ odor: etiā spiritū-
bus angelic⁹ in cōceptiōe sua ferida et putri-
da esset. **I**tē q̄ illa q̄ deū incorporare debebat: p̄-
fieret de corpe diaboli et ei⁹ mēbz. **U**t em̄ ait
Srego. in quadā omelia. et **A**lex. de ales. i. ij
pre sum. i tractatu de pctō diaboli. **Q**ui ha-
bet pctm̄ mortale est de corpe diaboli et om̄es
iniqui sūt mēbra ei⁹. **E**t hęc rōnē tāgit m̄ḡr
Johes gerson in sua iosephina dices in p̄lo-
na xpi de m̄re sua. **E**t potui et volui redimēs
p̄fecti⁹ ip̄am pueniēs casum q̄z sit releuare ia-
centē. **N**ota fuit pulchra nulli vnq̄z obnoxia
culpe. **A**bsit vt attrit⁹ ab ea serpens: caput ei⁹
Antea p̄trir̄it pcti sub pede fedit. **A**bsit et vt
fuerit iā mēbrū demonis vnq̄z. **D**ec ille. **I**tē
absurdissimū fuisset: vt illa q̄ debebat eē sp̄s
sa dei p̄us esset adultera diaboli. **S**cdm̄ em̄
Aug. in quodā ser. oīs aia aut sponsa xpi est
aut adultera diaboli. **A**bsonū q̄z extitit vt
illa cui cantit ecclesia. **A**ue regia celoz: aue do-
mina angeloz. p̄ originale pctm̄ fieret serua
et ancilla demonū. ḡ et. **N**onū fundamen-
tū d̄r similitudiōis: qd̄ ponit d̄ns **J**oh. de aga-
cys doctor p̄gamētis in tract. suo de p̄ceptiōe
ḡginis dices q̄ valde cōgruū fuit q̄ sic eua
fuit filis ade ad corruptionē: ita beata virgo
maria similis esset xpo ad reparationē. **E**t sic
necesse fuit vt esset a peccato immunis sicut et ip̄
se xpus. **I**deo ip̄i ḡgini gl̄iose dicit i officio
p̄ceptiōis. **M**aria mūdi gloria: luc̄ eterne
filia: te p̄seruauit fili⁹ ab omni labe penitus
Origialis macula cūcta resp̄sit secula. **S**o-
la post natū vicijs nunq̄z p̄tracta diceris.
Decimū fundamētū d̄r actiōis. **N**ā om̄e
agens p̄fectū agit s̄m suā p̄gruētā et disposi-
tiōnē in subiectis: vt ait **A**rist. ij. de aia. et no-
tat in. l. qui filios. **C.** q̄ res pigno. obli. pos. et

Rōne si
militatiōis

Rōne ac-
tionis

Part. I.

S. at si q̄s. insti. de iuri. sti. Patet in sole q̄ oia
illuminat et calefacit atq; vigorem om̄ib; tri
buit nisi p̄traria apponant. Cum igit̄ deo sit
agens p̄fectissimū cui nullū d̄dicere potest: et
q̄ p̄t in istāti oia facere q̄ nō ip̄licat d̄dictioz;
vt declarat **Sco. i. iij. di. x. q. ij.** et in q̄li. suo
q. xj. Cumq; ip̄a s̄go benedicta fuerit āte se
cula disposita et ordinata vt esset nobilior et
purior creatura mūdi: vt p̄batū est. s̄. fm̄oe
ij. p̄te vlti. Cumq; ip̄e deo in illo p̄mo instāti
sue cōceptiois potuerit in ei⁹ anima ifunde
re gratiā gratū faciente: et ab om̄i pctō p̄fua
tem: vt p̄bat. **Sco. in. iij. di. ij. et mgr̄ Bar
tho. p̄isan⁹** in li. br̄e s̄ginis fructu. vij. Cumq;
valde cōgruū fuerit deo matrē suā originali
iusticia in cōceptōe sua decorare: vt patere p̄t
ex p̄cedētib;. Sequit̄ q̄ illā nō tm̄ sine origi
nali pctō creauit: p̄seruauit ab om̄i macula: s̄z
etiā mirabiliori mō et nobiliori cōdidit eam
pluribusq; p̄uilegijs decorauit q̄ humanus
possit p̄cip̄e intellect⁹. Ideo eam in m̄ssa cō
ceptiois: et d̄ deo p̄ri. Qui dilectā sponsam
tuā gl̄iosāz s̄ginē mariā oib; s̄tutib; ornata
fabricasti: et in purissima ei⁹ cōceptōe ab ori
ginali pctō macula illesāz p̄seruasti: vt totū
esset innocētie speculū et exēplar sanctitatis:
d̄ignūq; existeret habitaculū vnigeniti filij
tui. ¶ Undecimū fundamētū d̄r liberatiois
Pro cui⁹ declaratioe sciēdū est q̄ vt dicit aliq̄
deuoti doctores: maxie mgr̄ Ambro. ordinis
seruoz in suo q̄dragesimali de florib; sapien
tie. fm̄one. iij. p̄te. ij. p̄clusioe. iij. et fuit dicitū
sancti Bernardini in quodā sermone beate
s̄ginis. lz Adam et Eua p̄p̄t trāsgressionē
diuini p̄cepti totalē meruissent annihilatio
nem et exterminationē cū om̄i posteritate sua:
tm̄ p̄uidēs diuina clemētia hāc purissimā s̄gi
nem esse i lūbis ip̄oz radicalit̄: a quib; nasci
debebat ipsa nobilissima sponsa dei: a q̄ fili⁹
eterni regis generari debebat: iuxta illud ps̄
De fructu v̄tr̄i tui ponā sup sedē meā: sup p̄
dit idignationē suā. et p̄mos parētes cū om̄i
natura hūana ab et̄no exterminio liberauit.
Ob cui⁹ dē q̄z s̄ginis amorē p̄seruauit Noe
de diluuiō: Abrahā d̄ cede regū. Isaac de isma
el. Jacob de elan: ac p̄plum iudaicū de manu
pharaonis et de captiuitate babilonica libe
rauit. Dauid q̄z de leōe: et de golia: et Saul
et breuiter om̄es indulgētie et liberatioes fa
cte a deo in veteri testamento fm̄ p̄dictos do
ctores ob s̄ginis dilectionē puenere. vñ veri
ficatū fuit illd̄ puer. xv. Gratia et amicitia
s̄z beate s̄ginis: liberat. s̄. ab om̄ibus malis
Quo p̄supposito sic arguit. Prop̄t q̄d vnū

R
Rōe libe
ratiois

q̄d tale et illd̄ maḡ: vt ait p̄hs. ij. **Met̄h.**
et notat in. l. j. ff. de p̄trahē. em. et in de. j. de re
liquijs et vene. san. in glo. ij. et p̄ Joh. de imo
la ibidē. Si ergo deo ob causam s̄ginis alios
a tātis malis liberauit et p̄fuauit: nō dubiūz
ē d̄z q̄ mltomaḡ s̄ginē ip̄az ab om̄i malo pec
cati voluit p̄fuaire. ¶ Duodecimū fundamē
tū d̄r rebellatiois. Sic em̄ q̄ est cā cause ē cau
sa causati: vt d̄r in li. de causis: et notat p̄ Bal
dū in. l. heredes. C. ad velle. ita econtrario q̄
destructor ē cause: destructor etiā ē causati. bo
num est em̄ argumētū a p̄trario sensu. l. j. s̄.
hni⁹ rei. ff. de offi. ei⁹ cui man. est. iij. Qu igit̄
br̄a s̄go rebellauerit diabolū q̄ fuit autor pec
cati: q̄ et ip̄m pctm̄ credēdū est eā rebellasse et
subingasse. et ad hoc p̄t allegari illd̄ Abacuc
ij. Percussisti caput de domo ip̄ij: denuda
sti fundamētū ei⁹ vsq; ad collū. ¶ Tertiuē
cimū fundamētū d̄r cōiunctiois. Nā vt inq̄t
Boecius. iij. de p̄so. natura respuit vt p̄tra
ria queq; iungant̄: vt lux et tenebre. sed et de
lux est: et tenebre in eo nō sunt vllē Joh. j. er
go si beata s̄go fuisset q̄nq; p̄ pctm̄ tenebrosa
p̄ illo tūc extitisset diuina cōiunctioe indigna:
imo ineptissima. quia vt dicit. ij. ad Ahoz.
vj. Nō est p̄cipatio lucis ad tenebras. Eū
igit̄ semp fuerit diuine cōiunctioi p̄pata: vt p̄z
ex p̄cedētib; q̄z c. ¶ Quartū decimū funda
mentū d̄r reuelatiois. vt em̄ inq̄t p̄hs. ij. **Me
tha.** In oib; genēz speciebz ē reuenire ad ali
qd̄ vnū q̄d sit mēz et mēsurā oim̄ q̄ sunt in
eodē genere. pater: nam in elemētis ignis est
p̄fectior: in astris sol: in angelis lucifer: in iu
mentis leo: in bestijs leo: in auib; aquila: in
piscib; sirena. In specie aut̄ hoim̄ xp̄us p̄ma
tum tener. Non decēs q̄ altissime extitit ma
iestati vnā p̄fectissima et sine macula cōdere
mulierē: que mūdicia ac virtute incōpabilis
inter alias velut matutina stella innocentia
ac puritate radiaret. Dec aut̄ excellētia nll̄i
meli⁹ cōpetere potuit q̄z matri d̄ni n̄ri. ergo
verax est opinio de immaculato p̄ceptu s̄gina
li. ¶ Quintū decimū fundamētū dicit̄ reue
latiois. Pro cui⁹ declaratioe est sciēdū q̄ ml
ta fuerit quibusdā doctozib; incognita: q̄ post
ea alijs fuerit reuelata. vnde Aug⁹. de igne
infernī dubitauit quo ad ei⁹ qualitātē et lo
calitātē intātū vt nullū ad eius cognitionēz
reputet puenisse: nisi diuino spū ei reuelatū
fuerit: vt ip̄e ait. xx. de ciuit. dei. De quo tamē
igne Grego. determinat in. iij. dialogoz: et
quo ad qualitātē et quo ad localitātē. qd̄ for
te sciuit p̄ diuinā reuelationē: vera est ei eius
dem Aug⁹ sentētia. xj. de ciuita. dei. c. ij. di.

R
Rōe de
bellatiois

D
Rōe cō
iunctiois.

R
Rōe de
uelatiois.

R
Rōe re
uelatiois

Sermo. VII. De cōceptiōe Marię

Dei sapiētia p̄ quā facta sunt oīa: q̄ in aīas sanctas se trāstert et amicos dei et p̄phas constituit eis opa sua sine strepitu int̄ enarrat. hec ille. Nō solū aut̄ de⁹ reuelat interiori in spiratiōe: s̄ etiā vocali locutiōe: vt in q̄t̄ Scotus i p̄logo p̄mi s̄niaz. Cum ḡ plures reuelatū fuerit sanctis viris q̄ beata ḡgo dei genitrix fuit sine originali pctō cōcepta. De q̄b⁹ reuelatiōib⁹ dixi sufficient̄ in officio p̄ceptiōnis. multas q̄rū ponit br̄us Ansel. i epla ad epos anglie: sequit̄ indubitan̄ tenēdū q̄ ipsa fuit ab originali macula p̄seruata. fm̄ enīz doctrinā Sco. vbi s̄. sicut ex veris p̄positiōibus sillogistice ordinat̄ nō p̄t inferri nisi verū. ita et multomaḡ ab infallibili v̄itate nō reuelat nisi vez. Si q̄s aut̄ adeo ess̄ p̄tinax q̄ negaret istas reuelatiōes ab ecclia approbatas. p̄fecto diceret dānare eccliam: qd̄ mariū ēē pctm̄ p̄bat p. c. hec est fides. xiiij. q. i. S̄z dicit̄ aliq̄. Quid est q̄ nob̄ nō reuelant̄ talia: Quib⁹ r̄nderi p̄t q̄ forte h̄ p̄cedit vna ex duab⁹ causis inter alias. vel q̄ ipi nō merent̄ tales habere reuelatiōes: aut q̄ si eis fient forsitā postea nō ppalarēt eas. Nā q̄rūdam est opinio q̄ aliq̄ ex eis habuerit aliq̄n aliquā sup̄nā reuelatiōz v̄l illuminatiōz quā vel secularib⁹ manifestare noluerūt: vel si eā manifestauerūt ab alijs stulti vel mendaces reputati sunt: et forte postea ab eis ita libēter v̄l sic a coruis panones videri solēt. Om̄s̄ igit̄ p̄dictis reuelatiōib⁹ referā reuelatiōz quā fecit beata virgo maria b̄e Birgitte: sic in reuelatiōib⁹ ei⁹ habet̄ dīcēs. Sicut si alii cui volēt̄ ieiunare: q̄ desiderū comedēdi haberet: s̄z volūtas resisteret desiderio: p̄cipet̄ a sup̄iori cui obediēdū ēēt q̄ p̄ obediētā comederet. illa comestio maiori remuneratiōe digna ess̄ q̄ ieiunū. sic p̄ talē modū p̄iunctio pentū meoz fuit q̄n ego p̄cepta sui sine pctō originali: q̄ sicut fili⁹ me⁹ et ego nūq̄ peccauimus. ita nullū cōiugiū fuit qd̄ honest⁹ esset q̄ illud de quo ego p̄cessi. Et q̄n pater meus et mater p̄uenerūt m̄rimonialiter plus fecit hoc obedientia q̄ carnalis voluptas. q̄z aliq̄ cōiuges cōueniūt ex voluptate carnali: mei ḡo parētes cōueniūt ex obediētā et p̄cepto dei. S̄z scito q̄ mea p̄ceptio nō oib⁹ fuit nota: q̄ placuit deo q̄ amici mei p̄ie dubitarēt de cōceptiōe mea vt q̄libet oñderet zelū suum donec veritas claresceret in tpe ordiato. hec ḡgo gl̄iosa. Qd̄ quidē t̄pus ordinatū ē nūc Alia q̄z reuelatiōz fecit de⁹ p̄ beatū Tho. de aquino nō multīs annis elapsis. Nā cū doct̄ min⁹ Santin⁹ eps parauit̄ deuot⁹ beate ḡgini

legeret tertiā partē summe beati Tho. et miraret̄ q̄ determinasset ibi q̄ br̄a virgo p̄cepta fuit in originali pctō: apparuit ei br̄us Thomas et dixit ei. Scias dñe episcopo q̄ q̄n talem opinionē posui: solū habui respectū ad diuinū statutū quo br̄a virgo pctm̄ originale p̄trahere debuerat: nisi p̄ filū suum fuisset p̄seruata. s̄z dei fili⁹ matrē suam ab originali macula p̄seruauit. et his dīctis disputat. Ipe ḡo eps quoad vixit cū magna solēnitare festum cōceptiōis celebravit: t̄n ep̄atu suo celebrari p̄cepit. Et in ei⁹ vita hec ei⁹ visio nō fuerit alijs publicata: t̄n post mortē suā frat̄ Nicola⁹ de padua nūc p̄fessus ord̄is minorū tūc aut̄ ei⁹ vicarius et doctor: oīa hec fidelissimē exposuit: asserēs se a p̄noiato dño episcopo hac visionē nō sine magna lachrymaz effusione narrāte p̄prijs aurib⁹ audisse.

Pars secūda hui⁹ sermonis que dicitur opatiōis. s. miraculoz.

Uin q̄t̄ Scot⁹ in p̄logo p̄mi sententiaz. q. ij. miracula precipue a deo facta sunt ad inducēdū hoīes ad credēdū ea q̄ credere tenent̄: et ad quoz noticiā naturaliter puenire nō poterant. vt etiā dicit Aug. xxiij. de ciui. dei. et in li. de vtilitate credēdi. Ideo Grego. i quadā omelia sup̄ Lu. de apl̄is p̄ miracula credentib⁹ ait. Quia carnales adhuc discipuli nullo modo valebāt cape verba mysterij: veniūt ad miraculū. Ante eoz oculos cecus lumen recipit: vt q̄ celestis mysterij verba non caperēt: eos ad fidē celestia facta solidarēt. hec ille. His p̄suppositis p̄bat̄ beatā ḡginem sine originali peccato fuisse p̄ceptā arguendo sic. Cū vera miracula solū fieri possint a deo v̄l virtute dei: vt ostēdit Aug. in li. de vtilitate credēdi: p̄p̄ finē. ḡvbiq̄z fiunt miracula p̄ aliqua re: vel ad p̄bationē alicui⁹ rei: certissimū est q̄ illd̄ est vez. q̄ de⁹ nō p̄t esse testis falsitatis: vt demonstrat Scot⁹ vbi. s. S̄z ad p̄firmationē innocētie ḡginalis multa choruscauerunt miracula: et quotidie fiunt magna p̄digia. ergo credēda est ipa intemerata dei mater sine originali pctō cōcepta. Om̄s̄ aut̄ multis miraculis que refert Jobes vitalis in suo defensorio p̄termis̄s etiā breuitatis causa illis prodigijs que ad indicandaz sue matris sanctitatē atq̄ puritatē saluator noster ostendit. De q̄bus in officio p̄ceptiōnis plen⁹ dixi: solum quedā alia stupēda p̄digia de q̄ plurib⁹ ad presens referre curabo. Possū em̄ nō īmerito dicere in hac mat̄e

Reuelatio facte birgitte.

Reuelatio facta p̄ sanctū thomā

Part. I.

Primum miraculū. **ria illud** Quid. i. ij. de reme. amo. Quid moroz exēplis q̄rū me turba fatigat. ¶ Pretermittā ḡmiraculū illi⁹ lectoris ordis cuiusdā q̄ cōceptionē ḡginis b̄ndicte p̄dicādo ī medio sermonis cecidit ⁊ mur⁹ effect⁹: vsum lingue quoad vixit ampli⁹ non habuit. ¶ Pertrāsibo etiā miraculū qd̄ in Anglia accidit Alexander nequā q̄ volēs p̄ solēne disputatōnē p̄fanare festū cōceptōis brē ḡginis: nocte p̄cedēte disputatōz dolorib⁹ magnis correptus ad cogitēdā suā temeritatē p̄monē d̄didit. q̄ icipit **Fiat lux**. in q̄ suū retractavit errozē. ¶ Item miraculū illd̄ qd̄ in Fracouia euenit in. cxxv. vbi quidā lector noīe Paulus cū p̄dicare cōceptōz m̄ris dei incepisset nōdū finito p̄mone cecidit ⁊ expirauit: vt restat magr̄ Henric⁹ de bassia. quod miraculū etiā legit̄ in cronica sūmoz p̄tificū ⁊ impatorz. ¶ Itē aliud stupēdū miraculū qd̄ in alamaania accidit in. cxxij. vbi dū quidā frater ordis cuiusdā cōceptōz ḡginis post prandiu p̄dicasset: ip̄ccās deū q̄ si vez non dixerat: affirmādo dei genitricē ī pctō originali cōceptā: faceret illū eadē die mala morte p̄ire. Finito p̄mone ad dicēdas vespas cum alijs fratrib⁹ choz itrauit: statimq; lupus quidā marim⁹ affuit: q̄ itras eccliam totū choz tribus vicib⁹ circūgiraui oēs illos fratres horribilib⁹ ac terribilib⁹ oculis aspiciēs: s; post modū facto magno impetu illū p̄dicatōzē inuasit: ⁊ in p̄ntia oīm suffocauit ac interfecit: ⁊ eccliam exiēs nūq; ampli⁹ cōpuit. ¶ Pertrāsibo etiā miraculū illi⁹ p̄dicatōz qui in castro baculi ī p̄mo p̄mōe quē cō illibate ḡginis cōceptōz faciebat: latrare cepit. quapropter imago eiusdē ḡginis sup̄ fores ecclie posita tota ad terrā cecidit ⁊ ī puluerē redacta est. ob qd̄ ppl̄s p̄dicatōzē illū lapidare ⁊ conuētū destruere voluit: nisi brachio dñi castrū illi⁹ fratres se defensassent. ¶ Dimittā in sup̄ de illo p̄dicatōzē q̄ demoniacū inueniēs aduiraui vt diceret an brā ḡgo ī originali pctō fuerit cōcepta. cui demon r̄ndit. ve illis q̄ temerarie h̄ affirmāt. solū quedā nō ml̄tū antiq̄ miracula referā. **Primum** accidit ī ciuitate mātue: in qua cū quidā frater ordis cuiusdā ordinasset facere publicā disputatōzē siue p̄dicatōnē p̄ modū disputatōis. in qua volebat pbare q̄ beata ḡgo cōcepta fuit ī originali pctō. ⁊ hoc ī p̄ntia ppl̄i ⁊ marchionis p̄dicte ciuitatis: iuratiq; cent plures doctissimi viri. ille ī eminētē locū ascēdēs cū multis ex fratrib⁹ suis: mult⁹ circūdar⁹ libris: cū vellet arguere cōceptōz ip̄a b̄ndi

cta ḡgo mutauit ḡba in ore ei⁹. vñ dixit ad ppl̄m. p̄pono vobis istā verā cōclusionē q̄ beatissima ḡgo Maria cōcepta fuit sine originali pctō. Quā aut̄ fratres sui eū redarguerēt dicētes q̄ male loq̄bat: ille r̄ndit. nūc emēda bo qd̄ dixi. Et cū vellet dicere cōceptōz ip̄a b̄ndicta ḡgo itez coegit eum vt annūciat et inocētā ei⁹: ⁊ diceret q̄ fratres minores sunt deuoti ip̄i⁹ brē ḡginis. Et sic plurib⁹ vicib⁹ cū ille icitat⁹ a fratrib⁹ suis vellet acceptare loq̄ cōceptōz ḡginis: nūq; potuit aliō dicere nisi q̄ beatissima ḡgo sine originali pctō fuit cōcepta. ¶ In alia q̄z ciuitate italie nō multis ānis elapsis qdā magus p̄dicatōz. langr̄ Jofhes de Viterbio imaculatā virginis cōceptōz ip̄ugnās ifirmat⁹ ē ad mortē. cūq; iā nulla sibi cēt̄ pes vite recordat⁹ est miraculi qd̄ accidit Alexander de ales: q̄ secularis ex̄ns cū nollet celebrare festū cōceptōis ḡginis Marie: s; ip̄am pctō maculatā affirmaret: graui infirmitate pcussus postea factō voto ad beatā virginē de celebrāda ei⁹ cōceptōe liberat⁹ est. Eleuauit p̄dicat⁹ frater mētē ad beatā ḡginē: fecitq; votū dicēs. O beata ḡgo maria si vez est q̄ sine pcti macula cōcepta fuistis: rogo mihi sanitatē donare dignemi ī signum vestre puritatis: et ego vobis ⁊ p̄mitto toto tēpe vite mee celebrare festū cōceptōis ⁊ p̄dicare atq; annūciare ppl̄is innocētā vestra: ⁊ retractare quicqd̄ als ī cōtrariū p̄dicauī. H̄ igit̄ facto voto liber fact⁹ est. fecitq; ppl̄m per campanē sonitū: uocari Admiratib⁹ igit̄ cūctis de tā repentina sanatiōe incurabilis infirmitat⁹ marie medicis. Ille enarrato miracō pulcerrimū sermonē fecit de imaculata ḡginis cōceptōe affirmās ⁊ approbās mult⁹ rōnib⁹ ip̄am ab originali pctō fuisse p̄seruatā: q̄ propter a frīb⁹ suis id moleste ferētib⁹ fuit icarcerat⁹: s; a mult⁹ deuotis brē ḡginis liberat⁹ nūq; opinione suā de imaculata ḡginis cōceptōe voluit retractare: s; sepi⁹ a fratrib⁹ suis ad hoc pagēdū fuerit diuersimode p̄citat⁹: nō solū p̄cib⁹ s; etiā minis ⁊ p̄secutiōib⁹. Immo pulcerrimū op⁹ edidit in quo inf̄ alia put̄ infrascripta: vicz q̄ ḡginis cōcept⁹ fuit sacer: ⁊ ab anie oī macula imunis: ⁊ q̄ sūma spūs hūani est infamia cōcipi ī tra dei: caligine ⁊ tenebra culpez in iniq̄tatib⁹. Itē q̄ brī Thome ac veri ordis p̄dicatōz est p̄pe opinio p̄ nullo istātī r̄pis beatā ḡginē subiacuisse ire dei ac caligine aie. Itē q̄ cū xp̄us maluerit hoies de suo ortu dubitare q̄ de matris sue sacrosctē fama: s; ei⁹ tamē volūtate: ⁊ famā ḡginis sunt p̄tinaces q̄ ma

Octauū

Sermo. VII. De cōceptiōe Marię

culatū dicit fuisse ei⁹ celestē cōceptū. Nā cōcepta fuit et creata aīa hōginis in maiori: puriori ac fulgidiori iusticia q̄ aīa ade et eue: cōcepta q̄ fuit sine pctō originali et cū rutila origiali q̄ iusticia. Itē q̄ ordiaria facti reuelatio: sine p̄iudicio antiq̄z doctoz euenit eorū pp̄as opinioēs de hac re. et q̄z nō deroget illis sanctis si q̄dā p̄ter sp̄m̄ sc̄m̄ sc̄p̄erūt: de rogat tū nre etatis eoz dicta sequētibz. Itē q̄ cū machumeth dānet ab eccl̄ia: q̄z duplici via in laudes xp̄i igressus est: peiore duplici tate laudātes et vitupantes hōginis cōceptū maḡ sūt dānādi: et p̄cul a xp̄ianis repellēdi tāq̄z hereticos docet ap̄ls vitādos: q̄z sermo dulcis serpit et finit vt cancer in infamiā sanctorū. Itē q̄ vitādi sunt vt heretici v̄l suspecti de heresi q̄ ab initio laudat hōginē vt trahant ppl̄m ad blasphemā dū ei⁹ sacrosctm̄ cōceptū Itē q̄ peccat mortalit̄ q̄ fauet quouis pacto in hac re falsa his traditoribz hōginē puritati: et impugnantibz vsū et approbatiōz ratiā et exp̄ssā sc̄e eccl̄ie sponse xp̄i quā nunq̄z pm̄isit i m̄mo errare. sūt iūmici eiusdē eccl̄ie matris q̄z filij dei. hec ille. Que oīa ip̄e publicē pdicat vbiq̄z rīdēs oibz in cōtrariū faciētibz: marię in extrauagāti q̄ incipit. Braue nimis tē. de q̄ oīd̄it se habuisse noticiā. Et nāq̄z s̄ba solū itelligi dnt de illis q̄ nō ex sumpl̄ici opinatiōe: s̄z ex malivolētia: obstinatiōe et p̄tinacia: purissime cōceptōi immaculate virginis aduersant. et eodē mō est itelligēdū de eoz fautoribz. et s̄li mō exponi dnt et itelligi si q̄ in toto hōpe filia repiant. **P**redictus igit̄ frater Ioh̄es de rāto b̄n̄ficio accepto a beata hōgine nō ingrat⁹ rāto maiori reuerētia et deuotiōe cōceptōz immaculate hōginis statuit venerari q̄to eā maḡ p̄mo studuerat impugnarē. Tūc q̄z verificatū est de beā hōgie illd̄ qd̄ sc̄ptū est. **I**sa. lxxvii. Veniet ad te q̄ terra hebāt tibi: et adorabūt vestigia pedū tuorū. **A**liud hō pdigiū accidit in v̄be aqlana l̄ q̄ qdā deuot⁹ cōceptōis b̄n̄e hōginis h̄ns iūmiciā capitalē deliberavit inimicū suū interficere. Cū autē ad pagendū homicidiū iret se beate hōgini recōmendauit: vt in hoc facto eū defensaret ne aliqd̄ malī illi eueiret: s̄z ad interficiendū hostē suū ip̄i adiutorū p̄beret. Beata autē hōgo volens deuotū suū a tanto malo retrahere: statim cū ille pugionē suū de vagina ad occidendū inimicū extrahere voluit: cum totū retorqueri fecit cum ip̄a vagina modo mirabili et impossibili p̄ naturā: vel per artē humanā: ita vt nullo modo vnq̄ extrahi potuerit. Quo viso miraculo ille

de pctō quod pagere statuerat peituit. Et sic miraculose retorq̄ ille pugio vsq̄z hodiernū p̄manet diē: sicut mihi retulit qdā frater noster: qui ipsum pugionē proprijs oculis conspexit. **P**rope ciuitatē etiam Mediolani a paucis annis citra aliud miraculū euenit. Cum em̄ quidā nobilis beataz virginē sine originali peccato conceptā affirmaret: frater quidā ordinis cuiusdā illius opinionē valde pertinaciter impugnabat. Quapropter ille nobilis virginis deuotus indignatus q̄ ille frater cōtra puritatē matris dei obloqueret: dixit ei. Rogo deū vt faciat iudiciū inter me et vos. Mirabile dictū: cum iste nobilis per multos menses febrem ethicā passus eēt que continue eum valde affligebat. Statim hoc dicto perfecte liberatus est. Ipsum vero virginē puritatis aduersarium febris inuasit. que eum per multos menses afflixit. Et hoc mihi narrauit nobilis pdictus: qui ap̄pellat domin⁹ franciscus de Corijs. **R**etulit quoq̄z mihi quidā religiosus q̄ in quadam terra italie dū inter duos predicatorē esset contētio de conceptione virginis. quorum vnus assererat illā fuisse peccato maculatā: alter vero ordinis minorū affirmabat ipsam im̄ maculatā et incontaminatā. Tandem etiā inter mulieres exorta est altercatio cum autē quedā mantellata habitu ordinis illius fratris impugnat̄ cōceptionē matris dei pertinaciter tenere vellet cōtra virginis conceptionē: vna deuota mulier terciū ordinis beati francisci dixit ei. Accendatur ignis magnus: et ambe introeamus in illo: et que ex nobis cōbusta fuerit false opiniois fuisse cōprobat. Cū ergo sermo iste alteri placuisset: vtreq̄ ignē igresse sunt. illa autē mantellata statim cremata est: ip̄a terciū ord̄is nri muliere i pdicto igne illesa remanēte. In aliamanā etiā a tribz annis citra quidā frater noster noīe thomas de boemia cū ita desiccata et vigore destituta h̄ret tibiā euz crure: q̄ nullā habebat sp̄m̄ salutis: imo s̄siliū erat medicoz vt eā abscedi faceret a corpe: ip̄o rogare cepit beatā hōginē vt ei sanitatē restitueret ad laudē sue immaculate cōceptōis. ad cuius honorē celebravit vnā missam stans sup̄ altero pede: et apodiat⁹ sicut poterat ad altare. s̄z cū maximo cruciatu. finita hō missa: perfecte sanat⁹ ē. et de illa gr̄tiā et icurabili ifirmitate liberat⁹: et pedibz suis cepit ḡbulare incolumis q̄ antea sine alterius adiutorio ire nō poterat. ad romanā ciuitatē pedester profectus est. et mihi h̄ mane retulit miraculū istd̄

Decimū

Unde
cimū.

Duode
cimū

Nonū

Decimū
tercium.

Aliud stupendū accidit hoc anno in duca
tu ferrarie. nam cū ibi esset quidā homo idio
ta demoniū hñs: illustrissim⁹ dux ferrarie ip
sum demonē adiurātū interrogauit de multis
q̄stionib⁹: z iter alias de cōceptōe brē ḡginis
Qui demō meditare lingua illi⁹ illitterati ita
eloquēter rēdit latino sermone vt alter culli⁹
videret. Dixit q̄ est tenēdū ipam beatissimā
ḡginē fuisse a deo p̄seruatā. z iterrogat⁹ de rō
ne allegauit ad litterā rōes q̄s adducit. **Seco**
ndus ad pbandū ipam dei genitricē fuisse p̄
seruatā. hoc igit videt miraculū maximū q̄
etiā demōes nō p̄nt nec audēt imaculatū pu
rissime ḡginis vitupare cōceptū. **Sz** forte
aliq̄s adūlarī⁹ imaculare p̄ceptōis dicit q̄
nō est credendū diabolo: qz nunq̄ dicit vey
Qui ego rñdeo. Ergo s̄m te etiā tūc dixit fal
sum qn̄ ait **Mar. i. z Luc. iij.** q̄ xp̄us erat
fctus dei. z qn̄ vt habet **Mar. v.** appellauit
eū iesum filiū dei altissimi. lz ḡ diabol⁹ sit mē
dax de se: vt habet **Joh. viij. c. m.** qn̄ adiurat
cogit p̄ sturē dei dicere veritatē. que tūc ma
gis credēda est qn̄ ab eo ḡ volūtātē suā ē ex
torta. **Prætermitto** p̄ nūc m̄tra alia q̄si inue
ra miracula que ḡstidie deus facit ad inuoca
tionē z ob reuerentiā cōceptōis gl̄iose ḡginis
qz nimis longū esset illa recensere. **Pro opi**
nione ḡo opposita nullū adhuc miraculū re
perit factū. q̄ si ḡs mentiēdo z p̄teruēdo di
cēret q̄ de p̄ceptōe nulla facta sunt miracula:
z q̄ sup̄ narrat⁹ nullā adhibet fidē: illi rñde
bo illud **Aug. xij. de ciuit. dei. c. v. vbi** ḡ illos
q̄ i fide catholica negāt facta eē miracula: in
quit. **Si** ista miracula facta esse nō credūt:
hoc nob̄ grande miraculū sufficit q̄ tot⁹ ter
raz orbis sine miraculis credidit. hec ille. **H**
igit habeat p̄ maxio miraclo q̄ p̄trariū tenē
tes z ostētatōe scie itumescētes: sp̄ in circulis
disputatiōib⁹ z gymnasijs florētissimis tam
italie q̄ germanie z gallie: z p̄ alias mundi
partes tantā confusioē patiunt⁹ z semp̄ suc
cumbunt.

Par. tertia huius sermonis que d̄: fru
ctificatiōis.

Prim⁹
fruct⁹.

Differ fortasse aliq̄s dicere. **Sci**
re vellē qd̄ vtilitatis pueniat m̄ri
dei vel nobis: q̄ ipsa concepta sic
absq̄ originali pctō. iantia em̄ sūt
ḡba q̄ null⁹ sequit⁹ effectus. l. fi. C. de dona. z
lex nō curat de his q̄ sunt sine vtilitate. **S. cū**
q̄ hoc ibi nihil inutile: in phemio institutō
num. **Eui** satisfacere volēs dico q̄ ipa virgo
bñdicta ex hac p̄seruatōe a pctō maiore cō
secuta est gl̄iam. **Ut** em̄ inq̄t **Scō. i. iij. di.**

xxij. ar. iij. q. j. Singularis ornat⁹ z gl̄ia est
aiabo broz p̄ innocētia a macula a pctō. **Tē**
maior⁹ excellentie fuit q̄ brissima dei sponsa
ḡgo maria nūq̄ a castissimis āplexib⁹ spon
si celest⁹ sit excluda q̄ p̄ post exclusionē p̄ pec
catū factā itez ad ei⁹ amorē p̄ recōciliationē
fuerit admittā. gl̄iosus q̄ fuit ipam nūq̄ ali
q̄ culpa inq̄nata fuisse q̄ si fuisset post pctā
maculā em̄ data. **Inter** alias aut vtilita
tes tres maxie pp̄ hac p̄seruatōz recepit. **p̄**
ma qz nō subiacuit illi legi quā oib⁹ mulieri
bus peccatricib⁹ dederat dñs **Gen. iij. dicēs**
p̄me femie. **In** dolore paries filios z sub viri
potestate eris z ip̄e dnabit tui. **Beata** eniz
ḡgo ab oī macula pcti p̄seruata: sine vllō dor
lore: imo cū idicibili ḡolatiōe z iocunditate
sc̄tissimū filiū suū p̄ruruit. **Nō** etiā fuit sub
viri p̄tate vel dñio: qz ioseph dat⁹ est ei spon
sus nō ad dñiuz sed ad obsequiū. **Secūda**
vtilitas est: qz ipa brissima ḡgo ab omī pctō
aliena nō subiacuit illi decreto diuino: quod
peccatorib⁹ dedit de⁹ **Gen. iij. dicēs.** **Unis**
es z in cinerē reuerteris. **Ipa** em̄ nō fuit inci
nerata nec a ḡmib⁹ corrosa. **Tertia** vtilitas
est: qz p̄pter innocētiā suā beata virgo auda
cius potest p̄ nobis deū iterpellare: z ipsum
p̄ pctōib⁹ exorare: z efficacī omnē petitiōez
suam valet impetrare. **Et** hoc est qd̄ d̄: in of
ficio cōceptōis. **Iubilem⁹** oēs z exultemus
p̄pter imaculatā dñe nostre cōceptionē. val
de etem nobis p̄fuit beatissimā virginē non
fuisse per originale pctm̄ diuine maiestatis
inimicā. que em̄ nullo vnq̄ tēpore deū offen
dit: sed semp̄ in ei⁹ gratia z dilectiōe p̄man
sit: apud ipm̄ cōfiderius intercedēs eius be
nignitatē z misericordiā p̄ nobis faciū im
petrabit. **Magister** aut **Bartho. pisan⁹**
in li. beate ḡginis fructu. vij. inq̄t. **Ex** hac sa
cra opinione possunt multa ad laudē ipsius
ḡginis inferri. **Primū** quia hec cōceptio p̄
omib⁹ ex cōcubitu natis fuit singularis: qz
quod aliq̄ cōtrahūt ipa non cōtraxit. **Et** lex
generalis singularē in ipa accepit exceptiōz
Secūdū quia deus legē nouā instituit: gra
tiam dando quā null⁹ dederat in conceptōe
ante illā. **Tertiū** p̄dominatio rationis ad
carnem. **Quartū**: quia in ea est suppressa
inclinatio ad malū et concessa facilitas cum
potestate ad bonum. **Quintū** quia virgo
Maria sic deo accepta fuit tūc q̄ nunq̄ odi
ta: z sic semp̄ grata fuit: quia stativ⁹ fuit gra
tiā habuit. **Sextū** amorio fomitis. **Septi**
mū sanctificatio sp̄s̄cti: qz ei⁹ gratia affuit
nō qz pctm̄ remoueret. **Octauū** qz vsum ra

Secūda

Tertiū

Quart⁹

Quint⁹

Alij fru
ctus.

Sermo. VIII. De cōceptiōe Marię

tionis in sua cōceptiōe habuit. Nā si Jōhēs baptista illuz habuit in vtero mris fm Am/ bro. 7 Aug. ergo 7 sgo in cōceptiōe. Nonū ab instāri 7 si nō in instāri sue cōceptiōis me/ reri incepit: exq̄ vsus rōis in illa fuit: 7 grā et alia req̄sita. Decimū qz ipa sgo fuit deo con/ secrata. Undecimū qz ab oi pctō fuit in mu/ nis. Duo decimū qz p̄cūctis fuit deo accepta/ quo sequit̄ ipam s̄tuosis opib⁹ mancipataz/ fuisse angeloz custodia custoditā. Hec ille. Possum⁹ qz addere q̄ si brā sgo nō habuit/ set hanc gratiā p̄seruatōis ab origiali actua/ li pctō resistere nō potuisset. s̄z ideo p̄tra illō/ potētiā habuit: qz ab originali p̄seruata fuit. At hec p̄bant̄ aucte Aug. 7 Julianū hereti/ cū dicen. Profecto si xps minor exns origia/ le pctm̄ habuisset: grandior⁹ etat⁹ exns actu/ li nō caruisset. sane qz maior exns actuale nō/ habuit: minor exns origiale non hēbit. hec ille. Magnificem⁹ q̄ immaculatā dñam nr̄az/ 7 illi hāc excellētissimā 7 vtilissimā proq̄ati/ uā tribuam⁹: vt ipa intercedere ad cōtēplādā/ ei⁹ gl̄iam 7 puritatē in regno celoz puenire/ valeam⁹. Ipa est em̄ illa mulier de q̄ Salo/ mon puer. vlti. inq̄r. Dēs amici ei⁹ vestiti s̄/ duplicib⁹. s. vestimēto grē diuine in h̄ mūdo: 7 gl̄ie in altero. Ad quā infinitā gl̄iam meri/ tis eiusdē intemerate matr̄ sue nos pducat/ dñs iesus q̄ cū patre 7 spūsancto sine fine vi/ uit 7 regnat. Amē.

De eadē mūdissima virginis cōceptiōe
Sermo. viij.

Sicut sol ori/ ens mūdo in altissimis dei/ 7 lucerna splendēs sup cāde/ labz sanctū: 7 fundamenta/ eterna sup petrā solidā: Eccl̄. xxvj. Volens/ deuotoz gl̄iose s̄ginis pie morē gerere volū/ tati: q̄ sicut eiusdē illibate cōceptiōis officiu/ octo diebus celebrāt fm morē sancte romane/ ecclesie. Ita in ipa octaua quotidianū gesti/ unt de eius puritate atqz innocentia audire/ sermonē: possum nō imerito cū beato Hiero/ nymo illis dicere illud qd̄ ipē barbatus se/ nex ad Paulā 7 Eustochiū scribit in sermo/ ne de assumptione s̄ginis dicens. Timeo satis/ 7 valde primesco dū vestris cupio parere. p/ fectib⁹: ne forte sicut improbita 7 indignus/ laudator iueniar: p̄fecto cū nec sanctitas nec/ facundia suppetat: vt beatā 7 gl̄iosam virgi/ nem digne laudare queā: quia diuis 7 āge/ licis est excellēt⁹ p̄dicata 7 laudata p̄conys.

a p̄phetis quidē p̄nūciata: a patriarchis. fi/ guris 7 enigmatib⁹ p̄figurata: ab euāgelist⁹/ exhibita 7 demonstrata: ab angelo venerabi/ liter atqz officiosissime salutata. P̄terea gl̄is/ 7 quāta esset ab eodē diuinit⁹ declarata: cū ait/ Ave gratia plena dñs tecuz benedicta tu int̄/ mulierib⁹. Talib⁹ nanqz decebat s̄ginē oppi/ gnerari munerib⁹ vt eēt grā plena q̄ dedit ce/ lis gl̄iam: terris dñi pacēqz refudit: fidē gen/ tib⁹: finē vicij: vite ordine: 7 morib⁹ discipli/ nam. hec ille. Quis s̄ginis innocentia spiri/ tusctō illustrat⁹ sapiens Ecclesiastic⁹ loqns de/ muliere sancta per quā intelligit̄ sanctissima/ virgo maria: dixit verba thematis nostri. s. Sicut sol oriēs mūdo in altissimis dei. s. si/ ut ipa virgo gl̄iosa in suo ortu. qz sicut sol cre/ arus est plenus lumie 7 sine vlla tenebra: ita/ mater dei in cōceptōe sua p̄creata ē fulgida lu/ mine diuine grē: nūqz obscurata fuit vlla pec/ cati tenebra. Dicit aut̄ orta in altissimis dei/ scz p̄uilegijs q̄b⁹ sup oēm creaturā fuit deco/ rata. Subdit qz ip̄ dicto themate: 7 sicut lu/ cerna splendēs sup candelabrū sanctū. Ipa/ em̄ sgo sup candelabrū sanctū original ius/ sticie posita: totū mundū inocētie sue radijs/ illustrauit. eius qz fundamēta fuisse dicunt̄/ eterna. quia cōceptio ip̄i⁹ immaculata ab eter/ no fuit in mēte diuina p̄ordinata: 7 supra pe/ trā solidā cōstituta. Per petrā aut̄ in sacra/ scriptura: vt diu⁹ inquit Hieronym⁹ i quadā/ epla: intelligit̄ xpus. Sup hāc ergo solidā 7/ imobilē petrā. s. filialē p̄seruationē collo/ cata sunt beate virginis fundamēta. Et ideo/ ipsa virgo dicere poterat in cōceptiōe sua il/ lud Ps. xxvj. In petra exaltauit me: 7 nūc/ exaltauit caput meuz super inimicos meos. Quibus cōsideratis non possum nō mira/ ri de quorūdam duricia: ne dicam malicia. qui in die conceptionis 7 p̄creatōnis istius/ solis diuini nō modo nō celebrāt deputatū/ per ecclesiam romanā officiu/ 7 quinimo can/ tant missam mortuorū: quasi ipsa virgo be/ nedicta sit inter mortuos per peccatū compig/ tanda. Ideo gl̄iosa genitrix dei de tali iuu/ ria potest cōqueri dicens illud Tren. iij. i te/ nebrosis collocauit me: quasi mortuos sem/ piternos. Nos tamē vidētes q̄ tales s̄ginis/ impugatores nihil p̄ficiunt: dicere possum/ mus cum cantore spiritus sancti illud Ps. ij. Quare fremuerūt gentes 7 populi medita/ ti sunt inania. Ipa s̄o virgo purissima allo/ quens deum p̄seruatorē suū inquit illud/ Ps. ij. dicens. Domine quid multiplicati/ sunt qui tribulāt me: multi insurgūt aduer

Part. I.

sum me. **M**ulti dicunt aie mee: non est salus ipsi in deo eius. Tu autem domine susceptor meus es: gloria mea et exaltatio caput meum. De cuius virginis exaltata conceptione tres considerationes faciemus.

Prima dicitur preceptionis.

Secunda assertionis.

Tertia de et ultima appellabitur declarationis.

Partis prima huius sermonis que dicitur protectionis.

Que beata virgine maria falso de peccato infamata et calumniata: et de eius innocentia impugnantibus ac ea originali vicio contaminata predicantibus: dicitur per illa verba que dicitur in iij. de fastis de Claudia virginis: que ab eis nunc per cyberim fune traxit in sue innocentie defensione: et turbe male opinantis de ea detestatioz cecinit dices. Claudia quanta genitrici clauso referebat ab alto. Nec facies impar nobilitate fuit. Falsa quidem non est credita: rumor iniquus. Leserat: et falsi criminis acta rea est. Lascia mens recte fame mendacia ridet. Sed nos in vicium credula turba sumus. Ipsa enim virgo sanctissima de qua inquit beatus Bona. in. iij. di. iij. q. nunquam habuit remorsum alicuius peccati: nec cor eius reprehendit ea de aliquo crimine in tota vita sua ut ipsa cuidam suo deuoto inelauit: non curat de falsis calumniis aduersarioz eam vituperantium. si quod ad se inquit sibi nocere non potest. Immo detur turbe cuiusdam credulitate: et quorundam pertinacia que illam originali macula deturpata demonstrare cupientes: eius famam non solum reprobis sermonibus sed etiam famosis libellis dilacerare non cessant. Nos tamen in illorum insulsa defensionis tela opponentes: sed frustra quis nititur solent sacculis adiungere. c. si oia. xvj. q. j. nec oporteat aqas marinis fluctibus commodare. aliter detur foris dicitur posset illud dicitur. in li. sine ti. In flamma flamas: in mare fundis aqas. Licet quod rei factus demonstrare frustra adiciat. l. ij. ff. de libe. lega. et in rebus claris non sit opus coniecturis. l. cotinuus. §. cum ita quis. ff. de p. ob. et notorium non indigeat probatione. l. si fideiussores. §. q. p. rei qualitate. vbi glo. et Bartho. ff. q. facti. cogan. et c. super eo. extra de testi. cogent. imo etiam manifestum quod est minus non egeat probatione: sicut glo. in aut. de testi. col. iij. vbi Quintilianus li. v. de oratoria institutione ait. In rebus apertis tam stultum fit argumetari quam in clarissimum solent mortale lumem afferre. que enim rei alterius illustra de gratia assumitur clari esse debet eo quod illuminat. tamen quod etiam notoria declarant et venustant allegatoe. l. si ad ultimum. §. si. id est pollioni. ff. ad. l. iul. de adul. Et per Panoz. in. c. litteris. de presumpt.

Quidam in fastis

per debito quo eidem piissime virginis astrigimur sicut erga dominum am serui: ipsius innocentia et puritate nonnullis alijs fundamentis defendere conabimur. que primum appellabitur sessiois et reherens. Sic enim christus seder evoluit super pullum asine in quo non eo ante sederat: ut dicitur Matt. xxi. scriptum est. et iacere ac requiescere evoluit in sepulcro in quo nondum quilibet posset fuerat: ut dicitur Lu. xxiij. sic et carne de virgine sumere voluit in quo nullus demon per peccatum sederat. et cuius anima nunquam fuerat corrupta: vel aliquid peccato inhabitata. Et hoc est quod Augustinus super Ioh. inquit. Sicut in sepulcro in quo corpus iesu positum fuit nec ante nec post mortuum iacuit: sic ipsa virgo nunquam aliquid mortale commisit. Secundum fundamentum dicitur impugnationis. Tu enim immaculata virginis conceptio tantis in disputationibus publicis sit impugnata: et tantis machinationibus fuerit exagitata: et tamen ipse magister sit exaltata: et per totum orbem venerata: per quod fuit non ex hominum adinventione: sed dei voluntate predicata tanquam verissima. Et hoc probat per argumentum quod de fide christi fecit sapientissimus doctor iudeorum Samael Act. v. dices. Si ex hominibus est consiliu habet aut opus dissoluet: si vero ex deo est non poteritis dissoluere eos: ne forte et deo repugnare videamini. hec ille. Cuius verbis apparet quod et opinio de illibata virginis conceptione que nullis vniuersis persecutoribus potuit dissolui est verissima. et ex deo inspirata: et que illam impugnatem cum videat festum conceptionis predicte quod die maiori veneratione celebrari in Gallia: Anglia: Hispania: Scotia: Dania: Germania: Sclauonia: ac Panonia: atque Italia: et in vniuersis mundi partibus dicitur quodammodo per ex obstinatio eius deo repugnare. Excusabiles tamen in his sunt illi doctores antiqui que solum eodem modo dum per paganois humane considerantes dei matrem in originali peccato conceptam dixerunt. Nam credendum est quod si nunciuerent: atque veritate nunc claram cognoscere: errorem suum reuocarent et retractarent. Nam diffinitio incauta laudabilis est solueda. c. diffinitio. xxiij. q. iij. fac ad predicta illud quod dicitur in l. in bem. i. fi. C. de testa. si non enim peccauit ante gratias que ista prentis legis prentina secuta est consuetudine. et illud quod dicitur. §. sancim. in aut. vt no. ue. p. sti. col. v. si non videtur paricare legem que iniquam fecit per lex dudum tenuit. que ei retractaret dicta sua per si consideremus verba lecti Ber. i. epla ad canonicos lugdunenses: in quo postquam posuit opinionem suam in conceptione in fine concludit dicitur. Que autem dixi absque preiudicio dicta se sancti sententis: romane presertim ecclesie: cuius auctoritate atque examini totum hoc sic et cetera que huiusmodi sunt vniuersa referuntur non ipsi si quod aliter sapio parat iudicio ementem

Roe lectiois.

Receptio gnatiois

Excusa tur antiq doctores

Sermo. VIII. De cōceptiōe Marię

dare. hec ille. Isti sōceptiōis adūsarij moderni q̄b̄ reuelata s̄itas et luce clari⁹ declarata innotuit. excusari non p̄nt si nō ignorātia peccat s̄ obstinātiōe. Et ad h̄ adduci pōt q̄d i fili ait Rich. i. iij. dis. xij. ar. iij. q. iij. s. q. ignorātia nō facit hereticū s̄ supbia et p̄nacia. sic in fili d̄ q̄ p̄mi mor⁹ hois nō p̄stituit quē hominādā vel reū: sed p̄seuerātia et obstinātiō. l. j. C. si q̄s imp. ma. l. qd̄ calore. ff. de reg. iij. Itē lapsus lingue nō ē de facili trahēdus ad penā. l. famosi. §. ne lubricus. ff. ad. l. in. ma. talibz aut p̄naciōibz et obstinātibz: vt ho nelti⁹ loqr. n̄ dica cū p̄pha. Redite p̄uaticatores ad cor. nec cū Dauid ps. iij. Filij hois vsq̄q̄ graui corde vt quid diligēt vanitatē et q̄ritis mēdaciū. S̄ exhortatōz illos vt erorē suū deponere velit. qz vt ait Seneca li. iij. de b̄nificijs: laudabile est a cognito et dānato errore discedere. supbe sō stulticiē ē p̄seuerare vt q̄d sel' dictū ē q̄lectūq̄ sit fixū ratūq̄ maneat. Ne igit̄ de illis dici possit illd̄ Exo. xxxij. et Deu. ix. et Baruch. ij. p̄pls dure ceruicis ē. vel id̄ Ezech. ij. Filij dura ceruice et idomabili corde. et illud Act. vij. Dura ceruice et circūcisi corde. et ne vnicuiq̄ eorū dicat̄ illud Deu. xxxij. Ego scio contētiōē tuā et ceruicē tuā durissimā. vt etiā de vno q̄q̄ spoz nō p̄ficet illa snia Pauli ad Ro. ij. di. S̄cōm duriciā cordis tui et cor ipenitēs thesaurizās tibi irā in die ire. Cor em̄ durz male hēbit in nouissimo: Eccl. iij. Irēne sint de illis q̄b̄ ait dñs Leui. xvj. Cōterā duriciā supbie v̄re. Iō moneo eos vt mutēt opiniōē suā falsam. qz sapiētis est mutare p̄positū s̄ meli⁹. l. manifestissimi. §. sed cū. C. de fur. et cor. et l. si veditōz. §. penul. C. de h. expo. et accēptent opiniōē verissimā de imaculata s̄ginitis s̄ceptōe: dicēs illd̄ qd̄ iudeis obstiāt nō lentibz acceptare legē xpi. Baruch p̄pheta iij. sui li. c. inquit dicēs. Cōuertere iacob et apprehēde illā. quia meli⁹ est desistere q̄z male inchoata p̄ficere. l. papinian⁹. §. meminisse. ff. de inof. te. et l. hoc edito. ff. de publica.

Tertiu fundamētū d̄ interpretatiōis sic arguēdo. B̄nificiū et indulgētiā p̄ncipis est latissimē interpretandū. et in gratijs fiēda ē plenissima interpretatiō. l. si qn. C. de bonis vacan. et l. b̄nificiū. ff. de cōsti. p̄n. et extra de dona. c. cum dilect⁹. §. p̄. et si. et l. in testamētis. ff. de re iud. et l. si furiosi. C. de nup. et l. j. §. cū vrbē. ff. de offi. p̄e. et l. verbū legis. ff. de s̄. signi. De h̄mōi grā habet in. c. sedes ap̄lica. et i. c. eam re. in s̄bo gratia. et rescrip. et in. c. i. verbo gratia. et cōmo. et i. c. gratia. j. q. j. et c. nō

nulli. et rescrip. et l. j. §. fina. ff. de questo. i. verbo gratia. Marię autē de b̄nificio fiēda ē largā interpretatiō qn̄ solū respicit fauorē illi⁹ cui cōcessum est: vt p̄ doctores in. c. odia. et regu. iij. li. vj. S̄z brē s̄gini dedit de⁹ p̄uilegiū superādi ex omi p̄te p̄ctm̄. vt inq̄t Aug⁹. in li. de natura et grā. Ergo credēdū est q̄ nō soluz dedit de actuali: s̄ etiā de originali. Hoc enī indulgētiā et b̄nificiū solū respicit vtilitatē s̄ginitis: nō alicui⁹ iuriā: vt declarat maḡ Bartholo. p̄san⁹ in li. brē virgis fructu. vij. q̄ est largissime interpretandū. Quartū fundamētum d̄z appropinquatiōis. q̄to em̄ aliq̄s appropinquat maḡ p̄ncipio i q̄libet genere: tāto maḡ p̄cipat de effectu illi⁹ p̄ncipij. vnd̄ Dyoni. i. iij. c. celestis hierar. inq̄t q̄ angeli q̄ sunt deo p̄pinq̄ores maḡ p̄cipiāt diuinā bonitatē q̄ hoies. Qu ergo xp̄us sit p̄ncipiū grē s̄m diuinitatē q̄dē auctoritatē s̄m hūanitatē mysterialr. iux illd̄ Joh. j. S̄ra et veritas p̄iesum xp̄m facta est. Sequit̄ q̄ brā s̄go q̄ fuit p̄pinq̄ssima xp̄o: qz ab ea ip̄e xp̄s accepit humanā naturā p̄e ceteris debuit plenitudinē grē obrinere. et p̄sequēter imunitatē ab oī p̄ctō. Et istd̄ argumētū fuit maḡ Pauli veneti in suo tract. de cōceptōe s̄gis. Qui tū fundamētū d̄z dilectiōis. Nā vt declarat maḡ Bartho. p̄san⁹ vbi. s̄. Deus pl⁹ diligit puritatē mētis q̄z corpis: qz oēs illā tenētur h̄re: nō at̄ corpale. Et alia rō p̄t assignari. qz affectō trahit ad nobilioza et maḡ p̄uatiua Iō glo. in. l. isti qd̄. in. fi. ff. qd̄ me. cau. d̄ q̄ naturale est vt res pl⁹ p̄seueraturas q̄s maḡ diligit. et illis glo. h̄z in. l. liberoz. i. fi. ff. de s̄. si. q̄b̄ p̄suppositis dico q̄ cū de⁹ elegerit i tēgritatē et puritatē vteri s̄ginal' quē nunq̄ voluit pollui: s̄z sp̄ itactū ab oī pollutiōe suari: vt in sp̄ū vidit Ezech. p̄pha sui li. xliij. c. Ergo a fortiori credēdū ē ipm̄ elegisse i s̄gine puritatē iternalē aīe ei⁹ innocētis. Iō Amb. iij. Au ait de brā s̄gine. s̄go erat n̄ solū corpore s̄z et mēte. qd̄ fallum eēt si aīa ei⁹ p̄ p̄ctm̄ originale eēt fornicata. Sextū fundamētū d̄z vnionis: et est maḡ Bartho. p̄sani vbi sup̄ dicit. Caro xpi et marie eadē fuit: vt p̄z in. iij. sen. di. iij. parētis em̄ et filij eadē est caro. vñ et faciūt vnū gradū. xxxv. q. v. c. j. gradu. et eadē cū. q. iij. §. hac aucte. Itē amboz eadē est natura: cū differāt solo noīe. l. i. suis ff. de libe. et posthu. sed caro xpi nunq̄ fuit originali peccato obnoxia. ergo et. Decille. Et ideo brā s̄go dixit filio suo illd̄ Lan. j. Ecce tu pulcher es dilecte mi et decor⁹: lectul⁹ n̄ floridus: rigna domoz nostraz cedrina: laq̄a

Rōe appropinquationis.

Rōe dilectionis.

S Ratōne vnionis

Portat hāc opi. suscipiēdam.

P Rōe interpretatiōis

ria cypressina. q. si caro virginis non habuit fe-
 ditate corruptionis sed fuit munda: multoma-
 gis anima eius innocentia originalis per filii gratiam
 adeptam est: et ita a diaboli fuit liberata. Et
 hoc quod David ps. lxxij. in persona ipsius virginis de
 filio dei. Adhuc anima mea post te: me suscepit
 dextera tua. Ipsi vero iuanu querunt animam meam
 scilicet demones volentes eam sibi subingere. Ideo
 beatus Job inquit. xxxj. sui li. c. Uidi solē. s. xpm
 cum fulgeret. s. innocentia et scititate: et lunam. i. be-
 atam virginem: incedentē clare. s. per originalē iusti-
 tiam. Ad hoc autem potest adduci similitudo cuiusdam p-
 dicatoris dicentis quod quidam rex fortissimus habens
 mittere sponsam suam per quadam viam glaciolam per
 quam omnes transeuntes cadebant: misit ad subven-
 tionem eius filium suum robustissimum: qui ferratis pe-
 dibus super glaciem perges ac manu sua reginam sus-
 tetans ipsam incolumem et sine casu transire fecit
 Moraliter namque hec via glaciola est humana ge-
 neratio lubrica ad peccatum: per quam omnes transeun-
 tes cadunt. Rex vero celestis ut sponsa sua virgo
 maria libere transiret fecit eam a filio suo habere
 pedes ferratos diuinitate sustentari: et sic libera
 transire. Jo. Lan. viij. de ipsa dei sponsa progre-
 di in ira super dilectum suum. Septimum argu-
 mentum de obligationis: restat eiusdem doctoris ibidem
 argui potest sic. Filii obligant parentibus in toto
 posse. quia non possunt eis equalēs reddere ut dicit
 viij. eth. nulli enim sunt qui habeant super alios ta-
 lem obligationem quale habent parentes super filios
 In sti. de patria po. s. ius autem. et ibi glo. enu-
 merat octo casus in quibus filii obligant parē-
 bus. Cum ergo christus totam humanam substantiam cor-
 poralem accepit a beata virgine: ratum fuit illi obli-
 gatus quantum ad alterum filium utriusque parentibus a quibus
 essentia accepit. et consequenter illi magis fuit
 obligatus quam alius alii filio matri sue. Cum ergo fi-
 lius teneat subuenire necessitatibus parentum
 lxxxvj. di. c. ceter. nullaque sit maior necessitas
 quam ut quis liberet ab eterna pena: sequitur quod christus
 omnipotens qui per totum posse matris necessitatibus sub-
 uenit: illam ab originali peccato cui pena detur
 eterna preseruauit. Nam ut ait magister Bartho-
 pilianus ubi. s. talis preseruatō fuit maius bene-
 ficium quam remissio peccati. quia aliquando bene esse in pre-
 seruatōe ultra id quod est in remissioe: videlicet
 voluntatis rectitudo et integritas. nam integritas
 rem non de remissioe: quia ibi fuit corruptio per
 culpam hoc ergo beneficium preseruatōis debuit filio
 dare matri sue. hec ille. Quartum argumen-
 tum de donationis: et est eiusdem doctoris sic arguentis
 ubi. s. Christus dedit maiora virgini: quia eam suam
 matrem fecit: et etiam donauit minus necessaria
 ergo et minora et magis necessaria. s. preserua-

tionem a peccato illi contulit. Qui enim ei prouidit
 de minus necessariis: et qui prouidit minori picu-
 lo: non est credendum quod maiori piculo et damno
 noluerit prouidere. Maioribus enim danis et
 piculis est cauti et citius obuiandum et prouiden-
 dum. c. ubi periculum. de elec. li. vj. r. c. q. sciamus.
 xlij. di. r. l. j. s. j. ff. de carto. edic. Nonum ar-
 gumentum quod ponit a predicto doctore ibidem di-
 citur inchoationis sic arguendo. Non minus de-
 buit statim vite incipere a gratia quam statim mortis
 quia si de quo minus et. ut notat in. l. quanto ma-
 gis. ff. de iure iur. s. statim mortis in primis parē-
 tibus incipit a gratia saltem gratis data. g. r. c.
 Decimum fundamentum de exceptionis. quod col-
 ligitur ab Aug. in sermone de assumptione virginis
 dicente quod beata virgo maria ab illis generalibus
 regulis excepta fuit a quibus excipitur meruit eius
 singularis scititas et gratia que ipsa fuit digna. sed
 ipsa fuit digna excipi ab illa regula generali
 de contrahendo originali peccato: ut patet ex dictis
 in primo ser. pre. vlti. g. ab ipsa fuit exceptuata.
 Undecimum fundamentum dicit ordinatio-
 nis: quod fuit aliquorum doctorum quos recitat
 archiepiscopus florentinus in. j. pre. lum. ti. viij. c. ij.
 dices. Ordinatio vas ad sacrificium altaris co-
 seruat ipsum a maculis. hoc enim est valde de cetero
 Decille. Sed virgo fuit vas deitatis: ergo
 deuitur preseruaret etiam a macula originali.
 Et ita factum fuisse credendum est per illud dictum
 Augustini in sermone de assumptione virginis:
 qui ait quod ubi scriptura diuina nihil com-
 morat de virgine maria: inquirendum est quid
 conueniat ratio: fiatque ipsa ratio aut: itas si-
 ne qua nec est nec valet auctoritas. Ideo
 nunquam de hac virginis preseruatione ab originali
 scriptura loqueretur: de ipsa tamen non est dubi-
 tandum quin facta fuerit. quia rationabiliter fieri
 debuit. Unde Augustinus in sermone de assum-
 ptione virginis dicit. Ab improperio huma-
 ne conditionis a quo christus excipitur: rationa-
 bile est ut maria excipiat. facit ad predicta illud
 quod inquit glo. in. l. tale pactum. s. patrem. ff.
 de pac. que dicit quod id est de iure seruandum: li-
 cet non sit statutum: quod verisimile est statutum
 fuisse si de eo inquisitum fuisset. Duodecimum
 fundamentum dicit mediatiois sic. Ubi cumque
 extrema sunt habilia mediū presumitur ta-
 le qualia sunt extrema: ut dicit glo. i. c. vo-
 lumus. xvj. q. iij. c. cum ad sedē. de resti. spo. et
 c. olim. eo. ti. r. c. accedēs. de conuer. cōiu. sed
 beata virgo fuit media inter creaturam et crea-
 torē. g. fuit perfectissima omni perfectione que in crea-
 tura cadere potuit: et secundum capacitatem huma-
 ne nature diuinas perfectiones recepit: et con-

I
 Rōe ob-
 ligatōis

U
 Rōe do-
 natōis

R
 Rōe in-
 choatio-
 nis.

R
 Rōe ex-
 ceptōis

R
 Rōe or-
 diatiois

R
 Rōe me-
 diatiois

Sermo. VIII. De cōceptiōe Marię

Requēter immaculata fuit. **T**ertiūdecimū sū
damētū dī: dispositiōis. Nā sūm **Phm. ij. de**
aia: act^o actiuoz sunt i patiēte bñ disposito.
c. p. venerabilē. de elec. sed beata sgo ab eter-
no vt cēt mater dēi disposita fuit: z i cōceptō
ne sua ad hoc p̄pata est. vñ canit ecclia. **De^o**
q̄ p̄ immaculatā sginis p̄ceptiōez dignū filio
tuo habitaculū p̄pasti. z itez. **Deus q̄ glīose**
sginis marie corp^o z aiam vt dignū filij tui
habitaculū efficit mereret spūscō cooperāte
p̄pasti. **g. zc. Quartūdecimū fundamētūz**
dī: delectatiōis. qz em̄ pp̄i^o loc^o est p̄seruati-
uus locati: vt dī. z. phisicōz: z in li. de lōgi. z
breui. vite. z extra illū nō bñ cōseruat. c. pla-
cuit. xvj. q. j. **I**ō vñū q̄ dēz naturalit̄ delectat̄
habitare i loco: ueniet̄ nature sue: sūm **phm**
iiij. phisicōz. Sicut talpa in terra: pil cis in
aqua: auis in aere: salamādra in igne. **Lum**
ergo dē^o sit purissim^o. vt inq̄r **Arist. xij. Me**
tha. z silia sibi gaudeāt: eis qz cōiungantur
vt dī. viij. **Et h. z. ij. phisicōz.** z notat̄ insti. de lo-
ca. in p̄n. z in li. illud. ff. ad l. aq̄i. z l. si quis
seruo p̄uaserit. C. de fur. z in habitaculū simbo-
lum faciliōz sit transit^o. ij. phisicōz. z notat̄ i
li. in rem. s. itē quecūqz. vii. non idē. ff. de rei.
ven. **O**porteret cōcludere q̄ beata sgo in qua
dē^o sui habitaculū elegit: iux̄ illud ps. cxxij.
Elegit eā in habitatiōez sibi. fuit purissima
pp̄i cui^o mundiciā dicit dē^o in eo ps. **Hec re**
qes mea i seculū seculi: hic habitabo qm̄ ele-
gi eā. **Iō Alexā. de ales sup. Lan. iij. ait. Ne**
qz pelegisset eā nisi eēt ceteris creaturis di-
gnior: deo dilectior: trinitati gratiosior z vni-
uersis excellētiōz z purior. **Quitūdecimū**
fundamētū dī: demonstratiōis. **Decuit em̄ dēi**
filii q̄ est s̄rus z sapia p̄is. j. ad **Choz. j. de**
mōstrare suā sapiām quā hz i sūmo. **Sapia**
aūt p̄fecti artificis nō multū cōmēdat qn̄ de
re bona facit aliq̄d incorruptū. v̄pura si q̄s
ex lana mūdissima z p̄ciosissima faceret pan-
num p̄ciosum. sed si de lana imūda z ifecta
macul̄ fabricare sc̄ret p̄nū mūdissimū bys-
sinū z purpureū: marie cēt cōmēdabil. **Sp̄s**
q̄ oim̄ ē p̄fectissim^o artifex: vt suā demōstra-
ret sapiām: de massa hūani generis infecta vo-
luit tāqz de lana corrupta hūc p̄nū purpu-
reū ac floridū z sine vlla infectiōe. s̄ m̄ez suā
fabricare: vt oēs de ei^o opificio mirarēt. **Sic**
cut p̄dictū fuerat **Eccl. xliij. vbi dī. Uas ad**
mirabile opus excelsi.

Rōne de
mōstra-
tionis

Para scōa hui^o s̄monis q̄ dī: assertiōis.

Immaculatā sginis p̄ceptiōem
licet duobz v̄l tribz testibz appro-
bare sufficeret: qz in ore duoz vel

triū testiu stat om̄e verbū. **Deut. xix. Vat.**
xvij. ij. ad Choz. xij. c. Qd̄ aūt. xxv. q. vj
c. licet. vñūsis. de testi. z vbi numer^o testiu re-
quirit̄ duo sufficiūt. l. vbi numer^o. ff. de testi.
z. s. itē vbi. iij. q. iij. t̄m̄ p̄ maiori deuotoz cō-
solatiōe eādē opiniōe etiā multoz alioz do-
ctoꝝ assertiōibz v̄lra p̄dicta cōprobam^o.

Et p̄mo auctoritate **Silberti ep̄i in ser. de**
sgine maria dicit̄. **De regali nēpe tribu et**
sacerdotali origine dicit̄: q̄ summū regē at-
qz pontificē erat p̄tura. cui^o aia z caro quam
elegit z fecit habitaculū sibi sapiētia p̄is ab
oi malicia z imūdicia purissima fuit affirmā-
te scriptura q̄ in maluolā aiam nō itroibit sa-
piētia: ne habitabit in corpe subdito pctis.
hec ille. **Ipa qz bñdicta sgo a filio suo p̄ser-**
uata p̄t dicere illd̄ **Judith. xij. Non p̄misit**
dñs me ancillā suā cōiūgnari. **Que etiam**
veritas affirmat̄ dicto maḡi **Pauli veneti**
ordis heremitaz: qui in tract. de cōceptiōe
sginis marie reprobas opiniōe ipugnan-
tiū puritatē m̄ris dēi. z rñdēs argumētis p̄
ip̄os factis s̄ceptiōz sginis cōcludit dicens
In h̄ errauit br̄us Tho. de aq̄no credens ip̄-
sam cōceptā fuisse i originali. cui^o vita z si p̄
eccliam fuit approbata: nō t̄m̄ doctrina eius
z marie in h̄ sicut manifeste liquet i vñūsitā-
te parisiēsi. vbi ei^o opiniō ē reprobata: qz of-
fendebat pias aures. est em̄ maḡ p̄iū z p̄lo-
nū s̄icati credere aiam illā bñdictā infusam
eē carni mūde: nō infecte. **Ex p̄dictis ḡ sequit̄**
q̄ absolute credēdū ē beatā sginē nō fuisse cō-
ceptā in pctō originali. hec ille. **Maḡ qz**
Bartho. pisan^o p̄dicto i li. quē edidit de sgi-
ne maria: fructu. vij. iquit. **In oi mō q̄ se di-**
uina cōicat bonitas locū q̄rit mūdū. patz de
tēplo z de p̄scia hois quā vult esse mūdā ab
oi vicio: vt cōicet sibi gratiā suā. q̄sta ḡ puri-
tate debebat m̄tere loc^o in q̄ dē^o recipi debebat
singulariter certe iuxta **Ansel. z tāta purita-**
te: qua sub deo maior neq̄t itelligi. z sic fuisse
factū credim^o. qz caro a verbo assumpta de
purissimis sanguinibz sginis marie: virtu-
te spūsc̄i nunqz fuit obnoxia pctō. hec ille.
Et ibidē itez ait arguēdo sic. Sapiēs debet
eligere qd̄ p̄fect^o z melius est. s̄z cū meli^o sit
h̄ze matrē sine macula qz cuz macula. ḡ xp̄us
sapiētia increata matrē elegit sine vlla ma-
cula. **Et itez ibidē ait. Virgo debuit elegisse**
quātrācūqz penā p̄ q̄stūcūqz temp^o qz esse in
originali p̄ quodcūqz instās. ergo zc. **Et ite-**
rum dicit. **Maria vocat̄ mater gratie: ergo**
nulla grā sibi defuit quo ad numez: sūm **Die-**
ronymū. Ergo nec gratia p̄suatōis. **Et im̄**

Silber-
tus.

Paulus
venetus

Bartho-
lome^o pi-
sanus.

Sermo. VIII De conceptiōe Marie

re tributaria pctō. bñā tñ sgo tāqz sacerdo/
tal terra libera fuit. de q̄ inqt̄ **Dauid ps. lxxxviii.**
Bñdixisti dñe frā tuā. Licet etiā aq̄ di-
lunij cooperuerint oēs mōtes. vt habet **Sen.**
vij. nō tñ puenit ad paradysū terrestrē. vt ait
Damas. li. ij. p qd̄ figurat̄ dat̄ itelligi q̄ aq̄
pcti nō opuerūt **Maria: q̄ paradysus appella-**
tur. Un̄ de illa dicit̄ p̄ illd̄ **Eccl. xl. Sic padis-**
sus in bñdictōibz. Figurata ē etiā. iij. **Re. x.**
vbi dicit̄ q̄ **Salomo fecit sibi thronū de ebore**
grande: et vestiuit eū auro purissimo. et sub-
dit. nō erit op̄ tale i cūct̄ regnis. Per **Sal-**
omonē em̄ itelligit̄ xps. de q̄ **Math. xij. dicit.**
Ecce p̄ qz̄ salomō h̄ q̄ pauit sibi thronum. i.
mrem bñdictā de ebore castitat̄. et auro puris-
simo inocētie et castitat̄. de q̄ dicit̄ p̄ illd̄ **ps.**
lxxxviii. **Thronus ei sicut sol i aspectu meo. hec**
aut̄ puritas et inocētia p̄dicte s̄gini maxime
gruebat. q̄ ipator̄i celesti aula regia et tha-
lam̄ idoneo pparabat̄. Un̄ **Bern. i q̄ dā ser-**
mone inqt̄. **Decurit reginā s̄ginū sine oī ma-**
cula esse. qz̄ genuit illū quē nullū p̄stat pctm̄
h̄re. De hac etiā s̄gis bñdicte excellētia p̄-
dixerat ip̄e fili⁹ ei⁹ **Isa. lx. di. Domū maie-**
stat̄ mee glificabo. **Hec qz̄ regie celi purital**
declarat̄ ex decreto cōcilij **Basilien. de q̄ extat**
rome bulla plūbata et aurētica. atqz̄ nūqz̄ re-
uocata. sic ad lram̄ di. **Sacrosctā general̄ si-**
nod̄ basilien̄sis i spūscō legitie p̄gregata vni-
uersam ecclīaz rep̄ntās ad p̄petuā rei memo-
riā. **Elucidat̄ v̄ dñie gr̄e mysteria mercedē**
gl̄iosam rep̄omisit et̄na p̄is sapia dum ait
****Qui** elucidat̄ me et̄nā vitā habebūt. **Qd̄** eti-**
am de brā s̄gie q̄ ipam p̄is sapiam dei filiu⁹
et̄nū i vtero p̄tulit. ac mūdo pepit sacrosctā
legit̄ ecclīa. **Nā q̄qd̄ de dignitate ac sublimi-**
tate s̄gis m̄ris educit̄ i lucē. h̄ nō est dubiuz
ad laudē et honore dei filij sui p̄tinere. et q̄ ho-
norificat̄ m̄rem et sc̄tātē m̄ris: honorificant
et elucidat̄ gl̄iosum nomē filij ei⁹. q̄ ipam sc̄ti-
ficauit et repleuit gr̄a. vñ si i ceter̄ rebz̄ eluci-
datio vitat̄ q̄ a dño deo ē p̄clara merita par-
turit. i ea re sp̄aliter fruct⁹ vt̄errimos afferre
sperada ē. q̄ sanctificatōz et dedicatōz rēpli il-
li⁹ p̄cernit in q̄ añ seclā anqz̄ terra fieret: ab
eterno sibi māionē ordinauit p̄ma et eterna
vitās. **Idcirco maxie p̄gruit vt̄ par habeat̄**
in q̄stionibz̄ p̄cernētibz̄ sanctificatōz illi⁹ per
quā par diffusa ē terris. **Dacten s̄o difficil**
q̄stio i dñis mūdi p̄tibz̄: et corā hac sc̄tā sino
do sup̄ p̄ceptōe ipi⁹ gl̄iose s̄gis m̄ris dei: et ex
ordio sc̄tificatōis ei⁹ facta ē. q̄busdā dicēti-
bus ipam s̄ginē et ei⁹ aiām p̄ aliqd̄ tps̄ aut
instās tps̄i subiacuisse actualiter originali pec-

Cōcilij
basiliēse.

tato. Aliq̄bz̄ ecōuerso dicētibz̄ a p̄ncipio cre/
atiōis sue deū ipam diligēdo: gr̄am eidē p̄tu/
lisse p̄ quā ab originali maclā illā bñssimāz p̄/
sonā liberās et p̄seruās: sublimior̄ sc̄tificatōis
genere redemit. cū fundaret eā ip̄e altissim⁹.
et ipam fabricaret fili⁹ dei p̄is vt̄ esset ei⁹ m̄
in terr̄. Nos aut̄ diligēt̄ aspect̄s auct̄ibus et
rōibz̄ q̄ iā a pl̄ibz̄ ānis i public̄ relatiōibz̄ ex
pre vt̄riusqz̄ doct̄ie corā sc̄tā synodo allega/
te sunt. alijsqz̄ pl̄im̄is i hac pte v̄sis et manu
ra p̄sideratōe p̄lat̄. doct̄inam illā asserētē
gl̄iosam s̄ginē mariā p̄ueniēte et opante di/
uini m̄ier̄ gr̄a singlar̄: nūqz̄ actualit̄ subia/
cuisse originali pctō. s̄z̄ imūne sp̄ ab oī originali
et actuali ruga sanctaqz̄ et imaculatā sp̄ fuisse
tāqz̄ viā p̄sonā cultui eccl̄iastico: fidei catho/
lice: recteqz̄ rōni: et sc̄tē sc̄pture. ab oibz̄ catho/
lic̄ approbādā fore. tenēdā et amplectādā
diffinim⁹ et declarāim⁹ nulli de cetero licitū eē i
p̄riū p̄dicare et docere. **Renouātes** p̄terea in/
stitutōz de celebrādā ei⁹ p̄ceptōe. q̄ tā p̄ roma/
nā qz̄ p̄ altās ecclīas. vñ id̄ decēbris antiqua et
laudabili p̄suetudie celebrat̄. statum⁹ et ordi/
nam⁹ eādē celebratōe p̄fata die i oibz̄ eccl̄ijs
mōasterijs et cōt̄ibz̄ xp̄iane religiois sub no/
m̄e p̄ceptōis festiuis laudibz̄ colēdā eē. cum
cr̄isqz̄ fidelibz̄ s̄e penitētibz̄ et p̄fessis ea die
missaz solēijs it̄essentibz̄ cētū dies. p̄mis
atqz̄ sc̄dis vesp̄is toridē. finōi s̄o s̄bi dñi de
ea festiuitate. xl. dies de inuict̄ sibi penitētijs
p̄cessione p̄petuis tps̄ibz̄ duratura hec sc̄tā sy/
nod⁹ elargit̄. **Datū** **Basilee** i n̄sa sessiōe pu/
blica i ecclīa maiori basilien̄si solēnit̄ celebrata
xv. kal. octobr̄. āno a natiuitate dñi. 1439.
Hec ibi. **Definiam** qz̄ vniūersitas p̄sētis
āno dñice natiuitat̄. 1383. **Mariā** mat̄re
dñi p̄ nullū instās vt̄ momētū originali culpe
subiectā: s̄z̄ sp̄ali p̄uilegio ab oī maclā imū/
nē fuisse p̄suatā. **De** c⁹ p̄ceptōe inqt̄ **Ansel-**
omel. s̄ginee p̄ceptōis. **Sic** fr̄es charissimi
i sc̄tā ecclīa natiuitas sc̄tissime s̄gis marie co/
lit̄ et venerat̄. sic d̄z̄ colit̄ ei⁹ p̄ceptō: nisi ei⁹ p̄ci/
peret̄ etiā nūqz̄ nāsceret̄. **Sic** at̄ ad saluādūz
gen̄ hūanū oli nēcāria fuit ei⁹ natiuitas. sic
nēcāria fuit ei⁹ p̄ceptō. nisi ei⁹ illa p̄cipet̄: redem/
ptio mūdi nūqz̄ nāsceret̄. **In** sensu ḡ dei p̄cipi/
tur et nascit̄. imo si diuina rō p̄ficiat̄ sp̄ual̄ p̄ce/
ptōis ei⁹ dies maior̄ fore app̄bat̄ qz̄ natiuita/
tis. **Erubescat** ḡ isensati q̄ tācū die tātaqz̄ mi/
steria et sacra tenebr̄ iḡratie excecari resp̄uē
celebrare. **Hec** ille. **Sac̄** qz̄ **Bern.** i q̄ dā p̄
mōe approbās p̄ceptōz imaculate s̄gis ait:
p̄p̄riū delictū maria n̄ h̄uit et ab alio lōge i/
nocēs fuit. **Id̄** illi dicere possum⁹ illud **Eccl̄i**

Univer-
sitas pa-
risien̄.

xxij. Age pceptōes tuas. et nō i delictis. sed in his oibz dñm bñdicito.

¶ Pars. iij. huiusmodi q̄ dicitur declaratiōis.

Uñ stupēdū miraculū a nō mltis annis citra i p̄tibz fr̄cie: ostendit b. ygo maria sue inocētie declaratiōem. sic testimonio s̄idedigno ac cepi. **D**ū em̄ vn̄ frat̄ ord̄is cuiusdā p̄dicatoz cū vno fratre n̄ro p̄cederet atqz conaret ostēdere q̄ ip̄a dei generit̄ originali fuit vituperio deturpata. Socii p̄dicti fr̄is n̄ri q̄ erat laicus: nō valēs sustinere iniuriā ygis gl̄iose elenata manu seu pugno percussit dictū fr̄em p̄dicatozē: eo q̄ vitupauerat reginam celi et m̄rem dñi n̄ri iesu xpi. **U**erū qz ille p̄dicatoz erat ex nobilibz parētibz p̄genit̄: dicit̄ laic̄ timore ip̄oz parētū et sanguineoz illi talit̄ percussit aliq̄sdū latuit. **Q**uerebāt em̄ vidicrā facere de ipo fratre. **S**z p̄ aliq̄t dies ille laicus n̄ p̄fidēs i adiutorio inocentissime ygis exiit ad illos cognatos et p̄p̄ndēs fr̄is percussit: et dixit illis. **N**ō mala voluntate percussit cōsanguineū v̄m fr̄em illū p̄dicatozē: s̄z qz ifamabat purissimā yginē mariā asserēs ip̄am peccato fuisse corruptā. qd̄ vob̄ eē falsissimū demonstrabo. **F**aciāt̄ ḡ ignē magnū accendi: meqz et fr̄em illū imaculate ygis ifamatozēz i eo irrare p̄mittite. et q̄ ex nob̄ p̄buret̄: ei op̄inio falsa reputet̄. videbitis qz illum bñdicte m̄ris dei calūniatozē: solū vt meret̄ igne p̄burī. **P**lacuit at̄ fr̄m h̄ laic̄ oibz. et igne magno accēso ille laic̄ app̄hēsa manu illi p̄dicatozē volebat eū trahere i ignē. at ille nūqz irrare voluit: coḡscebāt ei q̄ mortuū eēt et cōbust̄. **T**ūc ille laic̄ sol̄ itrauit i medio ignis i noie ygis imaculate. rogās eā vt sic sine peccati icēdio fuerat p̄creata. sic ip̄z ab illo igne illesum p̄suaret. **S**terit̄ igit̄ i illo igne p̄ml̄tū tps illesus et vocabat̄ illū p̄dicatozē: atqz ip̄m iuitabat ad itradū ignē. et qz p̄ aucas literas sciebat laic̄ ip̄e dicebat latine loq̄ndo sic melī nouerat. veni veni poltrone. et videbis si br̄a ygo fuit p̄cepta i originali pctō. **A**d h̄ at̄ tā gr̄ade miraculū: vniūsi q̄ aderant ad credēdū b. ygis inocētiā s̄e iducti. **¶** Anno etiā. iij. Bonifacij. viij. qdā monial̄ medita bat̄ de p̄ceptōe ygis. et facta ei extrasim. viditqz b. yginē sibi dicētē. **S**cias filia q̄ mee imaculate p̄ceptōi et sc̄ificatiōi itersuerit tria milia cherubi canētū et dicētū. **M**̄ dñi ē maria et tabnaculū trinitat̄. et subdidit br̄a ygo certa esto d̄ eo qd̄ dixi tibi. et p̄dica h̄ eē vez **¶** sub sacro **¶** Alia qz monial̄ dū qdā nocte ad miraret̄ q̄ eccia dei n̄ celebrat̄ festū p̄ceptōis

b. ygis visio ei ē onsa h̄ mō. **N**ā dū dormir̄z veit vox diuina ad eā di. **Q**uare turbata mirat̄ q̄ eccia dei n̄ celebrat̄ festū p̄ceptōis mat̄ mee. **V**eni mecū et ondā tibi p̄tate **E**t illa timēs ait. **Q**uis es tu q̄ mihi loqr̄s? **R**vox r̄ndit. **N**e dubites. qz ego sū via p̄tate et vitata. tūc p̄fortata ē et iuit p̄ voce: et duxit eam ad locū pulcerrimū et valde delectabilē. et tūc vox ei dixit. **S**cias filia p̄ certo q̄ postqz de mōes ceciderit de celo: aḡli p̄firmati i gr̄a dei oī āno festū p̄ceptōis m̄ris mee i celesti curia solēnit̄ celebrat̄ qz i mēte diuina ē p̄seruata ab et̄no. et iō ab āgel̄ ē ei p̄suatio solēnit̄zata. et q̄ deuote celebrabit̄ h̄ festū: remissioz p̄sequet̄ oīm pctōz. et vita et̄na finalit̄ p̄fruet̄. **¶** **B**eatus etiā **B**ern̄. p̄ mortē suā apparēs cuidaz mōacho suo dixit. q̄ i celo fit festū p̄ceptōis. **M**ult̄ qz sc̄tis r̄uelatū fuit q̄ maximū gaudiū fit i celo d̄ p̄ceptōe ei. et iō s̄it fieri d̄z solēntas i fra. **¶** **H**oc at̄ festū solēnit̄ celebrat̄ p̄libz vicibz et p̄libz eccl̄ijs i ciuitate luce q̄ libet āno cātādo missaz cū organis et pullu cāpanaz et ornatu eccl̄ie. et d̄ p̄ceptōe ip̄a populo p̄dicat̄. **E**t p̄p̄ talē celebrat̄ m̄lta ab eadem ygie bñficia recipiūt: et miracula ac p̄digia p̄lima s̄iūt. **S**z qd̄ dicā d̄ ill̄ q̄ r̄atis p̄digijs nolūt p̄t̄i ad p̄f̄idēdā h̄ac clarissimaz p̄tate. imo q̄ r̄idicē q̄rūt i errore suū alios inducere. **P**rofecto taliū cauillois locutiōibz n̄ est r̄isio faciēda. **S**z si fieri possz sine pctō eēt ill̄ r̄ndēdū sic r̄ndit qdā frat̄ p̄uēctual̄ sc̄i **F**r̄acisci deuot̄ br̄e ygis. forte ip̄a ygie illuz ad h̄ faciēdū iducere: atqz celsurā eccl̄iasticaz de percussioe cleric̄i relaxate ad p̄f̄idēdū sui aduersarij. **I**lle eteni p̄dicatoz cū p̄dicat̄z in q̄ dā terra lōbardie de imaculate ygis p̄ceptōne. frat̄ qdā ord̄is cuiusdā q̄ itersuerat p̄dicatōi. eratqz mgr̄ theologie. v̄l vt p̄ueniet̄ ius dicā tenebr̄ie. m̄l̄s sophist̄ic̄ argumētōibz opposuit fr̄moni dicti fr̄is: affirmās gl̄iosaz yginē yginali vicio fuisse corruptā. **V**idēs aut̄ p̄dicat̄ frat̄ q̄ p̄dicauerat: q̄ ille mgr̄ tenebr̄ie fecerat suis cauillois p̄batiōibz sic fecit qdā alī i libro suo infamatozio br̄e yginis: de q̄ ego scripsi i epl̄a ad summū p̄ntificē **S**i r̄tū. iij. di. **C**oluerat iductū sua p̄ fantasma ta vulḡ. **P**erfid̄ isipidū q̄ tulit auctor op̄. **D**ixit ad ppl̄m. **O** deuoti imaculate ygis audist̄ argumētā huius aduersarij dñe n̄re q̄bz cōcludit ip̄am p̄p̄ctm̄ meretricatā fuisse. **S**z qz p̄bis illi infamatoz̄ n̄ ē r̄ndēdū. faciā ei r̄nsionē quā meret̄. **A**pp̄hēdēs ḡ ip̄m reuoluit eū sup̄ genua sua. erat em̄ valde fortis. **A**leuat̄ itaqz p̄anis: qz ille mgr̄ p̄ sanctū dei

Quartū

Quintū

Scdm

Tertū

Sermo. VIII De Receptiōe Marie

tabernaculū locut⁹ fuerat: cepit cū palmis p
cutere sup qdrata tabernacula sua q erāt nu
da. nō em habebat femoralia vel antiphonā
7 qz ipe infamare voluerat beatā ḡginē alle
gādo forisrā Aristo. i. l. p. oz. iste pdicator cō
futavit ei⁹ argumēta legēdo i lib. suoz poste
rioroz. De hoc aut oēs q aderant gaudebant.
Tūc exclamavit qdā deuota ml'ier dices **D**
dñe pdicator: det⁹ ei alias qrtuor palmatas
p me. 7 alia postmodū dixit. det⁹ ei etiā qrtu
oz. p me. sicq; ml'ie alie rogabāt: ita q si illoz
petitiōib; satisfacere voluisset p totā diē ali
ud facerē nō potuisset. Ille ḡo mgr tandē di
missus valde ḡsulū abscessit. Et tūc ḡgo be
nedicta ḡficari fecit illō qd scptū est. **R**
egū. ij. scz. Quicūq; honorificabit me ḡfica
bo eū. q aut ptenūt me: erūt ignobiles. Per
maneat ḡ innocētie ei⁹ aduersarij i ignobili
tate sua 7 i obstiatiōe cordis sui donec tenebr;
7 velamiē cecitatis obscuratū 7 cooprtū ē. **A**
redo em q aliqñ a tenebr; puerent ad lucē. et
verificabit in eis illō qd inqt apls. ij. **C**ho.
ij. dices. Obruī sunt sensus eoz 7 vsq; i ho
dicntū diē velamiē positū ē sup eoz. **L**ū
aut pueri fuerint ad dñm auferet velamen
D **C**redo etiā q scra mī ecclia rursūm p̄cipiet
p generale decretū festū imaculate p̄ceptōis
ab oib; xp̄icolis sub p̄cepto obsuari. atq; of
ficiū qd dño inspirate p̄feci ab oib; cito ic̄i
piet celebrari. Et tūc ḡficabit illud ps. cvj.
Videbūt recti 7 letabūt: 7 oīs iniqtas oppi
labit os suū. Nec timebit summ⁹ pontifex q
aliq; pauci p̄ceptōis imaculate adūsarj comi
nent q eū faciet ad generale p̄ciliū si h̄ statu
erit p̄uocari. Beata etenī ḡgo dissipabit cō
siliū diaboli. Nos ḡo ḡgineī honor; zelato
res reuelata facie ḡliam dñe speculātes. iteri
magnificem⁹ ei⁹ puritatē atq; ḡtū possum⁹
ei⁹ sc̄itātē extollam⁹. **I**pa etenī ḡgo benigni
sissima p̄ceptōz suā celebrātib; ip̄erat p̄mo
deletōz p̄ctōz **J**ō i officio q vtunt⁹ qdā religi
osi canit i festo p̄ceptōis. **R**ocēp⁹ hodiern⁹
Marie sp̄ ḡgis venenū terit ac nexū soluit
scz p̄ctōz. **S**ecōdo dat eis occasiōz gaudio
rū. 7 iō in p̄dicto officio canit. Cordis ac vo
cis iubilo laudes p̄gam⁹ dño. cui⁹ m̄ris p̄e
prio mūdū pfudit gaudio. **D**ēs igit deuoti
diē p̄ceptōis reuerenter debet festiuare. qz sic
ip̄a ab originali tristitia liberata occasiōz acce
pit gaudij. sic illis q h̄ festū celebrant subue
nit in om̄ib; necessitatib; expellēdo tristitiā
7 donādo letitiā. **J**ō i p̄dicto officio dicit. **C**on
cept⁹ beate ḡginis m̄stis reddit letitiā. p̄ci
pue aut h̄ac letitiā dat eis immūtere morte.

Utilita
res cele
bratis fe
stuz hoc

qñ maior ē m̄sticia. **U**n̄ Ambro. sup Apōc.
ait. **D** qz gaudēs est obit⁹ ei⁹ q marie dū vi
ueret sedul⁹ fuit 7 deuot⁹. **T**ertio dat eis in
ḡdu suo stabilitōz vt nō deponāt. **E**t h̄ pbat
Anselm⁹ in qdā p̄mōe dices. **Q**uis ḡs p̄sul
abbas 7 p̄lat⁹ es: recole diligētia h̄ac festiui
tatē: 7 a cūctis iube eā coli. qz si eā toto corde
amauer; nunq; de ḡdu tuo deponit⁹ eris. 7 in
meip̄o p̄bau qd dico. **D**ec ille. **E**t idē pbat
Jordan⁹ i postill⁹ suis dices. qz ḡgo ḡliosa
in sua p̄ceptōe ē singularit⁹ a deo honorata. iō
eiusdē cōceptōis sue deuotos cultores hono
rat. **Q**uarto dat eis part⁹ icolumitatē. **V**n̄
Drosi⁹ i eplā ad Heliodoz ait. **L**orā dō no
uī 7 i p̄itate p̄peri q nlla ml'ier i p̄tu p̄clitaf
sup quā deuote marie ḡra ip̄lorat. 7 dies p̄e
ptōis ei⁹ celebrat. **D**ec ille. **S**ic em ḡgo b̄i
dicta i vtero m̄ris sue ē nō solū i naturalib;
illea custodita: s; etiā ḡuit⁹ ḡsignita. sic om̄i
b; ml'ierib; illō i h̄ festo digne recolētib; fet⁹
p̄seruat penit⁹ illesos 7 illesas cū filiis suis ne
p̄clitēf adūuat. **U**n̄ legit i miracul⁹ ei⁹ q
i anglia circa ciuitatē cātuarieī. vir qdā ad
lūmia ap̄loz nauigare volēs: secū duxit vro
rē suā p̄gnatē. q ḡgineē p̄ceptōis erat valde
deuota. **L**ū aut nauigarēt: venit tps p̄ricōdi
p̄riclitātē aut ml'iere seuiētēq; rēp̄stare ne
oēs submergerēt. **D**eposita est mulier ex nauē
sup tabulā. q implozās auxiliū brē ḡginis p
m̄sit ei ac deuouit. q si euaderet h̄ periculuz
mag; deuote qz vnq; fecisset celebraret ei⁹ cō
ceptōz. **S**tatim ḡ affuit ḡgo b̄issima: q eaz
ad litt⁹ p̄duxit. atq; a p̄iculo aborsus libera
uit. natoq; puero officij obstetric⁹ adimpleuit
Aliud stupēdū miraculū accidit i ciuitate
pgami. vbi cū qdā ml'ier sup qdā solaris eēt
cū puero suo qrtuoz annoz. ille puer casu ce
cidit de solaris. qd vidēs m̄r: deuota ḡginis:
rogauit ip̄am vt ad reuerentiā sue imaculate
p̄ceptōis dictū p̄uez sic miserabiliter cadetē a
periculo liberaret. qd 7 factū est. **N**ā cuz ipse
puer sup petras de alto cecidisset: sine vlla p̄
nit⁹ lesiōe rept⁹ est. **Q**uinto dat ḡgo puris
sima suis cultozib; pacē 7 requiē in p̄nti vi
ta 7 futura. **U**n̄ Anselm⁹ vbi supra inquit.
Hui⁹ celebratozib; solēnitat; dat a filio vir
ginis dño n̄ro iesu xpo par 7 lōga sal⁹. 7 post
trāsitiū hui⁹ vite reqēs eterna. **D**ec ille. **A**d
quā requiē infinitaz nos puenire faciat ip̄a
ḡgo itemerata. **C**ui sit honor 7 ḡlia i secula se
culoz. **A**men.

Mira
culum

Scdm

De eadē ab om̄ib; celebrāda 7 a nullo
ampli⁹ impugnāda purissime ḡgis p̄ceptōe.
Sermo non⁹ 7 vltimus.

Actū est silen-
tium in celo. i. i. dei ecclia. Apo. viij
Sic immaculate dei genitricis in-
nocentia oēs venerant noue or-
dines angeloz. Ita nos illi puritate congruit
noue exaltare fimonibus. vt sicut noue beatorū
spirituū dhoris oia sanctorū angelozū agnia
termināt. Ita his noue fimonibus beatissime
virginis innocētia ppetuo aduersarijs eius
imposito silentio claudat. sic vt de illis dici
possit illud *Neemie. v. Siluerunt nec inue-
nerūt qd responderēt. Et de me talibus silentiū
imponere dici poterit illud *Eccl. xliij. In ser-
mone ei siluit vctus. De ipis aut silentiū h
salutiferz seruātibz verificabit illud ps. cxj. s.
Letati sunt qz siluerūt. Dicat ḡ pdictū illud
Diere. viij. Sileam? qz dñs nos silere fac.
z illud qd norat glo. in p̄hemio de. in s̄bo si-
lentio. que allegat *Seneca. s. Nos loquen-
tes fuisse qñqz penituit. tacuisse nūqz. Ego
aut illis dicere possum illud *Zach. ij. Sile-
at omnis caro a facie dñi. De ipis quoqz di-
ci poterit illud *Isa. xxvj. Siluerūt z nō m-
derunt ei s̄bum. Qd vt fieri possit rogo do-
minū nīm *Iesum xpm vt ipe q silentiū sapi-
enter imposuit sāducēis: vt dicit *Matt. xxij.
etiā omnibus impugnātibz innocētia ḡginalē
silentiū imponere velit. vt ḡficet illud *Judi-
cum. xij. Iussit fieri silentiū. Dicat igit ipe ce-
lestis impator illd qd inq̄ impator terren⁹
in. l. f. C. de fe. dicēs. Taceat apparitio. scz ḡ
mrem meā. horrida vox silescat. s. eam predi-
cans peccatricē. Dicat etiā illud qd idē im-
perator cōtra Innocētiū calūniatores digna
pena plectēdos statuit. in. l. oēs q. s. fi. C. de
epil. z de. di. Nemi temeritas sua lucratiua
pcedat. s. impudēs calūniātiū refrenetur
audacia. Et infra. Jamqz sopit iurgioz cla-
moribus ab ipis eoz ḡflicatōibz desistat. Ta-
les nāqz tā debet a solis p̄terōibz ḡ beatam ḡ-
ginē cessare. cū videāt eas i suā ignominiaz
z vitupatōem redūdare. Sunt em̄ de illis d
quibus dicit. l. si p̄. in. fi. ff. de iure do. Qui effu-
so f̄mone nimū se iactāt i p̄mptu sui pericu-
lum incidūt. De ipis aut dici p̄t illud qd
iuriscōsult⁹. in. l. j. ff. de inof. testa. inquit. scz.
Mel⁹ facerēt si se sump̄tibz inanibus nō ve-
rarent. cū obtinere sp̄e nō laborēt. Qd expo-
nit glo. id est. cū laborādo qd optāt obtinere
nō valeāt. Si q aut de cetero ausi fuerint re-
clamare ḡ innocētiā ḡginalē poterit illd di-
ci illud *Job. xij. Utinā taceret vt putare-
mini sapiētes. Taciturnitas em̄ p̄his p̄ueit*********

vt ait *Spectu. i. ti. de aduo. s. nūc de exordijs
s. postmodū. iuuat em̄ plurimū tacere. l. ex-
pressa. ff. de reg. in. r. l. si q̄s semp̄oniū. ff. de
here. insti. Uez qz licet vnusqzqz debeat a vi-
tupatōe matris dei desistere z silentiū suare.
tū omēs debet i ei⁹ laudes exultare: z nunqz
cessare. Nō em̄ sufficē abstinere a pctō nisi fi-
at qd bonū est. c. nō sat. lxxvj. di. r. s. iuril
p̄cepta. z ibi glo. isti. de iusti. z iure. Iō ego s̄
uabo illud *Isa. lxij. vbi dicit. Qui remisistimī
deū nō taceatis. Un̄ dicā cū Diere. p̄pheta
iij. sui li. c. Nō tacebo qz vocē buccine audi-
ui. s. sp̄s̄scet. me ad p̄clamandā ḡgis purita-
tē inuitat. De q̄ adhuc tres p̄sideratōes i p̄-
senti f̄mone faciem⁹.**

Prima dicit elucidationis.

Secūda p̄p̄lationis.

Tertia demonstracionis.

Pars p̄ma hui⁹ f̄mōis q̄ dicitur elucidatōis
Utra argumēta in p̄cedētibz f̄mo-
nibus posita possum⁹ elucidare bea-
te ḡginis p̄ceptoz multz alijs fun-
damētis. Quoz p̄mū dicitur p̄scre-
tionis. sic. Quēadmodū nō p̄uenit q̄ illa q̄
nō est ḡgo fiat ḡginū abbatissa. c. inuēculas
xx. q. j. z ibi glo. z *Lar. in. de. attendētes. de
sta. mo. z doc. in. c. indemnitatibz. de elec. i. vj
Immo etiā violēter corrupta: licet ḡginita-
tem nō amittat nec p̄dat aureolā: nō debet cō-
secrari f̄m *Alanū. vt dicit i summa p̄fessor. li.
ij. ti. ij. q. xij. qd etiā tenet *Tho. i. iij. dif.
xxij. z. ij. q. dij. Et p̄bat p. c. ille familie.
xxij. q. v. r. c. si q̄s nō iratus xv. q. j. Sic n̄
fuisse p̄ueniēs q̄ brā ḡgo cōsecraret regina
angeloz ḡginū z eis p̄ficeret. si aliqui fuisse
pctō quouis mō p̄tracto vel cōmisso macu-
lata z corrupta Ad qd facit qd dicitur in. c. p̄mū
xxv. di. s. Decet p̄latū alijs esse irrephēbilē
z omni tpe a quocūqz crimine immunē. Ut
ḡ natura angelica non esset accephala s̄z ha-
beret caput melius q̄ lucifer. z vt angel⁹ pu-
rissimis nō p̄ficeret aliqua creatura minor⁹
puritatis z ḡginitatis inferioris: congruū fu-
it q̄ brā ḡgo eēt purissima: z nūqz aliq̄ vicio
p̄taminata. Iō mirādū erit si aliq̄ amplius
peccatū illi imponere p̄sumpserint. Nam de
hoc etiā angeli mirari dicunt. Un̄ in figura
scriptū ē *Dan. xij. q̄ audietes famuli dom⁹
Susanne clamorē i pomerio. s. senū vocife-
rantū Susannā cōmisisse adulteriū: irruerūt
p̄ posticū. Et vbi locuti sunt senes. s. qui
dā doctores antiq̄. erubuerūt. s. famuli ipi do-
mus susanne. i. angeli q̄ i domo susanne. i. be-
ate ḡgis. s. in celo ministrant deo. quā nūqz****

Rō esse
cratiōis.

Sermo. IX De conceptiōe Marię

sermo huiusmodi fuerat de susanna. i. de ipsa dei matre i toto celo empireo. Pnt etiaz p famulos domi intelligi moderni deuori bre fgis ipsi mri dei priuue famulantes q mirat de dictis ali quoz antiquoz p puritate bre fgis. vn ad liberada ea irruut p posticu. i. p argumeta posterioz doctoz. t ipi iuuenes sequetes nouu hoiem xpm erubescut de senioribz sequentibz

Rone con iunctois
L veterē Adā. **S**com fundamentū dicitur iunctio nis. Et pot colligi ex dictis beati Petri rauenensis epi sup **M**issus est. Nos autēz possum arguere sic. De rebuit assumere sibi in iugē aliquā q nō esset idigna. vl' cuius iugū nō esset lege phibitū. Nā licet princeps sit solut legibz. l. pnceps. ff. de legi. cū si. m. de cet eū suis legibz viuere. l. digna vox. C. e. ti. **S**z mrimoniū phibitū est hī a fidelibz cū aliq que sit disparis cult' seu infidel'. **E**xo. xxxiij. t Deute. viij. vn mrimoniū sic scum cū infideli est nullū. xxvij. q. j. s. ex his. et. c. caue. **A**rgo de q ab eterno sibi elegit i iugē beatā fginē: nō debuit ipam pmittere labi i pctm quo efficeret de secta diaboli. t sic ieptra ei iugio: t maternitate filij sui. q qdē mrimonial iugio t maternitas q ad ipm deuz d: fuisse ab eterno. vt euidentissime patebit ex dicendis in parte sequenti hui' sermonis.

Rone re sectionis
Meritū fundamētū dicitur reiectois. t fuit argumētū Petri aureoli i tractatu de conceptiōe fgis. t possum arguere sic. Sicut absurdū esset q qs psecraret i corp' xpi hostiā q semel cecidit i stercore vel in ore canis rabidi: aut porci seu luto ferēt. licet postea sit mundata. vn talis hostia a q liber deuoto sacerdote reij ceret. sic incōgruū fuisset q de illa q semel fuit inuoluta stercore t putredine pcti: t deuorata ore fetētis diaboli: formaret corp' purissimū saluatoris nri. imo credēdū ē q ipe xps sacer dos purissim' eā repudiasset t acceptare nolisset i mrez: nec de p' in iugē. Null' ei generosus ac delicati stomachi pnceps p pota tiōe sua eligeret cyphū que aliqui vidisset horribili sanie adiplerū. **D**at etiā pdict' doctor vbi. s. exemplū de pāno quo debet fieri corpa lia sup q corp' dñi psecrat. q indecēs esset si vnqz fuisset stercore inuolut'. **E**t firmat pdi cta alio sil' fundamēto. Nā si i aliq calice semel stercozizatū fuisset: licet postea purifica tus esset: nō tñ honestū eēt i eo psecrare san ctissimū sanguinē dñi nri iesu xpi. **E**t sic pa ri nō incōdecēs fuisset i ml'ere in q sel' dia bolus pcti stercoza ptecesset dei filiū pcreari. **P**refea si idecēs valde fuisset ipm dei filiū ex ml'ere ab aliq hoie stuprata etiā violēt' t sine

psensu suo generari. pfecto idecēt' extitisset eū pcreari de muliere a diabolo supra quis pcto. **S**z ad pdicta rñdēt qdā qd nō expedit priclarit' noiare sz ita eos noiabo seqndo modū loqndi i talibz q vtunt doctozes i. l. q dā puella. ff. de iuris om. iij. **D**icūt at q inter dicere ipaz fginē i conceptiōe fuisse ab originali pcto pseruata. t dicere eā pcamiatā: sz statim subleuata: nō est differētia nisi sic vni' filij vl' capilli. qz dicūt eā i scdo instāti conceptiōis fuisse purgatā. **U**n pdicator qdā ordis cuius daz dixit q hūana natura fuit sic vna pica plena pānis q cecidit i luto. **E**t vn' nō fuit i fec' qz nō tetigit lutū. s. xps. alij ho oēs pan ni infecti sunt. qz tñ vn' cū cecidisset in luto statim subleuaret' t excussus. s. brā fgo. **M**irabile exēplū. o sapiētia stupēda. **N**ōne si qs cū pica ipm pdicatorē sel' in instāti pte raret ac fortis pcuteret: eēt tñ pberat' t pcut' sus? **N**ōne si qs in instāti vulneraret i vul tu vl' decapitaret. aut p gulā suspēderet. vl' i famis aut seru' alteri' efficeret. aut i stercore caderet. p tñ de illo dici posset q sel' fuit vul nerat' i facie vl' decapitat': aut suspēsus infami qz vl' seru' aut stercore inuolut'. **F**acit ad h' qd dicit. l. ff. C. de generali aboli. vbi scptū ē **I**ndulgētia qs liberat: notat. i. fm glo. nota tos relinqt. sequit' nec infamiā criminis tollit. sz pene gram fac. t ibi glo. al legat **D**uidiū. i. li. de pōto dicētē. pena p' demi. culpa perennis erit. **F**acit etiā ad h' lex. ij. C. de obse. a libe. pa. p'stā. vbi dicit. licet em' sbis edicti nō habeatur infames. re tñ ipa t opione hoim nō effugiūt infamie notā. **E**x quibz oibz apparet q male loquunt' illi q dicūt q beate fginē paz nocu isset pctm originale. qz in eo puo tpe sterisset **I**sti em' cognoscēt errozē suū si ad memoriā reducat' sniam **S**offredi i p'etria sua dicēt' q sel' modicū totū amaricat. **M**ale faciūt q isti prinaces hāc infamie notā imaclate f' gini i'xonēdo. sz qd d'eteri' c'it'es ad defensan dā suā obstinatōz dicūt q pctm originale ē le uer nō mortale. imo leui' qz veniale. **E**t duo faciūt fundamēta. p'mū ē qz pctm originale nō est volūtariū sz eos. scdm ē: qz pctm originale solū punit' pena dāni. veniale at' pena dāni t sensus. **S**z ista eoz snia ē s' apl'm ad **A**ph. ij. dicētē. **D**ēs nascimur filij ire. **L**ū g' non p pter aliū qz p'p' originale pctm i'p' sentētā **P**anoz. in. c. p'questus. de feri. vbi ait q p'p' tale pctm sum' filij ire. g' ipm pctm originale est mortale qd nos i ira dei p'stituit t dei grā h're nō p'mittit. **E**t firmat' predicta veritas **N**am vt ait **A**ug'. xij. de ciui. dei. t. l. ij. de

trini. Et scilicet Remigi⁹ super eplam Pauli ad Eph. Sicut corp⁹ nō vivit sine anima. sic aīa dī: mortua sine deo: et eius grā: q̄ est vita aīe. Illa ḡ aīa que ppter originale pctm̄ nō est in dei grā sed i indignatiōe ei⁹: pfecto ē mortua. Et ideo inqt Petrus aureoli i tractatu de conceptione beate yginis. Tertū est q̄ peccatum originale est maius veniali et detestabilius deo: cū promereat eius iram et damnationem eternā quā veniale nō meret. Nec ille

Quomodo autē originale peccatū est leve ppter quod oīa mala humano generi eveneret? Pfecto si non esset gravissimū: nō oportuisset gravissimā penā p illo pati dei filiuz.

Nemo igit dīcat q̄ illud peccatū est leve propter quod dei fili⁹ sic horribiliter mortu⁹ est i cruce. hoc autē peccatū quod est mortale ponit hoīem i demonis potestate. Si em̄ exis i originali peccato nō esset possessus a diabolo nō insufflaret baptizās i eum q̄ baptizatur dicens. Eri ab eo sathanas. Itē non faceret eū abrenunciare diabolo nisi p̄sus fuisset sub eius ditione et iperio. Item phibet i sacro sepeliri q̄ mortū i originali. vt probari p̄t p. c. ecclesiam. de p̄se. di. j. unde est de ill⁹ de q̄bus dicitur. xij. Sepultura asini sepelietur. et hoc vt ostendatur q̄ est mortuus inimicus christi. qz nō est sibi vnitus p baptismū. et in hoc sensu exponi potest illud quod ait saluator noster Luce. xj. c. et Matth. xij. dicens. Qui nō est mecum contra me est. qd̄ etiā ponit i l. celicolaz. C. de iudeis. Ad fundamētū autem p̄mū respondet q̄ nō est vez q̄ originale peccatū nō sit voluntariū: imo hec eoz locutio implicat dīctōem. Si nō esset voluntariū nō esset pctm̄: dicitur Aug. in li. de libero arbitrio. Pctm̄ adeo est voluntariū. q̄ si nō esset voluntariū nullū esset pctm̄. qd̄ dīctū etiā am sacri canones sepi⁹ p̄fiter. vt p̄t. xlv. di. c. de iudeis. et xv. q. j. c. merito. et c. illa. et c. n̄ est. et xxij. q. iij. c. Nabuchodonosor. vbi dicitur. Vasis ire nūq̄ redderet interituz si non spontaneū inueniret hō habere pctm̄. Cum ḡ de reddat interitū aīe in pctō originali existētī vt declaratū est. s. smoe. j. p̄t. iij. falsum ē dicere q̄ originale pctm̄ nō ē voluntariū. Ad p̄dīcta etiā q̄ omne pctm̄ sit voluntariū: faciūt ea q̄ habent in. c. sicut em̄. xxij. q. v. et c. cū voluntate. de sen. ex. et l. di. c. si qua femina. et c. si q̄s et c. q̄tum. et c. hi q̄. et c. sepe cōtingit. et C. ad legē cor. de sic. l. j. et ff. de fur. l. q̄ iniurie. in p̄n.

Quomodo autē originale peccatū est voluntariū?

Dico ḡ q̄ originale pctm̄ dicitur voluntariuz i radice in q̄ omnes peccauerūt s̄m dīctuz apli ad Roma. iij. Ut em̄ dīctū est sup̄ smone. j. p̄t. ij. tota humana natura erat in Adā qm̄ volūtariē peccavit. et p̄sequēter hoc modo illi peccato consensit. Et ista respōsio colligitur ex dīctis mḡi Petri aureoli i tractatu de cōceptione beate yginis. et s̄m originali ter b̄i Augustini. q̄ vt refert mḡ sen. in. ij. di. xxj. in lib. contra Julianū hereticū negatē in parvulis esse pctm̄ originale. sic ait. Quē forte vez originale pctm̄ ex volūtate sit? R̄spondeo p̄orsus et originale pctm̄ ex volūtate esse. qz hoc ex volūtate p̄mi hominis seminatū est. vt in illo esset et i oēs trāsserit. Nec ille. **S**ed r̄ndent qd̄a. q̄ licet originale sit voluntariū eomō quo supra dīctū est: t̄m peccatuz veniale habet magis de volūtario. Cū igit peccatuz tāto sit gravi⁹ q̄to magis h̄z de voluntario. ḡ veniale est gravi⁹ originali. **S**z hūic palia to argumēto r̄ndet q̄ hoc est vez q̄ data paritate gravitatis duoz peccatoz in se. q̄nto aliqd̄ eoz cōmittit cū volūtate magis delibērata et spōtanea. tāto est gravi⁹. **S**z data disparitate illoz nō sequit̄ generalit̄ q̄ illud sit gravi⁹ peccatū quod est magis voluntariū. **A**ls sequeret q̄ vnū leuissimū peccatū veniale cōmissum spōte et volūtariē: ac data opa esset gravi⁹ vno homicidio aut p̄urio ḡuissimo siue alio scelere maximo qd̄ q̄s cōmitteret nō libēter nec spōtance simpl̄t sed timore alicui⁹ vel impulsu. q̄ t̄m nō excusaret eum a mortali pctō. Et sic nō valet argumētum p̄ dīctū. qz vt p̄t ex dīctis i sup̄ioribz smōibz originale pctm̄ est i se incōparabilit̄ gravius omni veniali. et iō licet veniale magis habeat de volūtario. p̄ h̄ nō sequit̄ q̄ sit gravi⁹ originali pctō. **A**d scdm̄ hō fundamētū r̄ndet aliqd̄. q̄ licet vsq̄ ad diē iudicij nō puniāt cedentes in originali nisi pena dāni: t̄m dīct̄ Hugo quē refert Archidiacon⁹ in. c. firmissime. de conse. di. iij. q̄ tales cruciabunt scz post iudiciū diuersis tormētis. licet non ita graviter sicut illi q̄ originali addiderit actualia. Et hāc op̄inōnē etiā tenet Greg. ix. moral. Et videt̄ p̄bare ex euāgel. Sic em̄ parz Mat. xxv. c. oēs hoīes adducēt̄ ad iudiciū. et vna ps. s. electoz ponetur ad dexteram iudicis partē. et omēs hi ibūt post iudiciū in vitā eternā. et quoz numero nō erūt mortuū in originali pctō. **A**lia hō ps. s. reproboz ponet̄ ad sinistram. Et isti omēs post iudiciū ibūt in ignē eternū qui parat⁹ est diabolo et angelis eius. Et h̄ est qd̄ inqt Aug⁹. in libro de fide ad Petz. et habet trāssumptiue in. d. c. firmissime. de p̄se. di. iij. vbi ait. Firmissime tene nō solū hoīes rōne vtētes: vez etiam par

Quomodo originale sit gravius veniali

Quomodo originale sit q̄mo do puniatur a deo

Sermo. IX. De cōceptiōe Marię

mulos q̄ sine in vteris matris viuere incipiūt
z ibi moriūt. sine iam de matribus nati sine ba
ptismi sacramento qd̄ dat̄ in uole patris et fi
lij z spūsancti. de h̄ seculo trāseūt: sempiternu
no igne puniēdos. qz̄ z si pctm̄ pprie actōis
nullū hnt̄: originalis tñ pcti damnatiōz car
nali p̄ceptione exnatiuitate traxerunt. **Dec**
ille. Uez qz̄ aliq̄ exponūt sempiterno igne.
id est sempiterna pena. q̄ tñ expositio nō vi
detur conuenire textui. Quia nō alit̄ recedē
dum est a significatiōe s̄bz qz̄ ipsa s̄ba so
nat̄. l. nō alit̄. ff. de le. j. z s̄ba nō sunt ipropri
anda. s̄z stādū est eis qñ sunt clara. l. ille aut
ille s̄cū i s̄bis. ff. de le. ij. Itē nō sunt lacerā
da: s̄z eis ē inherēdū. l. si mihi z ricio. ff. de s̄.
ob. **Qñ** uoles salua vtraqz opione de puni
tione taliū rñdere ad istud vanū fundamē
tum. **Dico** q̄ etiā p̄supposito sine veri piudi
cio q̄ tales cū solo originali pctō moriētes nū
qz̄ puniant̄ aliq̄ pena sensus. tñ eoz̄ pena q̄ ē
eterna z infinita ac p̄petua p̄uatio diuie vi
sionis z eterne gl̄ie est ḡuoz̄ oī pena q̄ debet̄
pctō veniali: cū sit t̄p̄alis z cito trāsitoria. **Et**
p̄sequēter mai⁹ est delictū originale qz̄ venia
le. qz̄ hō p̄ originale p̄petuo dānat̄. vt pr̄z in
d. c. firmissime. nō at̄ p̄ veniale. **Quā** igit̄ ḡ
uitas pene demōstret atrocitatē delicti. l. res
p̄piciēdū. ff. de penis. z. c. n̄ afferam. xxij. q.
j. ad qd̄ etiā fac̄ qd̄ habet̄ iant̄. vt fratru filij
coll. ix. z Deutero. xxv. vbi d̄r. **Pro** mēsurā
delicti erit z plagaz̄ mod⁹. **Concludit̄** q̄ origi
nale pctm̄ est graui⁹ veniali: cū ei debeat̄ ḡu
oz̄ pena. **Idē** d̄c̄ m̄gr̄ **Frācis̄** de mayro. in. ij.
sen. dis. ij. **Et** **Seco.** i. ij. dis. xxxvj. z i. ij. di.
ij. iungēdo eoz̄ dicta. q̄ mai⁹ malū est ori
ginale pctm̄ qd̄ h̄z annexā dei inimicitiaz qz̄
pena sensus z dāni sine dei inimicitia. immo
cū ei⁹ gr̄a sic est existētiū i purgatorio p̄ pctō
veniali. **Et** cōfirmat̄ p̄dicta p̄ sn̄iam p̄dicti
Frācis̄ de mayronis vbi s̄. dicētis. q̄ quili
bet bonus pot⁹ eligeret eē sine gl̄ia qz̄ sine dei
gr̄a. qz̄ homo p̄t esse bon⁹ sine gl̄ia. sicut sunt
illi qui sunt i purgatorio p̄pter pctā venia
lia p̄ quibz̄ puniunt̄. s̄z nemo pot̄ esse bonus
sine dei gr̄a. sicut sunt illi q̄ hnt̄ originale pec
catum. **Præterea** aliq̄ theologi negāt supra
dictū fundamentū aduersariūz imaculate
p̄ceptioni beate s̄gis. dicētes q̄ pctō veniali
nō debet̄ pena dāni pprie sumpta. q̄ sic acce
pra est p̄petua p̄uatio visōis diuie z eterne
felicitatis. **Et** sic eoz̄ argumentū est vanū z
nihil p̄cludēs. **Et** p̄futat̄ etiā ex dictis m̄gr̄i
Petri de candida. i tractatu de p̄ceptiōe beate
s̄gis. vbi ait. q̄ **Aug.** in li. de natura z gratia

Idē tenet q̄ beate **Johes** baptista venialiter
peccauit. qz̄ nō fuit p̄seruat⁹ ab originali. nā
si ab ip̄o originali p̄seruat⁹ esset. qd̄ est maio
ris grauedinis. multo magis p̄seruat⁹ fuisset
a veniali qd̄ est min⁹ graue pctm̄ p̄ illam re
gulā. **Si** de q̄ min⁹. s̄ z de q̄ magis. c. cū i cum
ctis. vbi glo. de elec. z. xxxvij. dis. c. si in laicis.
z. ij. q. ij. c. de iudicijs. z. lxx. di. c. si officia. et
xij. q. ij. c. nō extimem⁹. **Et** de maiori gra
uitate pcti originalis qz̄ venialis h̄ p̄trāseo. q̄a
satis dixi s̄. sermone. vij. p̄te. j. **Om̄es** ḡ at
tributam⁹ beate s̄gini h̄ac p̄rogatiuā atqz̄ ex
cellentia. q̄ ipsa sui filij adiutoris z beniuo
lentia ab om̄i corruptiōe fuit custodita. **Ut**
em̄ ait san. **Bonauctura** in. ij. di. ij. **Quic**
qd̄ nō est s̄ fide: attribui z uenienter pot̄ test be
ate s̄gini. cū s̄z ad suā z filij ei⁹ redūdat glo
riam. h̄ aut̄ est in casu n̄so. qz̄ vt. s̄. paruit in
p̄cedētibz̄ s̄monibz̄ ad magnā dei z s̄gis lau
dem: gl̄iam z honorē redūdat: ip̄az̄ b̄ndictā
celi reginā a suo dilectissimo filio i p̄ceptiōe
sua ab om̄is pcti vituperiō fuisse p̄seruatam
Et idē ego q̄ sum filij beati **Frācis̄**: p̄ris mei
documenta suauit̄ **Ipe** em̄seraphic⁹ **Frācis̄**
suos monuit fr̄es vt oīa b̄ndicte matri dei p̄
uilegia attribuerent. q̄ illi⁹ p̄nt̄ excellētie cō
uenire: atqz̄ eam om̄ibz̄ laudibz̄ a pura hu
mana creatura decenter p̄ceptibilibus exal
tarent. **Quapropter** officiu cōposui de ipsi⁹
purissime s̄gis innocētia. nō vt hō qd̄dam
fecit de illi⁹ p̄raminatiōe z corruptiōe. **Ma**
gnam em̄ infert̄ br̄e s̄gini p̄tumeliā: multū
qz̄ illaz̄ offendit̄: q̄ hymnos vel antiphonas
ad ei⁹ gl̄iam cōponere simulat. vt eam qñqz̄
pctō maculatā atqz̄ a diabolo possessam fuit
se demōstret. **De** talibz̄ em̄ sub laudis colo
re matrē dei vituperātibz̄. ip̄a valde p̄querit̄
dicens illud **Quidij** poete. **Impia** sub dul
ci melle venena latet. **Et** illud qd̄ in q̄ **Die**
ronym⁹ in qd̄ā epl̄a. **Non** dāt̄ mihi venena
nisi melle abscondita. **Et** illud **Deute.** xxxij.
Qua eoz̄ vūa fell⁹ z botr⁹ amarissimus. **Fel**
draconū vinū eoz̄ z venenū aspidū insana
bile. **Tales** aut̄ faciūt̄ sic scorpio q̄ an̄ lin
git z cauda pungit. **Dicūt** em̄ s̄lem sn̄iam.
Laudet̄ br̄a s̄go q̄ nō nisi p̄ instās fuit p̄a
miata pctō. **Laudata** sit m̄r̄ dei q̄ p̄uo t̄pe ste
rit serua diaboli. **Sessate.** cessate a talibz̄ s̄gi
nis laudibz̄. qz̄ vilipēdit̄ ip̄a z ei⁹ dulcē fili
us. **Si** nāqz̄ talis fit iniuria sic homi fidelis
simo fieret si de illo q̄s diceret. **Iste** ē magne
fidelitatis qz̄ nunqz̄ nisi semel fuit p̄ditoz̄ sui
regis. **Uel** si de sapientissimo viro diceret. h̄ic ē
sapientissimus. qz̄ em̄ semel fuit stultus. **Aug**

Portat
veneran
tes cōcep
tionē

R
Inuchie
z impu
gnates

de aliq muliere castissima q̄s diceret. **De** est mulier purissima. qz nūq̄ nisi sel fuit stupra. **F**ilio aut̄ dei z bñssime x̄gis tal' irrogat̄ p̄t̄ melia: sic si q̄s diceret. **B**rē x̄gis fili' valde dilexit matrē suā. qz semel tm̄ mortali vulne re original' p̄cti p̄cti passus ē eā. **U**l' si diceret. **A**brist' fuit magne pietat'. qz postq̄ matrē suā i p̄cti sterq̄linū cadere pmisit ad eā dā eā prin' auxiliū dedit. **U**nus q̄s q̄ ḡ aufe rat rubiginē mēt' sue. z egrediet̄ vas purissi mū p̄ceptōis x̄gis gl'ose: ita q̄ ampli' nō poterit eā p̄ctō maculatā p̄dicare. imo q̄to magis illi p̄cti' fuit: tāto ampli' conabit̄ ip̄' innocentia defendere. **S**z heu qz nō sic faciūt hoies q̄dā. imo oppositū facere nitunt'. **Q**ui vt ex infra dicēdis p̄cipi pōt. si aliquē iuue nē suo aggregare poterint p̄sortio: ei libū q̄ndā p̄ceptōis b̄tē ac imaculate x̄gis impu gnatorū legēdū tradunt. v' ab alijs exponi faciūt vt i ei' corde hāc suā opionē talit' imp̄ māt qv' qz ad mortē i ea p̄seuerēt. z p̄ficet̄ d̄ illo puerbiū illd. qd̄ noua testa capit iuetera ta sapit. z illa **O**racij snia. **Q**uo sel est ibuta recēs suabit odorē **T**esta diu. z talit' vnum/ quēqz neophitū iustruūt. q̄ etiā i grātes lras p̄ allibata dei genitricē p̄ceptōz p̄tinacit' dispu tare p̄sumūt. z talit' i hac p̄tinacie stulticia i durant q̄ oia medicine remedia si eis adhi berēt: illos sanare nō possent. **U**n̄ q̄dā p̄dica tor dicebat q̄ de eis p̄ficatū ē illd̄ **D**icere. xij **S**i mutare p̄t̄ ethiops pellē suā z p̄d' varie. lu. ita z vos poterit' bñ dicere cū didicerit' malū. z cāz tal' stulte obstiatōis h' gēt' assige de' p̄ p̄dicta p̄ba dicēs. qz oblita es mei. z cō fisa es i mēdacio. **D**etestabil' z maligna ob stinatio. **N**ā vt reculit mihi frat' **T**homas de morauia. z frat' **D**aniel s̄lfr de morauia p̄ uincie boemie atqz ordis nri. **C**ū q̄dā nouici us i q̄dā ordie z i vna puicia alemanie vellz i māibz sui p̄or' p̄fessioz facere: dixit illi p̄or p̄dicit'. p̄mitte etiā q̄ sp̄ defensab opionē n̄raz q̄ x̄go maria fuit i p̄ctō originali p̄cepta. qd̄ ille audies horruir talē p̄monē z dixit se h̄ ne q̄qz factuz. **U**n̄ cū alit' eū ad p̄fessioz nollet recipe. ille nouit' discessit ab eis z ad ordinē nrm veit enarrato qd̄ illi acciderat. atqz nūc est sacerdos i ordie nro. z affirmat q̄ i ea puicia oēs p̄dicti religiosi faciūt p̄fessioz suā cū tali p̄missioe. dixit ilup mihi p̄dicit' fr̄ thōal q̄ sel ip̄e desiderās scire an h̄ eēt vez. **C**ū essz cū duobz de p̄dict' religios i vno nro mōaste rio q̄ ad hospitiādū i eo venerāt. eos cū mari maistaria rogauit vt sibi dicerēt p̄itarē an ta lē facerēt. p̄fessioz. ip̄i p̄o tādē ex mlt'a p̄fidē

Exempluz

tia: z cū tiorē fr̄m suoz ne h̄ itelligerēt: r̄nde rūt q̄ erat vez. z q̄ ip̄i tali mō suā fecerant p̄ fessioz. z p̄dicti fr̄es erāt de antiq̄oribz z dixe rūt q̄ etiā aliq̄ i p̄tibz ill' s̄lfr p̄fiterēt. **R**ogaue rūt tñ instāt. z p̄missioez ab ip̄o fr̄e **T**homa eregerūt: ne vnqz alicui fr̄i de ordie sue itima rēt q̄ ip̄i h̄ ei secretū renelassent. **D**iaboli/ ca p̄fessio. o dānatap̄missio. **Q**uid igil' dicā de talibz. z q̄lit' peccēt: p̄fecto i hora mort' itel ligēt. **S**z vniciqz eoz inq̄t b. x̄go illud qd̄ sc̄ptū ē. cā mal. xij. q. iij. s. **I**n mal' p̄missis relcīde fidē: i turpi voto mura decretū. **I**m pia ei ē p̄missio q̄ scelere adiplef. **S**ac ad hoc lex si ob turpē. ff. de p̄di. ob tur. cau. z. l. gene ralis. ff. de s. ob. q̄ si talit' vouētes p̄ h' op̄is publicatōz ac lectōz i sua duricia p̄stiterint cū suis cōp̄licibz poterit de eis dici illd̄ qd̄ s. **J**ohes chryz. i omel. sup **M**atth. inq̄t. scz. **D**is malicia p̄fidit' aliq̄tēs rōe d̄itar'. cor/ rigil' aut̄ nūqz. maxie eoz q̄ p̄posito malo z n̄ i grātia peccāt. **D**ecille **S**z t̄les obstiatos bñ castigabāt matrōe mātuane: cetereqz mu lieres imaculate p̄ceptōis deuote: q̄ eis nole bāt panē v' aliā el' ynā dare nisi illa p̄terent ad reuerentiā imaculate p̄ceptōis. ac renūcia rēt opioni fr̄ie b̄tē x̄gis p̄ceptōni. **I**n p̄dicta nāqz ciuitate i magna reuerentiā habet cōce p̄tio purissime m̄ris dei. **U**n̄ p̄ h' illustis marchionis p̄clamata fieri fec̄ p̄ceptū sub pena pecuniaria: vt oēs solenit' festinarēt diē sc̄tē p̄ceptōis x̄gis marie. **N**ō minozē tñ de uotionē habuerūt z de p̄nti h̄nt illustrissimū p̄ncipes mediolani. **N**ā deuotissim' p̄nceps d̄ns **A**zo vicecomes. d̄ns **M**li q̄ fuit patri us p̄me ducisse mediolani. d̄ne. s. **K**atherine: vicecomit'. eccliam sine capellā pulcrā fec̄ pe nes suā curiā edificari: q̄ nūc cōit' appellatur sc̄tūs **S**otard'. quā eccliam p̄secrari fec̄ so/ lennit' a mlt' ep̄is sub titulo imaculate p̄cepti onis x̄gis marie. p̄ceptiqz vt p̄ torū d̄nū su um oēs facerēt festū i diē p̄ceptōis eiusdē. oz diauit etiā p̄dicit' p̄nceps deuot' fr̄m minoz vt cert' numer' ex eis fr̄ibz ibidē moraret. q̄ diē noctuqz diuis officijs deseruēt imaculatā p̄ginē laudaret. ac p̄p̄ h̄ certa edificia erigi fec̄: z vsui fratrū deputari. **P**ost mortem p̄o ip̄i d̄ni **A**zonis icluis dicit' edificijs cū ea/ de ecclia i curia ducali. z nō valētibz p̄dictis fr̄ibz ibidē cōmode p̄manere: ac festū p̄dictū celebrare. ex ordinatōe illustrissime ducisse p̄me mediolani p̄dictū festū p̄ceptōis trans latū fuit ad capellā beate x̄gis **M**arie que sita est i ecclia sc̄tī **F**rancisci. z similiter con/ structa fuit p̄ p̄dictū d̄nm **A**zonē. vñ dicta

Bermo.IX. De cōceptiōe Marię

ducissa pcepit rectoribz cōsatis mediolani
vt singul' anis p cōe mediolani .z p collegia
siue patica artū dicte ciuitat' fieret oblatio
de cōi pecunia ad capellā pdictā brē hōgis sitā
in ecclia pdicta scilicet Frāncisci: cū in dīcto cau/
saz .z de tāta qntitate: q. qnta .z quemadmo/
dū sit i festo scilicet Barnabe. Hāc etiā ordina/
tionē fuari fecit tpe suo illustrissim' dux Phi/
lipp' .z inclit' pnceps Frāncisc' sforzia vice/
comes. vt i eoz lris annuatim rectoribz pdi/
ct' direct' pleni' pntet. Nec mir' si oēs xpī
ani pncipes .z cūcti deuoti viri ac mulieres h'
sunt opionis pijsime ac verissime. nec alit'
credere pnt. **Petr' aureoli** theo/
log' excellētissim' i tractatu de cōceptiōe brē
hōgis. Videt' horredū pijs auribz .z animis
deuotis. q vnqz aīma brē hōgis filia ire fuerit
aut i odio dei. .z q fuerit displicēs ac detesta/
bil' ocul' dīnie maiestatis. Hec ille. Qui ibi
dē ad pbādū q brā hōgo fuit a deo pfluata ab
origiali pctō vltra alia mlta fundamenta q
breuitat' cū h ptraleo. qz d' ipis aliq' l' tetigi
in pcedētibz smōibz. etiā ait sic. **S**i qrat'ur
vtz de' potuerit animā hōgis ne origiale pbe
ret i hora infusiōis de absoluta potētia et sui
omnipotētia pseruare. Indubitāter dicēdum
est q sic. imo tenēs q nō vl' de h dubitās: iei/
dit i articulū de diuina potētia. Maior' em
potētie est de' parcēdo .z offensam propriā re/
mittēdo qz sit hō aut aliq' alia creatura rōna/
lis. S' hō pōt offensam .z culpā in eū com/
missam remittere .z dare līter alit' etiā p qcū/
qz instātū. q' de' dare potuit culpā quā ptra/
xisset aīa hōgis i instātū vniōis cū carne. Hec
ille. Qui etiā p' supposito sine veri pūdiāo:
q pctm origiale p' hāc solū rōe carnis infecte
vt dixerūt qdā: arguit sic. Preterea duoz
agentiū sese excedētū i stute: si ambo sil' age
re incipiāt i idē passum. ad qd est pot' i stute
vincit .z trahit ad se passum. Hec ille. Ad
que facit lex querit. .z ibi Bar. ff. de sta. ho. .z
ter. cū glo. in. l. j. §. i ppetuū. ff. si ager vecti.
vel em. pe. .z. §. si qs in aliena. insti. de rez. di.
sequit' pdict' doctor inferēdo. S' hō' diuina
potior est ad grām infundēdā: qz caro infecta
ad inficiēdā aīaz hōgis. q' i instātū i q' infun/
debat aīa hōgis de' agebat ad grificandū. ca/
ro aut ad inficiēdū p culpā. virt' diuina tāqz i
finita traxisset ad se aīam .z vniūisset vt esset
sub gratia .z nullo modo sub culpa. Et p'fir/
mat' hec rō de duobz adamātibz trahētibz
idē ferrū in medio āboz eque distāter eris
T Vincit em ille q est potērioris stutis .et tra/
hit ad se totaliter ferrum. **A**mplius de' po

test suspēdere actōez cuiuscūqz agēt' natura/
lis. **T** In sua potētia p' ignē ne stupā pburat
appositā impedire. Sed stus formatiua se
h'z p modū generat' i generādo carnē .z imp/
mendo rebelliois maculā in carne aiata p i/
stātū p q' infundit. q' de' p' p eodē instātū acci/
uitatē istā suspēdere ne impmat .z cupiscētū/
am i aiata carne. **R**ursum. duoz effectuz
realit' distinctoz de' pōt vniū .z maxime po/
steriore ab alio separe. S' in generatōe .z ca/
ro gignit' .z caro animat' .z cupiscētia inserit'
in toto animato. q' de' p' ma duo poterit face
re. videlicet q' caro generet' .z effundat' aīa. .z
ne aliq' cupiscētia inserat'. **A**d huc. **S**i il
lud qd min' videt' inesse inest: .z illd qd ma
gis. S' min' videt' q' agēs naturale sua vir
tute pueniat effectū naturalē: ne sit i pmo in
stātū subpprietate sibi debita. .z tū h' facere p'
sic p'z de ag' q' cū sit naturalit' frigida: pōt tū i
p' mo instātū fieri nō frigida .z calida genera
ri. vt p'z i naturalibz balneis. Et sicut lapis
cui debet naturalit' loc' deosū p' nihilomin'
in p' mo instātū ferri .z generari sursum: sicut
apparet in grandine. .z h' ad oculū videtur.
Argo licz hōgo de iure nasci debuerit i pctō et
fuisse filia ire. multo fort' p' diuinā potētiaz
fieri potuit filia grē .z amoris. **I**te p' ma ma
teria naturalit' est informis sm Aug. xij. con
fessionū. .z tū p' diuinā potētia pōt fieri sub
actualitate forme. **A**rgo licet maria debuerit
esse sub iformitate original' pcti tū potuit do
agēte p' grāz formari i eodē instātū. **P**retea
de' p' dare aīe grāz p' q' cūqz instātū ipa est ca
par. als pl' possz aīa cape qz deus p'ferre. nec
cūlibet naturali .z passiuē potētie cor: respon
deret potētia supnatural' actiua. qd est abso
nū dicere S' aīa capax est grē i illo instanti
quo vniū cū carne. **N**ā si repugnaret sibi pro
illo instātū diuina grā. aut h' eēt ex pte sui. qd
eē nō p' tū qz ex eo ē capax grē .z gl'ie q' ē ima
go trinitat' sm Aug. ē aut imago trinitat' i
illo instātū. tū qz p' ma pfectio .z scda pnt eē p
eodē instātū. nec optz q' eē pcedat tpe bñ esse
tū qz nō repugnat aeri corporeo illuminari
lumie corpali i p' mo instātū in q' est. q' nec aīe
illustrari splēdore grē. **A**ut repugnat ratioē
carnis infecte cui vniū. qd nec etiā stare pōt.
tū qz manēte infectōe carnis in tpe p' sequi/
ti pōt gratiā cape. als nullo mō posset iusti/
ficari. tū quia in viris sanctis stat grā etiāz
cū summa rebellionē .z cupiscētia carnis. iu
tra illud qd dixit de' apostolo carnis stimu/
lum patiēti. ij. ad Ro. xij. Sufficit tibi gra
tia mea. nam virtus in infirmitate p'ficatur

Tercia

Quarta

Quinta

Sexta

Septia

Petrus aureoli
Utz de'
potu erit
maria p
suare ab
origiali

Scda
Ratio

Octava q̄ de potuit i pmo instati aie h̄gis p̄ferre ḡti
am cui ipa naturalit capax fuit. **A**mpli d̄
rone original pcti nō ē nisi vl̄ cupiscētia in
carne semiata. vl̄ puatio original iusticie de
bite inesse. vl̄ offēse dei sup vtrūq̄ fundata.
Sz hec oia potuit de^o tollere a h̄gie i instati
sue creatōis. **N**ā a carne cupiscētia. a p̄
uatōe iusticie obligatōz ipam. **E**t ab vtroq̄
offensaz auferre potuit. q̄ potuit tollere tota
lit originalē culpā. **P**reterea oia q̄ currūt in
p̄mo instati q̄ aia carni ifundit: currūt etiā
in sc̄do instati z i tpe p̄seq̄nti i q̄ stat q̄ de^o p̄
originalē tollere. q̄ p̄t eqlit̄ z i p̄mo. **E**t q̄b̄ cō
cludit q̄ ec̄ d̄ ordiaria potētia de^o eā potuit p̄
seruare. **I**lla aut̄ dicit̄ fieri posse de potētia
dei ordiaria q̄ fm̄ exigētiāz rōis z eq̄tat̄ siue
p̄gruētie p̄uentētie z p̄decētie fīcda vident̄.
ex̄q̄ igit̄ de^o de potētia absoluta h̄ginē potuit
ne pctm̄ originalē p̄heret p̄suare. potuit etiā
eā p̄suare de potētia ordiata. potētia ei dei est
ordiariissima: cū i eo nihil sit irrōnabile aut̄ i
ordiariū. **D**ecille **D**imitto h̄ fundamēta q̄
fac̄ m̄gr̄ **T**homas de argēcina ordis herem̄/
taz. **A**ugu. q̄ i. iij. sen. di. iij. tenet z p̄bat du
as p̄clusiōes. **P**rima ē q̄ de^o potuit b. h̄ginē
mariā p̄seruare ab originali pctō. **S**c̄da est q̄
p̄gruū fuit q̄ eā p̄suaret. **D**einde infert hoc
z correlariū q̄ de facto ipam p̄seruauit. z m̄dz
argumēt̄ i p̄riū fact̄. **D**imitto etiā argu
mēta venerādi p̄ris fr̄is **J**acobi de alba ordi
nis m̄oz. q̄ int̄ alias p̄batōes p̄ imad̄ata cō
ceptōe m̄ris dei factas sic i sn̄ia dicit̄. **S**icut
gliosa h̄go sup̄naturalit̄ z singularit̄ p̄cepit̄
z pepit̄. z p̄ p̄seq̄ns facta est m̄r̄ dei sup̄natu
rali z singularissimo mō. ita cōdecēs fuit vt
etiā in sua p̄ceptōe z creatōe h̄ret aliquā pre
rogatiuā singularē z sup̄naturalē q̄ nūq̄ ali
cui alteri pure creature p̄cessa sit. **E**t quam
nemo ex adā p̄pagat̄ fm̄ p̄pagatiōz semialē
vnq̄z habuit nec h̄bit. **E**t hec fuit p̄seruatiō
ab originali pctō. z redēptio p̄ grām p̄seruātē
q̄ soli m̄ri dei p̄cessa ē. **M**gr̄ etiā **J**ulian^o d̄
ultra theologie doctoz subtilit̄ p̄bat h̄c p̄ita
tē de illibate h̄gis p̄ceptōne. **A**ut̄ argumēta
vt cōp̄ediōsi^o loquar̄ p̄nūc p̄tr̄aleo. **E**t eius
t̄n̄ dicit̄ p̄t sic breuit̄ argui. **D**ēs tenemur
d̄nm̄ n̄m̄ **J**esum x̄pm̄ honorare. **E**t h̄ null^o
fidelis negabit̄. **S**z honor x̄pi ē nullū in vir
gine pctm̄ asserere fm̄ **A**ug. in li. de natura z
grā. q̄ omēs tenemur ipsi^o h̄ginis innocētiā
z ab omi pctō elōgationē affirmare. **I**tē om
nes tenemur a vitupio d̄ni n̄ri **J**esu x̄pi ab
stinere. **S**ed affirmare q̄ beata h̄go aliq̄ su
erit maculata pctō. redūdat in vituperium

Primo

Secdo

x̄pi fm̄ **D**iero. z sanctū **A**yrillū in libro p̄tra
Nestozii. **E**rgo omēs tenemur a tali asser
tione abstinere. **P**reterea **M**ar̄ dei ē hono
rāda silētio omis pcti fm̄ **A**ug. vbi sup̄. **E**r
go nō debet q̄s p̄sumptuose dicere q̄ aliquod
peccatū habuit vel p̄traxit. **I**nsup̄ **M**ar̄ dei
fuit a filio suo p̄fectissimo redemptore p̄fe
ctissime z nobilissime redempta vt oēs affir
māt. **S**z int̄ omēs sp̄s redemptōis p̄serua
tio ab omi pctō ē p̄fectissima z nobilissima.
z p̄fectissim^o redemptor z liberator est ille q̄
p̄seruat z eripit an̄ casum. vt p̄tz ex dicit̄ in
sup̄ioribz s̄monibz. **E**rgo b̄tā h̄go fuit a casu
original pcti a suo filio p̄seruata z liberata.
Un̄ dicere euz p̄pheta p̄t illud ps. lxx. **I**n
te p̄firmat̄ sum ex vtero de ventre m̄ris mee
tu es p̄tector me^o. **I**n te cāratio mea sp̄. rāq̄
p̄digiū fact^o sum mult^o: z tu adiutor fortis.
Ut em̄ dicit̄ c̄s. fm̄ d̄. i. p̄te. ij. b̄tē h̄gis se
men q̄ debebat ipa p̄cipi fuit fm̄ deuoti^o specu
lātes a deo i lūbis **A**de h̄tualit̄ p̄seruatū ab
om̄i infectōe z p̄ omēs generatōes vsq̄ ad il
lā sine aliq̄ labe trāmissum. q̄ imaculato se
mine ipa p̄cepta ē imaculata z purissima: q̄
fuit sedes dei. de q̄ dicit̄ ei p̄pheta ps. xliij.
Sedes tua de^o i secl̄ m̄ seli. i. tibi p̄parata fuit.
z ab oi labe p̄seruata. **E**t ista oia rāgun̄ i ps.
lxxvij. vbi inq̄t̄ de^o. **J**uravi dauid fuomeo
vsq̄ i eternū p̄parabo semē tuū: z edificabo i
generatōe i generationē sedē tuā. **E**t p̄di
ctis aut̄ oibz in h̄ tractatu p̄batis z etiā ex in
fra dicit̄: patet r̄nsio ad oia argumenta q̄
i imaculatā h̄ginis sanctissime p̄ceptiōez
adduci possent. **S**ras igit̄ ago tibi **J**esu b̄n̄
dicte: q̄ me seruulū tuū elegisti vt offam p̄ij
cerē in ore m̄inothauri. sicq̄ illud p̄cludere z
ne ampl^o valeat deuozare famā: honorem z
gl̄iaz atq̄ p̄petuā innocētiā genitric̄ tue. **P**os
sum nāq̄ dicere illd̄ qd̄ inq̄t̄ ipator i. l. j. **C**. d̄
offi. p̄. p̄to. af. post p̄n. vbi ait. **D**uo q̄ fm̄one
aut̄ q̄b̄ opit̄o dignas deo grās agere debeat
mus q̄ p̄ me vltimū fuuz eccl̄ie sue iniurias
vindicare dignat^o est: z tātaz p̄uinciaz po
pulos a iugo fuituz eripe. i. ignorātie erro
ris i p̄ceptōem m̄ris dei. **S**equit̄ impator.
Post tāta q̄ b̄n̄ficia q̄ nob̄ diuitas p̄tulit: h̄
de d̄ni dei n̄ri m̄iscōdia postulam^o. vt puicias
q̄s nobis restituere dignat^o ē firmas et ille
sas custodiat. **H**oc etiā d̄p̄cātes exoram^o p̄
cibz gliose sp̄ h̄gis **M**arie vt nos vltimos
suos suos dignos faciat suū fuitiū adimplere
Decille. **P**ossum etiā dicere illd̄ qd̄ idē ip̄e
rator ait i. l. i. nomie d̄ni. **C**. eodē ti. vbi eadē
referens deo gratias inquit. **P**er ip̄m enim

Tertio

Quarto

Be'mo. IX. De cōceptiōe Marię

scz dñm Iesum xpm acerbissimos hostes et tyrānos fortissimos deicim? p ipm multas difficultates supauim? p ipm z affricā defendere pstituti sum? Per affricā autē nos ad ppositū nrm itelligere possum? beatā yginēz Mariā q oibz auxiliū affert. Seq̄t ipator. Ad ei? digt puidentiā aūm nrm referētes. omnia recto ordine z iusto moderamie successu/ra speramus.

Pars scda hui? smōis q̄ d̄: p̄palatōis **U**ltes dei genitricis puritatē omibz p̄palare. eā multoz alioz doctissimoz viroz auctibz cōprobamus. Et p̄mo aucte Aurelij auḡ. in li. 3. q̄nqz hereses. q̄ i p̄sona xpi de ygine benedicta loquēs ait. Si potuit inq̄nari manichee cū ipaz facerē: potui z ego inquinari cum ex ea nascerer. Hanc autē auctoritatē sic allegat magister Petri aureoli i tractatu de cōceptōe yginis Marię. licet dicat q̄ aliqui text? dicūt. Si potui zc. Vḡ etiā Petrus de candida: q̄ fuit archieps mediolani. Et postea Alexander papa. v. in suo tractatu de cōceptione ygis quē fec̄ sup. iij. sm̄az. se remittit ad auctoritates allegatas p ipm magistz Petri aureoli. z psequēter approbat ipsam auctem bñ stare z catholicā esse. Paria em̄ sunt aliqd̄ exp̄sse dicere p se. v̄l p̄ relatiōz ad aliud. l. si ita. ff. de p̄di. z demon. l. Theopompus. in p̄n. ff. de vote ple. z. l. quē heredi. vbi Bar. ff. de rebz dub. Vḡ quoqz Iohes gerson cācellari? parisiēsis doctissim? atqz theologus famosissim?: eodē mō allegat p̄dictam auctoritatē in smōe suo p̄ticulari de cōceptōe yginis Marię. p̄t. ij. p̄ncipaliā argum̄to. iij. virginis. Et sicut hec auctoritas sic allegat in officio cōceptiōis imaculate virginis p̄ccelliam approbato. Un̄ est idem ac si ipse papa z ecclia ipam auctoritatē allegasset: qz oia nra merito facim? q̄bz auctoritatē nostrā impartimur. l. j. §. s. neqz. §. oia. C. d. de te. iure enud. Itē qz q̄ p̄firmat dat. l. lege obuenire. ff. de ybo. sig. z. l. asse. ff. de here. insti. Et q̄bus patet q̄stum errauerit hō quidā q̄ p̄dictam auctoritatē hereticā esse temerario ausu p̄sumpsit affirmare. Non em̄ itellerit qd̄ diuus Aug? loquit̄ fm̄ quendā modum loquēdi scripturaz. quo aliquid dicitur nō posse fieri quod bono modo nō potest fieri. l. nepos paulo. ff. de §. sig. si vel quod nō debet fieri. vel nō est cōgruū fieri fm̄ vrbānitatem z honestatē. iurta notata p glo. z Bar. in. l. creditores. C. de pigno. Dicit ergo Aug? vt sup. Si potuit inquinari manichee mater

mea cū ipam facerē: potui z ego inq̄nari eiz ex ea nascerer. q̄si diceret. Ita fuit qd̄ ammō incōueniēs q̄ ego facerē m̄rem meā inq̄natā sicut si meipm inq̄nassē. parēs em̄ z fili? cē/ sent̄ quasi eadē p̄sona. l. si. C. de impube. z ali. sub. Ubi d̄: q̄ part? est ps v̄lcey. l. j. ff. de v̄tre inspiciēdo. Et iō xps z beata virgo quāsi vnū idem censent̄ quo ad humanitatem. quia quod alij filij habēt a patre et a matre hoc totum habuit christ? a lua bñdicta m̄re.

Fuit ḡ impossibile q̄ xps suā m̄rem faceret inq̄natā triplici impossibilitate. Primo impossibilitate incōueniētie. licz ei ipa brā ḡgo q̄ntū ex p̄sui erat potuisset cōinq̄nari. qz respectu originis sue habebat vñ peccatū origiale p̄traheret. tñ nō fuit p̄ueniēs nec congruum aut decēs: imo incōueniēs valde incōgruum q̄ fili? dei illā in cōceptōe sua faceret inq̄nari. vt clarissime fuit sup̄ p̄batū sept? in p̄cedentibz smōnibz. Cū ḡ omē incōueniēs in deo dicat̄ impossibile. vt ait Ansel. in li. Cur deus homo. z in iure dicat̄ q̄ omē incōdecēs est impossibi? e. §. impossibi?. vbi glo. illi. de here. insti. z. l. p̄ditiones. ff. de p̄di. insti. apparet manifeste illā auctē Augustini esse verā. s. si potuit inq̄nari m̄i mea cū ipam facerē zc. q̄si dicat. nō potuit. qz indecēs z incōgruū fuit ne dici posset iniuriā nasci a deo vñ iura nascunt̄. l. meminerint. C. vnde vi. z. l. oium. C. de testa. z. l. p̄mā. C. de his q̄ veni. eta. imp̄. Et ista p̄tās cōfirmat̄ dicto maḡi Iniarum i j. dis. xli. dicētis. Manifestū est deū omnia facere posse p̄ter ea sola q̄bz ei? dignitas lede retur. eiusqz excellētie derogaretur. Dec ille. qd̄ esset in casu nostro. vt patet ex an̄ dictis. In sequēti etiā distinctiōe inq̄t p̄dict? maḡ: q̄ de? nō p̄t facere nisi ea q̄ illū facere p̄ueit z rōnabile est ipm facere. non fuisset autē rōnabile v̄l cōueniēs deū facere m̄rem suā sordidatā. immo cōueniēs z rōnabile fuit totū oppositū. ḡ zc. Un̄ in p̄dicto libro etiā dicit Aug? in p̄sona xpi. Matres meā ego feci z locū habitatiōis mee p̄parauī. quasi dicat Et ideo impossibile fuit eā in ipa factiōe inquinari impossibilitate. s. incōgruētie z incōdecētie. qz incōdecētia in p̄ncipe d̄: impossibilis: saltē impossibilitate mox. vt inq̄t Semian? in. c. sup. eo. de here. in. vj. z iō argumētū optime valet reducēdo rē ad incōueniēs. vt dicit glo. i. l. j. C. vt q̄ desunt aduo. allegādo l. offidi. ff. de le. iij. Fuissz autē incōueniēs: qz ḡgo m̄i dei q̄ fuit bñfactrix: eēt p̄oris p̄ditōis qz eua m̄factrix. malus enim nō debet esse melioris conditionis q̄z bonus: sed ecōtra. l.

Impossi
bile fuit
xpo ma/
trem in/
quinatā
facere

nō solū. ff. de noxa. Itē icōdecēs z absonū fu-
 isset q̄ ip̄a cūa isipies p̄ p̄ctm̄ cēt melior̄ d̄i-
 tōis q̄ maria sapiētissima. S̄ legē q̄d̄ fū. ff.
 q̄d̄ vi aut clā. vbi d̄r q̄ stult̄ n̄ d̄z cē melior̄
 d̄ditōis q̄ sapiēs. Itē nō solū est icōueniēs
 s̄z iniquū m̄rem egere cuius fili⁹ abūdet. l. si
 q̄s a liber̄. s̄. si v̄l parēs. ff. de liber̄ agno. Itē
 si p̄uenit iura trāsgredi z disp̄sātōes ind̄-
 cere pp̄t excellētē alicui⁹ p̄tūcē z ei⁹ nobilita-
 tem. c. de m̄ta. de p̄bē. l. milites. z. l. a diuo ff.
 de custo. reo. z. l. s̄z z reprobari. s̄. si. ff. de excu-
 tuto. Quāto maḡ fuit p̄ueniēs i brā h̄gine
 fieri disp̄sātōz q̄ ad decretū p̄bēdi infelicitā-
 tem z miserā p̄cti original. cū ip̄a oēm crea-
 turā nobilitate ac p̄tute excellat. **O**ppositū
 aut̄ cū sit icōueniēs. vt. s̄. paruit. id̄ deo ip̄ossi-
 bile dici potuit. **S**cōda aut̄ ip̄ossibilitas d̄r
 iniusticie. **U**t ei ait Aug. i. li. de spū z littera.
 quē refert m̄ḡr in. j. di. xliij. **D**e⁹ nō p̄t facere
 iniusta. cū igit̄ iniustū sit bono filio matrem
 suā facere coinq̄narī. vt patere p̄t ex d̄ict̄ in
 p̄cedētibz sm̄oibz. p̄fecto q̄d̄ dei fili⁹ fabrican-
 do beatā h̄ginē quāz ab eterno acceptauit in
 m̄rem. p̄tamiari eā faceret ip̄ossibile fuisse di-
 ci p̄t. **E**t h̄ p̄bat p. l. fili⁹ q̄. ff. de d̄i. z demō.
 vbi d̄r. **E**a q̄ ledūt pietate. extimatōem z ve-
 recūdiam. z vt generalit̄ dixerim q̄ z bonos
 mores sunt. nec facere nos posse credendum
 est. bñ ḡstāt illa h̄ba. **S**i potuit inq̄narī m̄
 mea cū ip̄am facerē. potui z ego inq̄narī euz
 ex ea nāscerē. q̄z ad ip̄ossibile seq̄t q̄d̄libet. j.
 posterioz. **P**ossum⁹ etiā dicere q̄ fuit ip̄ossi-
 bile p̄supposita diuina d̄terminatōe z p̄destia-
 tiōe. siue bñplaciti diuini volūtate eā p̄fua-
 di ab oī macula. **T**ertia ip̄ossibilitas d̄r
 p̄radictōis ip̄licate. **D**e⁹ em̄ d̄r nō posse fa-
 cere ea q̄ implicāt d̄dictōz. vt declarat **S**co.
 in. iij. di. x. q. ij. z i q̄ li. suo. q. ij. **S**z si d̄r se-
 cūsser brām h̄ginē inq̄narī v̄l fabricādo ip̄az
 p̄m̄ississet eā i p̄ctm̄ labi. i. ip̄o deo fuisset q̄dā
 ip̄ossibil̄ d̄dictio. ḡ zc. **M**aior p̄z p̄supra
 allegata. z ab oibz theologis tenet. **M**inor
 h̄o p̄bat. **N**ā licz brā h̄go q̄ ad nos z q̄ ad se
 ip̄am fuerit m̄ dei in tpe. tñ q̄ ad deū cui oīa
 futura ab eterno fuerunt z sunt p̄ntia. vt ait
 Aug⁹. super Joh. z **A**lex. de ales in p̄ma p̄te
 summe. q. xxij. ar. iij. mēbz q̄rti. dici p̄t isto
 respectu ab et̄no fuisse m̄ ipsi⁹ dei. z ideo ipse
 q̄ alijs filijs legē naturalē z sc̄ptā de diligen-
 dis parētibz datur⁹ erat. p̄fecto legē ip̄sam
 ab eterno erga ip̄am m̄rem suā suauit. **E**t cō-
 sequētē sp̄ z p̄tinue eā dilexit. q̄ in mēte sua
 diuina sp̄ z an̄ secula ei⁹ m̄ fuit. cui oīa p̄teri-
 ta z futura eq̄lit̄ p̄ntia p̄stat. vt ait glo. sup

Impossi-
bilitate i
iusticie

Impossi-
bilitate
d̄dictōis

scōdam **P**etri canonicā. c. vi. **E**t eodē respectu
 dei fili⁹ ab eterno dici potuit h̄gis fili⁹. **N**ā
 si. vt habet **A**po. xij. d̄r occisus ab origine mū-
 di. p̄fecto etiam dici p̄t fili⁹ h̄gis ab origine
 mūdi. **S**i ḡ h̄go gl̄iosa tali rōne sp̄ fuit dei
 m̄. ḡ ab eo sp̄ dilecta z nūq̄z odita. s̄z conti-
 nuo in ei⁹ grā gratū faciētē firmata. **L**ex em̄
 nature etiā si nulla esset lex grē nō capit iter
 bonū z sanctū filiū z m̄rem suā esse vnq̄z ali-
 q̄d̄ odiū. **S**z si p̄ aliq̄d̄ v̄l m̄imū instās bea-
 ta h̄go subdita fuisset p̄cto originali. p̄ illo i-
 stanti. vt s̄. paruit. fuisset a filio suo odita et
 dānata. z p̄sequētē fuisset i deo d̄dictio ip̄os-
 sibil. s̄. q̄ eternalit̄ z p̄petuo ip̄am dilexerit si-
 cut bon⁹ fili⁹ m̄rem suā. z i aliq̄ instanti eam
 odiosam z inimicā habuerit. **D**uo ei p̄fecte
 p̄ria nō possunt p̄currere in eodem subiecto
 simplicissimo p̄ eodē istātē z respectu eius d̄-
 ij. perier. z no. p̄ **B**al. z glo. in auten. h̄ locū.
 C. si muli. secun. nup. z. l. si ita scriptuz. ff. de
 le. j. **E**rgo necesse fuit h̄ respectu beatā h̄ginē
 a deo imaculatā fabricari. z nūq̄z p̄ originale
 vel aliud p̄ctm̄ ab ei⁹ grā z amore separari.
In deo em̄. vt aliq̄ theologū d̄cūt. aliq̄d̄ d̄r
 necessariū q̄d̄ est d̄decēs z honestū. sic incon-
 decens z inhonestū d̄r ip̄ossibile. vt dictum
 est. s̄. z p̄sequētē d̄icti h̄ mō p̄t. q̄ ip̄ossibile
 fuit ip̄am h̄ginē a deo factā inq̄narī. **U**n̄ cō-
 cludēdū est q̄ ip̄a h̄go bñdicta fuit i sua p̄ce-
 ptiōe deo d̄dicata z ei⁹ grā fabricata. **E**t h̄p̄-
 bari p̄t d̄ictō b. **P**etri rauēnēsis ep̄i super
 missus est. sm̄oē. j. q̄ ait. **M**ittit̄ angel⁹ non
 vt a **J**oseph h̄ginē auferat. s̄z vt reddat eaz
 ei cui p̄gnorata est cū fieret i vtero. xp̄us ḡ
 suā recipit sponsam. non p̄cipit alienā. **D**ec-
 ille. **E**ū em̄ dicat q̄ beatā h̄go deo p̄gnorata
 est cū fieret i vtero. z nō dicat postq̄ facta est
 in vtero. manifeste declarat q̄ ip̄a p̄ceptiōe
 fuit deo p̄secrata. **H**anc quoq̄ sn̄iam appro-
 bat d̄ns Aug⁹. de selaphenatis. q̄ in quadaz
 eplā ad reuerendissimū d̄nm. d̄nm **J**ohem
Jacobū de selaphenatis ep̄m parisiē. san-
 cteq̄z romane ecclesie cardinalē. sic ait. **P**re-
 supposito q̄ in successione cuiuslibet heredi-
 tatis restat̄ q̄z h̄ba testamēti. si occulte ei⁹ vo-
 lūtatis rōnabil̄ eā denudet. **D**icit̄ q̄ licet ex
 sensu h̄oz diuini mādari p̄hibētis ligni co-
 mestione sc̄ie boni z mali sub p̄ca mort̄. nō
 videat̄ fuisse p̄seruat⁹ exp̄sse a culpa quā p̄-
 mus h̄o h̄xit ex p̄uaricatiōe diuini mādari.
 tñ h̄ginē ab ip̄a culpa i mēte dei singulari p̄-
 uilegio fuisse p̄seruatā a d̄no p̄ grām. rōna-
 bil̄ p̄cedendū arbitramur. **T**uz q̄z d̄cūt q̄

De bea-
ta virgo
fuit i gra
fabricata

A

Bermo.IX De pceptiōe Marię

diuina maiestas illā pseruaret ob ei⁹ vite in
tegerime p filijs hoim pntes eximias. 7 p
honore materno. vtqz decor assumēde hūani
tatis sue oī suspitōe macule original' culpe ca
reret. Tu qz dñs futura puidēs suata iusti
cia simulqz munificētia p cautōe pmi paren
tis a pctō. 7 p honore ac bono reipublice ge
ner' humani potuit tacite i mēte sua illā pre
seruare. licz ex rōnabili cā lex mādati sui vi
deret' absoluta. attēto qz tal' pseruatio nemi
ni nocumēto sz mlr' bñficio eē poterat. Et at
tento qz dñs dixisset pmo parētī. In qūqz
hora de ligno a me phibito comeder' : morte
morier' tu cū ple tua. excepta hōie qz de femo
re tuo egrediet'. Profecto cām z excusatiōem
culpe pstitisse videret'. qz Adā leuiorē trans
gressiōis sue culpā extimaret' facile veniā rō
nabilit' sperare potuisset. Sicut' sapientē dñm
futura puidētē deuit' h' singulare hōis pūile
giū i ei⁹ mādato tacite pterire vt pfinderet'
pateretqz vir' callidi serpentis. qz nec dñm in
cor'd suo venerabat'. 7 gen' hūanū liuētī oculo
clam psequēbat'. studebatqz p insidias z do
lum impedire futurā dei hūanitatē : indignās
hōis naturā i tpo. 7 i hōie sup anglos omēs
exaltari debere. cū argumētū future incarnati
onis dei pcepisset nō mō rōe finis. attēto qz
homo vltim' ex oībz a deo fact' atqz creat' est
Et attēto qz i creatōe rez sp' de' ordinē circu
larē obseruasset. sz etiaz ex causa nature hōis
cōmunicabilioris qz natura angeli. 7 ex cau
sa similitudinis dei. cū de' fecisset hōiem ad ima
ginē z similitudinē suā. Nouerat em' qz similitu
do causat' amorē. 7 qz amor' pparietatē hōis pūi
gendi amārē cū amato. 7 eōuerso. Et pprea
qz serpens iā pctm' pparietatē libere volūtat' ne
quitiā i mēte sua pcepit. ex lucifero fact' est
ecc'. obtenebratūqz est lumē intelligētie sue. et
sic extimauit' qz dolo posset dñm incarnatōem
impedire. si eo pcurate Adā puaricasset a le
ge diuini mādati. qz sibijpsi psuadebat' spēs
nequā z dolosus. qz ex culpa pmi parēt' om
nis ei⁹ ples fieret pamiata. 7 qz rōnabiliter
de' purissime nature nūqz ex corrupta carne
posset hōis naturā assumere. Sz qz non no
uerat diuine mēt' archanū. 7 hōinem in mēte
dei fuisse pseruatā ab itercominata pēa mor
tis illius pmanit'. Sicqz sapiētia dei recte
vicit serpentis nequitiā. qz vbi expedit' sapiē
tiam est abscondere sciām. put' habet'. Prouer.
x.c. Nec ille. Ad qz fac' qd dicit glo. in. s. 7 si
quis in phemio. ff. l. qz expedit' doctores hōie
aliq' in secreto vltra ea qz dic' scolaribz. Seq'
tur pdict' auctor. Sz qd naturalibz rōnibz

psuadere conamur qz hōgo fuerit ab originali
culpa i mēte dei pseruata cū de' ipse archanū
mētis sue reuelauerit post psummatōz pecca
ti pmi parētis. Quia hōmōi reuelatio tunc
pducebat ad maiorē doli z neq̄tie serpent' cō
fusiōnē. Nā serpens maledict' qz irremissibi
li culpa doli z pparietatē neq̄tie fuerat pncipa
lis actor' culpabilis trāsgressiōis: dñs dixit
illi. Inimicitias ponā inf' te z mulierē. Et qz
rū sensu hōzū denotat' ac si dñs illi dixisset.
Tu serpens maledict' es qz fecisti h' sz pctm'.
7 de innocēte fact' es nocēs z culpabil'. sz mu
lier quā Mariāz interpretamur erit dissilis
tibi. l. bñdicta. 7 hui⁹ pcti expers z innocēs:
absqz vlla culpe macula. Et pprea dñs dissili
milit' serpent' qz absolute inimicitie psuppo
nūt absolutas dissilitudines. Et nisi hōgo in
pmo instātī pceptōis sue fuisset etiā a deo p
seruata ab oī labe original' culpe. nō potuisset
dici absolute dissilis serpent' maledict' z cul
pabil'. 7 in eo qz hōgo ei aliqñ macula origia
lis culpe pparietatē. nō absolute inimicitie:
sz aliqñ amicitie fuisse dicerent' inf' serpentē z
mulierē. Mariā. qd repugnaret' hōitati di
uini simonis. Et qz ne psupponat' aliqñle vni
qz fuisse vestigiū similitudinis z amoris inf' hōi
tem z mulierē Mariāz. necesse est dicere qz
etiā in pmo instātī pceptōis sue fuerit ipa hō
go a pena original' culpe pseruata singulari
pūilegio. Nec obstat illoz auctas qz dicunt
qz omēs peccauerūt in Adā. qz excusabil' esse
potest aut habēdo respectū ad mādatum dei
absolutū. nō aut ad archanū diuine mētis.
Aut si talis s'mo interpretet'. sic videlicet qz omēs
qz peccauerūt: i Adā peccauerūt. ac si denotet'.
qz offensio pmi parēt' fuerit fons z original'
cā culpe oīm hoimū qz peccauerūt. Et qz exce
pta hōie oēs aut actualit' peccauerūt. aut si vi
xissent actualit' peccauissent psupponūt. in. il
lud. j. Joh. j. c. Si dixerim' qz pctm' nō ha
bem': ipi nos seducim' z hōitas i nob non est
Iō excepta hōie ceteri oēs culpe originalis
pcti obnoxij eē dicunt. Accedit ad h' auctas
sacre scripture canēt' iij. Can. c. Tota pulcra
es amica mea z macula nō ē in te. Et hec ē glo
ria ppl'i xpiani. qz ceteraz nationū marrone
oēs sorde offensionis i deū z hōies denigrate
fuisse dicūt. Sola at pulcra hōgo matroa no
stra electa fuit a dño. qz nō mō expers fuit of
fensiōis: sz tāto hōit' z innocētie decore orna
ta floruit corā deo z hoibz. qz hōit' altissimi
obūbrata meruit pcepte mī z hōgo filiū dei mū
di saluatore. Decille. Iō qdā pificator allo
quēs beatā hōginē inqt.

B Fallantur nimium qui te cōtagia diri
 Declinare hostis virgo nequisse volūt
 Urētes potuit pueris q̄ extinguere flāmas.
 Cōceptum potuit purificare tuū
 Si decuit luctus sine labe effingere matrē
 Matrē leticie plus decorare decet
 Si debēt nati pprios coluisse parētes
 Debuit z ventrē sic coluisse deus.
 Immunē spōsam voluit si crimine leni
 Sic illi voluit māius abesse nefas
 Desine turba fremēs p̄conia fōginis alme
 Turbare: z fōbis ipia pone modū. Nec ille
 Quidā etiā ali? p̄ficator vulgar? idigna
 tus z eos q̄ maliciose p̄sequū? inocētā brē fō
 ginis sub specie zeli fidei: exclamat dīcēs.

Qual rabia: qual furoz māi vi concede
 Tanto mareschamente rar contesa
 Contra la veritade che prima intesa
 De che firmata fossa nostra fede?
 Ben si cognosce che questo procede
 Non per voler di fedefar difesa
 Ne per diuino zel piliare impresa
 Ma per contrasto far a chi ben crede.
 E benorma? che doctrina. qual exemplo
 Piliat douemo se miramo bene.
 Nel spechio vostro maculato z empio?
 Uedendo quelli a cui prima apertene
 Firmar la fede. z dar non basso exemplo
 Uoler prostrar de dio li vero tempio
 Ma se i mei anni adempio

A Anchor vedro la matre benedicta
 Far di questa oneta contra a voy vindicta
 Decille. **Q** Dns aut p̄sb: Iohes de bissis i
 suo pulcro epigramate de annūciatōe brē fō
 gis alloqns ipaz purissima dei mrem ait.
 Tu q̄z sic q̄nis nōnullis lingua canina:
 Conciperis nullo crimine virgo decens
 Quis putat ethereū tāto cū numie regem
 Proch facinus masculis se voluisse regi?
 Eua tulit crimē mūdo. tu sancta fugasti
 Inqz tuo nulla ē corpe mēda latēs trātes
 Suscitāt hos sathanas furibunda mēte la
 Qui tua dīminuūt numina clara. Vale.
Hac aut opionē aliq̄s nō auderet in
 ptibz vltamōranis sic neq̄ter ipugnare. qz
 a popul nō supportaret: imo oēs religiosi eā
 cōiter p̄dicāt. **U**n dixit mihi vn? frat noster
 aleman? noie frat Nicola? vincētij d̄ basilea
 q̄ ipē interfuit i basilea p̄dicatōni vni? excel
 lentis p̄dicator? de p̄gregatōe illoz q̄ i ptibz
 nris impugnāt imaculatā p̄ceptōz nris dei
 q̄ in p̄ntia pl? q̄ duoz milliū clericoz. atqz
 sex milliū seculariū affirmauit beatā fōginēz

Maria sine pctō originali fuisse p̄ceptā. ad/
 dens q̄ illi errāt q̄ eam putāt originali vicio
 fuisse maculatā. **S**z qd̄ mirabili? est. etiaz
 iudei dicūt q̄ mī messie debz esse sine peccato
 originali. **U**n in crema lōbardie q̄dā iude?
 disputauit cū q̄busdā fratribz ipugnātibz
 p̄ceptōz brē fōgis z eos pfudit: pbauitqz q̄ si
 vez est q̄ xps fuerit verus messyas. mī eius
 fuit imaculata ab oī pctō actuali z originali.
Hac qz opionē vt facto iprimeret in mētibz
 oīm fideliū **S**icut summ? pontifex rome in
 ecclia sancti Petri pulcerrimā edificari se ē
 capellā sub titulo p̄ceptōis imaculate fōgis
 Marie. **A**ū q̄ ipē p̄tifer esset hō doctissim?
 apparet nō esse verā sniam illoz q̄ dicunt q̄
 opionē de imaculata p̄ceptōe fōgis solū te
 nent aliq̄ ignorātes z ideote nescientes f̄as
 zē. **U**ez qz p̄dicti dicūt siue extimāt q̄ ipi so
 li habeāt maiorē sciamqz oīes aliū xpiani. vi
 deāt ne si ex prinacia ipugnēt inocētā virgi
 nale. eoz scia sit illa de q̄ inq̄t apls. j. ad Cor
 vij. Scia inflat. trāssumprine. canisi cū p̄/
 dem. s. p̄ defectu. de renū. de q̄ etiā d̄: **P**iere.
 lj. **S**tult? fact? est oīs hō a scia sua. **N**on q̄
 ampli? dicūt. **D**is scia ē in nob: ne i illis ve
 rificet illa Pauli snia ad Rom. j. z. xlix. di.
 chinc eteni. **D**icētes se eē sapiētes stulti sc̄i
 sunt. **I**sti solū corticē sc̄ie: nō medullā apphē
 dunt. **S** legē sc̄ire leges. ff. de leg. **Q**uia vero
 sciam veritat? mag? de fonte qz de riuul? opoz
 ter q̄rere. c. ieiuniū. lxxvij. di. **I**o p̄dicti si vo
 lunt h̄re verā sc̄iētā: debet recurrere ad tēū a
 quo est oīs sapia. **E**ccl. j. q̄ est caput z auctor
 oīm sciaz. a q̄ oīs rō supne z terrene sc̄ie ema
 nauit. c. legim?. s. sz ecōtra. s. xxiij. xxxvij.
 di. **I**pē aut d̄ns Iesus de? z hō i q̄ sunt oīs
 thesauri diuie sapie. ad Col. ij. ondet eis q̄
 sua mī purissima cōcepta fuit sine originali
 pctō. **P**ro hac h̄a opione defendēda multi
 serui dei ignē intrarēt. **N**ā h̄ anno dū q̄daz
 in hac vrbē mediolani ipugnāret eā multi ex
 fratribz mee curie subiecti: me instāter roga
 uerunt vt p̄ defendēda brē fōgis inocētia eol
 in ignē cū p̄dictis p̄ceptōis adūsarijs itra
 trare pmitterē. **E**go h̄o: licet p̄fatis suis dei
 non obstaret p̄hibitio canonica taliū expe
 rimentoz. de q̄ tractat in. c. s̄ulmisti. ij. q. iij
 z p̄ Tho. ij. q. xcv. ar. viij. **Q**uia q̄ spiritus
 dei aguntur non sunt sub lege. vt ait **A**pосто
 lus ad Galath. v. c. tñ sc̄iēs q̄ beata fōgo ma
 ria suam innocētā z puritatem aliter de
 fensaret cum aduersariozū suozū confusione
Item credēs q̄ ipsi impugnatōes imacula
 te p̄ceptionis nō acceptarēt talē p̄positōem

Judei
 fenderūt
 p̄ceptōz
 fōginis.

Sermo. IX. De conceptiōe Marię

de intrādo i ignē sua ipugnatōe affirmāda
z q̄ si irarent subito comburent. imo q̄ forte
ignis nō expectaret eos intrātes: s; pueniret
noluit acq̄escere p̄dictis fratrib; meis. Sed
solat̄ sum eos dicēs q̄ beatissima s̄go nōle
bat suā magnificare p̄ceptōem talib; experi
mētis. **Ad** hāc etiā opiniōnē firmē tenen
dam me inducit q̄ nunq̄ inueni aliquē inris
consultū modernū q̄ ipam nō affirmet eē ve
rissimā. **Un** cū essem quadā die cū peritissi
mo in vtroq; iure dño **Aurērio** de busti q̄n
dam p̄re meo q̄ fuit de collegio doctor̄ **De**
diolani annis. xli. interrogauī eū q̄d tenerz
de p̄ceptōe br̄e s̄gis. z ipe mihi r̄ndit q̄ indu
bitāter credebat z credendū erat ipam sine
p̄ctō originali fuisse p̄ceptā. **M**gr̄ q̄z **Ja**
coby de voragine ordīs p̄dicatoz hāc eādē
s̄niam approbat i sermone. vj. de annūciatio
ne q̄si in p̄ncipio. vbi de br̄a s̄gine inq̄r. **Pri**
mo habuit pulcritudinē cum d̄r. **Aue.** i. sine
ve p̄cti. **Suit** em̄ tā pulera q̄ fuit sine macula
San. iij. **Tota** pulera es amica mea z ma
cula nō est i te. **Ip̄a** ei fuit pulera. q̄ sine pec
cato originali. **Tota** pulera. q̄ sine p̄ctō mor
tali. z sine macula. q̄ sine p̄ctō veniali. **Hec**
ille ad litterā. **Et** s. **Hiero.** quē allegat **Alex.**
de ales sup̄ ps. lxxj. ait. **Uell** q̄ cū sit de corpore
nescit corpis passiōes. z s̄lt̄ br̄a s̄go imūnis
fuit ab omī inuidiā. **Hāc** quoq; opionem
de imaculata s̄gis p̄ceptōe tenuit sanc̄ **Jo**
hānes **Ahyf.** in quadā sua eplā quā de gre
co in latinum dñs **Trapeluntis** bononiēsis
traduxit. **Ip̄a** s̄go imaculata s̄go oñdit hāc
opiniōnē esse verissimā dū ait illud psal. xxx
In te dñe speravi nō p̄fundar i eternū: in iu
sticiā tua libera me. **Et** potuerūt eē verba di
cta a p̄pheta in p̄sona ipsi? s̄gis ih̄uc mun
dum introeūris. **Sequit̄** ibidē. **Esto** mihi i
deū. p̄ceptorē z in domū refugij vt saluuz me
facias. **Qm̄** fortitudo mea z refugij meū es
tu. z p̄pter nomē tuū deduces me z enutries
me. **Duces** me de laqueo quē absconderūt
mihi: qm̄ tu es p̄ceptor me. **In** manus tuas
cōmendō sp̄m meū: redemisti me dñe de? ve
ritatē. **Qd̄**isti obseruātes vanitates supua
cie. i. eos q̄ vanas sequunt̄ expositōes sc̄ptu
raz sine fructu. imo cū suo z aliorūz dāno ac
vituperio. **Sequit̄** ibidē. **Ego** aut̄ i dño spe
raui: exultabo z letabor in misericordiā tua.
Qm̄ respexisti humilitatez meā: saluasti de
necessitatib; aiām meā. **Nec** p̄clusisti me in
māib; inimici. statuisti i loco sp̄cioso pedes
meos. **Miserere** mei dñe qm̄ tribulor. s. ab
illis q̄ vituperāt me: dicētes me fuisse in ma/

nib; diaboli p̄clusam z ab eo possessam. **Co**
tra istos aut̄ exclamat ipsa s̄go b̄ndicta di
cens illud. ps. xxxij. **Judica** dñe nocentes
me: expugna impugnātes me. **Apprehende**
arma z scutū: z exurge in adiutorijū mihi.
Effunde frameā tuā z cōclude aduersus eos
q̄ p̄sequunt̄ me. **Dic** aie mee sal? tua ego sum.
Confundant̄ z reuerent̄ q̄rētes aiām meā.
Auertant̄ retrorsum z p̄fundant̄: cogitantes
mihi mala. **Siat̄** tāq; puluis an̄ faciē ventis
z angel? dñi coartas eos. **Siat̄** vie eoz tene
bre z angel? dñi p̄sequēs eos. **Qm̄** grat̄ ab
sconderūt mihi interitū laquei sui. **Superua**
cui exprobrauerūt animā meāz. **Veniat** illi
laqueus quē ignorat. z captio quā abscondit
apprehēdat eū. **Et** laqueū cadat in idip̄suz
Aia aut̄ mea exultabit in dño. z delectabitur
super salutarī suo. **Hec** illa. **Que** etiā dicere
p̄est illud qd̄ in eodē ps. habet. s. **Surgen**
tes testes iniq; q̄ ignorabā interrogabāt me
Retribuebāt mihi mala p̄ bonis: sterilitatē
aie mee. **Et** adūsūm me letati sunt z p̄uenerūt
tentauerūt me: sublannauerūt me sublanna
tione. **frēduerūt** sup̄ me dentib; suis. **Dñe**
qñ respicies? restitue animā meā a maligni
tate eoz. a leonib; vnicā meā. **Nō** supergan
deāt mihi q̄ aduersant̄ mihi inimici mei in
iuste. q̄ oderūt me grat̄ z annuūt ocul. **Qm̄**
mihi qd̄ pacifice loq̄bant̄. z in iracūdiā ter
re loquentes dolos cogitabāt. **Hoc** aut̄ dixi
qz isti adūsarij imaculate s̄gis conant̄ bra
chio terrenoz p̄ncipū impedire veneratōez
innocētie matris deisub colore z specie p̄tera
tis z honoris xp̄i. **Sequit̄** beata s̄go ibidēz.
Vidisti dñe ne sileas: dñe ne discedas a me
Exurge z intende iudicio meo de? me? z dñs
mens in cām meā. **Judica** me fm̄ iusticiā
meā dñe deus me? z nō sup̄gaudeant mihi.
Erubescāt z reuerent̄ simul: q̄ gratulāt ma
lis meis. **Induant̄** cōfusione z reuerentiā q̄
maligna loquunt̄ sup̄ me. **Exultēt** z letētur
qui volūt iusticiā meā zc. **Hāc** quoq; opi
niōnē de integerrima s̄ginis p̄ceptōe subtili
ter demonstrat z p̄bat mgr̄ **Johes** euāgelista
d corduba ordinis minorū de obseruātia the
ologus doctissimū. **Et** cuius tractatu quin
qz extraxi rationes. **Sed** licet ipse singulas
argumentoz suoz p̄tes p̄bet. tamē ego ne
hunc sermonē nimis in longū prorrahā: solū
cōmpēditose aliqd̄ de eis referā. **Prima** aut̄
ratio sumit̄ ex infallibili p̄destinatōe diuine
incarnationis. **Pro** cui? fundamēto p̄dict?
doctoz p̄supponit hāc veritatem: videlicet q̄
licet p̄m̄is humanē nature parens **Adam**
f 2

Mgr̄ io
hānes de
corduba
Rōe isal
libil p̄de
stiatōis

nō peccasset. tñ hūanā carnē ex sua glōsa ma-
 tre dei fili⁹ assumpsisset. Hoc autē esse verum
 ego clarissime pbabo i. v. pre bui⁹ opis. fmo
 ne. iij. pte. j. secūdo doctrinā Alex. de ales in
 iij. pte summe. in tractatu de incarnatiōe xp̄i
 Et Sco. i. iij. di. vij. q. iij. dubio pmo. ⁊ Pe-
 tri de aquila ibidē. ⁊ Rich. i. iij. di. j. ar. ij. q.
 iij. ⁊ sc̄i Bonauēture ⁊ Fr̄ac̄. de mayro. et
 Alexandri lombardi i eadē distinctiōe. q̄ di-
 cunt q̄ etiā si Adā nō peccasset: xp̄s icarnat⁹
 fuisset. licet non moriturus nec aliqd passu-
 rus. Hoc autē p̄suppositū predict⁹ doctor p
 p̄ma cōclusionē posuit in quadā publica dis-
 putatione. in qua post nōnullas cōclusiones
 p̄positas: quodlibet ad omnē questionē i fa-
 cultate theologica ⁊ in metaphisica obtulit
 Taliter s̄o dictā cōclusionē formauit dicens.
 Inter alias creaturas quas de⁹ omnipotens
 de nihilo cōdere dignat⁹ est: quis eas vnica
 volūtiōe p̄duxerit. xp̄i tñ redēptor⁹ nri hūa-
 nitatē p̄mo ⁊ an oia in esse volūto produxit.
 Quare haud dubiū est: q̄ si p̄m⁹ hūane na-
 ture parēs Adam in originali iusticia p̄fisi-
 tisset: nihilomin⁹ verbū caro factū esset. In
 p̄dicto autē tractatu sic in sn̄a inq̄t. Volun-
 tas diuina p̄us pro aliquo signo p̄duxit ab
 eterno in esse volūto hūanitatē xp̄i tāq̄ deter-
 minatā deo infallibiliter vniri i vtero sacra-
 tissimo glōse s̄gis q̄s voluerit p̄mittere adā
 peccare. Et s̄it eadē diuina volūtas p̄duxit i
 esse volūto humanitatē s̄ginis glōriose tāq̄
 dei filiū ⁊ cepture p̄ aliquo signo antep̄missi-
 onem lapsus p̄mi parentis nostri. quia caro
 xp̄i caro s̄ginis est. Ergo nullo modo p̄ctm
 ipm̄ infecat purissimā s̄ginē. cui⁹ esse et gr̄a
 maternitatis dei p̄cessit p̄missionē ipsi⁹ p̄cti.
 S̄cda rō sumit̄ ex cōrespōsiōne ⁊ p̄men-
 suratione beatitudinis ad gratiā gratū faciē-
 tem: sic arguēdo s̄m̄ p̄dictū doctorē: Omne
 summe beatificandū p̄ meritū xp̄i ex ineffa-
 bili p̄destinatione diuina: est prius summe
 gratificandū gratia gratū faciente p̄ idē me-
 ritū iuxta exigentiā summe p̄destinate beati-
 tudinis: vt est cōmunis sentētia theologoz.
 Sed beata virgo Maria fuit summe beati-
 ficanda ex ineffabili p̄destinatiōe diuina p̄
 meritū christi. quod patet: q̄ exaltata est su-
 per choros angeloz ⁊ c. Itē quia ipsa sola te-
 net sup̄remū gradū latitudinis beatificādo-
 rum ex merito xp̄i. Ergo pri⁹ fuit summe gr̄i-
 ficanda p̄ gratiā gratū facientē iuxta exigen-
 tiā sue p̄destinate beatitudinis S̄z si fuit i origi-
 nali p̄ctō ⁊ cepta. nec habuit sumā gr̄am nec
 summa gl̄iaz. s̄ ⁊ c. Q̄ autē nō habuiss̄z sum-

ma gratiā patet. q̄ nihil qd̄ p̄ aliq̄ instātū fu-
 it i dei odio: ira ⁊ indignatiōe: ē ille vnq̄ sume
 gratū. q̄ quacuq̄ post data gratitudine: sp̄
 manet ira odiū ⁊ indignatio illi⁹ instātis in
 p̄spectu diuino. Q̄ s̄o nō habuiss̄z summa
 gl̄iam. pbat̄. q̄m̄ si nō habuit tantā gratiā. s̄
 nec tantā gl̄iam. potiss̄ime cū tali innocentie
 cōrespōdeat singularis gloria ⁊ ornat⁹. Re-
 linquit̄ s̄ q̄ gl̄iosa s̄go fuit a p̄ctō originali
 p̄seruata postq̄ fuit ad summa gl̄iam ex me-
 rito passiois xp̄i ineffabiliter pelecta. Dec
 ille Qui tertiā rōnē dēducit ex debita dispo-
 sitione ⁊ p̄portione corpis mystici dicens. Cer-
 tū est q̄ apud sc̄ificos theologos q̄ xp̄s eti-
 am q̄rū ad naturā hūanā est caput ecclesie
 triumphantis ⁊ militantis. ⁊ s̄ maxie q̄ sic in
 naturali corpe caput i cetera mēbra natura-
 liter influit. sic christ⁹ oib⁹ vtriusq̄ ecclie mē-
 bris sp̄ualiter influit: illis omnib⁹ gratiā ⁊
 gl̄iam p̄merēdo. Et hac autē catholica theo-
 logoz sn̄a arguo sic. In corpe naturali debi-
 te disposito ⁊ p̄portionato aliqd̄ mēbr̄ ē ca-
 piti propinquū: ad qd̄ primo ⁊ immedie
 naturalis influx⁹ ab ipso capite descendit: et
 p̄ mediū cui⁹ cetera mēbra hm̄oi influentiā
 recipiūt. Ergo a fili⁹ p̄portionabiliter in cor-
 pore mystico erit aliqd̄ mēbr̄ xp̄o capiti p̄-
 pinquū cū p̄mo ⁊ immedie christ⁹ iesus sp̄i-
 aliter influat gr̄am ⁊ gl̄iam. p̄ cui⁹ mediū ce-
 tera ecclie mēbra hm̄oi influentiā recipiūt.
 Ut em̄l̄it cōmētator Auerois i p̄hemio
 phisic. Sic est in naturalib⁹: ita suo modo i
 sp̄ualib⁹. Hoc autē mēbr̄ xp̄o capiti p̄pinq̄-
 us in gr̄a ⁊ gl̄ia nō est aliud nisi s̄go maria:
 in qua p̄mo ⁊ immedie totū gre que est i
 christo: vt ait Hieronym⁹: se infudit pleni-
 tudo. ea etiā mediatrice reliqua ecclie mēbra
 xp̄i gratiā recipiūt. q̄ de plenitudine ei⁹: sic
 ait Bern⁹: capiūt vniuersi. nec vlla etiāz gr̄a
 de celo ad nos descendit: nisi veniat p̄ man⁹
 Marie. S̄z si s̄go Maria ē cepta in p̄c-
 cato originali: nullū mēbr̄ ē in corpe mystico
 ecclie sic capiti primū ⁊ immedie. q̄obrem
 maneret mōstruosum ex defectu tal̄ mēbr̄i.
 qd̄ p̄tz. q̄ cū xp̄s q̄ ē caput sit naturalit̄ sine
 p̄ctō originali cept⁹: ita q̄ nō solū illud nō
 p̄trahit: s̄z nec cōtrahere potuit. Si ois alia
 hūana creatura esset cepta i p̄ctō originali
 cū inter non p̄trahere nec posse p̄trahere: ⁊
 posse p̄trahere ⁊ de facto p̄trahere intermedi-
 et posse p̄trahere ⁊ de facto nō p̄trahere. hoc
 mēbro deficiēte nullū mēbr̄ eēt xp̄o capiti p̄-
 rimū ⁊ immedie qd̄ p̄mo suscipet hac illue-
 tiā imunitatē a p̄ctō originali. ⁊ ita corpe my-

Rōne p
 portiois
 corporis
 mystici

f
 Decē cor-
 responde-
 tie gratie
 ad gl̄iaz

Sermo. IX De conceptiōe Marię

ficū si tali ppinq̄ mēbro careret eēt mōstru-
osum ac si naturali corpi collū deficeret. Co-
cludit q̄ vt corp̄ mysticū eēt debite disposi-
tū r̄ p̄portionatū. brā h̄go q̄ sup̄ oēm creatu-
rā est a xpo i grā r̄ gl̄ia sublimata: fuit illud
mediū qd̄ potuit i originali pctō recipi. r̄ tñ si
fuit conceptū. Et t̄aro fort̄ h̄ ipsūm cludit:
si ad memoriā reuocet q̄ p̄dicū caput ecclie
chr̄st̄: p̄ncipaliter gr̄am mūdicitē r̄ directo
originali pctō oppositā ipsi corpi mystico in-
fluit. qm̄ p̄ncipaliter p̄pter pctm̄ originale re-
mediū passus est. Ergo h̄go gl̄iosa h̄c influē-
tiā recepit: que d̄r collū corpi mystici. r̄ con-
sequenter nō fuit concepta in peccato originali

Ratōes
sci Tho-
me.

Quarta rō sumit̄ ex rōnibus quas addu-
cit sanct̄ Thomas in. iij. p̄e summe. q. xxvij.
arti. iij. in corpe questionis: ad pbandum q̄
beata h̄go fuit a veniali pctō p̄seruata vt eēt
preparata r̄ disposita maternitati dei. Tres
aut̄ adducit rōnes. **Prima** est: qz sic honor
parentū redundat in plēn: ita p̄ oppositum
ignominia matris ad filiū redūdasset. **Se-**
cūda qz singularē affinitatē habuit ad xpm̄
q̄ ex ea carnē assumpsit: nō est aut̄ p̄uentio xpi
ad belyal. **Tercia**: qz singulari mō dei filius q̄
est dei sapia in ipa habitauit. nō solū i aīna:
sed etiā in vtero. In maliuolā aut̄ animā nō
intrabit sapiētia nec habitabit in corpe sub-
dito peccatis. vt ait Salomon Sap. j. ḡ r̄

Ex his em̄ rōnibus cludit̄ strict̄ q̄ h̄go ma-
ria fuit ab originali pctō p̄seruata. **Et** p̄-
mo p̄pter p̄ma. qz maior ignominia redun-
daret a h̄gine in plēn suā p̄pter pctm̄ originale
q̄ p̄pter pctm̄ veniale rōne maior̄ infectōis
turpitudinis r̄ grauedinis. vt p̄r̄ ex p̄cedē-
tibus. **Et** secūda aut̄ rōne sic arguit̄. Nulla ē
cōuentio xpi ad belyal. **Sz** si pctm̄ veniale
fuisset in h̄gine p̄pter singularē affinitatem
quā xps ad ipm̄ habet ex q̄ ex ea carnē assum-
psit: esset fm̄ Thomā p̄uentio xpi ad belyal. **ḡ**
a fortiori non debuit originale pctm̄ p̄bere.
qz maior secuta fuisset p̄uentio xpi ad belyal.
Itē qz p̄ ipm̄ pctm̄ originale fuisset p̄ illo in-
stanti diablo incorporata. vt p̄batū est in p̄e-
cedentibus simonibus. p̄ veniale autem nunq̄.
Itē qz originale est pctm̄ nature: quā naturā
deus assumpsit ex h̄gine: veniale aut̄ est pec-
catū p̄sone quā deus nō assumpsit. **Et** tertia
etiā rōne pariter cludit̄ beatā h̄ginē ab ori-
ginali pctō fuisse p̄seruatā: sic arguendo. In
maliuolā animā nō intrabit sapiētia nec ha-
bitabit in corpe subdito peccatis. **Sz** p̄ pec-
catum originale aīa h̄ginitis fuisset maliuola
hoc est in dei maliuolētia r̄ indignatōe r̄ cor-

pus eius magis subditū peccatis q̄ p̄ veni-
ale. **ḡ** p̄pter singularē inhabitatōem filij dei
in aīa r̄ in corpe ipsius h̄ginis: debuit omnino
a peccato originali p̄seruari pot̄ q̄ a venia-
li. **Ex** his igit̄ rōnibus aut̄ sanct̄ Thomas ni-
hil cludit̄. aut̄ nos longe verius concludi-
mus gl̄iosam h̄ginē ab originali peccato fu-
isse p̄seruatā. **Dec** ille. **Qui** etiā quintā rō-
nem sumit̄ ex p̄batōe quā fac̄ beatus Tho-
mas in. iij. p̄e summe. q. xxvij. ar. j. p̄bando
q̄ virgo Maria fuit sanctificata i vtero ma-
terno: vbi sic dicit̄. **De** sanctificatiōe h̄gis q̄
sc̄z fuerit in vtero matris sanctificata nihil i
sacra scriptura tradit̄. tñ sicut Augustin̄ ar-
guit q̄ fuerit assumpta in celis. sic r̄ nos pos-
sumus arguere in p̄posito. **Et** sic argues dicit̄
Rationabiliter credit̄ q̄ illa que genuit̄ vnige-
nitum a p̄e: plēnū gr̄e r̄ veritat̄: maiora p̄ri-
uilegia gr̄e accepit p̄ omnibus alijs. **In**uentim̄
aut̄ hoc sanctificatiōis p̄uilegium i materno
vtero q̄busdā alijs fuisse concessum. vt **Hie-**
remie cui dicit̄ est **Hie**. j. **Anteq̄** exires d̄
vulu a sanctificauit te. **Et** **Iohi** baptiste. de q̄
dicit̄ est **Luc**. j. **S**p̄sctō replebit̄ adhuc
ex vtero matris sue. **ḡ** rōnabiliter creditur q̄
beata virgo sanctificata fuit anteq̄ ex vtero
nasceret̄. **Et** hac itaq̄ p̄batōe sic arguit̄. **Ra-**
tionabiliter credit̄ q̄ illa q̄ genuit̄ vnigenitū
a p̄e plēnū gr̄e r̄ veritatis: maior p̄riuilegia
gr̄e accepit p̄ omnibus alijs. **Sed** q̄busdā
alijs p̄riuilegiū sanctificatiōis in materno
vtero contra peccatū originale legit̄mus fuis-
se concessum. **Ergo** illa que genuit̄ vnigeni-
tum dei patris: p̄tra originale peccatum ma-
ius p̄riuilegiū debuit accipere. **Sz** p̄riuilegio
sanctificatiōis i materno vtero **o** originale
peccatum nullū est maius q̄ p̄riuilegiū p̄ser-
uatiōis. **Ergo** rōnabiliter credit̄ q̄ fuerit ab
ipō originali peccato p̄seruata. **Nec** valet
fuga dicit̄. q̄ h̄ginis sanctificatiō fuit ma-
gis accelerata q̄ sanctificatiō aliorū. qz fm̄
eos fuit sanctificata p̄ mīmā morulā possibi-
lem post conceptōē. alij aut̄ tardius. **Vel** q̄ vir-
go Maria in sua sanctificatiōe vteriore gra-
tiam p̄ omnibus alijs accepit. **Qm̄** sp̄ maneret
idē p̄uilegiū. ita q̄ p̄uilegiū h̄gis **o** origina-
le peccatū nō fuisset alterius rōnis. **Sed** re-
spondendo p̄riculariter. **Primo** ad illud de
acceleratiōe dico: q̄ si p̄pter conceptū r̄ p̄m-
filij dei argumētatur rōnabiliter q̄ fuerit san-
ctificata in materno vtero immediate p̄ cō-
ceptōem q̄citius fuit possibile. a fortiori. si
aliter opinantes intellexerint congruitate r̄
modū quo nos asserimus gl̄iosam h̄ginem

Quinta
ratio

Soluti-
ones de
sanctifi-
catiōe h̄-
ginis.

ppseruatiōem fuisse redemptā. hīpsūm eq̄/
dē nobiscuz adduxissent: h̄ginis inocētiā
pariter sublimātes. Nec adduxissent p in/
cōueniēti dicēte. q̄ si esset sine peccato pcepta
fuisset xpo equal. vel q̄ nō indignisset redē/
ptione ⁊ similia: que alij speculātibz ridici/
losa ⁊ valde grossa vident. **S**ilr si duo es/
sent in carceratip aliquo enormi crimie: pua
esset subleuatio infamie vni⁹ p eo q̄ ip̄e ali/
quo paruo tpe añ aliū esset de carcere libera/
tus. **C**ōtra illō h̄o de vberiori gr̄a i sanctifica/
tione recepta r̄ndet. sic arguendo. **S**i deuit
h̄ginē a pctō originali mūdari p maiorem
sanctificatiōis mundiciāq̄ oēs alij mundari
fuerint. ⁊ h̄ p̄p̄ maternā dignitatē filij dei.
ḡ deuit p̄pter eādē rōnem tāta eā mūdici/
cia ⁊ immunitate peccati tollere quanta fuit
possibile sub xpo iesu. **Q**uia etiam q̄traciūq̄
mūdicia ⁊ maxima puritate data in dei geni/
trice: p̄ dignitati pceptionis ⁊ maternitatis
filij dei adequate mīme potuit correspōdere
Nec valet fuga dicentiū q̄ p h̄ac opinio/
nē derogat legi nature a sacra scriptura com/
probate ex eo q̄ fuit p p̄cubitu pcepta. et iō
debit in originali cōcipi. **Q**uia r̄ndet q̄ ma/
ius est derogare p̄iori lege nature q̄ ab ipsa
natura naturalit̄ est intēta ⁊ a deo instituta
de multiplicāda ple p viri ⁊ femie cōmixtio
nem. cui tñ fuit derogatū qñ br̄a h̄go suū cō/
cepit filiū: quē nō de viro s̄z de sp̄sctō pcepit
q̄ derogare i pceptōe eiusdē h̄gis sc̄de legi q̄
est lex peccati q̄ a natura nō est naturalit̄ in/
tenta. **A**liū ḡ q̄ derogauit p̄ime legi nature i
nocentis in pceptione filij sui. p̄pter maiorez
eiusdem vnigeniti sui honore ⁊ mundiciā
ampliorē. deuit etiā derogare secūde legi na/
ture peccatricis p̄pter ipsius filij ⁊ sp̄ose sue
remouendā vituperationē puritatisq̄ ma/
terne conseruatōem: atq̄ vtriusq̄ cōmenda/
tionem.

Pars tertia huius sermonis q̄ dicit de/
monstrationis

Multis alijs miraculis ⁊ maximis si/
gnis cōm̄potens de⁹ genitricis sue in/
nocentiā declarauit. de q̄bz aliq̄ infe/
rius annotabim⁹. **A**icet em̄ veritatis fides
verboz adminiculis nō indigeat. l. j. C. si mi/
nor ab here. se absti. tamē qz magis mouēt
facta q̄ verba. vt notat in. l. de quibus. ff. de
legi. ⁊ in. l. ea q̄. ff. de p̄tra. emp. ⁊ res maḡ de
clarat ⁊ cognoscit occulta experiētia q̄z doctri/
na. s. si. insti. de gradi. ⁊ l. p̄roz. s. emācipat⁹
ff. de col. bono. **A**liqua alia miracula a deo fa/
cta subnectā. **Q**uapropter si deuoti immacu

late cōceptionis decipiunt. nō nisi a deo deci/
piuntur: cū sub titulo pceptionis miris eius ta/
lia fiat ⁊ sacra sunt p̄digia q̄ a solo deo fieri
potuerūt. **Q**uia h̄o de⁹ nullū potest decipere:
ideo null⁹ in veneratiōe pceptionis br̄e h̄gis
potest errare. **U**nū aut̄ miraculū i ciuitate
Mediolani anno p̄terito accidit. **N**ā cum
p̄dicator q̄dā i immaculatā h̄gis pceptōez
p̄dicasset. ⁊ post p̄dicatiōem poni fecisset tabu/
lam quandā in loco in quo p̄dicauerat. in q̄
tabula scripte erant auctoritates quedā con/
tra h̄ginis pceptiōem. **C**asu interfuit vnus
pceptionis br̄e h̄ginis deuotus qui timēs ta/
li p̄dicatiōe ac tabelle ad murū affixiōe ml/
tris a deuotione immaculate conceptōis ma/
teris dei posse auerti. recogitansq̄ qliter huic
incōueniēti valeret obuiare. **T**andē p̄posu/
it in animo suo describi atq̄ depingi facere su/
per portā dom⁹ sue nōnullos doctores cū di/
ctis suis beate h̄gis immaculatā pceptōez cōmē/
dātibz. **S**imul cū miraculo i illā p̄dicatore
facto. q̄: vt legit̄: postq̄ i beate h̄gis pceptōez
p̄dicauit. de pulpito descendens statim adue/
niente lupo terribili suffocat⁹ est. **D**oc aut̄ p̄/
positum cū p aliquod temp⁹ implere distu/
lisset: egritudine maxima infirmat⁹ est. **L**uz
h̄o nullis medicoz remedijs sanitarē recupe/
rare se posse p̄spiceret. excogitare cepit q̄ for/
te beata h̄go p̄pter p̄positi sui dilatiōem idi/
gnata: h̄ac sibi infirmitatem euenire fecisset
Un̄ prin⁹ illi deuouit q̄ si ipm̄ de p̄dicta in/
firmitate liberaret: ipsas auctes describi atq̄
doctores q̄ illas edidere depingi cū p̄dicto lu/
pi miraculo faceret. **Q**uo emissio atq̄ cōple/
to voto ab ip̄a infirmitate sine medicinaruz
remedijs liberat⁹ est. qd̄ miraculū ipse mihi
ore p̄prio enarrauit. **C**ui⁹ etiā rei testimoni/
um mihi p̄hibuit aromatari⁹ q̄ illi añ emis/
sum votū i p̄dicta infirmitate medicinas ex/
hibuit. **A**liud q̄z idiciū sue inocētie br̄a h̄go
a q̄ttuordecim annis infra demōstrauit. **N**az
cū reueredū p̄zem fr̄em **B**ernardinū de cay/
mis ordis nri summ⁹ p̄tifer **S**ixt⁹ quart⁹
ad hyspaniaz regē p̄ q̄busdam rebz valde i/
portantibz atq̄ xpianitat̄ bonū p̄cernētibz de/
stinat̄. ipeq̄ ab ip̄o rege q̄cqd̄ p̄dict⁹ sum/
mus pontifex petebat obtinuisset. ab hyspa/
nijs romā p̄gere volens: cū **M**li ess̄z vni ex
ei⁹ socijs ad terrā sanctā superioz obediētia
p̄fecturo qui lras reḡs p̄dicti summo p̄tifici
directas in custodia habebat. p̄dict⁹ frater
Bernardin⁹ imposuit vt oēs lras alteri suo
socio assignaret. **I**lle h̄o cum mltas litteras
ab hyspaniarum partibus delatas i vno p̄a

Mira/
culum. j.

Scdm

Bermo.IX De ceptione Marie

niculo ligatas h̄ret eas fidelit̄ alii socio eius
 p̄si ḡuit. oblit̄ q̄ l̄ras a q̄b̄ totū negocij pon
 dus exp̄debarā q̄busdā corp̄alib̄ reposue
 rat: vñ eas hierosolymā p̄curat̄ asportauit
Lū igit̄ p̄r frater Bernardin̄ Romam p̄fe
 ctus esset: credēs q̄ illas l̄ras socī eī haberet
 ⁊ ad summi p̄ntific̄ p̄ntiā accedere deberet:
 volēs p̄dictas l̄ras p̄pare vt eas summo pon
 tifici posset p̄ntare. Reuolut̄ om̄ib̄ litteris
 quas eī socī habebat: inuenit illas deesse.
 sine quib̄ corā summo p̄ntifice eī indignati
 onē timēs nō audebat apparere: p̄p̄ quod
 multū incepit affligi: nesciēs q̄d de ip̄is l̄ris
 factum esset. **E**go s̄o qui simul cū illo romā
 prexerā p̄ p̄firmatione nostrī officij ceptio
 nis s̄gis gl̄iose impetrāda. deuouit eidē p̄p̄/
 sime s̄gini q̄ si gratā nobis h̄re faceret a p̄e
 dicto summo pontifice audientiā: litteras q̄
 p̄dictas repiri: tres ad gl̄iam immaculate ce
 ptionis sue s̄mones cōponerē. q̄ emissio voto
 statim summo p̄ntifex nos vocari p̄cepit at
 q̄ salaci vultu ⁊ valde iocūda facie gratissī
 mā nob̄ audientiā dedit. ip̄m q̄ patrē frat̄rē
 Bernardinū ne de amissione l̄raz affligeret
 horat̄ est dicens q̄ ita credebat s̄bis suis si
 cut l̄ris ip̄is credidisset. **S**z q̄d mirabilī ē:
 p̄curate ip̄a b̄ndicta s̄gine socī p̄dicti patr̄s
 frat̄ris Bernardini q̄ abstulerat ip̄as l̄ras
 anteq̄ in portu venetiarū nauē nauigaturus
 ascēderet: reuoluit p̄dicta corp̄alia ip̄salq̄
 l̄ras reperiens: eas statim p̄dicto patri frat̄ri
 Bernardino Romā transm̄isit: q̄ eas ad cō
 firmationē sue fidelissime legatiōis p̄fato sū
 mo pontifici p̄sentauit. **I**n terra etiaz mo
 doctie tpe pestis q̄dā habens vlc̄ morbo suz
 beatā s̄ginē rogauit vt ad gloriā sue sanctū
 sime ceptōis eū liberaret. qua i sero emissā i
 uocatione mane sequenti se liberum reperit.
Quartū **I**n ciuitate q̄z laude dū quedā mulier m̄
 vnī frat̄ris nr̄i grauissima infirmitate labo
 raret. s̄i mō immaculate ceptioni br̄e s̄gi
 nis se deuouēs liberata est. **E**cōtra s̄o s̄o inno
 cētā suā p̄sequētes ip̄a s̄go b̄ndicta multipli
 citer indignatōz suā demonstrauit. **N**ā in q̄
 dam terra italie dū quidā religiosus contra
 ceptionem br̄e s̄gis p̄dicaret: dixit. **R**ogo s̄
 ginē Mariā vt de s̄itate a me predicata ali
 quā faciat demonstratōem. statimq̄ h̄ dicto:
 vna parte fundi pulpiti sup̄ q̄ erat cadente:
 ip̄se deorsum corruēs: vsq̄ ad cingulū p̄antis
 suis om̄ib̄ desup̄ remanētib̄ cū esset sine se
 moralib̄ ⁊ antiphona toti populo ludibriū
 fuit. **S**icq̄ br̄a s̄go aduersariū suū p̄fudit.
Mira **I**n ciuitate q̄z Marię tpe illustr̄ mard̄

ionis dñi **A**udonici cui p̄t̄ dñi marchio/
 nis. q̄dā religiosus p̄fessor p̄dicti marchiois
 rogauit ip̄m vt festū ceptōis br̄e s̄gis de li
 bro festoz q̄ obseruāt in illa ciuitate faceret
 deleri. **C**ui ille r̄ndit se h̄ facere nolle. qz h̄ se
 stum erat a suis p̄decessorib̄ institutū. **T**ūc
 ille p̄fessor rogauit eum vt ip̄m p̄mitteret d̄i
 crū festū cācellare. q̄ ex tedio p̄mittere: ille cō
 fessor cācellato ceptōis festo ad suū reūsus
 monasteriū mortū est sine lingua. **M**eruit
 em̄ illā linguā amittere q̄ br̄e s̄gis ceptōz
 p̄sumpsit ip̄ugnare. p̄ q̄ em̄ q̄s deliq̄: p̄ ea et
 puniri d̄z. **S**ap. xj. ⁊ **E**xo. xxi. ⁊ nota in .l.
 ex facto. s̄. **J**ulian̄. ff. de vl. ⁊ pu. l. heres. ff.
 de his q̄b̄ vt indignis. ⁊ i. l. si. C. de accu. ⁊ i. l. si
 cui. ff. eodē. ⁊ p̄ glo. i. l. si fugitiui. C. d̄ ser. su.
In ciuitate etiā **M**li q̄dā notari⁹ ⁊ ciuis
 mediolanēsis dñs **P**etr⁹ **A**ntoni⁹ de **B**er
 nardis q̄ erat s̄ri⁹ opioni de immaculata cōce
 ptione br̄e s̄gis talit̄ q̄ habebat exosum offi
 ciū ceptōis p̄ romanā eccliam approbatuz
 nec volebat audire p̄dicatōes de cōceptione
 eiusdē s̄gis. ac reprehendebat eos q̄ tenebant
 h̄ac opinionē. vel ieiunabāt vigiliā ceptio
 nis. ac festum ei⁹ celebrabāt ac obseruabāt. ⁊
 in hac opinione sua s̄ ceptōem p̄senerauit
 annis. xiiij. ⁊ pl⁹. **U**n̄ eū q̄dā ei⁹ fili⁹: qui po
 stea fact⁹ est religiosus ord̄is heremitaz s̄ci
 Augustini de obseruātia: existēs adhuc secu
 lar̄ scripsisset sup̄ vñū suū lib̄z eplaz sancti
 Hieronymi q̄ndā salutatōem br̄e s̄gis p̄di
 catā **M**li a p̄re fratre Antonio de vercellis:
 ord̄inis minorū. in q̄ b̄ndicta s̄go **M**aria
 sine culpa original̄ peccati fuisse laudat̄. **I**p̄se
 dñs **P**etr⁹ p̄dict⁹ cācellauit predicta s̄ba. ⁊
 scripsit ibidē auctē s̄riā s̄ci **T**hōme de aq̄no
 ⁊ vñā auctē sancti **A**mbrosij q̄ videt̄ contra
 ceptōem br̄e s̄gis. atq̄ reprehendit filiū suū
 quia p̄dictā salutatōem scripsisset. **P**er seue
 rante aut̄ eo in hac sua p̄inaciā: accidit sibi
 in estate prime p̄terita talis visio noct̄ tpe.
Nam videbat ei q̄ esset in ecclia s̄ci **A**ngeli
 frat̄z minorū de obseruātia apud **M**ediola
 num. q̄q̄ staret p̄p̄ vas in q̄ est aq̄ b̄ndicta
 iuxta portā maiorē ecclie. in quo loco cū ora
 ret apparuit beata s̄go **M**aria in ip̄a ecclia
 que veniebat a manu dext̄ra capelle s̄ci **B**er
 nardini site in ip̄a ecclia. et ibat versus eum
 ⁊ ip̄se notari⁹ genib̄ flexis p̄strat⁹ in terraz
 adorauit beatā s̄ginēz etiā inclinādo caput
 cum ei appropinq̄isset. putās q̄ cum deberet
 respicere. **S**z ip̄a oñdens faciē turbatam re
 uoluit caput suuz: ⁊ noluit ip̄m respicere. sta
 timq̄ disparuit. vñd̄ ⁊ tpe ad se reuersus in

culū s̄i/
 pugntes
 immacula
 tā conce
 ptionem

Tertiū

Quartū

Irrisori
 um satis

Mira

magno dolore remansit. et totus desolat. et in ipsa nocte amplius non potuit dormire: cogitando et recogitando cum quaerebat. et ego ei apparuerat cum facie sic turbata. et voluerat eum respicere. marie autem mirabatur. quia alia vice cum ipse adhuc esset etatis tredecim vel quatuordecim annorum: et ieiunasset septem annis continuis diem ipsius domine in pane et aqua semel in omni hebdomada. nunquam frangens ieiunium ex infirmitate vel alia causa. sibi apparuerat ipsa ego benedicta et cum ipse illi magnam fecisset reverentiam: ipsa quoque iocunda et hilari facie cum respiciens: versus eum se inclinatum capitis sui. **L**uz igitur dicitur notari ex predicta secunda visione sic per raria preme: esset valde afflicta: accidit quod aduentu peritro cum predicaret. **M**li reverendus pater frater Bernardus feltrinensis ordinis minorum. et multa diceret in laudem conceptus beate virginis. et exprobraret illam pertinaciter impugnantes ipse notari interfuit predicandi. **U**n inspiratus a deo cepit timere quod predicta visio terribilis ei a beata virgine fuisset demonstrata. quia sua conceptionem impugnabat. **U**n deuote eam rogauit quod si verum erat quod ipsa esset concepta sine originali peccato. in visione aliquam ei faceret hanc desolationem: et ipse renunciarer opinioni hanc. et cancellaret illam postillam auctoritatis sancti Thome et receptaret in libro predicto epistolam sancti Hieronymi illam salutatorum cancellatam. **Q**ua facta in uocatione: ibidem habuit de nocte hanc visionem. **V**idebat enim sibi quod esset in platea sancti Ambrosij que est iuxta ecclesiam sancti Francis. in qua ecclesia est capella immaculate conceptus beate virginis Marie. **E**t ecce in aere pax distante a terra apparuit dulcis Iesus filius benedictus virginis gloriose: magna comitina sociatus. eratque reuerentior sole: atque in manibus suis habebat magnam copiam florum candidissimorum et redolentium atque mirabiliter fragrantium. multaque gentes adesse videbantur: ab eo perentes ut de predictis floribus tam fragrantibus et odoriferis eis porrigerent. **U**n et ipse notari ei dixit. **O** dulcissime Iesu christe placeat vobis et mihi porrigere de dictis floribus. et ipse benignissimus Iesus appropinquans ei et extendens brachium suum porrexit illi de dictis floribus manu sua quasi prope faciem suam extendens. **Q**uo actu ipse notari ad se reuersus gratias immensas egit domino nostro Iesu christo. et totus remansit desolat. statimque facto mane cancellauit dictas auctores scriptas sine gloriose virginis conceptionem. et renouauit predictam salutatorum in predicto libro. quam etiam ab eodem die usque nunc in sero dixit ante dormitorem: et quotidie dicere proposuit: et in scriptis redegit predictas visiones et manu

propria scripsit et subscripsit in testimonium veritatis et opinionem quam prius habuerat in conceptione immaculatam intemerate virginis totaliter renunciauit. cuius litteras in 1492. ac die primo die februarii propria eius manu factas apud me habeo authenticas. quas ipse mihi detulit. et iurauit ita esse veritate. **A**liud quoque indicium sue innocentie demonstratum beata virgine ostendit. **N**am cum vigilem anno predicti deberet fieri disputatio de conceptione beate virginis: vni bachelari ordinis cuiusdam qui ibidem conuenerat et tenuerat usque ad illud tempus opinionem hanc immaculate conceptionis merito ipsius beate virginis illuminat a deo coram fratribus nostris renunciauit opinionem suam. primum sitque se de cetero creditur ipsam benedictam virginem sine peccato originali fuisse conceptam. **H**oc autem confiteri noluit quidam in opione sua indurati. **U**n cum in quadam ciuitate italie ordinis eorum institutor: ut coram eis tenet: sic sepultus. quadam die in illo monasterio fratribus ex more ante tubam sepulture quadam antiphona canentibus qui incipit. **M**agne preterea. **A**udita est vox de tumba dicens. **N**ec ego pater: nec vos filij. **Q**ue verba licet a quibusdam interpretata sunt quod hoc ideo diceret ille sanctus. quia fratres qui habitabant in illo conuictu non obseruabant ordinata per ipsum institutorem. alij vero dicunt quod illa tumba non est corpus ipsius sancti: sed vni religiosi alteri ordinis. et ideo vox illi dixit. **N**ec ego pater et reliqua tamen alij et forte melius opinantur quod hoc dicit ille sanctus. quia cum ipse fuerit deuotissimus conceptus nis miris dei: ipsi eam impugnare nitentur. et ideo bene dixit. **N**ec ego pater. sicut vester suus. nec vos filij. sicut mei estis. quod dicitur sicut iudeis dixit ipse Iohannes viij. **S**i filij Abrahę estis: opera Abrahę facite. **S**ic et vos. si filij mei esse vultis: deuotionem meam erga immaculatam virginem Mariam tenere. ut non sitis de illis de quibus sanctus Ambrosius in quadam omelia inquit. **R**adix sancta et si rami inutiles et cetera. ut etiam non sitis de illis quos sanctus Iohannes baptista Lucę iij. appellat genimina viperarum: quia matrem viscera crudeliter rodunt. **I**n candidiana etiam insula ut mihi retulit vni frater noster qui tunc ibi aderat cum vni deuotus frater minor de immaculata virginis conceptione predicasset: quadam visitato: alteri ordinis post prandium fecit predicationis signum pulsari. **E**t congregato populo cepit predicare contra beate virginis conceptionem. quod indigne ferens illustrissimus dux candidie deuotissimus beate virginis: qui sermoni presens erat. precepit illi visitatori ut statim de pulpito descenderet et sileret sub pena indignationis excellentissime diuinationis venetiarum. **I**lle igitur coactus descendere valde

Bermo.IX. De cōceptiōe Marię

indignat⁹. misit quasdā delusō es fratri illi
nō p̄dicatori. iactās se eas velle contra euz
disputare. Quas ille frater aspiciēs. iuenit i
trib⁹ loc⁹ fallas i grāmatica. vñ illi rīdit: q̄
p̄us iret ad schola pueror⁹. 7 postea possz ire
ad disputatōz theologoz. 7 qd̄ p̄i⁹ curaret
caput p̄ficiant qd̄ ip̄e fregerat: qz p̄sumeret i
pugnare argumēta. **S**cori. Beata tñ virgo
temeritatē suā cōfundere etiā aliter voluit.
Nā infra paucos dies post ipsum excessum
dicit⁹ vīstator suis fratrib⁹ oib⁹ i seditiōem 7
eū p̄uersis: necesse habuit effugere latēte de
monasterio suo timēs iacerari. vñ forte etiā
am p̄ius tractari ab eis. vñ ad monasteriū
nīm supplex venit rogās frēs n̄ros vt eū oc
cultatū tenere dignarent⁹ in monasterio: do
nec nauigiū secuz trāsfretādū iueniret. **L**ui⁹
p̄teritiā nō attēdentes p̄dicti frēs: s3 bonū p̄
malo fm apli p̄siliū ad **R**om̄. xij. reddētes.
eū in monasterio suo charitative q̄ad voluit
renuerūt. **I**n firmana etiā ciuitate dum q̄
dam p̄dicator 7 beate s̄gis cōceptiōem p̄dica
re cepisset: subito sanguis cū magno impetu
de ore ei⁹ effluere cepit ita q̄ nunq̄ inceperz
fimonē p̄sequi potuit. **S**3 forte aliquis p̄tra
me indignabit⁹: qz talia ad immaculatē s̄gi
nis defensionem miracula facta p̄scripsi. **L**ui
ego rīdeo q̄ dū beata s̄go illa fecit: toti mū
do laudabiliter intrināda monstrauit. **E**go
tñ in h̄ope neminē specialit̄ noiaui. **U**nde si
q̄s mihi irasci voluerit 7 recalcitrare: verifi
cabit⁹ de eo illud qd̄ inq̄t beatus Hieronymus
ad **N**epotianū dicens. Neminē specialiter
fimo me⁹ pulsauit. generalit̄ de vicijs dispu
ratio est. **Q**ui igitur mihi irasci voluerit: p̄
us ipse de se q̄ talis sit p̄fitebit⁹. **D**ec ille. **T**alis
nāqz murmurator oñdet se esse de ill⁹ aduersa
rijs br̄e s̄gis de quoz obstinatioē h̄ tractat.
Inq̄t em̄ moral⁹ **A**atho in suis documentis.
Aolci⁹ ip̄e sibi de se putat oia dici. **T**al⁹ q̄z fa
ciet sicut equ⁹ q̄ h̄z clauū fixū in carne. q̄ su
bito vt tāgū i illo recalcitrar. **E**go tamē eoz
murmurationē p̄uipēdo. **N**ā si omēs impu
gnatores br̄issime s̄gis 7 me s̄bis ac fact⁹ i
lurgerēt: p̄siderem in illo q̄ defensoribus sue
matris inq̄t illud. ij. **P**aralip. xx. **N**olite ti
merenec paueat⁹ h̄ac multitudinē. **N**ō em̄
est vestra pugna sed dei. **E**t p̄pterea ipoz de
tractionē atqz susurratiōem nō timeo: nec cu
ro de eoz script⁹ me impugnātib⁹. qz nec cu
rabit saluator noster de murmuratiōib⁹ aut
scandalis phariseozū. **E**t ideo aliq̄ p̄dicato
res fallunt⁹ q̄ dimittūt p̄dicare de cōceptiōe
beate s̄gis: maxime in die sue solēnitatis: tñ

mētes aliq̄s p̄dicte cōceptiōis adūsarios ad
uersum se p̄itari. **B**on⁹ nāqz ac fidel⁹ seru⁹
nō d̄z a laudib⁹ dñi ac dñe sue desistere. licet
aliq̄s videat de p̄dictis laudib⁹ indignatōez
h̄re. **J**ō vt intellexi cū suprascrip̄t⁹ p̄r frater
Bernardin⁹ seltrin⁹ p̄fato respectu nō sole
ret p̄dicare de cōceptiōe s̄ginis b̄ndicte. **Q**ua
dam vigilia cōceptiōis interrogauit eū venerā
dus pater frater **S**ixt⁹ de **M**o⁹ ordis n̄ri:
de quo veller in crastino p̄dicare. **L**ui ille rī
dit: q̄ p̄dicare nolebat de cōceptiōe rōe p̄dicta
sed aliqua alia ad beate s̄ginis gl̄iam inten
debat dicere. **P**redic⁹ aut pater eū hortat⁹
est vt de immaculate s̄gis cōceptiōe p̄dicaret
7 m̄sem dei q̄stuz digne poterat laudaret. nec
a laude dñe nostre p̄pter taliū murmuranti
um indignatiōem desisteret. **D**e talib⁹ enim
q̄ ex malivolētia vel obstinatioē scādalizant⁹
dici potest illud qd̄ de phariseis q̄ de verbis
xpi scādalizabant. dixit ip̄e dñs discipul⁹ su
is **M**at. xv. **S**imile illos: ceci sunt et du
ces cecoz. **Q**uapropt̄ p̄fator p̄r frat⁹ **B**ernar
dinus isti⁹ sc̄ti viri q̄ in vita 7 i morte mira
culis claruit p̄suasione p̄fortat⁹: postea sem
per de ip̄a cōceptiōe p̄dicauit: credens h̄ac esse
beatissime s̄gis voluntatē. q̄ ad h̄ insinuan
dū sue cōceptiōis deuot⁹ multas gr̄as elargit⁹.
Nā tempe **B**lāchoz euz 2 **M**ediolani esset
maxima pestis: fecerūt mediolanēses votuz
beate s̄ginis: q̄ si eos liberaret: festū sue imma
culate cōceptiōis celebrarēt. **Q**uo emisso vo
to a dicta peste liberati sunt. **I**ntellexi etiam
q̄ p̄rim⁹ dux mediolani tā p̄claz p̄secut⁹ est
dominiū: qz ad exhortatiōez mgri **P**etri de
candia: q̄ postea fuit summ⁹ p̄ntifex: deuoti
onē p̄cipuā sp̄ habuit cōceptiōi beate s̄ginis
m̄ris dei. quā deuote sept⁹ p̄ sc̄tissimā sua cōce
ptionē inuocabat. **E**redo etiā p̄dictū **S**ixtuz
quartū ad summū aplar⁹ apicē p̄uectū. qz q̄t
ridie ad vespas 7 matutinū de immaculata s̄
ginis cōceptiōe cōmemoratōz faciebat. quā de
uotionē etiā in p̄dicatū sp̄ vt intellexi obse
ruauit. **N**ouissime s̄o alid⁹ inoērtie sue stupē
dū idiciū gl̄iosa s̄go maria d̄mōstrauit. **N**ā
cū serenissim⁹ rex hispaniaz p̄ mltos annos
elaborassz p̄ captiōē iclute 7 inexpugnabil⁹ vi
bis granate. tādē ad purissimē s̄gis adiuto
riū p̄fugiēs deuote voluit cū serenissimā p̄for
te sua regia. q̄ si eis de p̄dicta vrb̄e victoriā p̄
staret: p̄mū ciuitat⁹ illi⁹ tēplū ad honozē sue
imaculate cōceptiōis dedicari facerēt atqz p̄se
crari. q̄ facto voto: gl̄iosam de ip̄a ciuitate vi
ctoriā s̄go ill⁹ itemerata p̄cessit. vñ in p̄fata
vrb̄e solēnit⁹ intrātes cū magno ep̄ozum nume

De rege
hispanie

ro. suoz q̄ p̄cey atq; militū p̄tenti exercitu vorū p̄dictū p̄tin̄ cōplēc̄it. Animent̄ ergo oēs xp̄iani p̄ncip̄es ad colendā immaculatā m̄ris dei p̄ceptōz atq; ipsī festiuitatē iubēat in om̄i potētē sue dominiō solēniter celebra- ri. Si q̄s em̄ aliquā a p̄dicta f̄ḡie gr̄am desi- derat obtinere: illā ad p̄ceptōis sue reueren- tiā studeat flagitare. **¶** Vocnāq; nouissimo mūdi tpe dignabit̄ b̄ndicta f̄go vnūso or- bi puritatē atq; innocētā suā demonstrare. rebelles suos p̄sternēs z sue p̄ceptionis deu- tos exaltās magnifice. Sicut fec̄ Alexandro nequā magno theologo. cui rebellī z p̄trario immaculate p̄ceptōis ip̄a b̄ndicta f̄go indi- gnatōem suā demonstrauit. Sill̄ mō q̄ etiā demonstrauit Alexandro de ales. vnde etiāz ip̄m cōuertit. Quapropter p̄dict̄ doctor cō- posuit pulcherrimū s̄monē de p̄ceptōe matris dei: accipiēdo p̄ thēmate illud Canticoz. iij. Nota pulcra es zc. in q̄ sic dicit. Festū p̄cepti- onis b̄re p̄secrate f̄gis honorat̄ p̄pter reuelatōez q̄ facta fuit abbati Helsingo vt talē diem q̄ signāter fuit sibi expressa cele- brari faceret ad honorē f̄ginis m̄ris dei sub interminatione mort̄ sibi infligēde. Cum q̄ reuelatio facta illi sancto abbati non debeat discredī: sicut nec reuelatōes antiq̄s patribz facte: p̄ie credendū est q̄ iux̄ dictā reuelatōz p̄fata solēnitas debeat celebrari. Ad qd̄ isti mulamur qz natiuitas b̄re f̄gis celebrat̄ pro- pter reuelatōem cuiā solitariō factā: quare q̄ p̄ceptio nō debeat celebrari iux̄ reuelatōem illi sancto abbati factā? Ego igit̄ doceo z asse- ro z credo illos esse cōmendādos q̄ p̄ie z de- uote festū p̄ceptōis celebrādū dixerūt. Et h̄ p̄cipue. Nā cu m̄gr̄ theologie exis in scholis publice p̄trariū docerē. z isto die sicut i alijs diebz officiū doctor̄ in schol̄ exercere vellem teste sole iusticie: arripuit me tā repentinus morbo q̄ eodē die z annis singul̄ me excecā- uir: ita q̄ tali die p̄ceptōis officiū magiste- rij exercere nunq̄s valui. vñ auditores cōso- cij mei extimātes istū morbū cueire mihi: qz impugnabā festū p̄ceptōis: me corripuerūt: z sanū p̄siliū habui ab eisdem vt de illo festo crederē p̄riū. ac illud festū celebrandū annu- arim fore sentire. Et h̄ doceo facendū. et hoc assero. **¶** Decille. Ego aut̄ dicere possum cum b̄ro Auḡ. in s̄mōe de assumptōe f̄gis. i quo postqz rōnibz pijs z catholicis pbauit corpus b̄re f̄gis nō fuisse corruptū nec a vermibus corrolum: s̄z sil̄ cū aīa resuscitatū z gl̄ificatū ait. Tibi ago gr̄as x̄pe: qz d̄ sc̄ā f̄ginē matre tua nūq̄ qd̄ piū est ac dignū v̄sūm ē sentire

De Ale-
xandro de
ales

nō potui. **¶** Ut em̄ dicit̄ Petr̄ aureoli vbi. s̄. eadē dicit̄ p̄nt̄ in p̄nti q̄stione. imo oīa argu- mēta q̄ fec̄ Auḡ. ad pbādū q̄ incōueniens fuisse b̄re f̄gis corp̄ in putredinē s̄ri. mul- to magis p̄cludūt incōueniētissimūz fuisse eī animā pcti stercozibz sordidari z putresi- eri. Int̄ alia aut̄ fundamēta pōt adduci illd̄ qd̄ idē Auḡ. vbi. s̄. inq̄t dū ait. De maria credendū nō videt̄ nec extimabile illud cur̄ extimationē p̄cul pellit incōueniens munus qd̄ accepit. **¶** Sup̄ q̄bz f̄bis arguit̄ Petr̄ au- reoli vbi. s̄. di. Sed certū est q̄ maternitas dei causalitas oīs gr̄e: p̄ncipatio diuie pacis charitat̄ z amicitie: repellit extimatōem om- nis pcti. Inextimabile em̄ est p̄ncipiū amici- tie esse filiā odij. p̄ncipiū charitat̄ z pac̄ eē filiā ire. m̄rem dei eē suā pcti. Ergo h̄ om̄ino esse nō debuit s̄m̄ f̄ba Auḡ. **¶** Decille. Non em̄ p̄gruū fuit deo redemptiōem humani ge- ner̄ malo ichoare p̄ncipio q̄ tā bono debebat pagi exitu. Ad qd̄ fac̄. c. p̄ncipat̄. i. q. j. Et qd̄ notat glo. in aut̄. vt iudi. sine q̄q̄ suff. s̄. cogitatio. coll. ij. p̄ textū ibi. Facit etiā ad p̄- dicta q̄ initū est spectādum. l. iij. s̄. sc̄io. ff. de mino. l. si p̄curatorē. in p̄n. ff. ma. z. l. si id qd̄ s̄. si fili. ff. p̄ socio. z. l. p̄mponi. la. ij. ff. de neg. gest. **¶** Nulū em̄ valet bonū initium et bona fides in p̄ncipio. l. qd̄ ḡ. in p̄n. ff. d̄ his qui no. in fa. l. j. z ij. C. de longi tem. p̄scrip. z s̄. si q̄s a nō d̄no. insti. de rez. diui. z. c. si. de p̄scrip. **¶** Ex quibz omnibz patet q̄ incōueniens fuisse m̄rem dei b̄re malū initū. **¶** In predi- cto etiā loco p̄dict̄ doctor arguit sic. Si: vt ait Hieronym̄ ad Eustochiū: oīs honor̄ i- pensius m̄ri redundat in filiū q̄ similit̄ dicit̄ dum est de vituperio. Quia ad quez spectat cōmodū: spectat z incōmodū. l. s̄m̄ naturaz. ff. de regu. iur. z. l. si nō fuerint. s̄. ita choiri. ff. p̄ socio. **¶** Cum igit̄ turpitudine original̄ pec- cati summe repugnet filio. nō videt̄ bene ho- norare x̄pm i m̄re q̄ dicit̄ in ea originale pctm̄ fuisse. **¶** Decille. **¶** Et maxime cū ip̄a dei mat̄ vt. s̄. patuit fuerit fabricata a filio suo qui fa- bricat mūdissima z purissima. Sic q̄ ignis nunq̄ fuit sine calore. nec aq̄ aliq̄ fuit sine humore. ita z beata dei genitrix nūq̄ fuit si- ne innocētā z puritate: suiqz filij gr̄a z amo- re. **¶** Matrē igit̄ dei infamari z vitupari ne- mo dz supportare. nā etiā fideles ac boni ca- nes s̄ auferētes bona d̄noz suoz solēt latra- re. rabidi s̄o canes etiā d̄n̄m ac d̄nam suam querūt mordere. **¶** Cum ergo s̄m̄ iura licitum sit defendere vasallum et seruū. l. sed si vn̄? s̄. seruus meus. ff. de iniuri. **¶** Item famul̄

Non de-
cuit cor-
pus f̄gi-
nis incu-
nerari

De bono
initio

P

Defens̄
re licet.

Bermo.IX. De cōceptiōe Marie

lū dūctū .l. ij. ff. de vsu et habi. Itē filio spu-
rio defendere p̄em suū fm Bal. i. l. cū acutis
simi. C. de fideico. imo etiā licitū ē defendere
inimicū si ei vis inferat. fm Bal. i. l. vt vim.
ff. de iusti. et iu. Itē aial ppriū. iux̄ notata i. l.
j. §. vim. ff. de vi et vi ar. imo etiā inf̄ amalia
bruta licita ē defensio. l. j. §. cū arietes. ff. si q.
pau. se. di. Erubescere p̄fecto debet brē h̄gis i
pugnatores q̄ sint spurijs et aialibz brutis et
teriores. cū nō solū eā nō defendat s̄ vitupa-
re conent q̄ si eā defendere nolūt: saltē ori suo
silentiū iponāt: vt ea q̄ legūt et nō recte intelli-
gūt. alijs q̄ mrem dei exponere nō p̄sumant.
Ipi ei sc̄pta tm̄ discurrūt. eoz at̄ p̄tēta p̄p̄
frigiditate stomachi n̄ bñ digerūt. vt de q̄bus
dā silibz inq̄t Syn̄ in .l. i. p̄riū. ff. de iuril. om.
iudi. ¶ Ego h̄o vt p̄ntē smonē p̄cludā et de/
trahētū machinatōibz obuiare queā. q̄ lau-
dātes brē h̄gis p̄ceptōz appellāt somniato-
res v̄l somnia recitātes. ac dep̄uātes scrip̄tu-
ras diuinas seu falsificātes sc̄toz dicta. v̄l eo-
rū auctōibz abutētes. v̄l mēdacia fingētes. di-
co q̄ ipi alijs iponūt qd̄ forte ipi facere p̄sue-
uerūt. Sic qdā scholar̄ strabo erat tpe quo
ego legali studio operā dabā i ciuitate papi-
ensi. q̄ cū videbat aliquē sibi p̄tumelias dice-
re volētē: timēs ne ei iproparet q̄ ess̄ strabo:
statim ei dicebat Tu es v̄l strabo: q̄uis ille
rectos et pulcros h̄ret oculos. De talibz autē
p̄ficat illd̄ qd̄ ponit Salomon Ec̄s. x. di.
Stult̄ i via sua ambulās: cū ip̄e sit insipies
oēs stultos existimat. Et Seneca i li. de mo-
ribz dic̄. h̄z ois affect̄ vt i q̄ ip̄e insanit ce-
teros putet insanire. Et Aug. sup̄ ps̄. cxviiij.
smone. xij. ait. Nō mal̄ suspicāt i alio quod
sentit i seip̄o. Sciāt q̄ oēs q̄ ea q̄ i h̄ ope scri-
psit. aut ip̄e ex originalibz libz extraxi. aut ab
alijs auctōribz sic allegata trāsc̄psit. Mira-
cula h̄o h̄ posita aut ip̄e ocul̄ pprijs vidit. aut
a fidedignis narrata v̄l des̄pta recitauit. q̄ q̄
dem h̄a miracula nō potuerūt p̄ diabolicam
artē fieri. vt patuit. s̄. smōe. vij. p̄te. ij. v̄n ap-
paret malignitas ipugnātū innocentia gen-
triciis dei. q̄ dicūt p̄dicta miracula et p̄digia fe-
cisse diabolū. ¶ Insipieria maria. Quis em̄
sapies credere poterit q̄ diabol̄ miracula face-
ret ad h̄gis gl̄iaz quā ip̄e habuit i capitalē i-
micā: nō enī p̄sumēdū est quē debere extolli
ac laudari a capitali inimico imo pot̄ dep̄mi
et vitupari. Et p̄p̄ea leges reprobat̄ testio-
niū similiū. l. testiū. ff. de testi. ¶ Les obstiati
in vitupatōe h̄gis: nec auctōibz nec rōibz nec
q̄busuis miracul̄ credūt. Tū l̄z d̄ bōis xp̄ia-
nis credētibz miracul̄ fact̄ p̄ p̄ceptōe imacu-

late h̄gis p̄ficat illa h̄ba ps̄. q̄bz inquit deo
Testionia tua credibilia sc̄ta s̄ nimis. d̄ ip̄is
tm̄ nō p̄ficat. S̄z h̄ p̄dixerat idē ps̄. q̄ etiāz
ait deo. Nūqd̄ cognoscēt i tenebz mirabilia
tua: et iudicia tua i terra obliuiois? q̄. d. nō.
¶ Iti em̄ sunt filies phariseis q̄ de xp̄o male di-
cebāt: l̄z cū viderēt miracula faciētē. et demōia
eijcientē. v̄n et dicebāt. In beelzebub p̄ncipe
demonioz eijcit demonia. Mat. xij. et Mar-
ci. iij. Sicut ceco nato dicēt ei de xp̄o q̄ cū il-
luminauerat. ip̄i r̄ndēt vt habet Jo. ix. Nos
scim̄ q̄z h̄ h̄o p̄ctōz ē. Et sic ex obstinatōe sua
nolebāt credere miracul̄ xp̄i. isti vero nescio
v̄tz peiores sunt: nolūt credere nec xp̄i prodī-
gijs nec immaculate m̄ris ei. imo vt obstiatō
nem suā defendāt: dicūt q̄ brē h̄go nō idiget
m̄ris laudibz. et iō nō curat q̄ a nob̄ de innocē-
tia laudet. ¶ Maligna locutio q̄ induci p̄nt
hoies ad blasphemandā dei genitricē. Ex h̄
em̄ arguēt dicētes. Si n̄re laudes nō sūt ei
grate. q̄ nec blasphemie ei multū displicēt: ¶
versuta demōis fallacia q̄ hos i tāta mentis
obnuratōe p̄duxit vt nec hoium verbis: nec
diuinis credāt: nec iudicia dei fo: midēt. ex q̄ de
mōstrāt q̄ sapientes nō sūt. Si em̄ saperēt. ve-
rificaret de ip̄is illd̄ p̄uertū. Salus demōis
correctio fit sapiēt̄. Cognoscerēt nāq̄ q̄ s̄p̄n
multū displiceret deo et brē h̄gini ipugnatio
innocētie sue: tā magnas vindictas et vltio-
nes p̄ eā p̄sequētes nō fecissent. Talibz ex ob-
stinatōe ignorātibz d̄z Deut. xxij. Sēs abs-
q̄ p̄silio est et prudētia: vtinā saperēt et itelli-
gerēt ac nouissima puiderēt. Hoz at̄ calami-
tati valde p̄partioz. Dubito em̄ q̄ si milia mi-
liū et decies cētena milia miracula pl̄ q̄ facta
sunt ad declaratōz innocētie h̄ginal̄ fierēt: for-
te aliq̄s eoz credere nollet di. Iurauit et sta-
tū custodire opionē obstiatōis mee. ¶ Et iō
de ip̄is tm̄mō i oibz p̄cedētibz smōibz itelleri
q̄ ipugnātes purissime h̄gis p̄ceptōez: vt
eos ad sanā s̄ntiaz reuocārē: exprobratōis fla-
gello p̄cussit. sc̄ies q̄ p̄ Sal. d̄z. Ps̄. lxxix. h̄
ga atq̄ correctio tribuit intellectum et sapiam
Nō igit̄ dico q̄ aliq̄s hacten̄ peccauerit. q̄ l̄z
errauerit. brāz tm̄ h̄ginē i originali p̄ctō p̄cep-
tā: n̄ ex p̄tinacia s̄z ex qdā solū i gr̄atia et falsa
opiatōe putauit Illos h̄o dico peccasse: pec-
care q̄uit q̄ ex obstiatōe ac p̄tinacia atq̄ malig-
nitate purissime h̄gis m̄ris dei conā i innocētia i
pugre. q̄s tam̄ moneo vt a malo p̄posito suo
cessent. q̄ melī ē desistere q̄z male cepta p̄fice-
re. l. p̄poni. §. memisse. ff. d̄ iof. re. et. l. q̄s sic
fugitiū. ff. d̄ edil. edic. et p̄ Bal. et doc. i. l. si
q̄s nō dicā. C. de epi. et de. et per glo. i. l. qui ea

Expbrat
nō credē
tes ima-
culatam
p̄ceptōz.

R

mēte. ff. d. in iu. Itē qz licitū est seipm corrige
re: sic etiā fac iur' colūte? i. l. diu. ff. de iu. pa.
z i. l. labeo. vbi glo. ff. de ser. rusti. p. di. Ego at
licet: vt arbitror: nihil nisi fm catholica fīta
tēscpserim: tū more boni z fidel' xpiani oīa i
h' ope posita z etiā i oīb' alijs meis scriptis p/
sentib'z futur' scitissime sedis aplice iudicio
z detormiatōi hūilit' submitto. scies q' fm iu
ra: maxie vt habet i. c. hec ē fides. xxiij. q. j. z
in. c. dānam? de sum. tri. z fi. ca. nemo i culpa
ri d'z q' sua sc'p'ta subijcit sedt aplice. Quam
dñs nr' Jesus xps cum pastore suo ptegar z
glorificet meritis inocētissime mris sue. Qui
sit honor z sempiterna gl'ia p infinita secl'a
seculoz Amen.

Beatissimo atqz felicissimo dño dño Sixto
q'ro sedis aplice sumo pōtifice scitissimo fra
ter Bernardin' de busti ord'is mioz mimus
humilē ac reb'itā cōmēdatōz.

Non fuit antistes: p' o scitissime q' qz
S neqz v'etur' forte dieb' erit
Te mag' itacte p'onia h'gis optās
Et laudes ardēs magnificare suas.

Nāqz sui totū pcept' fama porbem
Pandit officio Sixte beate tuo
Laudat patrio nunqz sedato cruore
Lerbareo nunqz lubiacuisse iugo
Undiqz mellifluo fert sup' ethera cātū
Letates videas sic resonare choros
Nulla fuit tāto mulier redimica decore
Que spēm superet h'go Maria tuā
Ladidior: nūeo rutilas regina colore
Et radijs cedit clara diana tuis.
Luna suū perdit tecū sociata nitorem
Atqz comes nullū sol tibi lumē habet
Obndicta dei genitrix: te crimine solā
Immunē natus p'tulit esse tuus
Ipse tuā formās aiām sic h'go redemit
Lrimina q' p'mi nulla parētis habes
Nō fuit in toto cōceptus sanctior orbe
Si nō de nato sint mea h'ba tuo.
S'z licet h' sacri monstraret pagina h'bi
Turba tū nup' multa rebellis erat.
Leco nimis meritos tibi gēs tollebat hono/
Lōceptū referēs nō sine sorde tuū res
Uoluerat idoctū sua p'phāramata vulg'
Nesci' insipidū q' tulit auctor op'
Impia h'gineā blasphemās lingua nitore
Gaudebat dñam dilacerare iuā
Nullus erat viros i te q' sterneret hostes
Spernētes laudes h'go benigna tuas.
Protin' vt nouit sanctissim' ista sacerdos
Zelator cultus Sixtus vbiqz tui
Doxuit imensum facin' tantūqz fideles

Comonuit pōpulos nō tolerare nefas
Nec mora nogarol' sapēs leonard' ameno.
Hoc sup' officū p'didit eloquio
Exultās pulcro: multūqz volumine lectus
Clauiger etheri maximus ipse poli
Iussit vt innocui pcept' festa triūphis
Atqz p' octauū sint celebrata diem
Si ergo amissos tribuit tibi s'xt' honores
Nāqz tui curā h'go pudoris habet.
Mūdicia i cūctis colit nūc en tua templis.
Iā patet atqz ortus gl'ia magna tui
Nūc tua deuoti referūt magnalia fratres
Estqz tuis tot' laudib' orbis ouās
Doc aut summo residēs i culmine p'sul
Quo tua p'reuit fama pegit op'
Ille tuos cūcto diffudit i orbe triūphos
Est q'z immēsa gl'ia parta tibi
Doc igit solitas referas p' munere grates
Glorificās Sixtu' h'go Maria tuū
Iā sibi longeuā tribuas pia h'go salutē
Nathusalē valeat vt superare dies
Deniqz felices postqz p'leuerit annos
Angelicos interfac iubilare choros
Tu hō inocue laudes q' h'ginis optās
Sixte: precor nostri cerne laboris opus
Iudita h'ginei pceptus gaudia pulcro
Sentib' ac g'ro pādūmus officio
Doc igit supplex rogito sanctissime p'sul
Clauib' ista tuis tāgere scripta velis
Robore siste tuo: valeat q' dicere nostz
Virginis officū cui celebrare placet
Doc tibi nō paruas pariet p' secula laudes.
Et titulis cedit gl'ia magna tuis
Insup' eterni genitrix castissima regis
Gaudia p'susis hostib' alta feret
Te quoqz celoz resonāres cātica cines
Laudabūt: dñam sic coluisse tuā
Ille etiā casto p'perit que corpe: matris
Premia cultori conferet ampla sue
finis

Beatissim' i xpo p' Sixt' papa quart'
cū sibi p'ntatū fuisset sequēs officū pceptio
nis brē h'gis: atqz rogat' esset vt p' aliqūē v'
aliq's sapiētes theologos illud examiat' fa
ceret. dixit q' ipsemet volebat examinare.
Postqz hō diligēter ipm officū examiauit:
p'mo illud ozeten' approbavit atqz vt imp/
meret ordianit. Deinde p' h' infrascriptū bre
ue apostolicū corrob'rauit z p'firmavit
Dilecto filio Bernardino de busti de
Nō ord'is mioz de obfuarā Sixt' papa
quartus salutem z apostolicā benedictiōem
Dilecte fili libet ad ea pcedēda iducimur q' d'
uorōis respiciūt icremētū Tuis igit i hac p'